ebook is created by www.Shanyoma.org

ပပ်ႉလူႇႁဵၼ်း

ၸၼ်ႉ–႖

The Light of The Life- Buddhist Library
MAHAMYATMUNI PAGODA
2005

သုတ်ႉ

ငဝ်ႈငုၼ်းၵေႃလိၵ်ႈလၢႆး ၶလႃႇ ၽိုင်ႈၶိုင်ႈတႃႇ

ပီႊတႆး–႒႐႑႔

ebook is created by www.Shanyoma.org

ပုၼ်ႈၽွၼ်းႁဝ်းသၢမ်ပိူင်

- ၶႄင်ႉၸိူဝ်ႉ လိၵ်ႈမိူင်းတႆးၵမ်ႉလူႉပၢင်းၶႅၼ်ႈ — ပုၼ်ႈၽွၼ်းႁဝ်း
- ၶႄင်ႉၸိူဝ်ႉ တၢင်းၽွမ်ႉႁူမ်ႈ လၢႆးမိူဝ်းၵိုၵ်းမိူင်း တႆးၵမ်ႉလူႉပၢင်းၶႅၼ်ႈ — ပုၼ်ႈၽွၼ်းႁဝ်း
- ၶႄင်ႉၸိူဝ်ႉ ၼိူင်းပၢၼ်ႇပွင်ငဝ်ႈလိၵ်ႈ တႆးမိူင်ႉၸမ်ႈၶႅၼ်ႈ — ပုၼ်ႈၽွၼ်းႁဝ်း

ၵၢင်လွႆႈႁူၶၼ်းမိူင်း

- ၵွၼ်ၵၼ်သၢၼ်မႄႈ လိူဝ်းလၢင်းႁၵ်းလင်သေ လွႆႈပိူင်ႈမိူင်းပိူၼ်ႈယဝ်ႉ ၵမ်ႉမေႃတူလ်းႁၼ်လီ တီႈႁဝ်းၶၢၼ်ႉတႃႇ။
- ၵွၼ်ၵၼ်သၢၼ်မႄႈ လိူဝ်းယႃႇၵဝ်းၵိတ်ႉၸွင်ႈ လွင်ႈၼိမ်းယိၼ် ၼလႈ လွင်ႈမိၼ်ႈယႃႉ လိူင်ႈမိူင်းၶၢၼ်ႉတႃႇ။
- ၵွၼ်ၵၼ်သၢၼ်မႄႈ မိူင်းၶွၵ်ႈလိူဝ်းၵၢၼ် မဝ်ႈလိမ်ၵိတ်ႉၸွင်ႈ လွင်ႈၵၢၼ်မိူင်းႁဝ်းၶၢၼ်ႉတႃႇ။
- ၵွၼ်ၵၼ်ႁပ်ႉႁၼ် ႁူၶၼ်းလိူဝ်းယူႉၶိုၼ်းမိူင်း၊ ၶွၵ်ႈမိူင်းယဝ်ႉ ယႃႇၵဝ်းယူႉၶၢၼ်ႉ ပိၼ်မိၼ်လူင်ႁဝ်းသေ ၽိဝ်ႈမူၺ်ႉပိတ်ႈတႃႇ။

ၶေႃႈယိူင်းၵၢၼ်းပၢႆးမိူင်း (4)ပိူင်

- တႃႇၶေႃႈဝၢၼ်ႈတႃမိူင်း တေၵတ်းယိၼ်မၼ်ႈၵိမ်းလူၺ်ႈ တွႆႈႁူမ်ႈ ပၵ်းပိူင်ၵြႃး။
- တႃႇလိူဝ်ႉလၢတ်ႈႁဝ်းႁႃး တေမီၼ်းၼွတ်ႉၽၼ်ႈမၼ်ႈၵၼ်ႉၵၼ်။
- တႃႇၼွႆႈမီးပိူင်ၼွတ်ႉၽွတ်ႈလိူင်ႈမိူင်း ၵၼ်မွႆႉသႂ်ၵိမ်းၵၼ်ႉလီ။
- တႃႇပူၵ်းပွင်လိူင်ႈမိူင်းႁဝ်း မိၼ်ႈယႃႉၼိတ်းၵပ်ႈလူၺ်ႈ ပိူင်ၼွတ်ႉၽွတ်ႈ ၵၼ်တေမီးမႄးမွႆႉမွႆႉၶၢၼ်ႉ။

(WIZAR)
COMPUTER D.T.P
LASHIO

ebook is created by www.Shanyoma.org

ၶေႃႈသင်ႇ

ပီႈၼွင်ႉတႆးႁဝ်းၵေႃႈ၊ ယွၼ်ႉပိူဝ်ႈ ပၢင်သွၼ်လိၵ်ႈတႆးႁဝ်း ပိုတ်ႇၵူႊၵူႈတီႈ မီးၵူႊၵူႈမၢဝ်း ၵိူဝ်း လုၵ်ႈႁဵၼ်းၵတ်ႉမၼ်ႇလိၵ်ႈၵေႃႈ ႁွၵ်ႇမႃးပိူၼ်ႈလိူဝ်ပိူၼ်ႈၼႄၼႄသေတႃႇ၊ ပုၼ်ႈတႃႇၼဝ်ၽိူၵ်းၽွၼ်ႉၵၢၼ်ႇ၊ ၸူႈပိၼ် တၢင်းပႆးလွင်ႈႁူႉႁၼ် ပုၼ်ႈတႃႇၽွၼ်းလီၼဝ်၊ ပပ်ႉတီမ်ၽိူၵ်းၵၢၼ်ႇ ၵမ်ႇပေႃးမီးၼမ်ၼႄႈ ႁဝ်းၼႃႈ ၶဝ်ႇ လႆႈတိင်ၵဝ်ၼ်ႈၽိုၼ်လိၵ်ႈ ပပ်ႉလိၵ်ႈ ၶိုဝ်းၵၼ်ၽူႈမီးပႆးဝူၼ်ႉ၊ ပႆးတီမ်ႈ၊ ပႆးၵွၵ်းၵေႃႈမဝ် တီမ်ႈၵွၵ်ႇမႃး ပိၼ်ပပ်ႉဝႆႉၼႄၼႄႉသေ ႁီတ်းၵွၵ်ႇမႃး "ပပ်ႉလုၵ်ႈႁဵၼ်း မႆႇ ၸ" ယဝ်ႉၵေႃႈ။ ၼင်ႇၵၼ်ႇ ၼိုင်ပွင်ႁီတ်းသၢင်ႈမႃး ၼၼ်ႉ ပေႃးမီးတၢင်းယူပ်ႈယွမ်း ၼႄႈသင်၊ လူၼ်ႉလိုဝ်ၵူႊ ၼႄႈသင်၊ မၼ်းတေႃႈပွႆႇဝၢင်းပၼ်သေၵမ်း။

မိူဝ်းၼႃႈမႃး ၼင်ႇႁိုဝ် ပေႃးတေပဵၼ်ၽွၼ်းလီ ပုၼ်ႈတႃႇလုၵ်ႈႁဵၼ်းႁဝ်းတင်းမူတ်းၼၼ်ႉ ၽူႈမီး ပႆးၵူၼ်း၊ ပႆးမူၼ်း၊ ပႆးၵွၵ်းၵေႃႈႁဝ်းၼဝ်ႁၼ်လိူင်ႉႁိူဝ်၊ ထုၵ်ႇလီမိူင်လိူင်ႉႁိူဝ်၊ လွၵ်းလႆးမွၵ်ႇပွင် တႃႇတေမီၼ်ႈ ယႂ်ႉၼၼ်ႉ မိၼ်းတေႃႈ ပၼ်တၢင်းႁူႉ တၢင်းႁၼ် ႁိုဝ်သင်ႇ ဝူၼ်ႉသၢၼ် ထတ်းသၢင်မူးပၼ်ႁဵၼ်းမူႈသေၵမ်း ၼၼ် မုင်ႈမွင်းဝႃႇယူႇ တႃႇသေႇ ယဝ်ႉၵေႃႈ။

ဝဵၼ်ႈငၼ်းၶေႃလိၵ်ႈလၢႆး ၼေႈ ၽိုင်ႈၼေႈတႆး

ebook is created by www.Shanyoma.org

လမ်းၼင်း

ၵၼ် ႑, ပွၵ်း
(ၵ) ပဝ်ႉ 4
(ၶ) ၼိပ်းပၢၼ်းသီဝၢၼ်ႈၼွၵ်ႈ 4
(င) မွၵ်ႇၼွမ် 5
(ၸ) လိုၵ်းၼိုၼ်းယီၼ် 5
(သ) ၼၢဝ်းၼေး 6
(ၺ) ပွႆးလုၼ်သီႇ 7
(တ) ၸမႈလၢႆးၼွၵ်ႇ 7
(ထ) လၢႆးၵျႈလွမ်းႁွင်းမွင်း 8

ၵၼ် ႒, ၵျႈပုမ်ႇ
(ၵ) ၵၢမ်ႇ၊ ယၢၼ်ႇ၊ ဝီႉရိႉယ 9
(ၶ) ၼုၵ်ႉၵွၼ်ႇပေႉႁုင်ႉလုင် 9
(င) တိၵ်ႇထၢင်းယွမ်း၊ ၼွမ်းပီၼ်ၼိုင်း 10
(ၸ) ၼုၵိၼ်ထီႇ 12
(သ) တုပ်းၼိူင်ႈလၢပ်ႇ, တၢပ်ႇၼိူင်ႈႁုဝ် 13
(ၺ) ၼိတ်းၵၢၼ်ယျႇဝႆႉၼီႈ 16

ၵၼ် ႓, ပိုၼ်ႉၼူႉ
(ၵ) လွင်ႈလၢတ်ႈထျ 20
(ၶ) ႁုင်းၼိူၼ်း 21
(င) ႁုၼ်းမိူင်းတႆး 23
(ၸ) ထေႈႁုၵ်ႇ 25
(သ) ထၢတ်ႈၽိုၼ်းၽျႉ 27
(ၺ) ၽုၵ်ႇသွမ်ႈပၼ်ႇပုတ်ႈလၢႆးၵၼ် 30
(တ) သိင်ႁွင်ႈ 32
(ထ) ၵွၵ်းၵျ 36

ၵၼ် ႔, ႁူမ်းၵဝ်းထုၵ်ႇ 39

ၵၼ် ႕, ပိုၼ်းၵိပ်ႈထဝ်ႈၼူးမျ
(ၵ) ႁူမ်းထဝ်ႈၼူးမျၼဝ် 41
(ၶ) ပိုၼ်းၵိပ်ႈၼၢင်းၼမ်းၵူႇ 42
(င) မျလိၵ်ႈလုင်ထဝ်ႈဝေးလၸၶႉ 43

ၵၼ် ႖, ပိုၼ်းၼိူဝ်းတႆး
ၵၼ်(သီႇ) ပၢၼ်သိၼ်ဝီ (႑) 44
ၵၼ်(ႁျႈ) ယိင်းငၢၼ်ၼိုင်းပိုၼ်း 50

ၵၼ် ႗, လိၵ်ႈထွင်
(ၵ) ထွင်လူးၵူလိုၼ်းၵျႉ 53
(ၶ) ထွင်လူးပျႈၸမႈ 54

ၵၼ် ႘, လိၵ်ႈပိုတ်ႇ
(ၵ) မျသွၼ်ႁဝ်းၼျႈ 56
(ၶ) ႁုင်းၼိူၼ်းႁဝ်းၼျႈ 57
(င) လွင်ႈလိႈၸလႇၼွတ်ႈထိုင် သူၼ်လိၼ်ႉသတ်း 58

ၵၼ် ႙, လိၵ်ႈပိုတ်ႇ
(ၵ) ၵူလိုၼ်းၵျႉသေႈ 59
(ၶ) သိၼ်ႈတၢင်းၵွၼ်ႇၵၢၼ်လေႉပႆ 60

ၵၼ်႑႐, ႁူမ်းတျႉၵၼ် 63

တွၼ်းၽိုၵ်းလိၼ်ႇ 64

ebook is created by www.Shanyoma.org

ၵၼ် ႑

ဝႂၵ်း

(႑) ပဝ်ႇ

(တႂၵ်ႇ တႂၵ်ႇ တႂၵ်ႇ)?
ၵေႃႇတႂ်ႉၽႅဝ်းတူလၢတ်ႈဝီးဝီး
ၵိုၼ်းၶေႃ ပိၼ်ၽႅၼ်ဝႃႈ...
(ၼိၼ်းထႂမ်ႉၶျႈ)?
ၵေႃႇတေပိူင်းထိင်ႈထႂင်ႉသႂၢလိင်း
ထိမ်ၼိုင်းလၢၵ်ႈၵႂၵ်းၵေႃ
ပၢႆလိူဝ်သမ်ႇမေႃၵေႈတၢင်းၵပ်ႇ
ၸႂင်ႇလိုဝ်ႈပပ်ႇၶဵၵေႃႈ...။

(႒) ၼိပ်းပၢၼ်းသီဝၢၼ်ႈၶႂၵ်ႈ

သီလိူင်သီၼိဝ် လေႃးၸလးလၼ်ၶၢၼ်ႉ
မုင်ႈတူလ်းၵၼ်လႃး ထိူၼ်ႉၶေႃးယိ
သီၶႂင်ႉသီၶၢဝ်လေႃးၸလးထိမ်ထႂမ်ႉ
ပိၼ်မႂၵ်ႉၵိမ်းၵိူမ်ႈ ဝၼ်းပိင်းလႂ်ႉ
သီၵမ်ႉမၢၵ်ႉၼိူဝ် ၵဝ်လၢၵ်ႈပိင်ႉၶႂပ်ႉ
လမ်လပ်းသိင်ႉ တိူၵ်ႇလိင်းၽႂမ်ၽိမ်
သီလမ်သီလိင် ၵဝ်ၽႂၵ်းယႂၢးလမ်ႈ
ပိၼ်ဝူဝ်းၵူႂ်း ဝႂၢႉပႂၵ်ႈမိူဝ်းၶႂၵ်ႈ
တၢမ်းၶမ်ႈ... ဝၢၼ်ႈၶႂၵ်ႈ...။

ebook is created by www.Shanyoma.org

(႔) မွၵ်ႇ,ႁွမ်

မွၵ်ႇ,လူင်,ၵီးၶူဝ်ၶူဝ်း
မိူင်းၽိူင်;မျူးတွမ်
တိၼ်ၶဝ်,ၽွမ်.ဢၼ်ၽိူင်း
ၶွင်ပူဝ်;မၼ်းႁွမ်...။
ၶူၵ်.ၵွၼ်,ၵျႂ်;မျူးလွမ်
ၵိၼ်ၶမ်.ဝၢၼ်ထိမ်း
ၽိူဝ်ယႃ,လိပ်;ထမ်ၵိမ်း
မီးၵျႂ်.သီးၶိၼ်...။

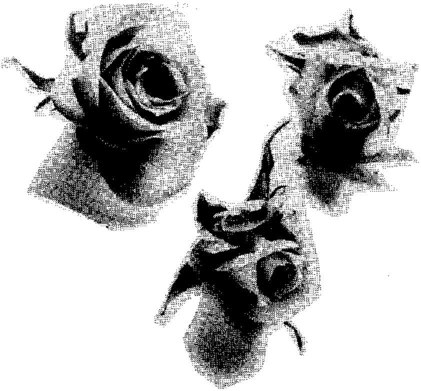

(႕) လိူၵ်းၶိူၼ်းယိၼ်

လူၼ်လိၼ်းမူဝ်;ၶိူၼ်းယိၼ်
တူဝ်ၵိၼ်လိူပ်;တိတ်းတိဝ်း
မိဝ်းလႂ်းလိူပ်;တိၵ်းၶူ
တီးတိူတ်;ႁွင်.ၵျူ
သိၼ်ၵူၼ်း;ထွမ်းၶႂ်း
ယိင်းၵွၼ်,လိၵ်.ပၢၼ်ၵျႂ်း
ၶွၼ်းၽိူတ်.ထူးငမ;ၵျၢင်းသိၼ်
လိူၵ်းၶျ,မူဝ်;မူလ်ၶွင်း
ၵတ်းလၢင်;ပျူးၶိၼ်။

ebook is created by www.Shanyoma.org

(သ) ၶၢဝ်းၶေႃ

ႁူဝ်ႁူၼ်မိူဝ်ႈၶၢဝ်းၶမ်ႇလႆႇၵူိင်း
လဝ်ႈၶေႃးယူႇထိူၵ်ႇ,ၶေႃးလိၼ်မိူင်း
လၢင်းႁွင်ႉမိူင်ယဝ်ႉၸမ်းတႅင်။
ၼိူင်ပွင်ၸမ်းၵိတ်းသုမ်ႉသွင်းထိူင်
ၵၢင်ၶိုၼ်လဝ်ႉပူးၵျေႃးၵဝ်ၵိူဝ်း
လူင်းတူင်ႈၶေႃးၵၢင်ႈပူးထီ
ပွၵ်ႈႁူဝ်,ပွၵ်ႈမူးလိူဝ်ႉၵိူဝ်းပီ
ထီၾၢၼ်းလိၼ်ပိၼ်ႈပိၼ်ယွင်း
ဝူတ်ႈႁူၼ်ပတ်ႉၼပ်းလပ်ႈၵၢၼ်ငွင်း
ၵိူတ်းထူႇၵိူဝ်းၵႂၢႆႈထိူၵ်းငၢၼ်
လိူဝ်းႁူဝ်,သုမ်ႈၶေႃးႁွင်ႉၵၢမ်းၶၢၼ်
ၶေးလဝ်ႈၶေႃးပေႉလိူဝ်ငွၵ်း
သွမ်ႈၵဝ်ၶိဝ်ႉမိူဝ်းထၢၼ်ႈပေႃးပွၵ်း
လေႃးၽေႃႉၶဝ်လဝ်ႈၶေႃးၶမ်
လဝ်ႈၶေႃးၵေႃႈၵမ်,တွၼ်ႉလိူဝ် လမ်
ၼိူၼ်းႁွင်ႉၵၢမ်းတၢၼ်ႈၶၢၼ်ဝွၵ်း
မိူဝ်းသူလဝ်ႈယူႇ,ဝူႈတေပွၵ်း
ၼၼ်းထိူင်ႈတၢင်းသိမ်ႈလဝ်းႁူမ်။
ၵူင်လိၼ်ၶေႃးၵဝ်းႁူဝ်ႈၶူၵ်းထူမ်
ၵူမ်ၶိဝ်ႉမိူဝ်းၶွင်,လိၼ်မူး
ယူႈယူယွမ်ႉမိူဝ်းတဝ်ႈသွင်ပျူး
သူလွတ်ႈၵဝ်ၵႃးမၼ်းပၼ်ၵူဝ်ႈ။

ebook is created by www.Shanyoma.org

(လ) ပွႆးလိူၼ်သီ,

လိူၼ်သီလုၵ်ႉလႅင်းၶိုၼ်ႈလမ်မူၼ်း
မွၵ်ႇ,သဵဝ်ႈလွၼ်ႉၼိူၵ်ႉ,ၵီႈတဵမ်တူၼ်းလွႆထၢၼ်ႈပေႃးၶၢဝ်
လိူၼ်သီ,ၶႅၼ်ႉမၢဝ်,ၸလႈတင်းသၢဝ်-ၶဝ်မူၼ်းလႂ်သိူဝ်း
လူဝ်းၵၼ်ထၢၼ်ႈပိၼ်လုပ်ႈပိၼ်လိူဝ်း-မိူဝ်းၶဝ်ႈပွႆးပၢင်
ၵူၼ်းၶိုမ်,ၵႂ်ႉၵႃႉတၢင်းၵႃႉၼႃင်-ဝၢဝ်းပူလၢႆႈၼိုၼ်ၶူဝ်း
ၵႃႉလ,ၶဝ်ႈပွႆးၶူၵ်ႉပွႆးတူဝ်း-တူလၢႆးၸမႈၶၢင်းဝဵၼ်
ၵမ်ႈၼွင်ႈၵႃႈယွပ်,ယူၼ်ႈၼဵၵ်းၶဵၼ်-မေႃၵွင်ႉၵႃႉၵၢမ်း
ၵမ်ႈၼွင်ႈၵေႃႈၸလ,ၵႃႈလၢႆးၵျမ်း-ဝဵၼ်ၶိုၼ်ႈႁၵ်းမဝ်
လၢႆးႁွၵ်ႇ,ၶွၼ်ႉလဵဝ်းလိုင်ႈလိုင်းဢဝ်- ၵဝ်ၸမႈလၢႆးတဵၼ်း
ၵမ်ႈၼွင်ႈၵေႃႈၸလ,ၵႃႈပွင်ၵႃႉၼ်း-ၵၢမ်တူၼ်ႈတၢင်းလူ,
ၵမ်ႈၼွင်ႈၵွင်ႉၶဵတ်ႇ,ၸလႈတင်းမူ-လွမ်းၸၵႈပၢင်လွင်း
ၵူၼ်းၵုမ်,ၼိုတ်ႉၼိုင်းယိုင်ႈၶမ်ၶွင်း-လွမ်ငွၵ်ႈတူလၢႆးလမ်
လိူၼ်သီ,ပီးၶူပ်,ၶႅၼ်ႉပွႆးၵိုၼ်း-ငိုၼ်းၵေႃႈမူတ်းၶမ်။

(တ) ၸမႈလၢႆးႁွၵ်ႇ,

ၸမႈမုင်းမိူင်း
ယႃႉလိူင်းၶိုၼ်းပိၼ်သိူဝ်လၢၵ်ႈၵႃင်
ၶၢင်တူဝ်ၶိုၼ်းပိၼ်ၶၢင်းယင်လၢႆး
ဝၢႆးၵွၵ်ႇ,ၸမႈတေႃးမိူင်း
ယႃႉလိူင်းၶိုၼ်းပိၼ်ထၢင်ႉတဵၼ်းၼွင်,
လင်,ၶဝ်ႈၸမႈၶွၼ်းသၢႆး
ၶၢႆးၶိုၼ်းၸမႈတဝ်,ၸႃႉ
ၸလႉၵပ်ႉၸမႈသဵဝ်းတူဝ်
ထူဝ် ၸမႈၶၢၼ်တူင်,။

ebook is created by www.Shanyoma.org

(ထ) လၢႆးၵျႃႉထွမ်းႁွင်ႈမွင်း

ၸမ်ႈသၢမ်လွၵ်ႈ   ႁွၵ်ႈပဵၼ်ၸမ်ႈသီ,ၶေႃ
ၵျႃႉပဵၼ်ၸမ်ႈၽၢင်းႁွတ်ႇ,   ထွတ်ႇ,တိၼ်ပဵၼ်ၸမ်ႈတၢင်ႇ,ၵပ်ႉ
ၶပ်ႉထွမ်းၸမ်ႈႁၢတ်ႇ,ၶဝ်ႈ   ယဝ်ႈပဵၼ်ၸမ်ႈသၢင်ၽူမ်
ထူမ်ပဵၼ်ၸမ်ႈတွင်ႉၽြႃ ယႃႉပဵၼ်ၸမ်ႈမိတ်ႉမၢၵ်ႇ,
တၢၵ်ႇ,ပဵၼ်ၸမ်ႈၵျႃသိတ်ႈ လိတ်ႈပဵၼ်သဵဝ်ႈသိတ်ႈၶမ်ႉ
ၵမ်ႉသုင်ႇ,ၸမ်ႈၵိမ်းႁိူဝ်း ၽၢင်းဝီးၸမ်ႈပွတ်းဝဵၼ်
ၽဵၼ်ပဵၼ်ၸမ်ႈၵူင်ႈပၢႆႈႁူမ်ႉ လူမ်ႉတုဝ်ပဵၼ်ၸမ်ႈသူဝ်မူပ်ႇ,
တူပ်ႇ,ၶဝ်ႈၸမ်ႈၽၢင်းလၢႆး ပေႃးၵမ်ႇ,ၶၢႆးပဵၼ်ၸမ်ႈထွၵ်ႈ
ငွၵ်ႈပဵၼ်ၸမ်ႈၽၢင်းသိၵ်ႇ, လိၵ်ႇ,တုဝ်ပဵၼ်ၸမ်ႈလၢႆး
ၶၢႆးၶိုၼ်းၸမ်ႈႁွင်ႇ,လိင်ႇ, ၽၢင်းၵူင်းတူဝ်ႈၵိင်ႇ,ၸႁႃႉ
ၸလႉတုဝ်ပဵၼ်ၸမ်ႈၶွႆႉၶိုၼ်ႈၶွႆႉလူင်း ယူင်းႁိူတ်းၸမ်ႈယူင်ႈတႃ
ၽၢင်းၵျေႃလူပ်းၸမ်ႈၶွႆႉ၊ သုင်ႇ,သွႆႉၸမ်ႈတဝ်ႁၢၼ်ၽၢင်းၽၢၼ်ၵူင်းၵဝ်တူဝ်ႈ။

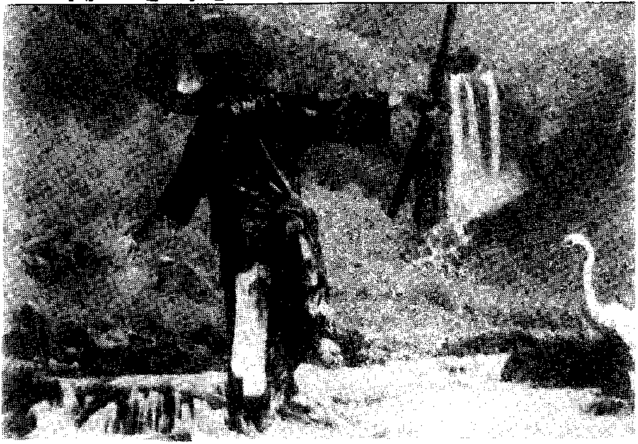

ebook is created by www.Shanyoma.org

ၵၼ် 7

ၵႃႈပုမ်ႇ

(၁) ဂၢမ်ႇ၊ ရၢၶၼ်ႇ၊ ဝီႉရိယ

မိူဝ်ႈၵူၼ်း မီးပႃသၢမ်တူဝ် ယူႇၶွမ်းတိုင်းၶမ်ႉဝီႉ။ တူဝ်ၶိူင်ႈယုမ်ႇဂၢမ်ႇ၊ တူဝ်ၶိူင်ႈ ယုမ်ႇရၢၶၼ်ႇ၊ တူဝ်ၶိူင်ႈ ယုမ်ႇဝီႉရိယယဝ်ႉ။

မီးဝၼ်းၶိူင်ႈ လႃးၶမ်ႉၶဝ် ပီၼ်ၽိုင်လူင်မႃးၵျႃ၊ တူဝ်ၵၢၼ်ယုမ်ႇဝီႉရိႉယၶၼ်ႉ လိူဝ်ၶၼ်း သိင်လႃးၶမ်ႉၶဝ် မေႃးမႃးၼလႈ လိူၵ်ႈၵျတီႈတိုင်းၶမ်ႉလိူၵ်ႉသေ ပီးဂျႃႇၵိၵိ ၵိုတ်းဝီႉပႃသွင်တူဝ် ၵၢၼ်ယုမ်ႇရၢၶၼ်ႇ ၼလႈ ယုမ်ႇဂၢမ်ႇၶၼ်ႉယဝ်ႉ။

ထိုင်တီႈလႃးၶမ်ႉၶဝ် ပေႃးလီႈတီႉၵၢဝ်ပႃသွင်တူဝ်ၶၼ်ႉဂျႃႇ။ တူဝ်ၵၢၼ်ယုမ်ႇရၢၶၼ်ႇၶၼ်ႉ ၵၢဝ်ရၢၶၼ်ႇလႂ်ႉတိုဝ်းၼလႈ ၵိုတ်းသၢင်ႇၵျၢင်းတၢႆဝီႉ။ လႃးၶမ်ႉၶဝ်ၵျေႈ ထၢင်ႇဝျႈပႃတႆယဝ်ႉၶဵၼလႈ ၵမ်ႇပေႃးဝီႉလွင်ႈသင် ထင်ႇၵၢဝ်ဝီႉၵိမ်းၽျွင်ႇၶမ်ႉၶၼ်ႉ၊ ယူႇထူဝ်းၶိူင်ႈ ထင်ႇၶိုၼ်းလီတ်းၶဝ်ႈ ၶမ်ႉဂျႃႇယဝ်ႉ။

ၵိုတ်းတူဝ်ၵၢၼ်ယုမ်ႇဂၢမ်ႇၶၼ်ႉၼတ. ၵၢဝ်ဂၢမ်ႇဝျႈၶိူင်ႈပီၼ်သင်ပီၼ် ဂၢမ်ႇတေၵိုတ်းပၶၼ်လီ ၶဵသေ တေႃႇထိုင်လႃးၶမ်ႉၶဝ် ပေႃးလီႈၵၢဝ်မိူဝ်းၵိုတ်းၽၵ်းဝၢၼ် ၵိၼ်ၵျေႃႇၶၼ်ႉယဝ်ႉ။

ၵူၼ်းၵဝ်းၵျေႈ ယႃႇပေယုမ်ႇဂၢမ်ႇၵွၺ်း ၶိူင်ႈပႃးရၢၶၼ်ႇတၢင်းၶီႈထွႆ ၼလႈ ဝီႉရိႉယ တၢင်းၶတ်းထွႆ ထင်ႇလီယဝ်ႉ။

(၂) ၶၼူၵ်ႉၵွၶၼ်ႇပေႉၵူင်ႉလူင်

မိူဝ်ႈၵူၼ်း မီးၶၼူၵ်ႉမၢၵ်ႇၵိုင်ႈမၢၵ်ႇၶိူဝ်ၽိုင်ၶိူင်ႈ ၵိုတ်းၵျင်းယူႇထွမ်း ၼဂႈလိၶၼ်ၽၢၶၼ်ႈထီ။ ထိုင်မႃး ဝၼ်းၶိူင်ႈ တူဝ်ၵၢၼ်ဂူၶၼ်းၽိုင်ၶၼ်ႉ ထင်ႇလၢတ်ႈၶေလိူၵ်ႈၶွင်ႈမၶၼ်းဝျႈ "ၽူႈလွႆၽွႆၵျေႈ ယႃႇပေ ၼလႇလၢဝ်း။ ၶူဝ်ႈပူၶၼ်ႉၵွၵ်ႇၶွပ်ႇလီၶၼ်း ၵၢၼ်ပေႃးၼမႈ ၵွၶၼ်ယူႇၵွၶၼ်ၵိၶၼ်ၶၼ်ႉလႃးလႃး။ ပေႃး ၵမ်ႇထွမ်ႇၵျမ်းထိုင် ထၢင်းၼၶးထူပ်းတၢင်းလိူတ်ႇမီႈ ၵျႆႉထျႉလူင်ၵိူဝ်ႈ" လၢတ်ႈၶေ ၶင်ႇၶဵယဝ်ႉ။

ဝီႈၶၼ်ႉၵမ်ႇပေႃးၵူင် ၶၼူၵ်ႉၵွၶၼ်ႇတူဝ်ၶိူင်ႈ လိူဝ်ဂျမ်းသေ ၵွၵ်ႇၵျႃၵိၶၼ်ပူၶၼ်ႉၵွၵ်ႇ တူင်ႇဂျႃႇ

ebook is created by www.Shanyoma.org

ၼေႃႈ ယၢမ်းၶၢဝ်ႇ ႁၢင်ႇတူဝ်ၶိူင်ႈ မိူၼ်လေႃးလူင်းမႃး ထိုဝ်ၵၢဝ်ၶိုၼ်ႈၽႅပ်ႇၵႂႃႇယဝ်ႉ။ ၶုၼ်ႁဵၼ်ႇၵႂၢၼ်ႇ ၵေႃႈ ၵမ်ႇ ထၢင်ႈႁိတ်းၸိုဝ် ထင်ႇ ၶင်းပွင်ႇ ဝႃႈ-

"ၵေႃႈ!... သင်ၵဝ်ထွမ်ႇ ႁၢမ်းသေ ၵမ်ႇ ၵႂၢၵ်ႇ ပူၼ်ႉတီႈ ၶွပ်ႇ လီၼ်း ပေႃးၼမ်ႈၵႂၢၼ်ယၢမ်ႈ ၵႂၢၼ်ယူႇ၊ ၵႂၢၼ်ၵိၼ်ၶၢဝ်ႇထိုင် ႁၢင်ႇၶိၼ်လူင်တူဝ်ၶႂ်ႈ ႁူႉတၢၵ်ႈၵမ်ႇ ထၢင်ႈႁိတ်းၸိုဝ်တီႈၵဝ်" ဝႃႈၶႂ်ႈယဝ်ႉ။

ႁၢင်ႇၵေႃႈ ပေႃးလီႈဝိၼ်းၶင်ႇၶၢဝ်ႇ ထႅင်ႈၵမ်ႇ ၶွႆႈၶမ်ႇ ၼေႃႈထင်ႇ ဝႃႈ "ႁိုဝ်.!... ၶုၼ်ႁဵၼ်ႇၵႂၢၼ်ႇ တူဝ်ၶႂ်ႈ ၵၢၼ်ပေႃးၼမ်ႈမိုဝ်ႈဝႃႈ- ၵႂၢၼ်ယူႇ ၵႂၢၼ်ၵိၼ်ၶၢဝ်ႇ ပိၼ်တီႈလိူဝ်?"။ ၶုၼ်ႁဵၼ်ႇၵႂၢၼ်ႇ ထင်ႇ ဝႃႈ- "ပိၼ်တီႈ ၼႃႈၽၢၼ်ႈထိူ ႁွၼ်ႈလိၼ် ႁွၼ်ႈႁိၼ်ၶၢဝ်ႇ ၵိုဝ်ႈ"။

ႁၢင်ႇၵေႃႈ ပိုဝ်ႈမၢၼ်းႁိုဝ်းလီ ယုမ်ႇ ၼိူင်းတၢင်းၵတ်ႉ တၢင်းၶၢၼ်မၢၼ်းၼေႃႈ ထင်ႇ ၶိုၼ်းလၢတ်ႈ ဝႃႈ- "လီယဝ်ႉ ၵဝ်တေပိူၼ်ႈမိုဝ်းလီး၊ မိုဝ်းၶွႆႈႁႂ်ႇ ယူႇတီႈ လွႆႈၵေႃႈယူႇတႃႇ ႁူႉတေ ၵမ်ႇ လွတ်ႈ ပိၼ်တၢင်းၵိၼ်ၵဝ်ယူႇ"။

ၶုၼ်ႁဵၼ်ႇၵႂၢၼ်ႇ ၵေႃႈ ပေႃးဝႃႈ ႁၢင်ႇပွႆႇ ယဝ်ႉ ထင်ႇ ၶိုၼ်းပၢႆးႁႂ်ႇ ထူးတီႈယူႇ ၵဝ်ႇ မၢၼ်းသေ တႃႇ ႁွင်ႉ ဝႃႈ

"ႁၢင်ႇၵိုဝ်လိုဝ်း...ၵမ်းၶႂ်ႈ မိုဝ်းၶွႆႈမႃးၵၢဝ်ၵဝ်ၵေႃႈ မႃးၵၢဝ်တႃႇ" ၶႂ်ႈသေ မုၼ်ႉ ၶဝ်ႈ ယူႇ ၶိုင်းၼႃႈၽၢၼ်ႈလိၼ် ၶၢဝ်ႇယဝ်ႉ။ ႁၢင်ႇၵေႃႈ ၵၢဝ်တၢင်း ထႅင်ႈလမ်တေႃးသမၢၼ်းသေ ၵမ်ႇ တၢၼ်းတူလိုဝ်းၼၢၼ်သင်။ ၵိူးပိၵ်ႉ ၵၢဝ်ၼိူင်းမိူၼ်လေႃးလူင်းမႃးထူး ၶုၼ်ႁဵၼ်ႇၵႂၢၼ်ႇ ၵမ်းလီဝ်။ ၵၢဝ်ပိၵ်ႉ ၼေႃႈ ၵူၵ်ႈမၢၼ်း ၽတ်ႉတိုဝ်ႉသွႆႈ ၽၢၼ်ႈလိၼ် ၶိုင်းၶႅူးႁၢမ်းၶၢဝ်ႇသေ ၵၢဝ်မၢၵ်ႈ ႁူဝ်ထႅင်ႈမၢၼ်း တိၵ်ႉ တႃႈႁႂ်ႇ ၵမ်းလီဝ်ယဝ်ႉ။

ပိုဝ်ႈၶႂ်ၼေႃႈ ၽူးလွႆၽိုဝ်သေမဝ် ဝႃႈ ယႃႇ ပေလိုဝ်ႁၢမ်းၶူးသႂၢၼ် ပေႃးၼမ်ႈသင် သႂၢၼ် လၢတ်ႈၶေ ဝိၶၢဝ်ႇတႃႇ။ ပေႃးသမ်ႇထႅင်ႈယွႆႈ ႁိုဝ်းလီ တၢင်းၵတ်ႉၶိၼ်၊ ၵမ်ႇ ၶိုဝ်ႈထႅင်ႈပႃႈၶႅူးပႃႈလင် လပ်းႁူႉလပ်းတႃ တိုဝ်တၢၼ်လူင်ႁႂ်ႇ ထိုင် ထၢင်းၼၶႃးထူပ်းထေႃႇ မုၼ်ၶင်ႇ ႁၢင်ႇတူဝ်ၶႂ်ႈယဝ်ႉ။

(င) တိၵ်ႉ ထၢင်းယွမ်း ႁွမ်းပိၼ်ၼိူင်း

ၶိုင်းထိုင်ႈတီးတီႈၶိူင်ႈ မီးထူင်ႇလိၼ်ပၢင်ႇ ပိင်း ပိၼ်သူၼ်ပိၼ်ၶႅူး ပေႃးၶပ်ႇလူင်ဝိ ႁူးၽေႃႉ။ ၶမ်ႇလိၼ်ႁိၼ်ၽေ တီႈႁိတ်းတီးသၢင်ႈၵေႃႈၶိမ်ႇ၊ လင်ႁိုၼ်းႁူၼ်းယူႇသဝ်း တေမီးမွၵ်ႈႁိုးသိပ်းပိုဝ်ႈ။ ပိၼ်ၸ [illegible] ႁူၼ်းႁူၼ်းၵိုၼ်းႁိတ်းၵိၼ်ႁိုး သိႇၵိၼ်ၶႅူးသေ မုၼ်းသိုဝ်းယူႇ ႁၢင်းၶဝ်ယဝ်ႉ။

ႁွပ်ႈႁူၼ်းဝၢၼ်ႈၵေႃႈ ၶပ်ႇယမ်ႁူၼ်းလူင် ၽူႈၵႂၢၼ်ႁူဝ်ႁူၼ်းလူင်ၶဝ်ၵေႃႈ ႁၵ်ႇႁွမ်ႁူၼ်းဝၢၼ်း ထင်ႇ ဝႃႈ ၵၢၼ်ၵမ်ႇ လီလွင်ႈလၵ်ႇလိုတ်ႈ ပိတ်ႉလိၼ်ၽိတ်းၽိၵ်ႉ၊ ထိင်မေႃးၵေႃႈ ၵမ်ႇ မီး။ ၵေႃႇၶိူင်ႈ တင်း ၵေႃႇၶိူင်ႈၵေႃႈ ၵမ်ႇ မီးထႅင်ႈၶီႈၵေႇႁေႈတႃ လူမဝ်ၶိူဝ်ၵၼ်။ တေဝႃႈ သိၼ်ႈတႃးသႂ်တၢင်းၵေႃႈ

ebook is created by www.Shanyoma.org

ဂျူ,ငါ့မျးလူမ် ထွို့ဂခ်ထူမ်ထူမ်ငမးငမး ၷွို့ခ်မ်.လီပ်;ယူ,တျ,သေ,။ မီးလွင်;သင်ရေျ့ ကုပ်,ဂုမ် တွင်;
ထၢမ်ဂခ်သေ ထင်,ၷ်တ်းသၢင်;။ မေကွမ်,လွမ်;ၽွမ်.ဂခ်ဝိ.ငလ; ၽူ့လၵ်.ဂူခ်းထူခ်ရေျ့ ကမ်,
ထၢင်းမျးယျ.တဝ်သေပွၵ်;ယဝ်.။

ပေျးမီးလွင်;ယၢပ်,ၽိုတ်, ခွ်ုးရုံးခွ်ုးသူခ် လုၵ်းထၢင်လွခ်ပူၵ်,၊ လူဝ်,သူၵ်,လူဝ်,ထူမ် ရေျ.
လီဝ် ကမ်,ပေ.လီ;ခခေ်. ၷွင်.ၽွ်ုမျးထွို့ရေျ့လီ;။ ခဝ်ဝိ.ထွ်ု မူခ်ခင်,ယူ,ၷွိုခ်းလီဝ်ဂခ်၊ ကမ်,ဝျ;
ကမ်,မီးလွင်;ဂိတ်,ခွင်;သင်၊ ဂခ်ယၢပ်,ရေျ့ ယီခ်းပီခ်ဂခ်ငါ့;။ ၽွ်ုရေျ့ ကမ်,ခွ်ု;ပါး ခွ်ု;ခီငလ;
ပီးခူိုင်;ယဝ်.ပီးခူိုင်; လင်ၷွိုခ်းဂူခ်းယူ,သဝ်းရေျ့ ခမ်တွခ်းမျးတိၵ်းတိၵ်း။

ခွ်ုးဝခ်;ကွခ်,ခီ. ပိၵ်.သမ်.ပီခ်ဝခ်;ခွၵ်;ရေျ့ယျ,၊ တၢင်းဂျူ,တၢင်းမျး ကမ်,မီးလူတ်.ဂျူး
သေတျ. ထီမ်ဂူခ်းဂျ.လေျ.ဝူဝ်း တေျ.ခူဝ်းလူင်းထူးဝီင်း ပေျးကမ်,ထၢတ်,ငလ; ၷ်တ်းသင်ရေျ့တေျ,
ရေျ,သင်ရေျ့မခ်တေ.ယဝ်.။

ခွ်ုးထူိခ်,တီ;ခူိုင်; ကခ်ကမ်,ပေျးယၢခ်ဂိတင်း ဝခ်;ခဝ်ခီ. မီးထူခ်ထုမ်းခူိုင်; ငလ,ရျု
ယျ.တဝ် လွၵ်,ထူခ်ကဝ်ခူဝ်းခွင် ဝခ်;တွ်ု;ဝခ်;ခူိုဝ်ယူ,။ ပေျးၽွို့,ၷွမ်,လူမ်;ခဝ် လုၵ်.ခွ်ုးဝိင်းကွၵ်,မျး
ၽုင်ထူခ်သမ်. ပါးခဝ်;ထူိခ်,သူိင်,တူဝ် ၷ်တ်းခီတျ,သေ,ငလ; ကမ်,ထၢင်းမူလျ်.မွတ်,ခဝ်ၷ်ါလါ လီ;။

ၷွဝ်ထူခ်လူင်ခဝ်ခခေ်. ဂိ.ထွ်ု.လုၵ်;ခွင်;မခ်းပွ်ု.တၢင်းဂူခ်းဂျူ,မျးသေ လွၵ်,ထူခ်ကဝ်
သူိဝ်;ခူဝ်းငိုခ်းခမ်း ဂူခ်းဝခ်;ခဝ်လါပွၵ်;လါၽဝ်,ရေျ့ ခွ်ုးဝခ်;ကွခ်,ခီ.ငတ. ဂွပ်;ဂူခ်းဝခ်;
ခဝ်ၽွမ်.ဂခ်ငလ; ကမ်,ထူခ်လီ;သေပွၵ်;။

ထိုင်ခင်,ဝခ်းခူိုင်; ၷွဝ်ထူခ်ခခေ်. ထင်,ပွမ်ၷ်တ်းဂူခ်းဂိခ်ထၢင်;သေ မျးယွခ်းၷ်တ်း
လုၵ်;လီင်.ခွ်ုးဝခ်;။ မခ်းထင်,ခတ်းထွ်ုၷွို့ၷွ.ထၵ်းမိုတ်;ဂိုဝ်း ၷွ.လွင်;ဂူခ်းဝခ်;လီလီသေ ခပ်းခိုင်
သေျ,သူခ်းယျ.တဂ် ၷွို့ဂူခ်းဝခ်;ၽိတ်းၽိၵ်, တိၵ်,ယါ; ထၢင်,ထူိမ်ၷ်ခ်ၽိတ်းဂခ်မျးယဝ်.။

ပေျးမခ်းၷ်ခ်လွင်;ဂူခ်းဝခ်;ခဝ် တိၵ်,ယါ;ဂခ်ယဝ်. မခ်းထုင်,ကွခ်ကဝ်လုၵ်;ခွင်;မခ်း
ခဝ်;မျးထူခ်ခွ်ုးဝခ်; ၷွိုခ်းခူိုင်;ယဝ်.ၷွိုခ်းခူိုင်;။ ၽွ်ုရေျ့ ကမ်,ခွ်ု;ထွို့;ထိမ်ၽွ်ု၊ ထွ်ုခဝ်ရေျ့ ပူိုင်;ပိၵ်,
တိၵ်,ယါ;ဂခ်မျး။ ဂုမ်,ကခ်ဂိတ်,ခေရေ.ဂင်; တျ,ၷွိုခ်းတူဝ်ဂဝ်,သေ ထိုင်တီ;ဝခ်;ကွခ်,ခီ. ပေျးလီ;
လူ.လီဝ် တိၵ်,ယါ; ပါးၽေတ်,ဂခ်ဂျူ, ၷ်င်းၽွ်ုၷ်င်းမခ်းယဝ်.။

ထင်,ဝျ;ပေျးမေၽွမ်.ထွ်ုဂခ် ပေးသင်လခ်ခဝ်;ယၢပ်,၊ ထင်းဂခ်ကမ်,လီ;ခေျ့ ၽူ့ခိခ်
လေျ့မျးထမ်။ ပေျးကမ်,မေၷ်ၵ်.မေပိၵ်း ၽွမ်.ၽိင်,ဂခ်ထိုင် ဝိ;လိုခ်းမျး တေမူခ်ခင်, ဝခ်;
ကွခ်,ဝခ်;ခီ. လီ;တူၵ်းသုမ်း လူ.လီဝ် ဂွပ်;ၽုင်ထူခ် ဂူခ်းမူိၵ်;ခဝ် ခခေ်.ယဝ်.။

ebook is created by www.Shanyoma.org

(ထ) ၶူၼ်ႁိၼ်ထိ

မိူဝ်ႈႁွၼ်,မီးႁူၼ်းသွင်ၵေႃ၊ ၵေႃႉၶိူင်ႈယူႇ,ၶွင်းဝိင်း၊ ၵေႃႉၶိူင်ႈယူႇ,ဝၢၼ်ႈၶွၵ်ႈ။ ၵေႃႉယူႇ,ၶွင်းဝိင်းၶၼၼ်ႉ လၵ်းလိင်းတွႆႇႁူတ်ႉ မေႃပီႇတ်ႉမေႃလီႇၼ်။ ၵေႃႉယူႇ,ဝၢၼ်ႈၶွၵ်ႈၶၼၼ်ႉ မီးပၢၼ်,ၵၢႆႇ,တၢင်းၶူႉ တၢင်းႁၢၼ်၊ သမ်ႉလၵ်းလီမ် တွႆႇသိုဝ်ႈတွႆႇလီ၊ သွင်ၶႃ ႁိတ်းတီးၵေႃႉ ၵႃႉၶႃႈတေႃႇ,ၵၼ်။

ထိူင်မႃးပွၵ်ႈၶိူင်ႈ ၵႃႈဝၢၼ်ႈၶွၵ်ႈ ၵဝ်လီၵ်းထိ ၵူႈပၢၵ်,မၢၵ်ႈ မႃးၽၢၵ်,ဝီႉ တီႈတီးၵေႃႉမၼ်း ႁၵ်ႈၶႃႈပၼ်ၶၼ်သေၸေႈ ၶိူၼ်းမိူဝ်းႁူႇ။ ၵႃႈႁူၼ်းဝိင်းၵေႃႈ ၶႃႈလီၵ်းထိသေယဝ်ႉ ၸိူၼ်းၵူႈထိ ၵၼ်ၶႃႈလီႈ ၶၼၼ်ႉ ၵဝ်ထႃႈ,ပိတ်ႈမူတ်းမူတ်း ထင်,တေႃႇၵဝ်ၶီႈၶူ မႃးပိူၼ်းဝီႉ တီႈၶွႆးတမ်းမၢၵ်ႈယိ ထိုဝ်းၶၼၼ်ႉ။

ဝၢႆးသေၶၼၼ်ႉ ၵမ်,ပေႃးၶိူင်ပေႃးၶၢၼ်း ၵႃႈဝၢၼ်ႈၶွၵ်ႈ မႃးတွႆးတူၼ်း ၵမ်,ႁၢၼ်ထိၵိုတ်းဝီႉ သေမၢၵ်ႈ။ ၶွင်းတွႆႇမၼ်းဝႃႈ ထိၵဝ်ၶီ လီႈၶႃႈသိူင်ႈယဝ်ႉၶီၸေႈ ထင်,ယွၼ်းၵႃးမၼ်း။ ၵႃႈႁူၼ်းဝိင်းၶၼၼ်ႉဝႃႈ "ၵေႃႉၵိူၼ်း ထိၵၼ်မွႆးမႃးၽၢၵ်,ဝီႉ ထိုဝ်းၶၼၼ်ႉ ၶူၼ်ႁိၼ်ပီႇတ်ႈ ပေႃးၵမ်,ၵိုတ်းသေမၢၵ်ႈယဝ်ႉ၊ မွႆးတူၼ်းလူ၊ ၶီႈၶူပေႃးပိၼ်ၵေႃႉ,ပိၼ်ႁွင်ဝီႉ"။

ၵႃႈဝၢၼ်ႈၶွၵ်ႈထင်,ဝႃႈ" ပေႃးၶူၼ်ႁိၼ်ပီႇတ်ႈၵေႃႈတေထၢင်း ႁိတ်းႁိူဝ်ၵေႃႉၵိူၼ်း" ဝႃႈၶႃႈ သေ ထုဝ်းၵဝ်လုၵ်ႈၵႂၼ်,ၵႃႈႁူၼ်းဝိင်းၶၼၼ်ႉ ႁူႇ,ၵၢပ်,ၶမ်ႉ။ သမ်ႉၵဝ်ႁူႇ,သိူင်,ဝီႉ တီႈႁိူၼ်းတီးၵေႃႉ မၼ်း ႁိူၼ်းၶိူင်ႈ။

ပေႃးဝႃႈ ၵႃႈဝၢၼ်ႈၶွၵ်ႈ ႁူႇ,ၵၢပ်,ၶမ်ႉ ပွၵ်ႈၶိုၼ်းမႃး ၵႃႈႁူၼ်းဝိင်း ၵမ်,လီႈႁၢၼ်လုၵ်ႈၵႂၼ်, မၼ်း မႃးထွမ်းၸေႈ ထၢမ်ဝႃႈ "လုၵ်ႈၵႂၼ်,ၵူႈ ၵိုတ်းယူႇ,ၵႃးလႂ်?"။ ၵႃႈဝၢၼ်ႈၶွၵ်ႈ တွပ်ႇ,ဝႃႈ "ၵၢႆးမိူဝ်ႈ ၵဝ်တိုၵ်ႉၵၢပ်,ၶမ်ႉယူႇ,ၶၼၼ်ႉ ႁူင်ႉတူဝ်ၶိူင်ႈ လေႃးလူင်းမႃးသိၵ်ႈၵဝ် လုၵ်ႈၵႂၼ်,ထၵ်ႈၵဝ်, မိၼ်မိူၼ်း ၽႃႇႁူႇ,ယဝ်ႉ"။

ၵႃႈႁူၼ်းဝိင်း လီႈၸိၼ်းၶင်,ၶၼၼ်ယဝ်ႉသေ ထင်,ဝႃႈ "ႁူင်ႉတေၵိတ်းႁိူဝ်ၵဝ်ပေႃႉလုၵ်ႈၵႂၼ်, ႁူႇ,လီႈ?၊ မွႆးယႃ,ပေလၢႆးလီးလၢတ်ႈႁၢမ်းပီႇတ်ႉႁၢမ်းလီၼ်"။ ၵႃႈဝၢၼ်ႈၶွၵ်ႈ သမ်ႉဝႃႈ "ပေႃႉၵမ်,ပေႃႉၵေႃႈ သုတ်းတီႈ ႁူင်ႉပေႃးသိၵ်ႈၵဝ်ႁူႇ,ယဝ်ႉထိူင် ၵဝ်တေထၢင်းႁိတ်းႁိူဝ်?"။ သွင်ၶႃထိူင်ၵၼ် တွႆႇလမ်တေႃႇ,ၵၼ် ၽိတ်းၵၼ် ၵမ်,ယိၼ်လီႈၸေႈ ထင်,ၵႂၼ်ၵၼ်ႁူႇ,ထူး လုမ်းၶုၼ်ပွင်ၽွၶႃႈ,တြႃးတၢပ်းတတ်းပၼ်။

ၵႃႈႁူၼ်းဝိင်းၵေႃႈ ၽိဝ်တီးၶုၼ်ပွင်တြႃးယဝ်ႉ ထင်,တၢင်,လဝ်း ၶေလွင်းတၢင်းမၼ်းၵမ်းလိဝ်။

ၶုၼ်ပွင်တြႃး- ၵႃႈၶႃ ႁူင်ႉသိၵ်ႈၵဝ်လုၵ်ႈၵႂၼ်,ႁူႇ, ၵၼ်ၵႃးၶႃႉ ထွင်,တွႆႈတေႃႉႁိူဝ်?။

ၶွၵ်ႈ- ၵေႃး တွႆႈယူႇ,တေႃႉတီႈၶႃႈၵေႃး။

ebook is created by www.Shanyoma.org

ၶုၼ်- ၵႃႈၼႆ ႁဝ်းၵၼ်မႂ်းလႃႇၼႆ ပွင်ႇသႂ်? ပေႃးႁဝ်းၵမ်ႉလိူဝ်ႈၵမ်ႉလႆႈ ယႃႉပေ လႃႇ။

ၵမ်းၼၼ်ႉၵႃႈဝၢၼ်းၶွၵ်ႈထင်ႇၶိုၼ်းမၼ်းတၢင်းၵၼ်ပိၼ်မႃးယဝ်ႉ ထိူဝ်းၶၼ်ႉၼလႈ။ ၶုၼ်ပွင်ႇတြႃးၸိူဝ်း ပေႃးလီႈငိၼ်းၶင်ႇၶၼ် ၵမ်ႉႁူဝ်ၼႆ မၼ်းပိၼ်ႁွပ်ႈၵႃႈလၵ်းၸိူဝ်း ယိုႈလီမ်ၼလႈ လႃႇႁႂ်း။ ၶဝ်ၼလႈ ထင်ႇဝႃႈ "ပေႃးပိၼ်ၼၼ် ႁူၼ်းဝိင်းပၼ်ၵႃးမၵ်ႈထိ ၵႃႈဝၢၼ်းၶွၵ်ႈသေ၊ ၵႃႈဝၢၼ်းၶွၵ်ႈသမ်ႉပၼ်ၶိုၼ်းလုၵ်ႈၵွၼ်ႇႁူၼ်းဝိင်းသေလီယဝ်ႉ" တိပ်းတတ်းပၼ် ၶင်ႇၶႆယဝ်ႉ။

(သ) တူပ်းၶိူင်ႈလၢပ်ႇ တၢပ်ႇၶိူင်ႈႁူဝ်

ၶုၼ်ၸိူဝ်းၶမ်းမိူင်းပႃႉ ရျႉၶသိ၊ မိူဝ်ႈႁွၼ်ႇမီးလုၵ်ႈထၢႆးၸိူဝ်ႉၶိူင်း ထိူဝ်းထဝ်ႈထၢႆးပိမ်ႇမတတ်ႉထ။ မိူဝ်ႈၵၼ်ၵႃးသၢၵ်ႈထူၼ်းထိုင်မႃး သိပ်းႁူၵ်းၶူပ်ႇၶၼ်ႉ ၸိူဝ်ႉပိၼ်ထဝ်ႈၵူႈ ထင်ႇၸွင်ႉလုၵ်ႈထၢႆး မႃး လႃႇၶေဝႃႈ "ထဝ်ႈထၢႆးလုၵ်ႈႁၵ်ႉပေႃးၵိူၺ်။ မိူဝ်ႈလီဝ်ၼႆ ၵႃးသၢၵ်ႈလုၵ်ႈထၢႆးၸိူဝ်း ယႆႇထူၼ်း **တိမ်လီမႃးယဝ်ႉ၊ ပေႃးဝႃႈ ပေႃးထဝ်ႈၶဝ်ႈပူးၶွၼ်းၼၽၼ်းႁူႉထိုင်၊ လုၵ်ႈထၢႆး တေလီႈသိုပ်ႇပုတ်ႈ ဝၢၼ်းမိူင်းႁူႉ** မိူဝ်းၶျႃး။ ႁူလ်းၵႃး တႃႉတေပွင်ဝၢၼ်းပွင်မိူင်းၼႆ မၼ်းၵမ်ႉငၢႆႈငၢႆႈ တေထူပ်းတၢင်းယၢပ်ႇတၢင်းၽိုတ်ႉ ၶမ်ႇတေႉတေႉ။ ပေႃးၵမ်ႉမီးပလ်ႇလႃႉထိုင် တေၵမ်ႉမေပွင်ဝၢၼ်းပွင်မိူင်း။ ၶႃႈဝၢၼ်းႁူၼ်းမိူင်းၸိူဝ်း တေၵမ်ႉႁူပ်ယမ်ႁဝ်း။ ပိူဝ်ႈၶႆၼလႈ ၶင်ႇၸိူဝ် တေမေပလ်ႇလႃႉ ထူၼ်းတိမ်လီၶၼ်ႉ လုၵ်ႈထၢႆး ထုၵ်ႇလီႁူႉၺၢၼ်းၵဝ်ပလ်ႇလႃႉ တၢင်းမိူင်းတၵ်ႉၵသူဝ်ႇယဝ်ႉ"။ ဝႃႈၶႆသေ ထူၵ်းပၼ်ငိုၼ်းၺိူင်ၶိူင်း ယဝ်ႉ။

ထဝ်ႈထၢႆးပိမ်ႇမတတ်ႉထၸိူဝ်း ပႃးၵဝ်ငိုၼ်းၺိူင်ၶိူင်းသေ ၵွၵ်ႈယၢၼ်မိူင်းပႃႉ ရျႉၶသိ၊ ႁူႉၽိူဝ် မိူင်းတၵ်ႉၵသူဝ်ႇ။ ႁူႉထူးၶူးမႃးလူင် ယွၼ်းၺၢၼ်းၵဝ်ပလ်ႇလႃႉ တၢင်းမေယဝ်ႉ။ ၶူးမႃးလူင် လႃႇဝႃႈ "ပေႃးၺိုတ်းပၼ်ၵၢၼ်ၶျေႈႁိူၼ်းသေၺိူၼ်းထိုင် တေႃႉပေႃးမေထူၼ်းၶၼ်ႉ ၵမ်ႉလီႈပၼ်ငိုၼ်း ယၢမ်းၺိူၼ်းၸိူဝ်း သမ်ႉပိၼ်ႁူဝ်ၶမ်ႈ ၼလႈ ႁူဝ်ၶႂ်။ ပေႃးပၼ်ငိုၼ်းၵျူႈယွႆႉၼတႃႉၵမ်ႉတပ်ႈ ၺိုတ်းၵၢၼ်သင် တေသွၼ်ပၼ် တေႃႉပေႃးမေၶႆၼလႈ ထဝ်ႈထၢႆးၸိူဝ်း ထူဝ်းပၼ်ငိုၼ်းၵျူႈယွႆႉသေ ၺိူၼ်းၵဝ်တၢင်းမေ ပလ်ႇလႃႉယဝ်ႉ။

ထိုင်မႃးဝၼ်းၶိူင်း ၶူးမႃးလူင် ထူဝ်းၵဝ်လုၵ်ႈၺိူၼ်းမၼ်း ႁူႉၵၢပ်ႇၶမ်ႉ။ လီႈႁၢၼ် ၶၢႆးထဝ်ႈ ထဝ်ႈၶဝ်ႈမူၼ်းၸိူဝ်ႉၶိူင်း တၢၵ်ႈငေးယူႉၺိမ်းတၢင်း။ ထဝ်ႈထၢႆးၸိူဝ်း ၵမ်ႉထၢမ် ၵမ်ႉယွၼ်းသင်၊ ႁူႉဝၵ်ႉ

ebook is created by www.Shanyoma.org

ဂိခ်ငျေးဝဂ်.ခဍိုင်;။ ခါံးထဝ်;လိံ;ၡခ်သေ ဝူခ်.ဝျ; မခ်းခွ်;ဂိခ်ငလ; မခ်းထင်,ဢဝ်၊ ပွဂ်;ခံ.ငတ. ဢေျ; ယျ,မခ်းတျ.၊ ဝျ;ခံသေ ဢမ်,တဂ်းသိင်။

ဝံ်းခခေ်. လိံ;သၢမ်ဝခ်း ခူးမျးလူင်သမ်.ၡွင်.ခဝ် ဂျ,ဢၢပ်,ခမေ်.ထိင်;။ ထဝ်;ထံ်းသမ်.ဂျ,လဂ်. ဂိခ်ငျေးခါံးထဝ်;ခခေ်.ထိင်;။ ယၢမ်းခခေ် ခါံးထဝ်;ယူိခ်.ဢမ်,လိံ;ငလ; ထင်,ၡွင်.သိခ်,ဝျ; "ထဝ်;ခူး မျးလူင်ဢိူလ်း လုဂ်;ၡိခ်းထဝ်;ၡဝ်းခံ. ဝခ်းလွ်ဝခ်းလွ်ဢေျ; မျးလဂ်.ဂိခ်ငျေး ဂဝ်ချ; တိဂ်းတိဂ်း"။

ခူးမျးလူင် လိံ;ငိခ်းသိင်ခါံးထဝ်;သေ ဝံ,ခိုခ်းမျးထၢမ်ဝျ; ခါံးၡဝ်းၡွင်.ၡိတ်းသင်?

ခါံး ॥ ॥ ဢေျး လုဂ်;ၡိခ်းထဝ်;ၡဝ်းခံ. ၡံ.ခေျ,ၡိတ်းလူင်ၡိတ်းလၢင်၊ ဝခ်းလွ်ဢေျ; မျးဢဝ်ဂိခ်ငျေး ဂဝ်ချ; တေမူတ်းလံ်းလံ်းဢိူဝ်;။

ခူး ॥ ॥ ပေျးပိခ်ခံထိုင် ဂဝ်တေၡွ်;မခ်းပခ်ဂျးသၢခ်ငျေးခါံးၡဝ်းလိံ။

ခါံး ॥ ॥ ဂျးမခ်းငတ. ဂဝ်ချ;ဢမ်,ခွ်;လိံ;။ ဂူလ်းဂျး ပွဂ်;တေမျး ယျ,ပေၡွ်;မခ်းဢဝ်ဂိခ်ထိင်; သွခ်ပခ် ၡွ်;လၢပ်,လၢပ်,သေဂမ်း။

ခူး ॥ ॥ ဢေျ; လိယဝ်.ဂဝ်တေသွခ်မခ်း ပျ;ခေျ;ခါံးၡဝ်းၡွ်;ပေျးလိံ;ၡခ်။

ယၢမ်းခခေ် ခူးမျးလူင် ထင်,ထွ်.လုဂ်;ၡိခ်းသွင်ဢေျ. ဂမ်မိုဝ်းထဝ်;ထံ်းဝိ. ယေ;ဢေျ. ယေ;ၽံ, သေ၊ ဢဝ်ခွခ်.ပေျ.လင်မခ်း။ ထဝ်;ထံ်းဢေျ; လိဢံပိုခ်;ခေျ, ထွ်လမ်ခွ်;ထျ. မၢဂ်,တျပေျးလိင်ထိုဂ်း ခိုဂ်း။ မခ်းလွမ်မိုခ်းတျတူလ်း ခူးမျးလူင်၊ ဢဝ်ထိမ်တိခ်တေျ,ၡူဝ်သေ ဝိ.ထွ်မူမ်,ထိတ်;ပိင်းထင်းဝျ; မိုဝ်းခေျ;မျး ပေျးဂဝ်ပိခ်ခုခ်ၡေျခမ်း ဂဝ်တေမျးဢဝ်မခ်းတံလူးဂွခ်,ခံယဝ်.။ ခူးမျးလူင်ဢေျ; လွင်;ဢခ်ထဝ်;ထံ်းခွ်;ထျ.ငလ; ဝိ.ထွ်ပိင်းထင်းဝိ. ၡိတ်းဂိင်;ဢမ်,ၡူ.တူဝ်သေ သိုပ်,သွခ်ပခ်ပလ်,ရျ, တေျ,ပေျးထူခ်;တိမ်လိယဝ်.။

ထဝ်;ထံ်းဢေျ; ပေျးဝျ;တၢင်းမေထူခ်;တိမ်ယဝ်. မိုဝ်;တေခိုခ်းမိုဝ်းထူးမိုင်းခခေ်. ထင်, ခုပ်.ဝိ;ပံ;ၡူဝ်ထူး ခူးမျးလူင်သေ သင်,လၢတ်;ဝိ.။ "မိုဝ်းခေျ;မျး ပေျးဂဝ်ချ; ပိခ်ခုခ်ၡေျခမ်းထိုင် တေထွ်.ဂူခ်း မျးၡပ်.ၡွင်းဢဝ် ထဝ်;ခူးမျးလူင်ၡဝ်။ ခ်ခ်းတေျ; ယုဂ်.တူဝ်ယေျးခိင်း မိုဝ်းထွမ်းသေဂမ်း ချ;" ခံသေ ပွဂ်;ခိုခ်းမျးယဝ်.။

ပေျးဝျ; ထဝ်;ဢူ;ၡေျခမ်းလူင် လိံ;ၡခ်ထဝ်;ထံ်းခိုခ်း ၡွတ်;ၽဝ်မိုင်းမျးယဝ်.ဢေျ;၊ ငိခ်း ၡူမ်ထူမ်း ၡိတ်းလူင်ၡိတ်းလၢင်။ ထင်,ပူင်ဂျမ်းပခ် တိ;ခုခ်ဂူခ်းၽွင်းမိုင်းခဝ် တင်းလံဝျ; "ထူဝ်းၡဝ်း ၽူ;ပိခ်ထဝ်;ပိ,ၡဂ်.မိုင်းၽျ. ယျ,မိုင်းလုမ်; ပိ,ခဝ်;ပူ;ခွခ်းငၽေးခံ.၊ ၡွ်;ပေျးလိံ;ၡခ် ထဝ်;ထံ်း ပုတ်;ဝၢခ်;ဂူခ်းမိုင်း၊ ၡဝ်းထဝ်;တေယုဂ်.ယွင်; ထဝ်;ထံ်း ခိုခ်;ပိခ်ထဝ်;မုခ်ယွ်,ခုခ်ၡေျခမ်း" ခံသေ ယုဂ်.ယွင်;ပခ် ဂမ်းလိဝ်ယဝ်.။

ebook is created by www.Shanyoma.org

ထဝ်ႈထေႃး လိူဝ်ႈပီၼ်ၶုၼ်ၶုၼ်ႁေႃၶမ်းသေယဝ်ႉ ထင်ႇလွႆႉၶျႂ်ႈႁူၶၼ်း ၵျူႇရွင်ႉၶူးမျႃးလုင်မိူင်းတၵ်ႉၵသူဝ်ႇ။ ၶူးမျႃးလုင်ၵေႃႈ ၶိူဝ်ႈလွႆဝျႈ"ထဝ်ႈထေႃးပီမ်ႇမတတ်ႉထၶၼ်ႉ၊ မၶၼ်းမိူးလွႆမူမ်ႇ,ထိတ်ႈပိၼ်းထင်းၵဝ်။ မၶၼ်းၶွႆႈ ၶိုၶၼ်းတွပ်ႇ,ၵဝ်ၼလႈ ထင်ႇလွႆႉႁူၶၼ်းမျႃးရွင်ႉၵိူဝ်ႈ။ ပေႃးၵဝ်ၵျူႇ,လွမ်း မိူဝ်ႈလိဝ်ၶၼ်ႉပီႇ,သၢင်ႇ,ထုၵ်ႇ,။ မိူဝ်ႈလွႆ ၵျႃႈသၢၵ်ႈမၶၼ်းယွႆႇ,မျႃး တၢင်းၶိူဝ်ႈလွႆၵေႃႈ ထူၶၼ်ႈမျႃး။ ၵဝ်ထင်ႇ,ၵျူႇ,လွႆး။ ၶၼ်ၼလႈ ထင်ႇ,ဝျႈ "မိူဝ်ႈလိဝ်ၶၼ်ႉ ၵဝ်ပီႇ,လွမ်းလိူဝ်ႈ။ ဝိူးၶၼ်ႉ ပေႃးသၢင်ႇ,ထုၵ်ႇ, ၵဝ်,ထင်ႇ,ၵျူႇ,ၶျေႃႈ" ၶၼ်ယဝ်ႉ။

ဝိူးၶၼ်ၼ်ႉ ရိူင်ၵဝ်ႈၶူပ်ႇ,သိပ်းပိူး ၶူးမေႃလုင် ထင်ႇ,ၶိူဝ်ႈလွႆဝျႈ "မိူဝ်ႈလိဝ်ၶၼ်ႉ ၵျႃႈသၢၵ်ႈၶုၼ်ႁေႃၶမ်း ပီမ်ႇ,မတတ်ႉထ ယွႆႇ,မျႃးယဝ်ႉ။ မျႃႇ,ၶ တေႃးသၵေႃႈ တေၵေႃႇ,၊ တၢင်းၶိူဝ်ႈလွႆၵေႃႈ တေၵျၢင်း။ တၢင်းယိူၶၼ်ႉ ၵၼ်ႈၵေႃႈ တေမိူး။ ၵဝ်တေၵျူႇ,သင်ႇ,သွၶၼ် ၶိူႈမၶၼ်းပေႃးရူႉပေႃးၵျၶၼ်လူးႁွၶၼ်," ၶၼ်ၼလႈ ထင်ႇ,မျႃးလူး မိူင်းပျႃႇ,ရျႃႇ,ၶသိူႇ,။ ၶိုၶၼ်ႈရွတ်ႈၶိူဝ်ႁေႃ။ မိူဝ်းထုပ်းၶေႃႈၵျၶၼ်တျႃ။ မိၶၼ်ႈယၢမ်းၵၢမၢတ်ႈ ၽွင်းမိူင်းၶဝ် တိုၵ်ႉၵုမ်ၵၶၼ်ယူႇ, ၽိူဝ်,ၶေႃႈၶုၼ်ႁေႃၶမ်းယဝ်ႉ။

ၶုၼ်ႁေႃၶမ်းၵေႃႈ ပေႃးဝျႈလိူဝ်ႈၵျၶၼ်ၶေႃႈၶူးမေႃမျႃးၶၼ်ၼ်ႉ တၢင်းၶိူဝ်ႈတျႃႉလွႆလမ်မိူဝ်ႈႁွၶၼ်,ရိူင်ႉၵၢင်ႉ ၶိုၶၼ်းရူပ်,မျႃးၵမ်းလိဝ် တျႃၵမ်,တျႃလိင်လွမ်တူလျ်းၶေႃႈၶူးမေႃသေ ရိူတ်းထျႃႉဝျႈ "ၶူးမျႃးၵိူလျ်း ပူၶၼ်ႉမျႃး ပွၵ်ႈၶိူင်ႈၶၼ်ၼ်ႉ ႁွမ်ႉၵျႃးငျႃးၵွၶၼ်,ဝၵ်ႉၶိူင်ႈႁွလျ်း။ မွႆးလွႆႉပိူၶၼ်ႈၵမ်မိူဝ်းၵဝ်သေ ပေႃႉၵဝ် ပျႃႈၶေႃႈပိူၶၼ်း။ ၵဝ်တွင်းဝိူႉယူႇ,။ တေႃႈလိဝ်မွႆးသမ်ႉၽိူဝ်မျႃးတိူႈၶၼ်ႉ မွႆးလိုမ်းတိူယူဝ်း?"။ ၶူးမျႃးလုင် ထင်ႇ,ဝျႈ "ထဝ်ႈ မုၶၼ်ယွႆႇ,ၶုၼ်ႁေႃၶမ်းၵိူလျ်း ထွမ်ႇ,ႁွၶၼ်ႇ,တိူႈၶျႃႈ။ ၽူႈယွႆႇ,ႁူၶၼ်းလုင်သွၶၼ်ပၶၼ်ၽူႈလိၵ်ႉၶၼ်ၼ်ႉ ၵေႃႉလွႆ ရိူတ်းၵမ်ႇ,ထိုဝ်ႈ ၵမ်ႇ,လွႆႈၵေႃႈ ရူႉၵျႃးလိူဝ်ႈပၶၼ်တၢမ်ႇ,ၶၼင်ႇ,ၶၼ်ႁွိူးႁွိူးယဝ်ႉ။ ၵၶၼ်လိူဝ်ႈပၶၼ်တၢမ်ႇ,တိူႈၵေႃႉမိူး တၢင်းၽိတ်းၶၼ်ႉ ၵမ်ႇ,လွႆႈလွင်ႈတၢင်းထင်းၵၶၼ်။ ၽူႈမိူးပလျ်ႇ,လျႃႇ,ၶဝ်တင်းလေႃ ရူႉၵၶၼ်ဝိူႉၵူးၵေႃႉယူႇ,။ ႁွပ်ႈၶၼ် လွင်ႈသွၶၼ်ၵၶၼ် ၶိူႈပေႃးမိူးပုၶၼ်ႈပၢင်ႈလိူၵျူႇ,မိူဝ်းၶေႃႈၶၼ်ႉ ၵမ်ႇ,ထုၵ်ႇ,လိူဝ်ႉပီၶၼ်လွင်ႈမူမ်ႇ, ထိတ်ႈပိၼ်းထင်းၵၶၼ်။ ပလျ်ႇ,လျႃႇ,လွင်ႈရူႉတၢင်းၵျၶၼ် ထဝ်ႈၵျဝ်းယွႆႇ,ၵျၢင်ႈၶမ်လေႃသေၼလႈ ပေႃးလိူဝ်ႈၽွင်း ငမ်း ၶိူဝ်ဝၢၶၼ်ႈမိူင်းၵတ်းလိူယ်ၶၼ်လိူယူႇ, မိူဝ်ႈလိဝ်ၶၼ်ႉ ပီၶၼ်ၵဝ်ၶျႃႈ သွၶၼ်ပၶၼ် ၵမ်ႇ,ထိူဝ်ႈၶျႃႈရိူဝ်?။ "ၶုၼ်ႁေႃၶမ်းၵေႃႈ ပေႃးလိူဝ်ႈငိၶၼ်းၶၼင်ႇ,ၶၼ်ၼ်၊ ရိူင်ႉၵၢင်ႉၶုၵ်းလွႆလိူဝ်ႈ ၵုင်ႇ,မုၶၼ်ၶူးမျႃးလုင် တၢင်ႇ,ၵျၢင်း တိူင်ရူဝ်ဝိူႉၶမ်ၶေႃႇ,။

ၶုၼ်ၵျၢၶၼ်းၽွင်းမိူင်းၶဝ်ၵေႃႈ ၽွမ်ႉၵၶၼ်ဝျႈ "ၶေႃႈ…တိူႈၶျႃႈ ၵျၢမ်းၶူးမျႃးလုင်တၢင်ႇ,လဝ်းၶၼ်ႉ ပီၶၼ်ၵၢၶၼ်ထိူဝ်ႈလွႆႈတေႃးတေႃး။ ႁွပ်ႈၶၼ် ထုၵ်ႇ,လိူဝ်ႈၶိုၶၼ်းတွပ်ႇ,တိၶၼ်းမုၶၼ်ငဝ်းမၶၼ်းထဝ်ႈ ၶိူႈပေႃးရိူင်, တိူႈၶျႃႈယဝ်ႉ။"

ယၢမ်းၶၼ်ၼ် ၶုၼ်ႁေႃၶမ်းၵေႃႈ ၶိုၶၼ်းထူမ်းထူမ်းသိူဝ်းသိူဝ်းသေ ၵျပ်ႉရွင်းယုၵ်ႉယွင်ႈၶူးမျႃးလုင် ၶိုၶၼ်ႈပီၶၼ်တိူႈပိုင်ႈတိူႈၵိူင် မၶၼ်းထဝ်ႈၵမ်းလိဝ်ယဝ်ႉ။

ebook is created by www.Shanyoma.org

(လ) ၼွတ်းဢၢၼ်ယႃႉ,ဝ.ၶီႈ

လုၵ်ႈတၢႆးၵႂၢၼ်,လုင်းလွႆႈထၢႆးလေႃး ပႃႈလွႆႈထီႉ။ ထူဝ်းၶူပ်,မီးသိပ်းၶူပ်, ထိုဝ်ႈမၢၼ်းႁွင်ႉဝႃႈ တၢႆးၵိူင်း။ ႁွပ်ႈပိုဝ်ႈပေႃးၸႄႈမၢၼ်း ပီၼ်ၵူၼ်းဢိၼ်ထၢင်ႈ ၼွတ်းၸိူဝ်းၼွတ်းၶႄးပိုၼ်ႈသေ သၢၼ်သၢတ်ႇ, သၢၼ်တီးပ်းၶၢဝ် ႁႂ်လၢႆးလေႃး ၵမ်ႉ,ၵၢဝ်တၢႆးၵိူင်းယူႇ,ႁူင်းၼွႆၼ်းလီႈ။ ႁႂ်လၢႆးၵမ်ႉ,ၵျႃး သမ်ႉလီႈထုဝ်ႉမၢၼ်းႁူႉ, ဢိၼ်ထၢင်းလိင်ႉႁူဝ်း ပိုၼ်ႈ။ ၵူႈဝၼ်းၵူႈဝၼ်း၊ မၢၼ်းတိုဝ်းၵုပ်းမီးတူၺ်း၊ ပႃးၵၢင်,ၵူင်းၵၢင်,ႁွၼ်၊ တင်း ထူင်ၸေႃ,ၶဝ်ႈဝၼ်း ၵွၼ်,သေ၊ ၸေႃးၽႄင်ႁူဝ်းၵွၵ်,လိင်ႉထွမ်းႁူၺ်ႈထွမ်းလႂ်ႈ။ ထိုင်မိူဝ်းၶၢဝ်းပိုၼ်ႈသွမ်ႈ ၸိူဝ်းသွမ်းၶေႃးယဝ်ႉ. ၶေႃ. မၢၼ်းယေႃးၶိၼ်းလီႈႁူ,လိင်ႉႁူဝ်းဢိၼ်ၶေႃ။ ၽူၼ်တူၵ်းၵမ်ႉ,လီႈယူႇ, လိတ်ႉ,မိူဝ်းၵမ်ႉ,လီႈသၢင်း ႁူဝ်ၶီႈ ႁူဝ်မဝ်းၵမ်ႉ,လီႈလိုဝ်ႈ လီႈတဝ်ႁူမ်ႉ, လူမ်ႉ,ၶမ်.လူမ်ႉ,ၵၢင်ယူႇ,တႃႉ,သေႃႉ။ ၵမ်ႉ,တွၼ်. လီႈၶုင်းသိုဝ်ႈမႂ်ႈ, ႁူၼ်လီ မိူၼ်ၶဝ်ႉ,ပိုၼ်ႈ။ ၶူဝ်းၵႂၢၼ်,မၢၼ်း ပေႃးၶႃးလွၵ်ႉ.တွၵ်ႉ.၊ မၢင်းဝၼ်း ၽိုဝ်,ပွၵ်ႈထိုင်ႁိုၼ်းမိူဝ်း ဢၢင်ဝၼ်းထၢၼ်းပေႃးၶမ်ႈ လပ်းသိင်,လွမ်.ႁွမ်.။

ၸေႃးမၢၼ်းၵေႃႈ လီႈလုၵ်ႉ.ထဝ်.တမ်ၶဝ်ႈ ၶိုင်ႈၶဝ်ႈႁူင်းၽၵ်းသုၵ်းသေ ၶေႃ,ၶဝ်ႈထွၵ်ႈၽၵ်းပၼ်ၼ် မၢၼ်း။ ပေႃးမိူင်းလိင်းပၢင်,လိင်းလီ ထင်,ပူၵ်းတၢႆးၵိူင်းၵႂၢၼ်, လုၵ်ႉ.သုၵ်ႈၶေႃးသီတႃႉ ႁူတႃႉလၢႆႁူၵုပ်း ၵဝ်မၢၵ်,ႁူင်းႁွၼ်ၵႂၢၼ်,မၢၼ်းသႂ်ႈ,ထူင်ဝီ.သေ မႃးဢိၼ်ၶဝ်ႈပၼ်ႈတႃႈႁိူဝ်။ ၶင်ႇၽိူဝ်,ၶိုဝ်ၽီးၽိုႈၶဝ် ၶေႃ.၊ မၢင်းပွၵ်ႈၵေႃႈ ၵဝ်ၶဝ်ႈယိၼ်မိုဝ်ႈဝႃး မႃးထီႉ။ ၼွတ်းၶဝ်ႈထီႉ,ၶမ်.ၵွႆႈလႂ်ႈ၊ မၢင်းၽဝ်,ၵေႃႈ ၼွတ်းၶဝ်ႈထီႉ,ထမ်ႈၵိင်းလႂ်ႈ၊ ဢိၼ်ႁူ,ထွမ်းတၢင်း။ ပေႃးမၢၼ်းႁေႃးႁူဝ်းပူၼ်.ၵွၵ်, ၶွၵ်ႈဝၢၼ်းယဝ်.ထင်, ပဝ်,ပီ,၊ တူင်ႈလိတ်းၵႂၢၼ်, ၶီ,ၶိုဝ်လင်ႁူဝ်းႁူ,။ ၵၢင်ႁူဝ်းႁွၵ်းဢိဝ်ၽေတ်ႉ ပတ်.တိုဝ်.ၵၢႆးၵုပ်းဢၢပ်,ၵႂၢၼ်, ၵၢၼ်မၢၼ်းပႃး တီႈၽိူဝ်,လင်ၶေႃ. သိင်မေႃးၵလူပ်.၊ ၵလူပ်.၊ ငၢႆးၶင်,သိင်ထီးသီးၶၢပ်, ထၢပ်,ႁူမ်ႈ ထွမ်းဢၢၼ် ၶိုင်ႈပၢင်မိုင်ႈၼိူ,တိုင်ႈ။

ထိုင်မႂ်းဝၼ်းၶိုင်ႈ လၢႆးမိုဝ်ႈၽႃႉဢမ်ႈမိုတ်းသိင်,ဝီ.တင်းမိူင်း ၽူၼ်လူင်ထမ်တေႃတူၵ်းလေႃး တၢႆးၵိူင်းၵိုဝ်းထၢင်, ဝၼ်းၶမ်ႈယဝ်.။ ထင်,ၸေႃးၽႄင်ႁူဝ်းပူၵ်းၶိုၼ်းမႃး။ ၽိုဝ်,ထိုင်ၼမ်ႈႁူင်းၼွႆၼ်း ၽိူ,ႁူဝ်ဝၢၼ်ႈ ၶဝ်ၶေႃ. မၢၼ်းလီႈၸီၼ်းသိင်လုၵ်ႈၵႂၢၼ်,ႁူင်းၼွႆၼ်းၶဝ် ဢၢၼ်,လိၵ်ႈဝႃႈ "လုၵ်ႈၵႂၢၼ်, လိင်.ဝူဝ်းႁူဝ်း။ ၵူႈဝၼ်းငၢႆးၶဝ်ႈႁူလႂ်ႈ။ ၶူဝ်းယွၵ်းႁူဝ်ႈလီၼ်ၶူၼ်,၊ ၶုင်ႈထိမ်ႁွၼ်,မီၼ်ၶီး" ၶဝ်ယဝ်.။ ဝမ်းၶေႃ. မၢၼ်းလွမ်တူလႂ်းသိုဝ်ႈၶူဝ်း လုၵ်ႈၵႂၢၼ်,ႁူင်းၼွႆၼ်းၶဝ် ၶုင်ႈသိုဝ်ႈၶူဝ်းလိုဝ်ႈမႂ်ႈ, မူတ်းသႂ်ႈဝီ.လီလီ၊ သုပ်းသွၵ်းတီၼ်လိမ်ႈလိမ်ႈသေ ၼွႆၼ်းလိၵ်ႈယူႇ,ၶုင်ႈႁူင်းၼွႆၼ်း။ မၢၼ်းဝူၼ်.ဝႃႈ "ၵေႃး... ဝဝ်ၶ. မိူၼ်ၶဝ်ႉ,လုၵ်ႈၵႂၢၼ်,ႁူင်းၼွႆၼ်းၶဝ် လၢတ်ႈယဝ်. ပေႃးပီၼ်ၶဝ်ထိုင် ၶဝ်ႉ,ႁိုဝ် တေႁူ.တေမေႃလိၵ်ႈ

ebook is created by www.Shanyoma.org

ၵဝ်တေၶတ်းလႂ်လူးၵွၼ်ႇၶႃး” ၼႆယဝ်ႉ။ ၵမ်းၼၼ်ႉ ထိုင်မႃးဝႃးၵိၼ်ၶဝ်ႈယဝ်ႉ မၼ်းႁၢဝ်ႇလူး ႁူၼ်း ဝၢႆးၵိုတ်းၵႂၼ်ႇၶဝ်သေ လၢတ်ႈဝႃႈ “ဢႆႈၵေႃႉၵိူၺ်းမိူဝ်ႈၼႆႉ ၵဝ်ပိုင်ႈၵေႃႉႁဵတ်း သႂၼ်လိၵ်ႈပၼ်ၵဝ် ဢိတ်းၼိုင်ႈ၊ ၵဝ်ၼႂ်ႈမေႃလိၵ်ႈ မိူၼ်ၼင်ႇ ၵေႃႉႁဵတ်းတေႉတေႉ”။

ၵမ်းၼၼ်ႉ ဝၢႆးၵိုတ်း ထင်ႇသႂၼ်ပၼ်တူဝ်ၸမ်ႈလိၵ်ႈ ၵ ၶ င သီႇႁႃႈတူဝ်။ ဝၢႆးႁူင်းၵေႃႈ တွင်းလႆႈတူဝ်ၸမ်ႈလိၵ်ႈ သီႇႁႃႈတူဝ်ၼၼ်ႉသေ ပွၵ်ႈမိူဝ်းႁိူၼ်း။ ထိုင်ၼင်ႇ မိူဝ်ႈၽုၵ်ႈသမ်ႉမႃးႁၼ်းထိုင်၊ သမ်ႉတွင်းလႆႈထိုင်ႈႁႃႈႁူၵ်းတူဝ်။ ဝႆးၼၼ်ႉ မၼ်းမႃးလွင်ႈႁၼ်းၵူႈၶမ်ႈၵူႈၶမ်း၊ ဢမ်ႇပေႃးႁိုင်သင် မၼ်း မေႃတီမ်ႈမေႃလူမႃး ဢိတ်းဢိတ်း။ ယၢမ်းမၼ်းလိၵ်ႉၸိူင်းၵေႃႈ ဢမ်ႇယူႇလီၼ်လီၼ်။ မၼ်းဢၼ်ထၢၼ်ႇမီး တီမ်ႈ တူဝ်လိၵ်ႈ ၼိုင်ႈၵၢပ်ႇၼႄသေ လူတင်းဝၼ်းတင်းဝၼ်း။ ထိုင်ၵၢင်ၶမ်ႈသမ်ႉႁူႇႁၼ်းဢၼ် တီႈ ဝၢႆးၵိုတ်းထိုင်ႈ ႁိုင်မႃးသီႇႁႃႈလိၼ်ၵႂၢၼ်ႈ။ တူဝ်လိၵ်ႈလိုဝ်းမီးၸိုင်ႈပဵၼ်ႉ ထၼ်ႉဝဵၼ်ႈၵႂၼ်ႇ ဢၼ်ဝၢႆးၵိုတ်း ႁၼ်းပူၼ်ႉႁူႇ မိူဝ်ႈပီးၵႂၼ်ၼၼ်ႉ မိူၼ်ႁႃင်းပေႃးမီးမႃး ၼိုင်းတႃမၼ်းသိူင်ႈသိူင်ႈ။

မိူဝ်ႈၼၼ်ႉ ဝၢႆးႁူင်းၵမ်းၵမ်း ယွၼ်းၼူင်းတီႈပေႃႈၸမ်ႈမၼ်း ၼႂ်ႈယူႇႁူင်းႁၼ်း။ ၼႂ်ႈႁၼ်းလိၵ်ႈ ၼေႇၼေႇ။ ထိုင်မႃး ပီးၼေႈၽႄႉမႂ်ႇ ဝၢႆးသႂၼ်ၼမ်ႉလိူၼ်ႁူၵ်းယဝ်ႉ ပေႃႈၸမ်ႈမၼ်းၵေႃႈ ၵႃးလီႈဢၵ်ႉ ၽၢၼ်ႁၼ်းမီး။ ဢၵ်ႉၶၢႆႁၼ်းသိူဝ်းသေ ၵၢၼ်လုၵ်ႈဝၢႆး ႁူႇယူႇႁူင်းႁၼ်းလူင်ပွင်ထိုင်။ ထူဝ်းၼူပ်ႇဝၢႆးႁူင်း ၵႂၼ်ႇယႂ်ႇမႃးသိပ်းဢိတ်း။ သိပ်းသွင်ၼူပ်ႇၼႆႉ ဝၼ်းဢၼ်မၼ်းထူမ်းသိူဝ်းလိုဝ်ပိုၼ်ႈ ပီၼ်ၵူၼ်းမၼ်း လီႈႁူႇယူႇႁူင်းႁၼ်း။ ပေႃးထိုင်ၵၢင်ၼူႈမိူင်းလိၵ်ႈမႃး မၼ်းလုၵ်ႉသုၵ်ႈၼေႈသိၵ်ႉ၊ ၽိူဝ်ႈႁူၼ်းပတ်းယေး ယဝ်ႉ မႃးၽွၼ်ႉလိၵ်ႈၽွၼ်ႉဝႆး။ ယၢမ်းတေႁူႇၼိုၼ်ႈႁူင်းႁၼ်းၵေႃႈ ဝႆႈပေႃႈဝႆႈၸမ ယဝ်ႉထင်ႇႁူႇ။ ယၢမ်းႁၼ်းလိၵ်ႈၵေႃႈ ၶတ်းလွင်ႈႁၼ်းတေႉတေႉ။ ႁူမ်ႈဝႃႈသိုဝ်ႈၼူဝ်းမၼ်း ဢမ်ႇမွၼ်ႇမိူၼ်ပိူၼ်ႈ လီႈၼႂ်ႈ သိုဝ်ႈၼူဝ်းၽူင်ၵႂၼ်ႇၵေႃႈ မၼ်းဢမ်ႇဝႆႉတၢင်းဢႆႈ။ မၼ်းမႂ်ႇလွင်ၼူင်ႈၵတ်ႉလိၵ်ႈ ၵတ်ႉလၢႆး တႃႇသေႇ။ လိၵ်ႈပုၼ်ႈတႃႇၵူမ်ဢၢၼ်ႇ တၢၼ်ႇလိဢၵ်ႉမႃးၽွၼ်ႉတီႈႁူၼ်းၵေႃႈ ဢၵ်ႉမႃးၽွၼ်ႉႁူႈ ပေႃးလီႈထူမ်း။ ပႆးၼပ်ႉပုၼ်ႈတႃႇ တေသႂၼ်ႇတေၼပ်ႉ တီႈႁူၼ်းၵေႃႈ ပူးမႃးသႂၼ်ႇၼပ်ႉ ႁူႈပေႃးယဝ်ႉထူမ်း၊ ဝၼ်းလွၼ်ဝၼ်းၼၼ်ႉ။ ဢမ်ႇတႂၼ်ႉလိူၵ်းလိူဝ်ႈ ၵိူၼ်ၵိူဝ်ႈၼၢၼ်ႉဝဵၼ်လႂ်းလႂ်း၊ မၼ်းထူမ်ႇ ဢၵ်ႉၵူမ်း သႂၼ် မေႃသႂၼ်လူင်လၢတ်ႈမၼ်းဢၼ်ဝႃႈ **“ၼိုတ်းၵၢၼ်ယႃႇဝိႉၼႃး”** ၼၼ်ႉသေ တွင်းဝိႉၼူင်းလွင် မၼ်းတႃႇသေႇယဝ်ႉ။

ebook is created by www.Shanyoma.org

(ၵႂၢမ်းမေႃသွၼ်လူင်)

လုၵ်ႈၵႃႉၶႃႈၵိုလ်း ၵၼ်ပုၼ်ႈတႃႇလၢတ်ႈပၼ်သွၼ်ပၼ် ၼႂ်းသူပေႃးႁူႉပေႃးပွင်ႇထွႆႈၶဝ်ႇ ပိၼ်ၵၢၼ်မေႃသွၼ်။ ၵူလ်းၵျူး ၶင်ႇႁိုဝ် တေတွင်းလီႈလီလီၶေႃႇ သမ်ႉပိၼ်ၵၢၼ်သူၵိုဝ်ႈ။ ၵၢၼ်သူ လုၵ်ႈၵႃႉၶႃႈ ႁူင်းႁဵၼ်းၶဝ်ႇ ဝၼ်းၶိုင်ႈယဝ်ႉဝၼ်းၶိုင်ႈ တေၶမ်မႂ်းတိၵ်းတိၵ်း။ ပေႃးသူတွင်းထွမ်း ၵူႈဝၼ်း ထင်ႇတေၵမ်ႇလီႈယၢပ်ႇထွႆႈ။ ပေႃးသူတေဝူႈ မိူဝ်ႈၶဝ်ႇဝီႉႁႂ်ၶႃႈ ၵိတ်းၵႃႉၶႃႈၶိုင်ႈႁႂ်း။ မိူဝ်ႈၽုၵ်ႈ မိူဝ်ႈႁိုဝ်း ထင်ႇတီႈမ်ႈထင်ႇၽွၼ်ႉၶဝ်ႇလိုင် သူတေထုၵ်ႇၶီႈ။ ၵူလ်းၵျူး ၶီႈၵၢၼ်ၶဝ်ႇ ၵမ်ႇထွႆႈၶီႈပိုၼ်ႈ မႂ်းၼႂ်ႈသူထုၵ်ႇ၊ ပိၼ်သူထုၵ်ႇၶီႈသူၶင်ႇၵဝ်ႇ။ ၶီႈသူၶဝ်ႇ ပေႃးထုၵ်ႇယေႈဝၼ်း တေလီႈတီႈၼ်းၶိုၼ်း သွင်ဝၼ်း ထင်ႇတေၵုမ်ႇ ပေႃးထုၵ်ႇသွင်ဝၼ်း သမ်ႉတေလီႈတီႈၼ်းၶိုၼ်းယေႈဝူင်ႈ။ ပေႃးထုၵ်ႇယေႈဝူင်ႈ သမ်ႉတေလီႈတီႈၼ်းၶိုၼ်း ၵဝ်ႈဝၼ်းသိပ်းဝၼ်း။ ႁဵတ်းၶဝ် ပိၼ်ၶီႈၶမ်မႂ်း။ ၵဝ်သူတူၵ်းလိုၼ်းၵူႈ တိၵ်းတိၵ်း။ တေႃႇပေႃး လီႈတီႈၼ်းၶိုၼ်း ယေႈပီးသွင်ပီးထင်ႇၵုမ်ႇၵိုဝ်ႈ။ ပိုဝ်ႈၶဝ်ၸလ လိၵ်ႈလၢႆး ၵၢၼ်သူႁဵၼ်းၵဝ်ယူႉၵူႈဝၼ်းၶဝ်ႇ ယႃႇပေၼႂ်ႈပိၼ်ၶီႈလႄးလႄးတႃႉ။

လွင်ႈထုၵ်ႇၶီႈတူဝ်ၵဝ်ႇၶဝ်ႇ မီးတီႈသူလုၵ်ႈၵႃႉၶႃႈ ႁူင်းႁဵၼ်းပိုင်လိဝ်ၵွၼ်း ၵမ်ႇထွႆႈ။ ၵူးပိၼ် ထဝ်ႈၵိူးထဝ်ႈၶႄး ပႃးတင်းၵူၼ်းၵူႉၵူၼ်းၶႃ ၵူၼ်းႁဵတ်းၵၢၼ်ႁဵတ်းငၢၼ်း- ၵူးၵေႃႉၶၶေႃႇၵေႃႈ ထၢင်း ထုၵ်ႇၶီႈတူဝ်ၵဝ်ႇယူႉ။ တီႈတီႈၵ်ႈတူဝ်ယၢင်ႇ မိူၼ်ၶင်ႇ ၵူၼ်းယိပ်ႉၶူဝ်းၵေႃႉၶိုင်ႈ ယေႈဝၼ်းမၼ်း ယိပ်ႉယဝ်ႉႁၢႆႈၽိုၼ်၊ မိူဝ်ႈၶဝ်ႇ မၼ်းသမ်ႉဝူႈ ၵဝ်ၶၢၼ်ႇၶေႃႉၵဝ်ယိပ်ႉသွင်ၽိုၼ်ၵွလ်းယဝ်ႉ။ မိူဝ်ႈၽုၵ်ႈ ၵဝ်ထင်ႇယိပ်ႉ ပေႃးဝူႈၶဝ်လိုင် မိူဝ်ႈၽုၵ်ႈမၼ်းသမ်ႉတေလီႈယိပ်ႉတီႈၼ်းၶီႈမိူဝ်ႈဝူႈ သၢမ်ၽိုၼ်ယဝ်ႉ ၵမ်ႇထွႆႈႁိုဝ်?။ မိူၼ်ၶင်ႇ ၵူၼ်းထိၶေႃးၵေႃႉၶိုင်ႈ ပေႃးမၼ်းၶတ်းထွႆႈထိသိပ်းဝၼ်း ၶေႃးမၼ်းထင်ႇ တေယဝ်ႉ။ ၵွပ်ႈပိုဝ်ႈ မၼ်းၶၢၼ်ႇ မၼ်းၵမ်ႇၶတ်းထွႆႈၸလ လီႈထိသိပ်းႁၢႆႈဝၼ်းထင်ႇယဝ်ႉ။ ၶဝ်ႇၵေႃႈ မၼ်းထုၵ်ႇၶီႈတူဝ်ၵဝ်ႇ ႁၢႆႈဝၼ်းၵိုဝ်ႈ။ ၵူလ်းၵျူး ၶီႈၶဝ်ထဝ်ႈၵိူးထဝ်ႈၶႄး ပႃးတင်းၶီႈၵူၼ်းၵူႉ ၵူၼ်းၶၢဝ်ႇထိုဝ်ႈၶေႃႇ ယင်းမီးၼ်းသေ ၶီႈသူလုၵ်ႈၵႃႉၶႃႈလူးၵွၼ်ႇ။ တီႈတီႈၵ်ႈတူဝ်ယၢင်ႇ လုၵ်ႈၵႃႉၶႃႈ ႁူင်းႁဵၼ်းၵေႃႉၶိုင်ႈ ယေႈပီးမၼ်းလီႈယေႈထၼ်ႇ ပေႃးသိပ်းပီးမၼ်းတေပုၼ်ႉထၼ်ႇသိပ်းလီလီယူႉ။ ၵူလ်းၵျူး ပိုဝ်ႈမၼ်းၶၢၼ်ႇၵၢၼ် လိၵ်ႈႁဵၼ်းလၢႆးၸလ လီႈထုၵ်ႇၶီႈတူဝ်ၵဝ်ႇၵူႈ ယေႈပွၵ်ႈ ယေႈၵိတ်း ယေႈၵွတ်း။ သိပ်းႁၢႆႈပီး မၼ်းထင်ႇပုၼ်ႉထၼ်ႇသိပ်းထိုင်၊ မၼ်းထုၵ်ႇၶီႈထွဝ်းပၢၼ်မၼ်း ႁၢႆႈပီးယဝ်ႉ ၵမ်ႇထွႆႈႁိုဝ်?။ လိူဝ်သေၶဝ်ႇၵမ်ႇၵူး။ ၶွႆးယေႈပီးၶၶေႃႇ ၵူးၶဝ်ႈၵူးၽၵ်းမၼ်း။ ဝီႉယေႈထွႆႉၵွလ်းၵေႃႈ ပေႃးႁၢႆႈပီးၶဝ်တေသုမ်းငိုၼ်းႁၢႆႈထွႆႉ။ မေႃသွၼ်လူင် ထင်ႇသွၼ်ပၼ်ၶင်ႇၶဝ်။ ထၢႆးႁိုင်းၵေႃႈ တွင်းဝီႉ ၶွႆးထွႆမၼ်းလီလီသေယဝ်ႉ၊ ၶတ်းထွႆႈ ၵမ်ႇၼႂ်းလီႈပိၼ်ၶီႈသေဝၼ်း။ ထိုင်မႂ်းသိပ်းပီး မၼ်းၵွင်ႇလိၵ်ႈ

ebook is created by www.Shanyoma.org

သိပ်းထခ်.ယဝ်.၊ သမ်.လိ;ငိုခ်းဂမ်.ထိမ် တိ;လူင်ပွင်ထိုင်;သေ ဂူ,သိုပ်,ယူ,ႁူင်းၵ်ခ်းထခ်.လွမ်။

ထ်ီးဂိုတ်းၽူ;ၵာခ်သွခ် ၈ ၁ ၄ ပခ်ထ်ီးႁိူင်းခခေ်.ငတ. ပိုဝ်;မခ်းမိုင်.လူလ်;တာင်းခၢခ်. တာင်းငလ,ခမ်ၽိဝ်၊ ၵမ်,ပေးၵာခ်,လိၵ်;ၵာခ်,လိး။ ဝ်ီးခခေ်. မခ်းထုၵ်,ခီ;တူဝ်ဂဝ်,သေယဝ်.၊ သွင်ပိးထင်,ပူခ်.ယေ;ထခ်.၊ သာမ်ပိးထင်,ပူခ်.ယေ;ထခ်.လ်ုႁွလ်။ ထူဝ်းခူပ်,သမ်. ၵမ်,ပ်ု.ထ;ႁူခ်း ထုၵ်,ခီ;ခမ်ခွင်။ ပိးခိူင်;ယဝ်.ပိးခိူင်;။ ယ်ု,မူးလ်ွးလ်ွး။ မခ်းငေး; ၵ်ါပိူခ်;မူးလ်ွးလ်ွး။ ႁူလ်းတခ်းပူခ်.ထခ်.သိ,ထခ်.ၵျ။ သမ်.ဝ;ၵမ်,ခ်ု;သိုပ်,ထ်ိင်;။ ထင်,ၵွၵ်,ႁူင်းၵ်ခ်း မူးလွ်ိ;ၵူ;မခ်း ၵ်ိတ်းခေး ၵ်ိတ်းၵ်ိး။ ယူ,လိ;သာမ်သိ,ပိး သမ်.ငတ,ခေ;ႁိူခ်း မိးလုၵ်;မိးလာင်းဝိ. ၵ်င်းမခ်းယဝ်.။ ယူ,ႁိူင်ထိုင်မူးပွၵ်;ခိူင်; ပူ,ငဂ,ဝခ်;ခဝ်တ်ွ,မွင်းႁွင်.သေ, လုၵ်;ဝခ်;ႁူခ်းသူခ် တင်းလ်ီဝ; "မိူဝ်;ခဵ. ၵွခ်ဂခ်ပူးႁွင်း ပူးမွင်း ဂူ,ၵ်ပ်.ခုခ်လူင်ၵ်ေး" ခဵငလ; ထ်ီးဂိုတ်းငေ; ၵွခ်လုၵ်;ၵွခ်,မခ်း ဂူ,လွမ်းပိူခ်; ခငေ်,ဂဝ်,။ ႁူခ်းဝခ်;သာခ်;တ်ိၵ်,ၵူခ်မေး ပ်ု.ထ;ယူ, တင်းခ်ု။ ထိုင်ယာမ်းသိပ်းမူင်း ထင်,လိ;ၵ်ခ်ခုခ်လူင်ခိ,ဂူးၵ်ိဝ်;သ်ုၵွခ်, ၽိဝ်မူးၵ်ိမ်းခဝ်သေလူင်းဂူးမူး တူင်.တၵ်.ဂၢမ်း ယူ,လိဂိခ်ဝခ် တေ,ထ်ီးဂိုတ်း ၵွခ်တာင်းပိူခ်;။ ထ်ီးဂိုတ်းငေ; ၵမ်,တခ်းခုၵ်းထ်ုလိ;သင် လာတ်;ဝ; "ၵလူဝ်.! ထ်ီးႁိူင်းၵမ်,ထ်ု;ငခေ,ခဵ." ခဵယဝ်.။

ebook is created by www.Shanyoma.org

ၵၼ် ႓

ပိုၼ်ႉႁူႉ

ၵပ်းၵႃႈလူလ်ႈပိုၼ်ႉႁူႉ ၵၢၼ်ပိၼ်ၽိုင်ႈပိုင်ပၢၼ်မႂ်ႇ ပၼ်ႈတႃႇႁူၼ်းမိူင်းတႆး ၵၼ်(႑)ၵၢၼ်ႁူၼ်း၊ ၵၼ်(႒)လွင်ႈၵိၼ်ယိမ်ႉၼႆႉ မီးဝႆႉၼႂ်းပပ်ႉလူၵ်ႉၶၼ်းမႃးသွၼ်ယဝ်ႉ။ ၵမ်းၼႆႉတေသိုပ်ႇၵၼ် (႓)လွင်ႈလၢတ်ႈ ထႃႇၵေႃႈ။

(႑) လွင်ႈလၢတ်ႈထႃႇ

သူပ်းလိသိင်ဝၢၼ်ၼႆႉ ပိၼ်မင်ႇၵလႃႇၼႆႉယဝ်ႉ။ ၵႂၢမ်းၵၢၼ်ပြႄးပိၼ်ထဝ်ႈႁဝ်း ၵွၼ်လၢတ်ႈ ၼႆႉမီး(႒)ပိုင်ႈၵွၺ်း။

႑။ ၵႂၢမ်းၵၢၼ်လိုဝ်ႈလႅင်ႈမီးၽွၼ်းလိ ပိုၼ်ႈထုၵ်ႇလႅင်ႈ။

႒။ ၵႂၢမ်းၵၢၼ်လိုဝ်ႈလႅင်ႈ မီးၽွၼ်းလိ ပိုၼ်ႈၵမ်ႇထုၵ်ႇလႅင်ႈ တေလီႈလၢတ်ႈသွင်ပိုင်ၼႆႉယဝ်ႉ။

တီႈၵၢၼ်ႁူၼ်းႁဝ်းယူႇၼႂ်းၶွပ်ႇဝူင်းၼိုင်ႈၵၢၼ်ၼႆႉ ပေႃးမီးႁူၼ်းသွင်ၵေႃႉၵေႃႈ ႁူႉမီးၵၢၼ် တိတ်းတေႃႇၵပ်းသိုပ်ႇၵၼ် လူလ်ႈသူပ်းၵႂၢမ်းယဝ်ႉ။ ႁွပ်ႈၶၼ် ထင်ႇမီးမႃးၵႂၢမ်းၵၢၼ်ဝႃႈ "လူမ်ႇတိၼ် ထၢင်းၵၢၼ်းလီႈ လူမ်ႇၵႂၢမ်းၵမ်ႇၵဝ်လီႈၼိုၼ်း" "မေႃလၢတ်ႈပိၼ်သထေး ၵမ်ႇမေႃလၢတ်ႈပိၼ်ပေး" "ႁၵ်ႉၵၼ်ၵေႃႈ ယွၼ်ႉသူပ်းၵွၼ်ႇၼႆႉ၊ ထင်းၵၼ်ၵေႃႈယွၼ်ႉသူပ်းၵွၼ်ႇၼႆႉ" လိုဝ်းၼႆႉ မီးမႃး ထင်ႇဝႃႈလွင်ႈလၢတ်ႈထႃၼႆႉ ႁူၼ်းမိူင်းတႆးႁူႉၵေႃႉ လီလီႈသႂ်ႇလႅင်ႈတေႉတေႉယူႇ။

လိၵ်ႈႁဵတ်းလိၵ်ႈသၢင်ႈ

(႑) မီးလွင်ႈသင်သေမဝ်ႇဝႃႈ လီလီႈဝႆႉလႅင်ႈၵတ်းၵတ်းယိၼ်သေလၢတ်ႈထႃ သိင်ထိင်ႈ ၶေႃႈတိၵ်ႇလိင်း။

(႒) လၢတ်ႈထႃလွမ်းၵၢၼ်ထုၵ်ႇမိၼ်ႈလူလ်ႈတြႃး ႁဝ်းၶင်ႇၵၼ်ၵမ်ႇလီလီႈလၢတ်ႈ ၸႂ်ႈၵေႃႉၶိုင်ႈပေႃးလီႈလူႉသုမ်းတိၵ်ႇယႃႈ ယွၼ်ႉလူလ်ႈသူပ်းၵႂၢမ်းႁဝ်း။

(႓) တေလီႈလၢတ်ႈထႃလွမ်း ၽၢင်ႁၢင်းၵၢၼ်ယိၼ်ႇငေႈၵွမ်ႈပွမ်ႈ၊ သိင်ၵူၼ်ႈၵွၼ်ႇ ၵမ်ႇထိုင်းၵမ်ႇဝႆး၊ လၢတ်ႈၸႂ်ႈလီမိုတ်ႈလီပိင်း။

(႔) လၢတ်ႈထႃၸႂ်ႈႁူႉတီႈသုင်တီႈတိမ်ႇ၊ ၸႂ်ႈတူလ်းႁူၼ်းတူလ်းတီႈ၊ တူလ်းၶဝ်းယၢမ်း။

ebook is created by www.Shanyoma.org

(ၵျႃႇလႃ၊ တေႃႇသႃႇ၊ ပုၵ်ႉၵလ)

(႔) လၢတ်ႈထူၺ်းလွမ်းလိူင်ႈၶၢင်း လိူင်ႈမဝ်၊ ထိုဝ်ႈထိုဝ်ႈထွႆႈထွႆႈ၊ ၵမ်ႇလူဝ်ႇၸၶႉၵူမ်းၶျႃႉ ထိုဝ်ႈၶၢႆသီင်။

(႕) လၢတ်ႈထျူႈမီးၶမ်ႉမီးတူဝ်၊ ၵူမ်းၵမ်ႇမီးၽွၼ်းလီ၊ ထၢင်းပီၼ်ၽွၼ်းထျႃႉၶၶဵၼ်ႉ ဝီႉတၢင်းၽျေႃင်ႉသေၸိူင်ႉၸဝ်ႈ။

(႖) ၼွႆႈႁူႉၽွၼ်းလီၽွၼ်းထျႃႉ၊ မီးလွင်ႈၵဝ်ပုၼ်ႈၽွၼ်းၶိူဝ်ၵူမ်းထဝ်ႈၵဝ်ႇ၊ တေလၢတ်ႈ လၢတ်ႈလီတ်ႈၵျႃႇသေ ၵမ်ႇႁပ်ႉၶိုၼ်းပုၼ်ႈၽွၼ်းၶိူဝ်ၵူမ်းထဝ်ႈၵဝ်ႇၶႅၼ်ႉတေၵမ်ႇ လီႈမီး။

(႗) ၵူမ်းၶႅၼ်ႉလီလီႈဝူၼ်ႉၶီႈ ၵိုဝ်ႈထင်တီၵ်ႈယၢင်ႇတူၺ်းယဝ်ႉ ထင်ႇလၢတ်ႈ။

(႑) ႁူင်းႁဵၼ်း

ႁူင်းႁဵၼ်းပီၼ်တီႈလုၵ်ႈႁဵၼ်းၶဝ် မႃးႁဵၼ်းၵဝ်ပလ်ႇလျႃႇ တၢင်းႁူႉၵူးပိူင်ပိူင်။ မႃးၽိုၵ်းၼွႆႈမေယူႇ မေႁီၼ် ႁီတ်းၵၢၼ်ႁူမ်ႈႁူမ်းလွမ်းၵၼ် တင်းၵူၼ်းတၢင်ႇၵေႃႉ။ ပီၼ်တီႈလုၵ်ႈႁဵၼ်းၶဝ် တေလီႈထူပ်း မိုတ်ႈတီႈၵေႃႉ၊ လီႈလီၼ်ႈလွမ်းၵၼ် လီႈၵုပ်ႇၵူဝ်းလီၵ်ႈလၢႆးတၢင်းႁူႉၵၼ်၊ ႁီတ်းၼွႆႈလုၵ်ႈႁဵၼ်း မီးတၢင်းႁူႉ ၶမ်ႉမျႃးထိၼ်ႈ၊ မီးတၢင်းၵျေႃႇမူၼ်းသိူဝ်းထွႆႈထိၼ်ႈ။

ၶွႆႈႁူင်းႁဵၼ်းၶၶဵၼ်ႉ လိူဝ်သေမီးလုၵ်ႈႁဵၼ်းယဝ်ႉ မီးမေသွၼ်လူင်(ၶူးယွႆႇ)ၵၢၼ်ပီၼ်ၽူး ၵုပ်ႉပိူင်ႇၽွမ်းငမ်း။ ၶိူဝ်ႁူင်းႁဵၼ်း ၵိၵ်ႇၶိူဝ်မေသွၼ်ယိပ်းႁူင်းႁဵၼ်း။ ၵူၼ်းပွႆႉႁူင်းႁဵၼ်းၶဝ်။ ႁူင်းႁဵၼ်း မၢင်းတီႈၵေႃႈ မီးၵူၼ်းႁူင်ၶဝ်ႈ၊ ၵဝ်ပုၼ်ႈၽွၼ်းမိုဝ်ႉၵိၼ် ႁူင်ၽၵ်း လီင်ႉလူလုၵ်ႈႁဵၼ်းၶဝ် ၸလႈ

ebook is created by www.Shanyoma.org

ႁူင်းႁဵၼ်းမၢင်းတီႈသမ်ႉ မီးႁူၼ်းၼၢၵ်တၢင်းၵိၼ်ၶူဝ်းယႃႈ တၢႆႉလုၵ်ႈႁဵၼ်းၶဝ်။ မေႃသွၼ်ယဝ်ႉၵၢၼ်ပိၼ် ႁူၼ်းလူင်ႁူင်းႁဵၼ်းၶၢၼ်ႉ မီးၶႄႈၵၢၼ်ၵုမ်းထိင်းဝၢင်းၽႅၼ် လူလွမ်ၸႂ်ႈၵၢၼ်ႁဵၼ်းၵၢၼ်သွၼ် ၶင်ႈႁူင်းႁဵၼ်း မီးမၢၼ်မီႈပၵ်းပိူင် ၼိမ်ႉလိၵ်ႈလီငၢမ်းၶၢၼ်ႉယဝ်ႉ။

မေႃသွၼ်ယိပ်းထၼ်ႉႁဵၼ်းၶၢၼ်ႉ မီးပုၼ်ႈၽွၼ်းသွၼ်ပၼ်လိၵ်ႈ ႁဵတ်းၸႂ်ႈမီးတၢင်းႁူႉ၊ တၢင်း ၵမ်လီ၊ မီးလွင်ႈၼိမ်ႉလိၵ်ႈမူတ်းသုၼ်။ ႁူၼ်းပွႆႉႁူင်းႁဵၼ်းသမ်ႉ မီးၶႄႈၵၢၼ်ပုၼ်ႈၽွၼ်း တၢႆႉလူလွမ် ထိင်းသိမ်း ၶေႃႉၵင်ႈ ၶူဝ်းၶွင်ႁူင်းႁဵၼ်း။ ပတ်းပူလူၼမႄး ၸႂ်ႈႁိမ်းႁွမ်းႁူင်းႁဵၼ်းၶၢၼ်ႉ မူတ်းသုၼ်ၼိမ်ႉလိၵ်ႈလီ ၶၢၼ်ႉယဝ်ႉ။

ၶႄႈၵၢၼ်လုၵ်ႈႁဵၼ်းၶဝ်ႉ တေလႆႈတင်ႈလုၵ်ႈတင်ႈၶေႃႈႁဵၼ်းလိၵ်ႈ ယုမ်ႉယမ်တွင်းၵႂၢမ်း သင်ႇ ပွၼ်ႈမေႃသွၼ်ၶဝ်။ ထွႆႈၵၢၼ်ႁၵ်ႉႁွမ်လွင်ႈမူတ်းသုၼ်ႁူင်းႁဵၼ်းၼလ ၵမ်ႉႁဵတ်းၸႂ်ႈၶူဝ်းၶွင် ၶင်ႈႁူင်းႁဵၼ်း လူႉလိဝ်ယွၵ်ႈၽင်ႉၶၢၼ်ႉယဝ်ႉ။

ၶင်ႈႁူင်းႁဵၼ်း မီးၶူဝ်းၶွင်လၢႆလိူဝ်ႉလၢႆပိူင်၊ မီးႁူၼ်းယူႉလွမ်းၵၢၼ်ၶမ်။ ပေႃးဝၢင်းမၢႆမီႈဝႆႉႁၢင်းၽႅၼ် ႁၢင်းမၼ်း။ ၵမ်ႉႁဵတ်းလွမ်း ၶႄႈၵၢၼ်ပုၼ်ႈၽွၼ်း ၵၢၼ်ဝၢင်းဝႆႉပၼ်ၶၢၼ်ႉ တိမ်ထူၼ်ႈတိတ်ႈၶိတ်ႈ လိုင် ႁူင်းႁဵၼ်းၵေႃႈတေၵမ်ႉၼိမ်ႉလိၵ်ႈ တေဝူလ်ႉႁင်ႈ ၵမ်ႉလီယူႉ။ ႁူၼ်းၶင်ႈႁူင်းႁဵၼ်းၵေႃႈ တေၵမ်ႉ ၶိုၼ်ႈယဝ်ႉ။ လုၵ်ႈႁဵၼ်းတေလႆႈႁူႉထၵ်းမၢႆမီႈၼလ ပုၼ်ႈၽွၼ်းၶႄႈၼၶ ၶမ်းလိူဝ်းၶဝ်ႉ၊ တေလႆႈသပ်း လိၼ်းပၼ်တီးၵေႃႉၶဝ် ၸႂ်ႈႁဵတ်းလွမ်းမၢႆမီႈၶႄႈထိႉသင်ႇႁူင်းႁဵၼ်း။

လိူဝ်သေၶၢၼ်ႉ လုၵ်ႈႁဵၼ်းၶဝ် တေလႆႈႁူႉဝူႈ–လွင်ႈၵၢၼ်ႁူၼ်းႁဝ်း မီးတၢင်းၵျူႉတၢင်းမူၼ်း ၶၢၼ်ႉ ႁွပ်ႈႁူၼ်းႁဝ်း မီးလွင်ႈပိင်းပေႃးလုၵ်ႈ၊ မေႃႁၵ်ႉၵၼ်ပိင်းၵၼ်။ ႁွပ်ႈၶၢၼ် ႁူၼ်းၵၢၼ် ၶႆႈၸႂ်ႈမီးတၢင်း သိုဝ်းလုၵ်ႈၶၢၼ်ႉ တေလႆႈႁဵတ်းၸႂ်ႈႁူၼ်းတၢင်ႉၵေႃႉ ပိင်းပေႃးလုၵ်ႈႁၵ်ႉတူဝ်ထဝ်ႈၵဝ်ႉ၊ ၵၢၼ်ႁဵတ်းၸႂ်ႈပိုၼ်ႈ ပိင်းပေႃးလုၵ်ႈၼလႈႁၵ်ႉၵၼ်ၶၢၼ်ႉ ၵမ်ႉယၢပ်ႉ၊ မၼ်းပိၼ်ပိုၼ်ႉဝ်ႈ ၵၢၼ်မီးယူႉၶၢၼ်ႉယဝ်ႉ။

တေလႆႈပိၼ်ႁူၼ်းမေႃလၢတ်ႈမေႃႁဵတ်း ၸႂ်ႈမီးလွင်ႈယိၼ်ႉၼငႈ ယူႉလၢတ်ႈလွင်ႈပိုၼ်ႈႁၢႆ၊ ယူႉၶျႃႉ လိုဝ်ႈၼၢၵ်သိင်ပိုၼ်း၊ ယူႉလူမဝ်ပိုၼ်း။ ထိင်ႈလွင်ႈၶိူင်ႈသမ်ႉ တေလႆႈပိၼ်ႁူၼ်း ၵမ်ႉၵိၼ်ထိၵ်းတွၵ်ႉလွၵ်း ပေႉၵိၼ်ပိုၼ်ႈ တေလႆႈမေႃထွႆႈထိမ်ပၼ်တၢင်ႉၵေႃႉ၊ လွမ်းၶင်ႉၵၢၼ်ႁိုင်းႁဝ်းမီးဝိႉၶၢၼ်ႉ တေလႆႈမေ ၽေမိင်ႉ ၽွၼ်းလီပၼ်တီးၵေႃႉၶဝ် ၵမ်ႈၽွင်ႈ။ လုၵ်ႈႁဵၼ်းတေလႆႈမေႃၶပ်ႉယမ်မေႃသွၼ် ၼလ ႁူၼ်းလူင်ၶဝ်၊ တွင်းထွမ်ႉၵႂၢမ်းသင်ႇသွၼ်ၶဝ်ၼလ ႁပ်ႉလုၵ်ႉႁပ်ႉသိုဝ်ၶဝ် လွမ်းၶင်ႉ ၵၢၼ်ၵိုင်ႉထိုၵ်ႈႁိင်းႁဝ်း ၵႃးပွင်ပိၼ်လီႈၶၢၼ်ႉယဝ်ႉ။

ebook is created by www.Shanyoma.org

(c) ဂူခ်းမိူင်းတ်း

ဂူခ်းဂာခ်ယူ,သဝ်းခွ်းမိူင်းတ်းခဲ. မီးတ်း၊ ထ်း၊ လိုဝ်.၊ ခိုခ်၊ ယူခ်း၊ ပလွင်;၊ ခၢင်၊ ပဂူဝ်း၊ ၶခ,၊ ယၢင်း၊ လွို့လု.၊ ဝု.၊ လီ;သေု၊ ဂီ,ဂျေ;၊ မူးသိုဝ်း၊ မိဝ်.၊ မိခ်း၊ ဂၢင်းသု၊ ထခူ.၊ ထခေု.ခဲယဝ်.။

တိုခ်းချေ;လိခ်တ်းခဲ. ဂမ်,ပိင်းမိူခ်ခင်,မိူင်းမခ်း၊ ၵမ်.ပိခ်ႁူလုၺ်; ပိခ်ထိူခ်, ပိခ်လွို့ ဂမ်;ခမ်ယဝ်.။ ပိူဝ်;ခဲၶလ; ဂမ်;ၽွင်; လီ;တင်;ဝခ်;တင်;မိူင်း။ ထွမ်းသခ်လွို့သုင် တီ;မီးခမ်.လိ လူမ်းလီခခ်.ယဝ်.။ ဂမ်;ၽွင်;ဂျေ; ယူ,တီ;ပၢင်,ခူင်;တူင်;ချေ။ ဂမ်;ၽွင်;ဂျေ; ယူ,တီ;ႁူလုၺ်;ခုမ်,တိခ် လွို့။ ဂမ်;ၽွင်;ဂျေ; ယူ,တီ;ခွ်းထိူခ်,ယုံ, မိ.လူင်ပိခ်လူင်းပိခ်လိုင်း။ ဂမ်;ၽွင်;ဂျေ; ယူ,တီ;ပၢင်,လွို့ ဂုခ်;လွို့ဂိင်; ဂမ်,မီးတူခ်;မိ.တူခ်;မွၵ်,သင်။ ဂမ်;ၽွင်; ယူ,ထွမ်းထိၵ်းႁူလုၺ်;ပၢ်လွို့၊ ဂမ်;ၽွင်; ယူ,ခွ်း ခမ်. ခွ်းခွင်ယဝ်.။

ထွမ်းလူလုၺ်;ခမ်.တီ;ဂိခ် လိခ်တီ;ယူ,ထူဝ်းပူ,ပခ်ပေ;၊ ဂွခ်သၢင်;ဂွခ်သဝ်းမျးၶလ;၊ ၽွ်ဂျေ; မူခ်းမူခ်းသိုဝ်းသိုဝ်း ၵျူဂိခ်ထွမ်းပလုၺ်,လျ,မျေထွို ၵင်းၽွ်ၵင်းမခ်းယဝ်.။ ဂူခ်းထိုဝ်းဂာခ် ယူ,ခွ်းလေးခွ်းဝိင်းခခ်. ၵိတ်းဂခ်ဂျ.ဂခ်ခၢ် ဂခ်မျေတိခ်မျေမိုဝ်။ ဂခ်ၽ်ၢ,ထၢၵ်;လွ်ဂခ် ၽ်ၢ,ယိပ်.ခူဝ်းလွ်၊ ဂမ်,ခခ် ၵိတ်းဂိခ်ဂခ်ႁူဝ်လိခ်လွ်ယဝ်.။

ဂူခ်းထိုဝ်းဂာခ်ယူ,ထွမ်းပၢင်, ထွမ်းတူင်;ခခ်.သမ်.ၵိတ်းသူခ်ချေ ၽုၵ်,သွမ်;ၽၵ်းမိ,၊ ယျ;လိင်၊ တိင်၊ ထူဝ်,၊ တူခ်;ဂူလုၺ်;၊ တူခ်;ဂွို;၊ မၢၵ်,ထွၵ်းၶလ; ၽၵ်းခိဝ်လွ်ယဝ်.။ ဂူခ်းထိုဝ်းဂာခ် ယူ,ခိူဝ်ထိၵ်းႁူလုၺ်;ပၢ်လွို့ခခ်.ဂျေ; ၵိတ်းသူခ်ၵိတ်းၵိုး လီ;ၽုၵ်,ထူဝ်,၊ ၽုၵ်,တိင်၊ ခဝ်;ဂပ်,၊ ဂုလုၺ်၊ ဌ;၊ ဂျ,လူ; ၶလ;သူခ်ခိင်;၊ သူခ်တွင်သေယဝ်.၊ တၢင်,ဝူဝ်းတၢင်,မျ. လူင်းမျးခၢ် ခွ်းတူင်; ခွ်းဝိင်းယဝ်.။

ebook is created by www.Shanyoma.org

ႁူၼ်းလိူဝ်းၵၼ်ယူႇ ၶိူင်ႈၶွင်ၶမ်ႉၶဝ်ႈ ၼွတ်ႈႁိၼ်းၼွတ်ႈယေး ၶိူင်ႈၶမ်ႉၶိူင်ႈၶွင် ပၼ်ဝၼ်းပၼ်သူၼ်ၼႆႉ၊ ၶိုၼ်ႈႁူဝ်ၵၢင်းလွၵ်ႈၵေႃႈ လႆႈၼိ ႁိူဝ်းၼိ ၼပ်ႉသေၵူဝ်ယဝ်ႉ။

တႃႇၼႆႉပိူဝ်ႈပၼ် လုမ်းႁူၼ်းၶမ်ႉၼၼ်ႉ ၶိူင်ႈမိူင်းတႃႇပွတ်းႁွင်ႇပွတ်းလၢၼ်း ယူႇလွတ်ႈ ၵႆႉႁူး တီႈယဝ်ႉ။ ထိုင် လိုဝ်ႉ၊ ၶိုၼ်၊ ယူၼ်းၼၼ်ႉ ၵႃႈၵေႃႈ မူႇသိူဝ်းလိူဝ်းၼႆႉ ယူႇၶိူင်ႈလိၼ်ၵိူင်းတူင်ယဝ်ႉ။ ပလွင်ႈၼႆႉ ယူႇတၢင်းၶမ်ႉသၼ်၊ လၢမ်း ႁူးႁွတ်ႈ၊ ႁူးသူၼ်၊ ဝၼ်းတူင်ႈ၊ ၶူဝ်မုင်း၊ မိူင်းႁၢင်းၼၼ်ႉ သၼ်လွႆ ၶမ်ႉၶမ်း၊ ႁူတ်ႈၶိုင်။ ၶၢင်သမ်ႉယူႇတၢင်းမိူင်းထီး၊ မိူင်းႁူဝ်း၊ ၵေႃလႃးမိူင်းပေႃႈၼၼ်ႉလေးလၢၼ်း၊ ၶမ်ႉၽၵ်းၵႃးႁူတ်ႈၶိုင်။ ၵၢဝ်လိၵ်ႈၵိူင်းၵလီတ်ႈ ၼွတ်ႈပၼ်လိၵ်ႈၶဝ်သေ၊ ၽွမ်ႉၵၼ်ၼွၼ်း လွင်ႈပၢႆ၊ လႆတေႃႉတေႃႉ။ ပၵူဝ်း ယူႇလွမ်းသၼ်လွႆ လၢႆးၶူ ပၢင်လူင်၊ မိူင်းပွၼ်၊ ႁူဝ်ပုင်း၊ လူင်းထိုင်တွင်ႈၵိူဝ်း (တူၼ်ႈတီး)၊ ယွင်ႁူၺ်၊ ၶွင်မွၼ်၊ သီ သႅင်၊ ၵၢဝ်လိၵ်ႈမၢၼ်းၼွတ်ႈပၼ်လိၵ်ႈၶဝ်သေ ၽွမ်ႉၵၼ်ၶတ်း လွင်ႈၼွၼ်းတၢင်းမေႃပၢႆ၊လႆ၊ ၽႅဝ်ႈလိၵ်ႈလၢႆးတေႃႉတေႃႉ။ ၼၶ၊ၼၼ်ႉ လီသေႇ ယူႇတၢင်းမိူင်းႁူဝ်းၵၢင်၊ ႁူၼ်လူင်၊ ႁူဝ်ပၢင်၊ လူ၊ၽၢင်ႈၼၼ်ႉ ၶိူင်ႈလိၼ်သႅၼ်ၶိူဝ်၊ လူင်ႈထၢင်၊ သႅဝ်းၶေႃ၊ မိူင်းၼၼ်းၶဝ်ႈယဝ်ႉ။ ယၢင်း ယူႇတၢင်းလိၼ်မိူင်းၶိူဝ်း၊ လၢႆးၶူ၊ မိူင်းၵိုင်၊ မိူင်းၵေးသီး ၼွတ်ႈၵၼ်ၼိူဝ်း ၵၼ်သူၼ်ယဝ်ႉ။ ဝူ ၼႆႉယူႇတၢင်းသၼ်ႈထူင်၊ မၢင်းသႅင်၊ မၢင်းလိူၼ်း၊ ဝၼ်းၵွၵ်ႈ၊ ၶူင်းၶဝ်ႈသေ ၼွတ်ႈၼိူဝ်းၼွတ်ႈသူၼ်ၶဝ်ႈ ၵဝ်ႈယဝ်ႉ။ လွႆလႃႇ ၼႆႉယူႇလွမ်းၼိမ်းလမ်ၶူင်း ၵၢဝ်ႇလႅမ်တၢင်ႇယၢၼ်း၊ ၶွင်ၽေ၊ မေႃႈၽေ၊ မိူင်းတေႃႈ၊ မိူင်းႁွမ်၊ လွႆယွင်ႈၶဝ်ႈသေ ၼွတ်ႈၵၼ်ၼိူဝ်းၵၼ်သူၼ်ယဝ်ႉ။ မႅဝ်ႇ ယူႇတၢင်းမိူင်းႁွမ် မိူင်းထီးၼၼ်ႉ ၶိူင်ႈလိၼ်ၵိူင်းတူင်၊ ယူႇလွမ်းထိူၵ်းႁူၺ်ႈႁၢဝ်းလွႆသေ ၼွတ်ႈၵၼ်ၼိူဝ်းၵၼ်သူၼ်ၶဝ်ႈၵဝ်ႈ။ ၽူႈယိင်းၶဝ် ၶိုင်ႈသိၼ်ႈလမ်ႁူဝ်ယေႃႈ ပၼ်ႁိူဝ်း၊ လွမ်းၵိူင်ႈလွမ်းၵႅဝ်ၶဝ်ၼႆႉ၊ သိၼ်ႈယေႈတူင်ႇတၢင်းႁၢင်ႈမီး သွင်သၢမ်ဝူၼ်ႉယဝ်ႉ။ ႁူၼ်းထူဝ်းၶဝ်သမ်ႉၵေႃႈ ၶိုၼ်ႈႁူဝ်လူင်၊ ၶၢၼ်ႇသွၼ်ႉၵၼ် ပေႃးမိူၼ်ၶဝ်ႈလူင်ႈ၊ တၢင်းယွႆႉမီးပၢၼ် ယေႈသွၵ်ႈ၊ သွၵ်ႈပႆ ဝႆႉလၢမ်းယွၼ်ႉတၢင်းလႅင်သေ လိတူဝ်းဝႆႉပိုင်ၶိုင်ႈၶဝ်ႈၵဝ်ႈ။

ထၶူႉထၶေ ယူႇတၢင်းလိၼ်မိူင်း ပၢင်းတလူ၊ ပူၺ်းလႅ၊ ပၢင်မီ၊ လွႆ၊ လၢမ်ႁူး၊ ၵလေႃး လိူဝ်းၶဝ်ႈယဝ်ႉ။ ၽူႈယိင်းထၶေၶဝ်ၶိုင်ႈသိူဝ်ႈ တၢင်သိၼ်ႈ သိူဝ်ႈယၢဝ်းပႅင်းႁူဝ်ၶဝ်၊ သုပ်းၼိုင် တွင်းလိူင်၊ တွင်းလႅင်ပၼ်ၶူၺ်ႈ၊ ပၼ်ၶူၺ်ႈၼႆႉယဝ်ႉ။ မၼ်းယူႇတၢင်းၶိူင်ႈလိၼ်သႅၼ်ၶိူဝ် ပွတ်းႁွင်၊ တီႈလွႆသုင် လိူဝ်းၶဝ်ႈ၊ ၵိူၵ်ႉတၢင်းၶိူင်ႈလိၼ်မိူင်းယီၵမ်ႈၽွင်ႈယဝ်ႉ။ ၵၢင်းသႃးယူႇၶိူင်ႈလိၼ်မိူင်းယွင်ႁူၺ်ႈ၊ ၼွတ်ႈႁိၼ်းၶိူင်ႈၶမ်ႉၶွင်လူင်ၼႃးယူႇၶဝ်ႈသေ ၼတႄႉပၼ်ဝၼ်းပၼ်သူၼ်ၼႆႉယဝ်ႉ။ ၶဝ်မေႃတေႃး သိၼ်ႈလၢႆးသိၼ်ႈၼၽႄးၼၼ်ႉ ထူင်လွႆ၊ မၼ်ႈၶွၼ်၊မၼ်ႈၽိူၵ်ႇ၊လွႆ၊ မေႃၼွတ်ႈၽေႉမိတ်ႈ၊ ၵိမ်း သိဝ်ႇ၊ ၵၼ်ထၢင်းလိၵ်ႈထၢင်းတွင်းလွႆယဝ်ႉ။

ebook is created by www.Shanyoma.org

(ထ) တေႃးႁူၵ်ႈ,

ႁူၶၼ်းမိူင်းတႆးမိူဝ်ႈႁွၶၼ်,ၵႂၢၼ်ၶႅ. ၶဝ်ၵိ.ၵိတ်းသူၶၼ် ၵိတ်းၵိုး ၵိတ်းၶရေးတေႃ.တေႃ.။ ၵႄး ပီၶၼ်ၶဝ်ႈပိူၵ်ႈ,ၶဝ်ႈသၢၶၼ် ထူဝ်,ၶဝ်ႈၶမ်.မၶၼ်း ထိူဝ်းၶႅ.ၵေႃး ၽူၵ်ႈ,သွမ်ႈတူၶၼ်ႈၶဝ်ႈ တူၶၼ်ႈထူဝ်, တူၶၼ်ႈငေးသေၵိတ်းၵၢဝ်ၵိူၶၼ်းၽွင်ၵိူၶၼ်းမၶၼ်း။ လိူဝ်သေၶႅ. ၽရေႈႁူမ်,ၶူဝ်းၶႁွၶၼ်းၼလႈ ၶူဝ်းၶပိုင်ႈတၢင်း မိးၵေႃးၼတ,ၵၢဝ်တီၶၼ်တေႃ,ႁူဝ် ၶဝ်ယင်းၵၢမ်,လီႈသိုဝ်.ပိူၶၼ်ႈသေပိူင်။ ၶဝ်ၽုၵ်ႈ,သွမ်ႈတူၶၼ်ႈၵုလ် ၽိူၵ်ႈ,၊ ၵုလ်ႁွၶၼ်,ၶွင်းၵိုးၶွင်းသူၶၼ်သေ ထိုင်မိူဝ်ႈမၢၵ်ႈ,ၵုလ်ၼၵ,မႃး ငၢၵ်ႈမႃးယဝ်.၊ ထင်,ပိတ်းၵၢဝ် တၢၵ်ႈ,လီတ်, ဝိ.ၵိုင်ႈၵိုင်ႈ လိူၵ်ႈပိတ်ႈပိူၵ်ႈ,မၶၼ်း ၵၢပ်,မၶၼ်းလီလီငမ်းငမ်းသေ ထင်,ၵၢဝ်ယူင်းၵုလ် ၵိတ်းပီၶၼ်ၶူဝ်းလိင်း ႁူးထိူဝ်.ႁူးပိူင်။

ၵုလ်ၽိူၵ်ႈ,ၵၢၶၼ်ဝေႈၶႅ. ယူင်းမၶၼ်းတိုၶၼ်းၽိူၵ်ႈ,ဝိ.၊ ၵုလ်ႁွၶၼ်,ၵေႃး ယူင်းမၶၼ်းတိုၶၼ်းႁွၶၼ်, ဝိ.။ ပေႃးတေၵိတ်းမၶၼ်ႈၵိတ်းၽိၶၼ်, ထင်,ၵၢဝ်ယူင်းၵုလ်ၶၶၼ်. မႃးတၢၵ်ႈ,လီတ်,သေ ၼမႃးပွၶၼ်ႈ ၼမႃးတိၶၼ်းၶိမ်ႈမၶၼ်း မုၶၼ်ႈမၶၼ်းပိတ်ႈလီလီ၊ ၵၢဝ်မႃးသိုဝ်,ၶွင်းၵၢဝ်.ၶွင်းၽိၶၼ်, ၶိုတ်ႈမၢၵ်ႈ,ၵုလ်ၵၢၶၼ်ယူ, ၶွင်းယူင်းၵုလ်ၶၶၼ်. ႁူင်ႈတူၵ်ႈမူတ်းမူတ်းသိင်ႈသိင်ႈ။ ပေႃးၶိုတ်ႈယဝ်.သမ်.ၵၢဝ်သိုဝ်,ၶွင်းသၢတ်,သေ ၵၢဝ်ႁူင်းမႃးၽတ်.မႃးပိုတ်း။ ၵွႈယွင်းၵုလ်ၵႂၢၶၼ်,ၵၢၶၼ်ၶၢတ်ႈထပ်းၵၶၼ်ထိူဝ်းၶၶၼ်. ပေႃးယၢႆႈမႃးၽူင်း မႃးတွင်ယွင် ထင်,ၵၢဝ်ၽူင်းၵုလ်ၶၶၼ်. ၼမႃးၵုမ်းပီၶၼ်ၵျၢင် ပီၶၼ်ၵျၢင်ၵႂၢၶၼ်,ဝိ.။ ၵၢၶၼ်ၶႅ.ႁွင်.ဝေႈ ၵျၢင်ၵုလ်။ ပေႃးတေၵိတ်းသိၶၼ်ႈမိထင်,ၵၢဝ် ႁူင်းယိတ်ႈမႃးၵျၢင်ႈထပ်းၵပ်းၵၶၼ် တင်းလိၵ်ႈလိမ်ၵႂၢၶၼ်, ၶၶၼ်.၊ မိူဝ်းႁွၶၼ်ၶျ မႃးယိပ်းမိူဝ်းႁူင်း ႁွၶၼ်သႆ. ယိပ်းၵျၢင်ၵုလ်ၽူင်းၵႂၢၶၼ်, ၶိၶၼ်းလႆ.ပႆ.သိုဝ်,တီႈပႆ လိၵ်ႈႁူင်းၶၶၼ်.သေ ပၶၼ်,တိၵ်းတိၵ်း ထင်,ပိၶၼ်လေ,ၵုလ်ၵႂၢၶၼ်,ၵႂၢၵ်,မႃး။

ဝႆးၶၶၼ်.သမ်.ၵၢဝ်ႁူင်းၵၵ်းမႃးၵၵ်းၵၢဝ်မိ။တီႈလေ,ၵုလ်ၶၶၼ်. ၵွႈပေႃးပီၶၼ်တူင်,ပီၶၼ်တူင်,၊ ၼိၶၼ်းၵိတ်းႁူဝ်ၵိတ်းလိဝ်းဝိ.ယဝ်.။ မိၵုလ်ၵၢၶၼ်ပီၶၼ်ႁူဝ် ပီၶၼ်လိဝ်းၶႅ. ၵမ်းၽွင်ႈၵေႃးထင်ႈထွ.မၶၼ်း ၶႆတေႃ,ၵၶၼ်။ ၵမ်းၽွင်ႈၵေႃးၵၢဝ်တေႃးၵိတ်းမၶၼ်ႈၽိူၵ်ႈ,မၶၼ်ႈၵႆ, တေႃးၵိတ်းလႆးၽရေႈႁူမ်,ၽရေႈႁွပ်း။ တေႃးၵိတ်းၼိၶၼ်းႁူဝ်၊ ၽရေႈလူဝ်လွင်ထိူဝ်းၶႅ.။ ၼိုင်ႈယိပ်းတၢင်းတိုဝ်းၵၢၶၼ်တေတေႃး ၵိတ်းမၶၼ်ႈၵိတ်း ၶူဝ်းၶႅ.ၵေႃး မိးလႆပိူင်ဝိ.ယူ,။ ပိူင်လူင်မၶၼ်းၼတ.မိးၵိ,၊ သီႈပၶၼ်.၊ လၢၵ်ႈၽတ်.(လၢၵ်ႈၶၢတ်.)ၽိုမ်း။ ၶဝ်၊ မိ.သွတ်,၊ လွတ်,၊ ႁူင်း၊ ႁူင်းၵၵ်း။ ႁူင်းဝိၶၼ်း။ ႁူင်းယိတ်ႈ။ ၽိၶၼ်,(ၵၢဝ်.)လွင်ထိမ်ထိူဝ်းၶႅ.ႁူ,။

မိူဝ်ႈတေႃႁူၶၼ်.ႁူၵ်ႈ,ၶၶၼ်. သမ်.ၵၢဝ်သိၶၼ်ႈမိၵုလ်မႃးသုပ်းသိုဝ်,တီႈ ႁူင်းဝိၶၼ်းသေ ဝိၶၼ်းသိုဝ်, လွတ်,ၵွႈပေႃးပီၶၼ်လွတ်, ပီၶၼ်လွတ်,ဝိ.ၶမ်ၶမ်။ ၵမ်းၶၶၼ်.မၶၼ်ႈယေႈၵုပ်. တေၵိတ်းလႆဝေႈ။

ebook is created by www.Shanyoma.org

ပ ႊၶွ;ၼွ ႊတ ႊ;ၵ ႊ;ဝ ႊၵေ ႊ တိ ႊ;ၶ ႊ လိ ၼ်;ၵ ႊ;ဝ ႊ။ ပ ႊၶွ;ၼွ ႊတ ႊ;ႁူၵ်းဝ ႊၵေ ႊ တိ ႊ;ၶ ႊလိ ၼ်ႁူၵ်းဝ ႊ
ထင်,တွၵ်,လၵ်းဝိ. တင်းသွင်ၽ ႊ,သေ ၵဝ်လွတ်,မိၵၼ်ဝိၼ်းဝိ.ၶၼ်. သိပ်းလွတ်,မ ႊသုပ်းသွ,
တီ;လၵ်းၵင်ႁူၵ်, ယေ;လွတ်,ယေ;လၵ်းယေ;လၵ်း။ ၵမ်းၶၼ်. ထင်,ထၼ်ၵဝ်ငိုၼ်းမိမ ႊႁွမ်းၵၼ်
ထပ်းလၵ်းၽ ႊ,ၶိုင်;သေ ထိုင်,ၵုႊ,ထိုင်,မ ႊ ႁွင်.ထပ်းလၵ်းၵွၼ်, ၵၼ်တွၵ်,ဝိ.ၶၼ်.တိၵ်းတိၵ်း။
ပ ႊႁွင်.သိ,ပွၵ်;သမ်. ႁွင်.ဝ ႊယေ;လုပ်း။ လ ႊႁွင်.မၼ်းၵေ ႊ မီးလ ႊလ ႊတေ.တေ.ယူ,။ ႁူလ်းၵ ႊ
ငဝ်;မၼ်းမီးၵမ်;မၼ်; ပၵ်းလိၵ်.ငလ;မၼ်;ပၵ်းယွ,။ ပ ႊၼွ ႊမၼ်;ၽိုမ်းပိတ်, ၵၼ်ဝ ႊၶၼ်.ၵေ ႊ
လိ;ႁွင်.ပိတ်,လုပ်း။ ပ ႊၼွ ႊမၼ်;ၽိုမ်းသိပ်းၵေ ႊ လိ;ႁွင်.သိပ်းလုပ်း။ တီ;ပၵ်းလိၵ်.သုတ်းၶိ.
မီးပၵ်းၶိၼ်းႁူဝ်၊ ၽ ႊ;လုဝ်။ ၶိၼ်းႁူဝ်ၽ ႊ;လုဝ်ၶိမၼ်းပိၼ်ၽိုမ်းၵ ႊ; လိ;ႁွင်.ၵ ႊ;လုပ်း။

ထိုင်မိုဝ်;တေတေ ႊၼွ ႊမၼ်; ၼွ ႊၶူဝ်း။ ထင်,ၵဝ်သွ,ႁူၵ်, ထင်,ယိးႁူၵ်,ၵၼ်ဝူၼ်.ဝိ.
ၶၼ်.မ ႊမ ႊသွ,ၶိုင်ႁူးၶဝ်ႁူးၽိုမ်းလိလိ၊ ၵ ႊင်;ထပ်းတီ;ၵိ,။ သွ,လိမ်သိ;ပၼ်.လၵ်;ၽ ႊ.၊ မ ႊယိပ်,
ၵၼ်းၵိင်;ၵၼ်းၵ ႊမ်ႁွ;ပ ႊၵုမ်,ႁူးပိုင်ယဝ်.။ ပ ႊဝ ႊ;ၵ ႊင်;ယဝ်.သမ်.ၵဝ်ယေ;ႁူပ်, ငမးဝိလိလိငမ်း
ငမ်း။ယမ်းၶၼ် ၵဝ်တင်း"မိတမ်," လွတ်,ၶိုင်;ၶိပ်းသွ,ၶိုင်မိ.သွတ်,သေ တိၼ်ယိပ်,မ ႊ.ယိပ်,၊
မိုဝ်းသွၼ်,မိ.သွတ်,၊ သွတ်,ၵုႊ,ယေ;လ ႊ တ ႊၵဝ်လၵ်;ၽ ႊ.မၼ်း ၽ ႊ.ထွမ်းယေ;ၵမ်း။ ၼွ ႊၶိ
သွတ်,ပတ်.ၽ ႊ.သွ,ၵမ်းမွ,တိၵ်းတိၵ်း။ ၶင်,ႁိုဝ်ပၵ်းမၼ်းပ ႊတေသိုဝ်;လိ ၽိင်,လိၶၼ်.၊ လိ;
ၵဝ်ႁူင်ၵိ,ၵွၼ်,ၶိပ်းပၵ်းမၵ်းမ ႊပၼ်ႁွ;မၼ်း ထွမ်းၶ ႊမၼ်;ၵုႊ,။

ပ ႊတေတေ ႊၼွ ႊလ ႊၽ ႊ;ႁူမ်, ၽ ႊ;ႁွပ်းသမ်.လိ;ၵဝ်မိၶူၼ်လိၼ်၊ သိၶွင်,၊ သိၶိဝ်၊ သိလိုင်၊
သိလိင်၊ မ ႊထူၵ်းၼွ ႊမွၵ်,ၼွ ႊလ ႊမၼ်းသေ သွတ်,ပတ်.ၽ ႊ.တေ ႊ ထွမ်းၵၼ်ၵုႊ,ၼွ ႊ
ပိၼ်လ ႊမၼ်း လ ႊပိုင်လ ႊသိၼ်းဝိ.။ ပ ႊတေၼွ ႊမၼ်;သွမ်,သမ်. လိ;ၵဝ်ႁွမ်;ၵဝ်ႁူၼ်းမ ႊယွမ်.
ပိၼ်မၼ်;သွမ်,မၼ်;လမ်။ ပ ႊတေၵဝ်မၼ်;ၽိုၵ်,ၼွ ႊမၼ်;ၶွၼ်, သမ်.လိ;ၵဝ်ပိုၵ်,မ ႊၵ်,ပ ႊဝ်.
လွ၊ ၶင်မိ.မ ႊၵ်,ၶ ႊလွ ထိုဝ်းၶၼ်.မ ႊတူမ်;သေ ယွမ်.ႁွ;ပ ႊၶွၼ်,ဝိ.။ ပိုဝ်;ၶိထင်,ဝ ႊ; ႁူၼ်း
ၶိုင်းမိုင်းတီးမိုဝ်;ႁွၼ်,ၵွၼ်ၶိ. ၶဝ်ၵမ်,လိ;သိုဝ်.ၶူဝ်းၶင်;တင်းမီး ၵမ်,လိ;ၵဝ်ငိုၼ်းၵွၵ်,ၶွၵ်;
မိုင်းလ ႊလ ႊ။ ထိုင်မ ႊပၼ်မိုင်းမိုဝ်;လိဝ်ၶိ. ႁွပ်;ပိုဝ်;ၵဝ်းၵမ်,မေ ႊတေ ႊႁူၵ်, တေ ႊလ ႊ ႁွလ်းႁူ.
ထူးငါ;ငလ; သိုဝ်.ၶူဝ်းမိုင်းပိုၼ်;မ ႊၶင်;မ ႊမီး ႁွလ်းၵမ်,ၵ ႊ သိုဝ်.ပ ႊတင်းၵိၼ်တင်းယိမ်.လွထိုဝ်း
ၶိ.။

ebook is created by www.Shanyoma.org

(သ) ထၢတ်ႈၽုၼ်ႈၽျႃႉ

ၶၢဝ်းမိူင်ႈမွၵ်ႇ,ၵုမ်ႈသုမ်,ၵၢမ်ႈ၊ ယၢမ်းၽျႃႉၽူႈၶၼ်ၶျေၶေႃႉ. တေၵိ.ၵိ.လိႈၵုၶၼ်သၢႆၽျႃႉမိပ်ႈႁူတ်. ႁူတ်.ငွၵ်းငွၵ်း ၵွၵ်ႇ,လွမ်းၵၶၼ်မျၢးၶိူဝ်ၵၢင်ၵျၢဝ်။ မၢင်းပွၵ်ႈသမ်.တေလိႈဝိၶၼ်းသိင်ၽျႃႉလင်မေႃးၶြၢင်း ၶြၢင်းၶြိင်းၶြိင်းလွႆယူ,။ သၢႆၽျႃႉမိပ်ႈၶလ; သိင်ၽျႃႉလင်လိူဝ်းၶေၶေႃႉ. သူထၢင်,ပိၶၼ်ႁွပ်ႈသင်?။ ႁွပ်ႈပိူဝ်ႈ ၶုင်းမွၵ်ႇ,ၵုမ်ႈၽျႃႉၽူႈၶၼ်ၶေၶေႃႉ. ပႃးထၢတ်ႈၽုၼ်ႈၽျႃႉမျႃး။ ထၢတ်ႈၽုၼ်ႈၽျႃႉလိူဝ်းၶေၶေႃႉၵၢၶၼ်ၶိူင်ႈၶလ; ၵၢၶၼ်ၶိူင်ႈၶဝ်တုမ်.တေႃ,လေႃ,ၽၢင်ႈလျႃးၵၶၼ်ၶလ; လင်,ပိၶၼ်သိင်ၽျႃႉလင်၊ ပိၶၼ်သၢႆလိင်း သၢႆၽျႃႉမိပ်ႈ ၵွၵ်ႇ,မျႃး။ ထၢတ်ႈၽုၼ်ႈၽျႃႉၶဵ. ၶဝ်ယူ,လွမ်းၶုင်းလူမ်း ၶုင်းလိၶၼ်၊ ၶုင်းၶေမ်. လိူဝ်းၶေၶေႃႉယူ,။ ထၢတ်ႈၶဝ် မိးထၢတ်ႈၽူႈထၢတ်ႈၶမ; သွင်ပိူင်။ ပေႃးပိၶၼ်ထၢတ်ႈၽူႈၶင်,ၵၶၼ်ထူပ်း ၵၶၼ်ၶဝ်လၢင်းထိပ်,ပႃးယၢၶၼ် ၵၶၼ်။ ပေႃးပိၶၼ်ထၢတ်ႈၶမႈၶင်,ၵၶၼ် ထူပ်းၵၶၼ်ၵေႃႈ ၶဝ်လၢင်းထိပ်,ပႃး ယၢၶၼ်ၵၶၼ်ၶင်,ၵဝ်,။ သင်ပိၶၼ်ထၢတ်ႈၽူႈၶလ; ထၢတ်ႈၶမႈမျႃးထူပ်းၵၶၼ် သမ်.လၢင်းလၶၼ်ၵၢဝ်ၵၶၼ်။ ထၢတ်ႈၽုၼ်ႈၽျႃႉ ၵၢၶၼ်ပႃးမျႃးၶုင်းမွၵ်ႇ,ၵုမ်ႈၽျႃႉၽူႈၶၼ်ၶေၶေႃႉ. မၢင်းပွၵ်ႈပိၶၼ်ထၢတ်ႈၽူႈ မၢင်းပွၵ်ႈပိၶၼ်ထၢတ်ႈၶမႈ။ ထၢတ်ႈၽူႈ လိူဝ်းၵၢၶၼ်ပႃးမျႃးၶုင်းမွၵ်ႇ,ၵုမ်ႈၽျႃႉၽူႈၶၼ်ၶေၶေႃႉ. ပေႃးၶဝ်မျႃးထူပ်းထၢတ်ႈၶမႈၵၢၶၼ်မိးပႃႈ လုမ်ႈတိႈလိၶၼ် တိႈတူၶၼ်ႈမိ. ၵၢမ်,ၶေၶေႃႉတိႈႁိုၶၼ်းတိႈယေး ၵၢၶၼ်တွၵ်ႇ,လိၵ်းလိူဝ်းၶေၶေႃႉ. ၶဝ်သမ်.လၢင်းလေႃ,ၽၢင်ႈ တေႃးတတ်းလတ်းလူင်းမျႃးတိူဝ်.သွႆ,ၵၶၼ် ပိၶၼ်သိင်တိၵ်,ႁူၶၼ်ႈမေႃးမျႃး။ ၵၢၶၼ်ၵျၢမ်းတိးႁွင်.ဝျႃႈ "ၽျႃႉၽေ," ၶၼ်ၶေၶေႃႉ။ ပေႃးၶွႆႈႁူ.ၵၢၶၼ်ဝျႃႈထၢတ်ႈၽုၼ်ႈၽျႃႉ ပႃးမျႃးၶိူဝ်ၵၢင်ၵျၢဝ်လိူင်၊ ၵၢဝ်သၢႆတွင်းၵွၶၼ်, ပွတ်းၶိူင်ႈ၊ မတ်.ၵပ်းလပ်းတိႈမိ.ႁူင်,ပိၵ်,ၵျဝၢဝ်,သေ ပွႆ,ၵျဝၢဝ်,ၶိုၶၼ်ႈမိူဝ်ႈယၢမ်းၽူႈၶၼ်ၽွင်ၵွၶၼ်, လမ်တေတူၵ်းမျႃးယွႆးယွႆးၶေၶေႃႉတႃႉ၊ ငဝ်ႈလိူၵ်ႈၵျဝၢဝ်,ၶေၶေႃႉ. ၵၢဝ်သၢႆတွင်းၵွၶၼ်, သိၶၼ်ႈၶိူင်ႈမတ်. လပ်းသေ ငဝ်ႈသၢႆတွင်းၶေၶေႃႉ. သမ်.ၵၢဝ်မိလိူႈမတ်.ၵပ်းဝိ.သိၶၼ်ႈၶိူင်ႈ၊ ငဝ်ႈမိလိူႈၶေၶေႃႉ. လင်,ၵၢဝ်ႁူ, မတ်.လပ်းတေႃဝိ.လူ။ ပေႃးၽူႈၶၼ်ယွႆးၵွၶၼ်,တူၵ်းမျႃးယမ်း လိူၵ်ႈၵျဝၢဝ်,လိူင် ထၢတ်ႈၽုၼ်ႈၽျႃႉ တေလွမ်း လိူၵ်ႈလူင်းမျႃးၵမ်းလိဝ်ယူ,။ သင်ၶွႆႈႁူ.ထၢတ်ႈၽုၼ်ႈၽျႃႉလွမ်းမျႃးတေ.ၵၢမ်,တေ. ၶၼ်လိူင် လၢမ်းၵၢဝ်မိူဝ်း တိ.တူလုၺ်းတိႈသၢႆတွင်းၶေၶေႃႉၶလ၊ မိူဝ်းသူတေသၢၶၼ်ႈတေၶၼ်တ်းမျႃးၵမ်းလိဝ်ယူ,။ ပေႃးသမ်.ၵၢဝ်လိၵ်း ပွတ်းၵွၶၼ်, ႁူ,ၽေတူလုၺ်းတိႈသၢႆတွင်းၶေၶေႃႉလိူင် သမ်.တေၵုၶၼ်ၶိ,ၽုၼ်းၵွၶၼ်, မိပ်ႈၵွၵ်ႇ,မျႃးလူးႁွၶၼ်,။

ၵၢၶၼ်ၶၶေဝိ.ပႃႈၶိူဝ်ၶဵ. ပိၶၼ်ၽုၼ်ႈၽျႃႉၶိူဝ်ၵၢင်ၵျၢဝ်ၶလ; ပႃႈတွႆႈတိူဝ်.တေႃ,လေႃႈလူးၵၶၼ်။ လိူႈၶိူင်ႈသမ်. ၵၢဝ်ၵိၶၼ်တၢင်ႈလွႆ၊ ၵၢမ်,ၶေၶေႃႉၵေႃႈ လေႈလွႆ၊ ၶူၶၼ်ၵိ,ၶူၶၼ်ၶူၵ်.လွႆ ၵိတ်းမိတ်းၽွင် ၵွၶၼ်,ယွႆႈယွႆႈသေ ဝၢင်းဝိ.တိႈၶိူင်ႈတႃႉ။ ၵမ်းၶေၶေႃႉ. လင်,ၵၢဝ်မူၵ်,ၵိဝ်ႈၵၢၶၼ်ၶိူင်ႈ လိတ်.မိင်ႈမိင်ႈ သေ ယိပ်းၶူၶၼ်လိၶၼ် ၵၢမ်,ၶေၶေႃႉၵေႃႈ ၵၢဝ်ၽိၶၼ်,လၵ်.ၵလၢတ်ႈလွႆမျႃးထူမူၵ်,ၵိဝ်ႈၶေၶေႃႉ. ထူႁူ,ထူမျႃး

ebook is created by www.Shanyoma.org

ၶႂ်ႈပႄးမိူဝ်ႈဝိုင်ႈဝိုင်ႈ၊ ထၼ်,ၵၢဝ်ႇၵူ,ၵျၸိုႁ်,ၽူင်ၵိၼ်တၢင်ႈၵႂၼ်,ထိုဝ်းၶၼၼ်.ၼလ; တေလိႈမၼ်ၽူင် ၵႂၼ်,ၶဝ်ဝိၼ်ထပ်းမူၵ်,ၵိဝ်;ဝိ.ယဝ်.။ ႁူပ်;သင်ၼလ;ၶဝ်ဝိၼ်ထပ်းမူၵ်,ၵိဝ်;?။ ႁူပ်;ပိုဝ်;ၶၼ်းမူၵ်,ၵိဝ်; ၶၼၼ်.မိးထၢတ်;ၽိုးၽျ. ပႄးၶၼၼ်ၵျ; ထၢမ်းၵၢဝ်မူၵ်,ၵိဝ်;မွ်,မွ်,မျးထိင်;ၵၢၼ်ၶိုင်;လူ။ ယျ,ပေ ၵၢဝ်သင်ထူမၼ်း၊ ၵၢဝ်ၵူ,ၵျတူလိုၵ်းတိး;ၽူင်ၵႂၼ်,ထိုဝ်းၶၼၼ်.ၼလ;။ ၶၼ်.ၼတ.ၽူင်ၵႂၼ်,ထိုဝ်းၶၼၼ်. သမ်.တေၵၢမ်,ထပ်းမူၵ်,ၵိဝ်;သေၵိတ်းၶၼ်,ၵဝ်,။ တိး;ၶၼ်; လွင်;လီလိႈၶိ;ထွ် ပုၼ်;တျ,တေထၢမ်မိး မျးယဝ်.၊ ၵိတ်းသင်မိုဝ်;ၵိ;ထိုင်ဝျ;ၶၼ်းမူၵ်,ၵိဝ်;မိးထၢတ်;ၽိုးၽျ.ၼလ; ၽူင်ၵႂၼ်,ထိုဝ်းၶၼၼ်.ထၼ်, ထပ်းဝိ.။ မူၵ်,ၵိဝ်;မွ်,ၶၼ်. ၵၢမ်,မိးထၢတ်;ၽိုးၽျ.ၶိုဝ်?။

"မိးၵိုဝ်;" ၽိုးၽျ.ၵၢၼ်မိးၶၼ်းမူၵ်,ၵိဝ်;မွ်,ၶၼ်. မၼ်းပိၼ်ၽိုးၶိမ် ပႄးၵၢမ်,ၵၢဝ်သင် သင် ထူပၼ်ၶွ်;မၼ်းမိူဝ်;ထိုင် မိုၼ်ၶၼ်,မၼ်းၶူၼ်းလပ်းဝိ.ႁူလိုၵ်း၊ ပႄးထူပၼ်သမ်.မိုၼ်ၶၼ်,ၵူ, ပူၵ်းမၼ်းတိုၼ်,မျး။

လိူးၶိုင်;သမ်.ၵၢဝ်လိူး; ၵၢမ်,ၶၼၼ်ၵျ; ၶုၼ်မိဝ်းလွ်၊ ထူတိး;လိမ်;တွင်းလိုင်လိမ်;ၶိုင်;၊ ၶႂ်ႈပႄးမိူဝ်ႈဝိုဝ်;ဝိုဝ်; မိုၼ်ၶၼ်,ၵၢၼ်ၼၶမျးယဝ်.ၶၼၼ်.သေ ၵူ,ၵျတူလိုၵ်းတိး;ၽူင်ၵိၼ်တၢင်ႈၵႂၼ်, ထိုဝ်းၶၼၼ်.လူ ၶၼ်.ၵျ;ၽူင်ၵႂၼ်,ထိုဝ်းၶၼၼ်. တေယူ,ဝိ.ၶိမ်ၶိမ်ႁူလိုၵ်း။ ၵၢမ်,ဝိၼ်ထပ်းတွင်း လိုင်သေၵိတ်း။ သင်ၵျ.ၶိုင်;မိးႁူမ်းထၢမ်ဝျ; ၶၼ်းလိမ်;တွင်းၶၼ်. ၵၢမ်,မိးထၢတ်;ၽိုးၽျ.ၼလ; မုၼ်;ၽူင်ထၼ်,ၵၢမ်,ထပ်းယူဝ်း?။ ပႄးဝျ;ၶၼ်ထိုင် ႁူမ်းတွပ်,မၼ်းတေလိႈဝျ;မိးယူ,။ ထၢတ်;ၽိုး ၽျ.ၶၼ်းလိမ်;တွင်းၶၼ်. မၼ်းပိၼ်ၽိုးတိၼ်; ၽိုးသၢၼ်;။ ၽိုးမၼ်းသၢၼ်;ၵႂၵ်,ၶၼ်းလိမ်;တွင်းၶၼၼ်. ၵၢမ်,ၵျ၊ သၢၼ်;ပျးၽိဝ်ထိုင်ၶၼ်းမိုဝ်းႁူၼ်းၽူး;ယိပ်းလိမ်;တွင်းၶၼၼ်. ပႄးထွတ်,တၼ်းတုဝ်၊ သင် ဝျ;ႁူၼ်းၽူး;ၶၼၼ်. ထုၵ်းၶိုဝ်လိၼ်ဝိ.ၵျ; ထၢတ်;ၽိုးၽျ.သမ်.ယၼ်းသၢၼ်;တိ,ပူၼ်. ၶဝ်;ၶၼ်းလိၼ် ၵူ,လူးႁူၼ်,။ ပိုဝ်;မၼ်းသၢၼ်;ဝိ.ၵိတ်းၶၼၼ်ၼလ; မုၼ်;ၽူင်ထၼ်,ၵၢမ်,ထပ်းလိ;။ ပႄးသမ်.ၵၢဝ် မူၵ်,ၵိဝ်;ၵၢၼ်ၶိုင်;သုပ်းၵိတ်းၵၼ်းလိမ်;တွင်းသေ ယိပ်းတိး;မူၵ်,ၵိဝ်;ဝိ.၊ ထၼ်,ၵၢဝ်ၶွ်;လိမ်;တွင်း မိ;မိ;ၵၢဝ်ၵူ,ၵျၸိုႁ်,ထိုင် မုၼ်;ၽူင်ၵႂၼ်,ထိုဝ်းၶၼၼ်. ယေးၶိၼ်းဝိၼ်ထပ်းလိမ်;တွင်းဝိးဝိးႁူၼ်,။

ၽူး;မေလေးၵထၢတ်;(ပိူးသိၼ်.ပိူးသိူး)ၶဝ်မိုဝ်;ႁူၼ်, လိပ်;ၵိၼ်းၶုၼ်.ၶိ;သွပ်,တူလိုၵ်း လွင်; ၽိုးၽျ.ၵၢၼ်မိးၶၼ်းလူမ်း၊ ၶၼ်းၶမ်.၊ ၶၼ်းလိၼ်၊ တွင်း၊ ၶိ;ၶၼ်;လွ်ထိုဝ်းၶၼၼ်.သေ ပလိုၵ်,လျ,ၶဝ် ၵျ.ၶိုင်;ၼလ;ၵျ.ၶိုင်;ပိုင်;ၵိင်ၵၼ်ယေ; ၵျ.ၶူ.ယေ;ၵၢၼ် ယေ;ၵျ.မၼ်ယေ;လွင်; သိုပ်, ပုတ်;ထိမ်ၵိင်းထိင်;လျၼ်,ၵၼ် ၶိုင်သၢင်;မၢင်;ပွင် ၵိတ်းထၢၵ်;ၽိုးၽျ.ၵႂၵ်,မျး။ ႁွီးလျ;ႁွီးၶူ.ႁွီးမေ လိုဝ်မျးလွီးလွီး၊ မိုၼ်ၶၼ်,မိုဝ်;လိဝ်ၶၼ်. ထၢၼ်;ပႄးလိ;တိးၽိုးၽျ. ထွတ်,ဝၢၼ်;ထွတ်,မိုင်းဝိ.။ မၢၵ်,ၽိုးၽျ.ၵျ;မိးသိၶွင်,၊ ၽိုၵ်,၊ လိုင်၊ လိင်၊ ၶၢဝ်၊ ၶိဝ် ၵႈၶွ်;လိ;ၶွ်;တိ;။ ၵၢၼ်လူမ်;၊ ၵၢၼ်ပွတ်း

ebook is created by www.Shanyoma.org

ၵၢၼ်ယၢဝ်း၊ ၵၢၼ်လၢဝ်ႈ၊ ၵၢၼ်မူၼ်းၵေႃႉမီး။ ဝၢၼ်ႈယႂ်ႇ,မိူင်းလူင်မၢင်ႈတီႈ၊ ယင်းငမ.ၵၢၼ်ၼိုတ်း ၽိုၼ်းၵျၢင်းလီ၊ သႂ်ႇ,သီၵူႈယၢင်ႇ,သေ၊ ႁူဝ်ႈၽိုၼ်းမၢပ်ႈလႅင်းတီၼ်ႈတွၵ်ႇ, သွတ်ႇ,ၵိဝ်ႈ လိုပ်ႈလမ်းၵၼ် ပေႃး တူင်ႉယွပ်ႉယွပ်ႉယႅပ်ႉယႅပ်ႉ ၼိုတ်းၵျၢင်းမွၵ်ႇ,၊ ၵျၢင်းမွႆး၊ ၵျၢင်းၵျေႃႉၵျၢင်းႁိူၼ်း။ ၵျၢင်းတူဝ်လိၵ်ႈတူဝ် လၢႆးၵူႈပိူင်။ လိူဝ်သေလီႈတီႈၽိုၼ်းၵျၢင်းလီ ၵျၢင်းငၢမ်းၵွၺ်းၵၢမ်,ၵႃး၊ လီႈထုႆႉပႃးၽိူဝ်,ထၢၵ်ႈတမ်ၶဝ်ႈ၊ ထၢၵ်ႈလိူဝ်ႈမီႉလႂ်၊ ထၢၵ်ႈၵိတ်,လိၵ်ႈ၊ ထၢၵ်ႈယႅပ်ႉၶူဝ်းလႂ်၊ ထၢၵ်ႈၼိုတ်းၶိူင်ႈယိပ်းတၢင်းတိုဝ်းၵူႈပိူင် ထိူဝ်းၶၼ်ႉလႂ်၊ ၽိုၼ်းပုၼ်ႈတႃ,ၵွမ်,တႃ,ၵျၢင်းၶဝ်ႈမုၼ်းလႂ်၊ ၽိုၼ်းတင်ႈၶမ်ႉမီႈႁူင်ၶဝ်ႈႁူင်ၽၵ်းလႂ်၊ ၽိုၼ်းတၢတ်ႈသိူဝ်ႈၶူဝ်း၊ ၽိုၼ်းၵိတ်းၶူၼ်ႁူဝ်၊ ထူၶူၼ်ၶူတ်,ၶူၼ်ၵၢင်းလႂ်၊ ၽိုၼ်းမိပ်,ႁူဝ်ၶီႈၵွၼ်ႉၶိုၼ်ႈလႂ်၊ လိူဝ်သေၶၼ်ႉသမ်ႉထုႆႉပႃးၽိူဝ်,တီႉသိင်ပွႆ,သိင်၊ ၽိူဝ်,ပွႆ,ပၼ်ထၢတ်ႈမီႈထၢတ်ႈၵတ်းငလ ၵူင်းလူမ်း ၽတ်ႉလူမ်းလႂ်။

မိူဝ်ႈၶၼ်ငလ ၽိုၼ်းၽျႃႉၶၼ်ႉၶဝ်ႈပိၼ်ၵၢၼ်ထုႆႉတၢင်းတိုဝ်း မူၼ်းၵျဝ်းၶမ်ႇတေႃႉတေႃႉ။ မိူဝ်ႈ တီႈၵေႃႈၵၢမ်,လီႈၵျၵ်ႈပ်,ၽိုၼ်းၵပ်းယၢမ်းသင်၊ ၵၢမ်,လီႈသႂ်ႇ,သီႈထိမ်ၶမ်ႉ၊ ၵၢမ်,လီႈသတ်ႉလူမ်းသင်၊ တေႃႉငတႃႉၶၢဝ်ႉၶၼ်ၶၼ်ၵွၼ်,မၼ်း လူင်းမျႃးႁွႆးၵေႃႈ ပေႃးလႅင်းလိုၼ်ႈထၢင်,ပၢင်,ႁိူဝ်ႈသၢင်းဝၢင်းဝိႉ ၵမ်းလိဝ်။ မိူဝ်ႈမွတ်,ၵေႃႈၵၢမ်,လီႈပဝ်,လီႈၶႃႉသင် ပေႃးၶၢဝ်ႉၶၼ်ၶၼ်မၼ်းၶိုၼ်ႈၵူ,ၵိတ်းၶိူင်ႈ သိင် မေႃးပလဵပ်ႉၶၼ်ၵေႃႈ မွတ်,ၵမ်းလိဝ်၊ ၵူလ်းၵႃးႁူမ်ႈဝႃႈတီႈငႃႈ မွတ်,ငႃႈလီၶျေ,ၵေႃႈ ယႃ,ပေလႃးလီး လိုၼ်ႈမၼ်း။ ပေႃးၵၢမ်,ႁူႉလွင်ႈမၼ်းလီလီ သမ်ႉထၢင်းၼိုတ်းၶိၼ်ပိၼ်ထႃႉ တီႈၵူၼ်းၵျဝ်းယူႉ။ သၢႆၽိုၼ်းၽျႃႉၵၢၼ်သိုပ်,ၵပ်း ထပ်းထွမ်းၶိုဝ်,ထွမ်းငပ ၶဝ်ႈမျႃးၶိုင်းႁိူၼ်းၵျဝ်းၶၼ်ႉ ယႃ,ပေၵူ,တိူဝ်ႉ ၵူ,ၶိုတ်ႈၼိုင်းၼိုင်း၊ ပေႃးၶၼ်ၵျေႃ,မၼ်းပွင်,လိူင် ထၢတ်ႈၽိုၼ်းၽျႃႉတေသၢၼ်ႈထပ်းလႃးထဝ်ႈၵဝ်,ၵမ်း လိဝ်။ ပေႃးမိူဝ်းယမ်းၶူဝ်းယမ်းၵေႃႈ ယႃ,ပေၵူ,တိူဝ်ႉၶၼ်ၽိုၼ်း။ ယၢမ်းမိူဝ်ႈၵူ,ၵျၼ်သၢႆၽိုၼ်းၶၢတ်, တူၵ်းၵၢင်တၢင်းၶၼ်ႉၵေႃႈ ငဝႈၵိၵိတႃႉ။ သၢႆၽိုၼ်းၵၢၼ်ၶၢင်မျႃးၶိူဝ်တူၼ်ႈမီႉ သမ်ႉတိူဝ်ႉလႃးတူၼ်ႈ မီႉၵိင်,မီႉ ဝိႉၶၼ်ႉၵေႃႈ ယႃ,ပေၵူ,ထမ်တူၼ်ႈမီႉလႃးလႃး။ ပေႃးတိူဝ်ႉလႃး ထၢင်းပႃးသၢႆထုႆႉတူဝ်ၵဝ်, လူႉၵူ,လူႉၵွၼ်,။ ၶူပ်,မိူဝ်ႈလီႈၵျၼ်ထၢတ်ႈၽိုၼ်းထပ်းမိၼ်ႈပိူၼ်ႈတၢင်,ၵေႃႉၵၢမ်,ၶၼ်ၵူၢ်းဝူဝ်းတူဝ်သတ်း လႂ်ၵေႃႈ ယႃ,ပေၵၢဝ်မိူဝ်းၵူ,ထၼ် ထၢတ်ႈၽိုၼ်းၶၼ်ႉတေသၢၼ်ႈထပ်းထဝ်ႈၵဝ်,ၵိူဝ်ႈ။ မီႉလိပ်း၊ တွင်း၊ ၼိုၵ်,၊ လိၵ်ႈ။ ငလႈတူဝ်ၵူၼ်းတူဝ်သတ်းၵမ်ႈၽွင်ႈၶၼ်ႉပိၼ်မိဝ်းၵၢၼ် ထၢတ်ႈၽိုၼ်းထၢင်းသၢၼ်ႈ ထပ်းယူႉ။ ဝေႈ(မေႈ)၊ မီႉၼိုင်ႈ၊ ၵၢၼ်ႉ၊ ရူ,ပူ,ငလ ပလၢတ်ႉသတိၵ်ႉထိူဝ်းၶၼ်ႉသမ်ႉပိၼ်တီႈ ၵၢၼ် ထၢတ်ႈၽိုၼ်း ၵၢမ်,ထၢင်းသၢၼ်ႈထပ်း။ ပိူဝ်ႈမီးၶၼ်,ၶၼ်ငလ ၶိူင်ႈယိပ်းတၢင်းတိုဝ်း ၵူၼ်းငမႈၽိုၼ်းၽျႃႉ ၶဝ် ထင်,ၵၢဝ်ပလၢတ်ႉသတိၵ်ႉ ၵျေႃ,ဝိႉၵူႈထိူဝ်ႉၵူႈပိူင်

ebook is created by www.Shanyoma.org

(လု) ၽုၵ်,သွမ်;ပၼ်,ပုတ်;လၢႆးၵၼ်

ထိုဝ်.ၽုၼ်းသၢၼ်းၵၼ် ၽုၵ်,ပီႈလုၵ်ၵိၼ်ပီႈၶၼ်. မိူၼ်,ၶင်,ၶဝ်;။ ထူဝ်,ၶဝ်;။ ထူဝ်, လိၼ်၊ ၵုလၢႆ၊ ငႃး။ ၵႃ,လူး။ ထူဝ်,ၶမ်း။ ၽၵ်းမိ,၊ ထိုဝ်းၶႆ.ပေႃးၽုၵ်,ယဝ်.ၵေႃ; ထူဝ်းၶူပ်,ၶဝ်မၢင်း မဵဝ်း ယူ,သိ,လိူၼ်၊ ၶျူ;လိူၼ်၊ မၢင်းမဵဝ်းယူ,သၢမ်လိူၼ်ႁွၢႆး။ မိူၼ်ၶင်,ထူဝ်းၶူပ်,ၶဝ်;လူင် ယူ,ၶျူ; လိူၼ် ၶဝ်;ထဝ်.ယူ,သၢမ်လိူၼ်၊ ထူဝ်,ၶမ်းၽၵ်းမိ, ယူ,သၢမ်လိူၼ်၊ ထူဝ်,လိၼ်လူင်ယူ,ၶျူ;လိူၼ်၊ ထူဝ်,လိၼ်ၵိၼ်းယူ,သၢမ်လိူၼ် လီ;ပၢတ်,ပေႃ.တေႃ.သိမ်းၵဝ်။ ပေႃးႁဝ်းၶပ်.တူလၢႆးထူဝ်းၶူပ်,ၶဝ် မိူၼ်ၶင်,ၵၼ်ၼၶမေႃးပႃ;ၶိူဝ်ၶႆ.သေ ၵဝ်ၽုၵ်,သွမ်;ပုတ်;လၢႆးၵၼ်တိၵ်းတိၵ်းထိုင် ၶၼ်းထူဝ်း ယေႃ;ၶူပ်,သိပ်းသွင်လိူၼ်ၶႆ. သူၼ်ၶၢႆးႁဝ်း တေၵမ်,လီ;ပိၼ်လိၼ်လၢၼ်,၊ လိၼ်ႁၢမ်းလၢႆးလၢႆး၊ သမ်.တေလီ;ၶၢႆၶူဝ်းသူၼ်ယေႃ;ပီးသွင်သၢမ်ထုပ်;ယူ,။ တီ;တိၵ်;မၼ်းၶၢဝ်းထမ်တေပၢတ်,ၶဝ်;ၶၼ်. ၵဝ်ထိုဝ်.ထူဝ်,ၶမ်းပိုၼ်းၽဵဝ်,ဝႆ.ၶၼ်ႈၶျေႃး ပေႃးထိုင်ဝၢႆးပၢတ်,ၶဝ်; သိမ်းၶဝ်;ယဝ်.ၵမ်,ပေႃးႁိုင်ပေႃး ၶၢၼ်း ထူဝ်,ၶမ်းသမ်.တေၵွၵ်,မႃး မၢၵ်,မႃးႁၢင်းၶဝ်။ ဝၢႆးသိမ်းၵဝ်ထူဝ်,ၶမ်းယဝ်. သမ်.ၵဝ်ထိုဝ်. ထူဝ်,ၶဝ်;ပွႆ,ထိုင်;။ ၶႆ.ၵေႃ;တူၼ်;ထူဝ်,ၶဝ်; တေတိုင်;ၵွၵ်,မွၵ်,မၢၵ်, တၢၵ်,ႁွၼ်;ႁွၼ်းမူး၊ သုံမႃး သုၵ်းမႃးလွႆးလွႆးသေၼလ; မွင်းပုံ.ထဝ်;မၼ်းၵူ,ပၢတ်,ပေႃ.တေႃ.ၵဝ်မႃးထူးႁိူၼ်းႁွၢႆး။ ဝၢႆးသိမ်း ထူဝ်,ၶဝ်;ယဝ်.တူဝ်;လီငမ်း ၵမ်,ပေႃးႁိုင်ပေႃးၶၢၼ်း သမ်.တေထိုင်ၶၢဝ်းၶူၼ်.တိူၵ်,ၼိုးလွၵ်းၶျေႃး ၶွပ်;ၶိုၼ်းယၢမ်းသုံ,ၶဝ်;။

ထၢတ်;ၽုၼ်,ပုၼ်;တႃ,လိင်.ပၼ် ၼိုင်းၶျၵ်;ၼိုင်းတူၼ်;တင်းလၢႆၶႆ. မီးဝႆ.ၶၼ်ႈလိၼ် လၢႆ ထိုဝ်.လၢႆပိူင်ယူ,။ ၵူလၢႆးၵႃးတူၼ်;တင်းလၢႆၶႆ. တၢင်းမၵ်.ၶဝ်ၵမ်,မိူၼ်ၵၼ်။ မိူၼ်ၶင်,ၵူၼ်းႁဝ်း ၵမ်;ၽွင်;မၵ်.သူမ်;။ ၵမ်;ၽွင်;မၵ်.ၶူမ်၊ ၵမ်;ၽွင်;မၵ်.ဝၢၼ်။ ပိူဝ်;ၶႆၼလ; ပေႃးၵဝ်ထိုဝ်.ၽုၼ်းၵၼ် လိဝ်သိုပ်,ပုတ်;ၵၼ် သွမ်;တီ;လိဝ်ထိုင်၊ ၶဝ်တေလိူၵ်;ၵိၼ် ထၢတ်;ၽုၼ်,ၵၼ်ၶဝ်မၵ်.ၶၼ်.တိၵ်း တိၵ်း။ ထၢတ်;ၽုၼ်,တေထၢင်ၵူ,။ ၶင်,ႁိူဝ်ၽုၼ်,တေၵမ်,ထၢင်ၶၼ်. ထင်,လီ;ၶျၵဝ်ထိုဝ်. ၽုၼ်းတၢင်,သၢၼ်း မႃးသိုပ်,ပုတ်;လၢႆးၵၼ်သွမ်;။ တီ;တိၵ်;မၼ်း ယၢမ်းမိူဝ်;သုံ,ၶဝ်;ၶၼ်. တူၼ်; ၶဝ်;လိူၵ်;ၵိၼ်ထၢတ်;ၽုၼ်, ၵၼ်ၶဝ်မၵ်.သေ ဝႆ.ၵိုတ်းထၢတ်;ၽုၼ်,တၢင်,ၵၼ် ပၼ်တူၼ်;ထူဝ်, ၶမ်း။ လိူဝ်သေၶႆ.ၵမ်,ၵႃး တေႃၽိူင်းၶဝ်;ၼလ; ၶျၵ်;တူၼ်;ၶဝ်;လုံၵေႃ; သမ်.ၶိုၼ်းပိၼ်ၽုၼ်, ထိုင်;ၼိုင်းပၼ်ထူဝ်,ၶမ်းၶင်,ၵဝ်,။ ထူဝ်,ၶမ်းၵေႃ;လိူၵ်;ၵိၼ်ထၢတ်;ၽုၼ်, ၵၼ်ၶဝ်မၵ်.သေ ဝႆ. ၵိုတ်းထၢတ်;ၽုၼ်,တၢင်,ပိူင် ပၼ်ထူဝ်,ၶဝ်;။ လိူဝ်သေၶႆ. တူၼ်;ထူဝ်,ၶမ်း မူၼ်းထူဝ်,ၶမ်းထိုဝ်း ၶၼ်.ၵေႃ; သမ်.ၶိုၼ်းၶဝ်;ပိၼ်ထၢတ်;ၽုၼ်, ပၼ်ၼိုင်းတူၼ်;ထူဝ်,ၶဝ်;။ ထူဝ်,ၶဝ်;ၵေႃ;လီ;ပိုင်;

ebook is created by www.Shanyoma.org

ၵိုင်ထၢတ်ႈၼေႃၶ, လိၶ်လိသေၼလႈယႄႉ,ၼူၵ်ႈၶႄတ်းလိ မီးမၢၵ်ႈမီးၼႃၵ်းမျႉ။ တူၶ်ႈထုဝ်,ၶဝ်ႈ ၵႃၵ်ႈထူဝ်,ၶဝ်ႈတိူဝ်းၶၼ်ၶ်. သမ်ႉတေၼင်ႉၼိူဝ်ႈၶိုၶ်းပီၶ်ၼေႃၶ, ပၶ်ၵိုင်းတူၶ်ႈၶဝ်ႈ။ ၵိတ်းၶႆ ယၢင်,ၶိူင်ႈၼလႈယၢင်,ၶိူင်ႈ ပၶ်,ပုတ်ႈပၶ်ၵိုင်းၵၶ်ၵျ,တိၵ်းတိၵ်း။

လၢႆးၶိူင်ႈလမ်း သင်ဝျႈၵမ်,ၶိူႈသႂ်ႉ,ထူဝ်,ၶမ်းတိုင် ပျႈတိုင်မိူဝ်ႈဝၢႆးပၢတ်,ပျႉတေႃ.သိမ်း ၶဝ်ႈယဝ်ႉ. ၵဝ်ၼၵ်းမိ,ၼိူၵ်, ၼၵ်းမိ,လိၢင်သႂ်ႉ,ၵျႈလိႈယူ,။ ၵူလ်ႈၵျးပျႈဝျႈတေသႂ်ႉ,ၼၵ်းမိ, သမ်ႉ လိႈသပ်းၵွၵ်,လွၶ်ႉပိတ်ႈ တေျၼိူင်းသေ ထင်,ၵဝ်ၼၵ်းမိ,သႂ်ႉ,လွမ်းရွိႈတေျၼိူင်း။ သင်ပိၶ်ၼၵ်း မိ,ၼိူၵ်,ၼတ. ၵွၵ်းၵိပ်,မၶ်းသေ ထၢတ်,ၵဝ်၊ မိူၶ်ၶင်ႉ,ပိူၶ်ႈထၢတ်,ၵိုႈၶၶ်ႉၵျႈလိႈ။ ပျႈထၢတ်, ယဝ်ႉ.သမ်ႉ.လိႈၵဝ်ၼိူင်းပိူၶ်းရူမ်,သေ သႂ်ႉ,ၶမ်ႉ.ဝိႉ.ယေႈၶိုၶ်း။ သွင်ၶိုၶ်း။ ထင်,ၵိတ်ႉ.ၶမ်ႉ.ပိတ်ႈ။ ထိုင်မိူဝ်ႈယိူဝ်ႈယျႈ ရူၵ်ႉ.ထူမ်ႈရူမ်,ငမ်းမျးၵျႈ ၼိဝ်ႈပၶ်မ်ႈပၶ်သေ ၶိုမ်းရူဝ်ႉ.ပူဝ်ႉ.ၶ်မ်းဝိႉ.ၶျၶျ။ ၵမ်,ပျႈရိူင်ပျႈၶၢၶ်း တေလိႈၵျၶ်တူၶ်ႈၼၵ်းမိ,ၶ်ဝ်မျႈ ယူလ်းယူလ်းယၢႆးယၢႆး။ ဝၢႆးမိူဝ်ႈထူလ်ႈ ၵဝ်ရူဝ်မိ,ယဝ်ႉ. ထင်,သမ်ႉ.ၼမ်းၼျႉ,ၼမ်းထိသေ ၼူၵ်,ထူဝ်,ၶဝ်ႈ။ ပျႈသိမ်းထူဝ်,ၶဝ်ႈယဝ်ႉ. သမ်ႉ. တေပၶ်,ရွပ်ႈၶွပ်ႈသူ,ထိုင်မျႈထိၢင်ႈ ၶိူင်ႈပီးၶင်,ၵဝ်,။

ၵူလ်ႈၵျႈလွင်ႈၼူၵ်,သွမ်ႈပၶ်,ပုတ်ႈလၢႆးၵၶ်ၶ်ႉ. တေၵိတ်းလိႈၵူးတိႈၵမ်,ထိူဝ်ႈ။ တေလိႈ လိူၵ်ၵျၢတ်ႈလိၶ်လိမိးၶွၶ်, သႂ်ႉ,ၶမ်ႉ.လိႈၵူးၶၢဝ်း။ ၼူၵ်,သွမ်ႈတူၶ်ႈသင်သေၵမ်,ဝျႈ ပျႈၼူၵ်, ယဝ်ႉ.သွမ်ႈယဝ်ႉ. တေလိႈပွိ,ၶမ်ႉ.လုပ်,ဝိႉ.သွင်သၢမ်ၶိုၶ်း ထင်,ၵိတ်ႉ.၊ တိႈသုတ်းမၶ်း ပျႈၵမ်, ပွိ,ၶမ်ႉ.သႂ်ႉ,လိႈထိုင်တေလိႈရူတ်းၶမ်ႉ.ပၶ်ၵူးဝၶ်းထင်,တေလိ။ ၵူလ်းၵျးလၢႆးရူတ်းၶမ်ႉ.သူၶ် ၶ်ႉ. ၵူၶ်းထဝ်ႈမိူဝ်ႈၵွၶ်,ၵွၶ်ၵိတ်းဝိႉ.လၢႆလၢႆးယူ,။ လိူဝ်သေၵဝ်ပုင်းငူင်း။ ၵဝ်မူလ်ၵျၢတ်,ရူတ်း ပၶ်ယဝ်ႉ. သမ်ႉ.ယင်းမီးထိၢင်ႈ လၢႆးၵၶ်ငၢႆႈၵျႈငၢႆႈ ထွတ်,ၵျႈထွတ်,လိၶၶ်ႉ.လူးၵွၶ်,။ သင်ပိၶ် သူၶ်တျႈ ယူ,ၵိပ်,ၶ်ပ်,ထမ်ၶမ်ႉ.ရွင်း ၶမ်ႉ.ၼၵးတိုင် ၶိုင်ၵိတ်းၵျဝ်ႉ.ၵိတ်းၵူင်းၶမ်ႉ.လူင် ၵျင်ႈဝိႉ. တိႈသၢင်,တေျ, ထမ်သူၶ်ၵျဝ်းသေတိႈတိႈယဝ်ႉ.၊ ထင်,ၵဝ်မူၵ်,မိႉ. တွင်ႈတျမျးမတ်ႉ.ၵပ်းထပ်းလွမ်း ယုမ်းၵူင်းသေ ပျႈဝျႈၵူင်းၶမ်ႉ.ပၶ်,ၵျႈ မူၵ်,မိႉ.တေထျႉ. တေျ.ၶမ်ႉ.ၶိုၶ်ႈရူတ်းထွၵ်,သႂ်ႉ,ၶိုင်း ၵျင်းလိၶ်း လိၶဝ်ႈၶိုင်းသူၶ်ၵျ,ၵျင်းမၶ်းယူ,။ သင်ပိၶ်တိႈယၢၶ်ၵိၶမ်ႉ.ရွင်းၶမ်ႉ.ၼၵး သမ်ႉ.ၼမ်း ၶုတ်းၶမ်ႉ.မျ, ၶမ်ႉ.ၶုမ်ၵွၶ်, ထွမ်းၼၵးထွမ်းလွၶ်ၼၵ်းသေ ၵဝ်ၵူၵ်,ၵျၢတ်,ၶမ်ႉ.ၵျၢတ်,ပတ်ႉ. ၼတ်ႉ.ၼူင်ႉ.ၼၢင်းမျးတူၵ်းသႂ်ႉ,ၶိုင်းသူၶ် မိူၶ်ၶင်ႉ,ၶိုင်းၵျင်းၵၶ်ၼၶမျးၶ်ႉ.ၵျႈလိယူ,။

လွင်ႈလၢႆးၼူၵ်,သွမ်ႈ ပုတ်ႈလၢႆးၵၶ်ၶ်ႉ.မီးဝိႉ.သွင်လၢႆး။ ၵၶ်ပၶ်,ပုတ်ႈၵၶ်ၼူၵ်,သွမ်ႈ ယေႈပီးသွင်သၢမ်ယၢင်,ၶၶ်ႉ.လၢႆးၶိူင်ႈ။ ၵၶ်ပၶ်,ပုတ်ႈၼူၵ်,သွမ်ႈ ပုတ်ႈလၢႆးၵၶ်ယေႈပီးယေႈ

ebook is created by www.Shanyoma.org

ယၢင်,ခခေၼ်.လႆးခိူင်;။ သင်ပ်ိၼ်တီ;ၵမ်,ပွို,ခမေ်.လုပ်,လိ;ၼလ; တီ;လွိတီ;ၵွင်းခခေၼ်.ထိုင် ပျေး ဝျ;ပိုးခိၼ်.ၽုၵ်,ခဝ်;ယဝ်. ပိုးတေမျေးသမ်.ၽုၵ်,ဂျ။ ပိုးလိုၼ်းမျေး သမ်.ၽုၵ်,ထုဝ်,ခဝ်; ထင်,သမ်. ခွပ်;ခိုၼ်းခဝ်;ၵိုတ်းခႆ ပုတ်;လႆးဂၼ်ဂွု,ၵျေ; ၽုၼ်,ခမေ်.မၼ်းလိၼ်တေလီယူ,တျ,သေ,။ ပိူဝ်; ခႆၼလ; ခၼ်,ၵွိဝ်တေလိ;ဂိၼ်လိ;ခႆ လႆထုပ်;လႆသမ်,ခခေၼ်.၊ ယျ,ပေဝွိ.ၽုၵ်,ၵွင်းလိဝ်။ ယေ;ပိုး တၢၼ်,လီၽုၵ်,သွမ်; သွင်ထုပ်;သၢမ်ထုပ်;ၵျေ; ထုၵ်,လိ;ခိုင်သၢင်;ၵျၢင်;ပွင်။ တူလုံးထွမ်းၽိုင်;ၽျ. ခၢဝ်းၽု ခၼ်ၼလ; လိၼ်သူၼ်လိၼ်ချေးသေယဝ်.ၽုၵ်,သွမ်;ပုတ်;လႆးဂၼ် ၶွို;ပျေးမီ;ပုၼ်;ပၢင်;တျ,။ သူၼ်၊ ချေး တီ;ၵၼ်ယေ;ပိုးၽုၵ်,ယေ; ၽဝ်,ခခေၼ်.ယိုဝ်;ၵျေ;တေၵွုၵ်,၊ ၽုၼ်,ၵျေ;တေထၢင်၊ တီ;ၵၼ်ယေ;ခူပ်, ၽုၵ်,သွမ်;ပုတ်;လႆး သွင်သၢမ်သိၼ်းခခေၼ်. ယိုဝ်;ၵျေ;တေၵမ်,တၼ်း;ၵွုၵ်,၊ ၽုၼ်,လိၼ်ၵျေ;တေၵမ်,ထၢင် တၵ်းပွို;ၵိင်;လီ မီးခွၼ်,မီးငွ;တေ.တေ.။ ၵွပ်;ခႆၼလ; ခၼ်,ၵွိဝ် သူၼ်ချေးပျေးတေလီသေၵွၼ်တွၼ်းသေဂဝ်, ထုၵ်,လိ;ၵွၵ်,ၵွင်းလၢင်းမိူင်ၵျေ,တၼ်း;ၵိုတ်းခူး ၶွို;ခမေ်.လိခဝ်;လိ; ဂူးခၢဝ်းသေ ခတ်းထွ်ၽုၵ်,သွမ်;ပုတ်;လႆးဂၼ်တျ,။

(တ) သိင်ၵွင်;

ခၢင်းခေျ,၊ ခၢင်းခုမ်,ၼလ;ခၢင်းထၢမ် ခဝ်သၢမ်ၵျေ.ထွမ်းဂၼ် ဂွု,ၵျုၽၵ်းခ်ိဝ်ခွိုးၵွုလုံး လိုဝ်, ၽိူဝ်ခုလုံ။ ၵိၵ်,တင်းၽၵ်းၵီ,လိၼ်.၊ ၽၵ်းခိုဝ်းထိုၵ်;၊ ၽၵ်းခွင်;ခိင်းလွ်ခမေ်ချေ,ၼလ; ခဝ်လူမ်းလူမ်း သိုဝ်းသိုဝ်းသေ ၵွင်.ဂျမ်းခေဂၼ်လူင်ယူ,။ (သိင်ဂျမ်းခၢင်းခုမ်,)

"လွိသုင်တီ;မီးမိ.သိၼ်လမ်။ လွိသုင်တီ;မီးမိ.သၢင်းပွင်;လိုင်ခမ်။ မိူဝ်;ခႆ.ခုမ်,ခုမ်,ၵွၼ်, ခၢင်း ယုၵ်.ဝၢင်းယၢင်;တိၼ်တမ်း... ယၵ်းလိ;ၽၵ်းခွင်;ခိင်းၵွၼ်, တၵ်းလိ;မိူဝ်းၵိင်ချေ,ၵိူလုံး။ တီ.တျေ.ယွတ်;ၽၵ်းဂၢၼ်;မၼ်းခိင် လျေးၼလးယဝ်.ၵဝ်တဝ်;ထူးၼမ;ၵျၢင်းသိင်၊ ၵိူဝ်ထုဝ်,ခၼ်; မၢၵ်,ၽိတ်. မိတ်းတွတ်;ခွိုးမျေးခၢင်းၵိင်...ဝၢၼ်ပူၼ်.တွၼ်းခိူဝ်.ပျမၼ်း..."။

"ထွမ်,ၵွၼ်,ၼလ; ၵူလုံးၵိူလုံ၊ ပိူၼ်;ယူ,တၢင်းပၢၼ်းတၢပ်;လွိခခေၼ်. ယိုင်;သိင်မိုးခေ;" ခၢင်းခေျ,ၵွင်.လၢတ်;ထူး ခၢင်းခုမ်,ခၼ်,ခႆ၊ ခဝ်ဂိုတ်းထွမ်,ဝိ.ယူ,၊ ထွမ်,ဂမ်းလွ်ၵျေ;ၵမ်,ငိၼ်း သိင်ဂူၼ်း မျေးမျေးထိင်;ၼလ; ခၢင်းခေျ,ထင်,သမ်.ၵွင်.ဂျမ်းဝျ;-

"သိင်ၽွ်ၵွင်.မျေးပျ;ခိူဝ်ၵွင်း သိင်ၽွ်တေ.ခၼ်,ၵျၢင်းခၢင်းခွင်.တေတွင်း...ခႆ.ယိပ်, ယၢင်;မျေးထွိ;ခၢင်းယုၵ်.ၵဝ်သျ.ၵဝ်သွင်း... ၵဝ်းခိုၼ်;ယၵ်းယွတ်;ၽၵ်း ခွင်;ခိင်းၵွၼ်,သေ ၼလ;မိူဝ်းၵိင်ချေ,ၵိူလုံး..."။

ebook is created by www.Shanyoma.org

"ၵိုတ်းႁွၼ်ႇၼၼ်ႉ ပိူၼ်ႈယိူင်ႈသိၼ်မွႆးၶေႇၵိူလ်းၵိူလ်" ၶၢင်းၶၼ်ႇတပ်ႉၶူဝ်ၵၢမ်း ၶၢင်းၶေႇသေယဝ်ႉ ၵိုတ်းထွမ်ႇဝႃႉယူႇ၊ ၵမ်းၶၼ်ၶၢင်းထၢမ်ဝႃႈ ၽွင်ၶွႆႈယိူင်ႈယိူင်ႈၼၼ်ႉ ပေႃးသွင်ၶိုဝ်လီၵၢႆးမႃးၵဝ်ႁႃင်ႉ။

"ၽိူဝ်ႇသူယိူင်ႈသိၼ်ႁႃင်ႉၵၢမ်းမႃး တႃႇသူထွႆႈၵၼ်ႈသွင်းၵၢပ်ႇႁွႆႈသၢႆပႃး... တႃႇသူယုၵ်ႉၵၢဝ်သႃႇၽၵ်းၵွၼ်ႇၶၢင်းယွတ်ႈထၢမ်ၵႃး... မိူဝ်းႁွတ်ႈႁိူၼ်းႁွတ်ႈယေး တီႈႁဝ်းယူႇၶေႇၵိူလ်း..."

"ပိူၼ်ႈယိူင်ႈႁဝ်းတိၵ်းတိၵ်းၶေႈ၊ ပေႃးၼၼ်ႉၵူလ်းၵိူလ်း" ၶၢင်းၶေႇၼၼ်ႉၶၢင်းၶၼ်ႇ လၢတ်ႈပၼ်ၶၢင်းထၢမ်ၶၼ်ႇၶႃႈ၊ ၶၢင်းထၢမ်ၼတႃႉ ပိူဝ်ႈမၼ်းထွႆလမ်ၶေႇၼၼ်ႉ ထၼ်ႇႁႃင်ႉထၢမ်ဝႃႈ "ၽွင်မႃးယိူင်ႈၵဝ်ၶႃႉ" တၢင်းလွႆၶၼ်ႉသမ်ႉမေႃးမႃးဝႃႈ "ၽွင်မႃးယိူင်ႈၵဝ်ၶႃႉ?"

ထၢမ် - လူင်းမႃးတီႈၶႃႉၼၼ်ႉ

သိၼ်ယိူင်ႈ - လူင်းမႃးတီႈၶႃႉၼၼ်ႉ

ထၢမ် - ပေႃးၵၢမ်ႇလူင်းမႃးၵေႈႁူႇၵိၵိၼၼ်ႉ

သိၼ်ယိူင်ႈ - ပေႃးၵၢမ်ႇလူင်းမႃးၵေႈႁူႇၵိၵိၼၼ်ႉ

ထၢမ် - မွႆးပီႇႁူႇႁွၼ်ႇႁႃႉ?

သိၼ်ယိူင်ႈ - မွႆးပီႇႁူႇႁွၼ်ႇႁႃႉ?

ထၢမ် - မွႆးပီၼ်ၽီတမ်ႇမွႆးႁႃႉ?

သိၼ်ယိူင်ႈ - မွႆးပီၼ်ၽီတမ်ႇမွႆးႁႃႉ?

ထၢမ် - ၽီတမ်ႇမွႆးၵိၵ်း

သိၼ်ယိူင်ႈ - ၽီတမ်ႇမွႆးၵိၵ်း

ၵမ်းၶၼ်ႉၶဝ်ႁမ်ႉၽၢၼ်ႈၵူဝ်ၶၼ်ႁူဝ်ပွၵ်ႇသေယဝ်ႉ ၶၼ်တ်ႈထူဝ်းၵၼ်ပွၵ်ႈၶိုၼ်းမႃး။ ၽိူဝ်ႇထိုင်ႁိူၼ်းလုင်းသၢင်ႇလိၼ်းၶဝ် ပွၵ်ႉႁူဝ်ဝၢၼ်ႈၶၼ်ႉ ၶဝ်ထၼ်ႇမႃးၼဝႉၵိၼ်ၶမ်ႉ၊ ၶၢင်းထၢမ်ဝႃႈ-"လူင်းၵိူလ်း... မိူဝ်ႈၶႃႉႁဝ်းႁူႇႁႃၽၵ်းၶွႆႈႁူလ်ႈလိူဝ်ႇ၊ ႁူႇလႃးၽီတမ်ႇမွႆးၼၼ်ႉ ႁဝ်းၶႃႈၶၼ်တ်ႈပၢႆးႁႃႇပေႃးၵိူင်ႈၶႃႈၶေႈ"

လိၼ်း- "ႁွႆႉ!... ၽီတမ်ႇမွႆးပီၼ်ႁိူဝ်ဝႃႉၵေႃႉ?"

ထၢမ်- "တူဝ်မၼ်းၼတႃႉၵၢမ်ႇႁၼ်၊ ႁွႆးၶေႇမၼ်းမႃးပွႆႉယိူင်ႈသိၼ်ႁဝ်းတိၵ်းတိၵ်းၵေႃႈ"

လိၼ်း- "သိၼ်ႁွင်ႈၵိူဝ်ႈၶၼ်ႉ"

ထၢမ်- "ၵၢမ်ႇထွႆႈၶႃႈလူင်းၵိူလ်း မိူၼ်သိၼ်ၵူၼ်းဝႃႉၵမ်းလီဝ်ယဝ်ႉ ႁဝ်းဝႃႈႁိူဝ်ၵေႈမၼ်း

ebook is created by www.Shanyoma.org

ယူင်ႈတိၵ်းတိၵ်း”
လႅင်း- “ၵူဝ်ႈ…ထွႆႈယဝ်ႉ သုတ်းတီႈသႅင်သူႁွင်ႈႁူဝ်ႈႁွင်ႈလွႆႉသေ ၼိုၼ်းငိၼ်းမႃးယဝ်ႉ
ထိုင် ပုၼ်ႈႁွင်ႉသႅင်ႁွင်ႈယဝ်ႉ”။

ယၢမ်းၶၢဝ်းၶဝ်သၢမ်ၵေႃႉ ၵမ်ႇယုမ်ႇလႆးလႆး။ လုင်းသၢင်ႇလႅင်းထင်ႇ ၵဝ်ၵၢင်ႇသွႆႇၶမ်ႉ မႃးတမ်းပႆႈၶိူဝ်းမၼ်းသေလၢတ်ႈဝႃႈ “ၶေႈၶေႈ…မႃးတူလ်းမႃးထွမ်ႇ လိလိၼႄႈ လုင်းတေၶဝ်သူ” ၵဝ်ထူႇ လမ်ႈၶိုင်ႈတွႆႇ ပၵ်ႇၵၢင်ႇ သႅင်မေႃးတွင်းဝွင်း။ ၶဝ်ၵေႃႈလီႈႁၼ်ၶမ်ႉၶူင်းဝၢၼ်ႇ ၶၢဝ်ႉ သၼ်ႇယွၼ်ႈၶွၼ်းၶိုင် ထွတ်ႇႁူႇတင်းၵၢင်ႇ၊ သမ်ႉတွႆႇထိင်ႈၵမ်းၶိုင်ႈတွင်းဝွင်း “ၶေႈသႅင်ၵၼ်ႇ မေႃးတွင်းၼႆႉ သူငိၼ်းယူႇၵမ်ႇထွႆႈႁုဝ်ႉ?” “ၵေႃႈငိၼ်းယူႇ ၶႃႈ…” “ၵူဝ်ႈ…ၼႆႉသမ်ႉပိၼ်သႅင်ၵၢင်ႇ ႁွင်ႈၶွင်ႈၶမ်ႉသေ မေႃးမႃးၶေႈ။ ႁွပ်ႈပူဝ်ႈၶမ်ႉၶွင်းၵၢင်ႇၼႆႉ သၼ်ႇယွၼ်ႈၶွၼ်းၶိုင်ပိၼ် ပုမ်းၵွၼ်ႇႁူႇၼႄႈ သႅင်ၼႆႉထင်ႇ ထွမ်းပုမ်းၶမ်ႉႁူႇလေႇ သွႆႇ ပၵ်ႇၵၢင်ႇ ၽေႃႇ ပုၼ်ႉသေ ၼိုၼ်းႁွင်ႈ မႃးယဝ်ႉ။ လူမ်းၵေႃႈမိူဝ်းပုမ်းမိုၼ်ၶမ်ႉၶဝ်ႇ ၵဝ်ႇ။ ႁူလ်းၵႄး ပုမ်းလူမ်းၼႆႉ တႃႁူၼ်းႁဝ်းတူလ်းၵမ်ႇ ႁၼ်လီႈ။ တၢင်းဝိူဝ်းမၼ်းၵေႃႈ ယေႈထူဝ်းမူင်း ႁူႇ ၈၇၀ လၵ်း။ သႅင်ၵၼ်ႁူႇထွမ်းၼႆႉၵေႃႈ ပေႃးၶဝ်ႁူႇလႃးလွႆႈလွႆႈသမ်ႉတူၼ်ႉၼိုၼ်းမႃးပႆႈၼႄႈ ထင်ႇႁွင်ႉဝႃႈသႅင်ႁွင်ႈယဝ်ႉ ထွင်ႇသူယုမ်ႇႁုဝ်ႉ?”

ၶၢဝ်းၶေႇၼႄႈၶၢဝ်းၶုမ်ႇၼတႃႉဝႃႈ “ယုမ်ႇၵေႃႈ” ၶၢဝ်းထၢမ်သမ်ႉဝႃႈ “ၵမ်ႇယုမ်ႇ” လုင်းသၢင်လႅင်းသမ်ႉဝႃႈ “လၢၼ်ၶၢဝ်းႁူႇယူႇ တၢင်းၵၢင်ပၢင်ၶၢဝ်ႉၼႄႈ လုင်းတေၸွတ်းၶိုၼ်ႈပေႃး လီႈႁူႉ” ထွႆႉၶၢဝ်းထၢမ်ႁူႇယူႇ ယၢၼ်ထူဝ်းႁွင်ႉၶိုင်ႈ။ ၵမ်းၶၢဝ်ႉလုင်းသၢင်ႇလႅင်း ယိပ်းၶွၼ်ႉယၢဝ်း လူင်တွႆႇသွႆႇ ငဝ်ႈမီႉပုၵ်ႇ၊ တီႈၵၢင်ဝၢၼ်ႈမၼ်းၶၢဝ်ႉမေႃးႁူၵ်း။ မိူဝ်ႈၶွၼ်ႉလုင်းသၢင်ႇလႅင်းတူဝ်ႉငဝ်ႈ မီႉၶၢဝ်ႉ ၶၢဝ်းထၢမ်ၵမ်ႇလီႈငိၼ်းသႅင်သၢင်။ ၽိူဝ်ႇလုင်းသၢင်လႅင်းယုၵ်ႉၶွၼ်ႉမႃး ထင်ႇတေလီႈ ငိၼ်းသႅင်မေႃး “ႁူၵ်း” ၼၼ်ႉၼႄႈ ၶၢဝ်းထၢမ်ဝူၼ်ႉဝႃႈ “ၵေႃႈ သႅင်ၼႆႉမႃးထွမ်းလူမ်းတေႉၵူဝ်ႈ” ၼၼ်ႉသေလၢၼ်ႈၼိုၼ်းမႃးလၢတ်ႈဝႃႈ “သႅင်ႁူႇထွမ်းလူမ်းၼႆႉ ၶႃႈလၢၼ်ပွင်ႇထွႆႈယဝ်ႉ၊ သႅင်ၼိုၼ်းမႃး ၵၼ်ဝႃႈၶၢဝ်ႉ သမ်ႉပိၼ်ထိုင်ႉႁူဝ်ၶႃႈလုင်းၵူလ်း…” လုင်းသၢင်ႇလႅင်းၵေႃႈဝႃႈ “မိူဝ်ႈၼႆႉဝၼ်း ၶမ်ႈယဝ်ႉ တၢင်ႇဝၼ်းထင်ႇ ၼိုၼ်းမႃးၶေႃ လုင်းတေလၢတ်ႈပၼ်လီလီ” ၵမ်းၶၢဝ်ႉၶဝ်သၢမ်ၵေႃႉ ပွၵ်ႈမိူဝ်းႁူႇႁႅင်းၽႅဝ်ႁႅင်းမၼ်း။

လွင်ႈသႅင်တူၼ်ႉၼိုၼ်းမႃးၼႆႉ ႁွပ်ႈပူဝ်ႈၶၢဝ်းထၢမ်ၵမ်ႇပွင်ႇထွႆႈၼႄႈ မၼ်းဝူၼ်ႉထွမ်းတၢင်း မႃးတိၵ်းတိၵ်း။ ၽိူဝ်ႇ ၽိူဝ်ႇၵူၼ်းယဝ်ႉ မၼ်းထင်ႇ ၼိုၼ်းၶိုၼ်း ၶေႃၵူႈမၼ်းဝႃႈ “ၵူႈၵူလ်း… မိူဝ်ႈၼႆႉ ၶႃႈလုၵ်ႈၶဝ်သၢမ်ၵေႃႉ ႁူႇႁၢႆးၽၵ်းၶွင်ႈႁူလ်ႈလွႆႈ၊ ႁူႇလႃးၽီတမ်ႇမွႆးယူင်ႈထွမ်းသႅင်ၶႃႈလုၵ်ႈၶဝ် တိၵ်း

ebook is created by www.Shanyoma.org

တိၵ်း။ ၽိူဝ်ႇပွၵ်ႈလႃတ်ႈၶေ လုင်းသၢင်ႇလိၵ်း မၶၼ်းသမ်ႉဝႃႈ ၵမ်ႇလိူဝ်ႈၽီတမ်ႇမွႆး ပိၼ်သိၵ်ႁွင်ႈ လွႆၵိူဝ်ႈ'' ၶၢဝ်ႈ-

ၵူႈၶၢင်းလၢမ် - ''ၽီတမ်ႇမွႆးၶေၼ်ႉထွင်ႇသူၵ်ႈၶၢၼ်တူဝ်မၶၼ်းၵိူဝ်?''

လၢမ် - ''တူဝ်မၶၼ်းၸတႃႉၵမ်ႇၵ်ၶ၊ ၵွႆးငီၶၼ်းသိၵ်မၶၼ်းယိူင်ႈၵ်ဝ်းတိၵ်းတိၵ်း။ ၵ်ဝ်းလၢႇမၶၼ်းၵေႃႈ မၶၼ်းသမ်ႉၶိုၼ်းလၢႇၵ်ဝ်းၶႃႈၵေႃႈ''

ၵူႈၶၢင်းလၢမ်ထင်ႇဝႃႈ ''မွိၼ်ၶင်ႇလုင်းသၢင်ႇလိၵ်းလႃတ်ႈၶေၼ်ႉ လိူဝ်ႈတေႃႉယဝ်ႉ၊ သိၵ်ၶၢဝ်ႉပေႃးမီးၵၢၼ်ၸၵ်ႉၵၢၼ်ၵင်ႈ မၶၼ်းသမ်ႉၶိုၼ်းတူၶၼ်ႉမႃးၵိူဝ်ႈ။ ပေႃးလုၵ်ႈယိင်းၶွႆႈၵူႉၵေႃႈ ၵူႇယူႇတီႈ ၵိမ်းၶလွင်း(ၵိုင်ႇ)လူင်ၵ်ဝ်းၶေၼ်ႉသေ ၵွင်ႉတူလ်ႈလူ'' ၶၢင်းလၢမ်ၵေႃႈၵူႇယူႇၵိမ်းၶလွင်းသေၵွင်ႉဝႃႈ ''ၵူလ်ႈ'' သိၵ်မၶၼ်းၵူႇယွၶၼ်ႈသိူဝ်ႇၶလွင်းသေမေႃး''ၵူင်း''ၶၢဝ်ၸလႈ ၶၢင်းလၢမ်ထင်ႇတေဝႃႈ ''ၵေႃႈ လိူဝ်ႈတေႃႉၶႃႈၵိူဝ်ႈ'' ၶၢဝ်ယဝ်ႉ။

ၵမ်းၶေၼ်ႉၵူႈၶၢင်းလၢမ်ထင်ႇတေလႃတ်ႈၶေ လုၵ်ႈယိင်းမၶၼ်းဝႃႈ ''သိၵ်ၵၢၼ်တူၶၼ်ႉ ၶိုၼ်းမႃးၶၢဝ်ႉ ၵွင်ႉဝႃႈသိၵ်ႁွင်ႈ။ သိၵ်ႁွင်ႈၶၢဝ်ႉပေႃးၵွင်ႉၵိၵ်းၵေႃႈ ႁွင်ႈၵိၵ်း ၵွင်ႉလွႆးၵေႃႈ ႁွင်ႈလွႆး။ ပေႃးၵ်ဝ်းၵွင်ႉသိၵ်လီၵေႃႈ လီႈၶိုၼ်းသိၵ်လီ ပေႃးၵ်ဝ်းၵွင်ႉသိၵ်လၢႉၵေႃႈ ၵ်ဝ်းလီႈငီၶၼ်းသိၵ်လၢႉ၊ ပေႃးၵ်ဝ်းလၢႇၵေႃႈ သိၵ်လၢႇၶေၼ်ႉတေၶိုၼ်းမႃးထူးၵ်ဝ်း။ ပေႃးလႃတ်ႈၵူမ်းၵူၶၼ်ႈၵူမ်းၵွၶၼ်ႇၵေႃႈ ၵူမ်းၵူၶၼ်ႈၵူမ်းၵွၶၼ်ႇတေၶိုၼ်းမႃးထူးၵ်ဝ်းၶင်ႇဝဝ်ႇ။ ပိူဝ်ႈၶၢဝ်ၸလႈ ၶွင်းလေႃးဝႃႉၶၢဝ်ႉ ၵမ်ႇထုၵ်ႇလီ လႃတ်ႈၵူမ်းလၢႉ ၵူမ်းလၢႆး၊ ၵူမ်းလၢႇၵူမ်းလင် သေတီႈသေလီၶၼ်း။ သုတ်းတီႈၶွင်းထိူၶၼ်ႇ ၶွင်းၵူလ်ႈလူင်၊ တီႈၵမ်ႇမီးၵူၶၼ်းသေၵေႃႉၶေၼ်ႉ ပေႃးၵ်ဝ်းလၢႇထိုင် ၵူမ်းလၢႇၶေၼ်ႉ တေႃႈယင်းၶိုၼ်းတွပ်ႇ ၵ်ဝ်းမႃးယူႇ၊ တီႈၶွင်းၸၵႈၵူၶၼ်းၶၢဝ်ႉ ၽူႈၵၢၼ်ပိူဝ်ႉထွမ်ႇၵူမ်းလၢႇၵူမ်းၵ်ၢႉၶၢဝ်ႉယေးၶၼ်းမီးၶမဵၵိူဝ်ႈ တွင်းဝံႉလီလီတႃႉ''။

ebook is created by www.Shanyoma.org

(ထ) ၵႂၢမ်းၵေႃ

လွမ်တူၺ်းႁူင်ႈ,ၵၢဝ်ၵႂၢမ်, ၵၢမ်ပွႆ,ယွႆးမၼ်းပူဝ်ႇထူင်ႈ,ၶွင်ႈ,ၶၢင်ႈ,ပၢင်ႈ,ပွႆး ထွမ်ႇယုမ်ႇၶၼ်ႇလူႉ။ တူဝ်မၼ်းလိူင်ယူႈ,တၢမ်းၵၢင်သေ ပွႆ,ယွႆးမၼ်းၶၢင် ပၼ်ႈ,လွမ်ႇဝႆႉႁၢင်ႈႁၢင်ႈ။ ပေႃးမူင်ႈမိင်ႈၵႂၢမ်, မိၼ်ႈမျႃးလပ်ႈယွႆးမၼ်းၵေႃ့ လေႃႇလိၼ်ႇမျႃးလူး ၵိႈမူင်ႈမိင်းၶၼ်ႇၵမ်ႇလိဝ်။ ၼိုတ်ႈသင်မၼ်းပေႇ လိတ်းပေႃးတၢမ်ႇ,ၶႆႇ?။ ႁွပ်ႈပိူဝ်ႈမၼ်းထွမ်ႇ,ဝႆႉၵိႈယွႆးၵႂၢမ်,မၼ်းၶၼ်ႇ မွင်းႁွႆႈပိူၼ်ႈမျႃးတိူဝ်ႇလၢႆး ယွႆးမၼ်း ၵိတ်းၶိူင်ႈႁွႆးၵေႃ့ပေႃးယွမ်ႈႁွတ်ႈမၼ်းၵမ်းလိဝ်။ ၵိႈၵိၵ်ႈမၼ်းမိူၼ်မူၵ်ႇ,သွပ်ႇသိပ်ႇ (ၽွင်းၽိင်း) ၵၢမ်ႁူမ်းမိူဝ်ႈႁွမ်,ၶဝ် သွႆ,မိၵႂၢမ်,သေ လၢတ်ႈတေႃ,ၵၼ်ၶၼ်ႇယဝ်ႉ။ မူၵ်ႇ,သွပ်ႇသိပ်ႇ ၵၢမ်ဝႃးၶၼ်ႇပေႃးတိူဝ်ႇလၢႆးသႃမၼ်းၵိတ်းၶိူင်ႈၵေႃ့ သိင်ယွမ်ႈႁူ,ထိုင်ၶွႆးမူၵ်ႇ,ၵမ်းလိဝ်။ ပေႃးလၢတ်ႈ ၽေႃ,ၶႆႇၵေႃ့ ၽေႃ,ပုၼ်ႇငိၼ်းၵမ်းလိဝ်။ ပိူင်ၶိူင်ႈ တူဝ်ႁူမ်းၼုဝ်းၶႆႇၵေႃ့ သႃၵိၼ်လိူတ်ႈ ၵိၼ်လူမ်း လုၵ်ႇၵိႈၵႂၢမ်းၵေႃၼၽွတ်ႈ, သွတ်ႈ,သၢမ်ၵိမ်ဝႆႉတင်းတူဝ် ငႃးၶင်ႈ,ယွႆးႁူင်ႈ,ၵၢဝ်ၶၼ်ႇ ၶင်ႈ,ၵဝ်ႇ။ ၶူပ်ႈ,မူဝ်ႈတိၼ်ၼုဝ်း မိုဝ်းၼုဝ်း တူဝ်ၼုဝ်းတိူဝ်ႇလၢႆး ၵၢမ်မိႈ ၵၢမ်ၵတ်း ၵၢမ်ၵူၼ်ႈ ၵၢမ်ၶိင်သေ လိူဝ်ႇသေပိူင်ၵေႃ့ ၵိုင်ႇၵၢင်ႇသၢမ်ႈထွတ်ႈ,ႁွတ်ႈထိုင်ၵႂၢမ်းၵေႃ လိႈႁူႉထွမ်ႇၵမ်းလိဝ်။

ၵႂၢမ်းၵေႃၵၢမ်ဝႃးၶႆႇ တိူၼ်းမၼ်းမီးဝႆႉၶွင်ႈလုပ်,ႁွၵ်းႁူဝ်သတ်း ႁူးတူဝ်ၼလ့ ႁွၵ်းႁူဝ် ႁူမ်းႁူးၵေႃ.ယူႈ။ ၵၢင်းၽၢင်မၼ်းပိၼ်သိၶၢဝ် မီးႁွႆးႁူ,ႁူ,ၵမ်ႈၵမ်ႈ။ ပေႃးမိူၼ်ၶွင်ႈ,ပိူၼ်ႈၵၢဝ်ၽေႃႈ ထိတ်ႉၽိူၵ်ႇ, ၵမ်ပၼ်ႈဝႆႉၶွင်ႈမူဝ်ႈ။ သမ်ႉမီးၶွင်ႈမၢင်းၵႂၢမ်,ၵျေ,ဝႆႉလိလိၵမ်းၵမ်း။ ႁွႆးႁူ,ႁွႆးၵမ်းၵႂၢမ်, လိူဝ်းၶၼ်ႇ တိူၼ်းမၼ်းႁူ,ဝႆႉလီးလီးၵမ်,လွႆ။ ယေးႁွႆးႁူ,မၼ်းၶမ်ႇ ၺၢၼ်,မၼ်းယေးၶိူၼ်းၶမ်ႇ ယေးၵႂၢမ်းၵေႃမၼ်းယွႆ,၊ ၺၢၼ်,မၼ်းယေးၶိူၼ်းယွႆ,။ ႁူၺ်းၵျႃး တူဝ်ယွႆ,ၼလ့ၵႂၢမ်းၵေႃယွႆ,၊ တူဝ် လိၵ်ႈၼလ့ၵႂၢမ်းၵေႃလိၵ်ႈၵမ်,လွႆ။ ပေႃးတေၵၢဝ်ထွမ်းပၵ်းပိူင်တူဝ်ၼလ့ ၵႂၢမ်းၵေႃတိၵ်ႈၵၼ်လိူင်၊ ၵႂၢမ်းၵေႃႁူမ်းႁွဝ်းၶႆႇယွႆ,သေ တူဝ်သတ်းႁူးပိူင်ယဝ်ႉ။ ၵႃးပိၼ်တူဝ်သတ်းႁူးပိူင်ၶၼ်ႇ ၵႂၢမ်းၵေႃလိူင်းသမ်ႉယွႆ,သေပိူၼ်ႈယဝ်ႉ။ ၵႂၢမ်းၵေႃၵၢမ်ဝႃးၶႆႇ မၼ်းပိၼ်မိဝ်းၵၢမ်ၵူၼ်ႈၵႂၢမ်,သေ ၶိူဝ်ႇတပ်းပွတ်ႈ, ႁူဝ်လွႆႁူးပိူင်၊ ပေႃးတိူဝ်ႇလၢႆးလိူင်လိဝ်ငၢႆႈတေႉတေႉ။ ပိူဝ်ႈၶႆႇၼလ့ လုၵ်ႈၵႂၢမ်,လိင် လိူဝ်းၵၢမ်ၵႂၢမ်းၵေႃ ၵမ်,ပိ,ၼၵ, သိႈမွမ်ႈယင်းတိုၵ်ႉတူင်ႉယွၵ်းယွၵ်းၶၼ်ႇ ထင်,ဝႃးၵမ်,လိ တိူဝ်ႇၼိုင်း ၵမ်,လိၼိုတ်းႁွႆ,ၶဝ်တူၵ်းလွႆ ႁူဝ်ၵႂၢမ်းၵေႃၶဝ်လူႉၶႆယဝ်ႉ။ ယၢမ်းမူဝ်ႈလူမ်းၽေႃႉၼိုင်းၼလ့ သင် မီးတၢင်းပိၼ်လူင်ၼလ့သင် လၢင်းႁူ,သၢင်ႈၵိႈၵႂၢမ်းၵေႃသေ ဝႃးမၼ်းမျႃးလၢင်းပိၼ်ႁူမ်း ၵမ်,လၵ်းလိလွႆ ၺၢၼ်,ထိုင်ႉၺၢၼ်,တိူမ်လွႆယူႈ။ ၵိႈၶွင်ႈၵႂၢမ်းၵေႃၶႆႇ သမ်ႉပိၼ်ၶွင်ႉပိၼ်တွမ်း၊ ၶွမ်ႈသုမ်,တုမ်းၵၼ်ဝႆႉ၊ တွမ်းလိၵ်ႉၵေႃ့မီး တွမ်းယွႆ,ၵေႃ့ မီးၶမ်တေႉတေႉ။ ၵႂၢမ်းၵေႃလိူဝ်းၵၢမ်

ebook is created by www.Shanyoma.org

တွၶ်ၼ်းယႂ်ႇ,ၶၶၼ်. ၶမ်သေၵွၵ်းၵော ႞တွၶ်ၼ်းလ်ိၵ်ႇ.ပ်ီတ်,ပုၶ်ၼ်;။ ၽ်ႃ,တႂ်ႇ;ၵွၵ်းၵော႞သမ်.မီးငဝ်း;ၵ်ၢၶ်ၼ် လူင် သိပ်ႈသွင်လုမ်းသိုပ်,သွၶ်ၼ်;ငၽၵ်ၶ်ၼ်လူင်း႞ႁူ,။ ၵမ်းၽွင်;ပ်ၶ်ၼ်ၵ်ၢၶ်ၼ်လိုတ်;။ ၵမ်းၽွင်;ပ်ၶ်ၼ်ၵ်ၢၶ်ၼ် လူမ်း။ ၵမ်းၽွင်;ပ်ၶ်ၼ်ၵ်ၢၶ်ၼ်လွႆႇႁၶ်ၼ်ၵၶ်ၼ်ထၢင်ႈပၶ်ၼ်ၵိူင်းလွင်;ႁၶ်ၼ် လွင်;ငီၶ်ၼ်းလွင်;လ်ီမ်.(ၶမ်.လ်ီမ်.) လွင်;ၶုမ်ၵၢႆႇႁွမ် ၵၢႆႇမ်ၶ်ၼ်လွႆႇလိုဝ်ႈၶၶၼ်.။ ၵၢႆႇပ်ၶ်ၼ်ၵ်ၢၶ်ၼ်ႁူ ၵ်ၢၶ်ၼ်တ႞ၵ်ၢၶ်ၼ်ၶျႈ လျေႈပျႈၵ်ၢၶ်ၼ် ၵၶ်ၼ်သိုပ်,ႁူ,တီး;တပ်ႈပွတ်,ႁူဝ်လွႆငလ; သီး;ၵွၶ်ၼ်,သီး;လူင်၊ ထူင်ၶီး;ထူင်ယိဝ်း;ၵိၵ်,တင်း။ ၵ်ၢၶ်ၼ်တီၶ်ၼ် ၵ်ၢၶ်ၼ်မိုဝ်းလိုဝ်းၶၶၼ်.ၵျေ;။ သိုပ်,ၵၶ်ၼ်ငၽၵွၵ်,ႁူ, တီး;ငဝ်း;ၵ်ၢၶ်ၼ်လူင်သိပ်ႈသွင်လုမ်း။ ပိုဝ်း;ၶငလ; မိုဝ်း;တ႞ႁၶ်ၼ်ႁၢင်ႈငလ;သင်၊ ႁူငီၶ်ၼ်းသိင်ငလ;သင်၊ ၶူ လင်ၶုမ်ၵၢႆႇငလ;သင်၊ လိၶ်ၼ်.လိီး;လ်ီမ်. (ၶမ်. လ်ီမ်.)ငလ;သင်၊ တူဝ်လီး;တိုဝ်.လီး;လျႈၵၶ်ၼ်ၵူၶ်ၼ်;။ ၶ်ိင်၊ မ်ိ;။ ၵတ်းငလ;သင် ထင်, ယွၶ်ၼ်;ႁွတ်;ၽ်ိဝ်ထိုင် ၵွၵ်းၵောလီး;ႁူ.ထွမ်းၵမ်းလီဝ် ပေႈမိုၶ်ၼ်ၶင်,ႁူင်းတီ.သီၢ(တွ်,သီၢ)ပၢၶ်ၼ် မိုင်းမိုဝ်;လီဝ်။ မၢင်းၵျေ. ယူ,မိုင်းႁွင်,၊ ၵမ်းၽွင်;ယူ,မိုင်းထၢၶ်ၼ်း ၶုံ;လၢတ်;သင်တေႃ,ၵၶ်ၼ်ၵျေ; ၶင်ႈ ထူဝ်ႈၵမ်းၵွၶ်ၼ်,ၶိုင်;ၵွလ်ႈ ပေႈတီ.သီၢထူးၵၶ်ၼ်ထိုင် လီး;ႁူ.လီး;ငီၶ်ၼ်းၵမ်းလီဝ်။

လုပ်,ၵွၵ်းႁူဝ်ၶ်ၼ်.မိုၶ်ၼ်ၶင်, ႁူင်းတီ.သီၢ။ ၵ်ၢၶ်ၼ်ၵွၶ်ၼ်,ၵ်ၢၶ်ၼ်လူင် ၵၶ်ၼ်ထူင်,ထိဝ်;ဝီ.ၶင်ႈ တူဝ်လိုဝ်းၶၶၼ်. သမ်.မိုၶ်ၼ်ၶင်,သီၢလိၵ်း ၵၶ်ၼ်ၶၢင်ထွတ်,ႁွတ်;ထိုင်ၵၶ်ၼ် ၶင်ႈၵူင်မိုင်း။ ၵွၵ်းၵော ၶ်ၼ်.ၵျေ;သမ်.မိုၶ်ၼ်ၶင်,ၵွမ်ထၢတ်;။ ႁူၶ်ၼ်းႁဝ်းတင်းလျၢသမ်.မိုၶ်ၼ်ၶင်,ၽူ;ပွႆ.တီ.သီၢ။ ႁူၶ်ၼ်းၵျေ.ၶိုင်; ငလ;ၵျေ.ၶိုင်; သမ်.ဝျ;ယူ,မိုင်းႁွင်,မိုင်းထၢၶ်ၼ်းသေၵျေ;ယူ,၊ ပေႈတီ.သီၢထူးၵၶ်ၼ်ထိုင် ၶုံ;လၢတ်;ႁူမ်း သင်တေႃ,ၵၶ်ၼ်ၵျေ; ၶင်ႈထူဝ်ႈၵမ်းၵွၶ်ၼ်,ၶိုင်;ၵွလ်ႈ လီး;ႁူ.လီး;ငီၶ်ၼ်းၵမ်းလီဝ်။ တူဝ်ယၢင်,ၵၶ်ၼ် တ်ိၵ်;ၶေ မိုဝ်;လိဝ်ၶ်ၼ်. ယင်းထိုင်းလူးၵွၶ်ၼ်,။ ၵ်ၢၶ်ၼ်ၵွၶ်ၼ်,ၵ်ၢၶ်ၼ်လူင် ၶင်ႈတူဝ်ႁဝ်းၶ်ၼ်. ယေးၶ်ိၶ်ၼ်းသိုပ်,လၢတ်;ထိုင်ၵၶ်ၼ်ဝ်ီးသေၶ်ၼ်.တေ.တေ.။ ထူဝ်ႈၽျူ.မ်ိပ်;။ ၽ်ိပ်.တ႞ လိတ်းမိုဝ်း။ ယိုဝ်းၵၢင်, ၵမ်းၵွၶ်ၼ်,ၵိတ်းၶိုင်;ၶၶၼ်. ၶင်ပေႈသိုပ်,လၢတ်;ထိုင်ၵၶ်ၼ် ထွတ်,တင်းတူဝ်၊ မိုၶ်ၼ်ၶင်, ႁူၶ်ၼ်းၵျေ. ၶိုင်; တေၵိၶ်ၼ်ၶမ်.ၵွႆ;ၶငလ; ထ်ိမ်မိုဝ်;တ႞သွႆႇလီး;ႁၶ်ၼ် ႁၢင်ႈၶမ်.ၵွႆ;ၶၶၼ်. ၵ်ၢၶ်ၼ်တ႞ပေႈသိုပ်, လၢတ်;မျႈထူးၵွၵ်းၵော႞ဝျ; လီး;ႁၶ်ၼ်ႁၢင်ႈပိုင်ၶိုင်;။ ၵွၵ်းၵော႞ၵျေ;ဝူၶ်ၼ်.ထွမ်း။ ႁၢင်ႈၵၶ်ၼ်ႁၶ်ၼ်ယူ,ၶ်ၼ်. ပ်ၶ်ၼ်ႁၢင်ႈၵ်ိ;သင်?၊ ပေႈမၶ်ၼ်းလီး;ႁူ.ယဝ်. ထင်,တ်ိပ်းတတ်းဝျ;- ၵော; ပ်ၶ်ၼ်ႁၢင်ႈၶမ်.ၵွႆးၶငလ; သမ်.လွႆ.မိုဝ်းယိပ်းၵၢဝ်။ ယၢမ်းမိုဝ်; မိုဝ်းယိပ်းလျႈၶမ်.ၵွႆ;ၶၶၼ်. ၵ်ၢၶ်ၼ်မိုဝ်းသမ်.သိုပ်,လၢတ်;ဝျ; ယိပ်းလျႈၵွၶ်ၼ်;ပိုင်ၶိုင်;။ ၵွၵ်းၵော႞ၵျေ;ႁူၶ်ၼ်.ထွမ်းၵွၶ်ၼ်;ၶၶၼ်.မျႈ လီး;ႁူ.ထၵ်းဝျ; ၵော; ၶ်ၼ်.ပ်ၶ်ၼ်ၵွၶ်ၼ်; ၶမ်.ၵွႆ;။ ၵဝ်မျႈသွႆႇ,သုပ်းငလ;။ ယၢမ်းမိုဝ်;ၵွၶ်ၼ်;ၶမ်.ၵွႆ;တိုဝ်.လိၶ်ၼ်.ၶၶၼ်. ၵ်ၢၶ်ၼ်လိၶ်ၼ်.သမ်. သိုပ်,လၢတ်;မျႈဝျ; လျႈ(ၶမ်.လ်ီမ်.)ၶၶၼ်.သေ ဝျ;ၶ်ၼ်.ပ်ၶ်ၼ်(ၶမ်.လ်ီမ်.)ၶမ်.ၵွႆ;။

ebook is created by www.Shanyoma.org

တၢင်းဝီးၵွၵ်းၵေႃႉၼႄႈ သၢႆၵၢင်ၶွင်ႊတူဝ်သတ်းတဝ်ႉတင်းလၢႆၶႄႇ မၼ်းဝီးၵူးႁိုဝ်ႈၵၢၼ် ဝႆႈၶႄၸ်ႉ မိူၼ်ၶၢင်ႉၵူၼ်းၵေႃႉၶိူင်ႈ တူလႅၼ်းၼမ်ႈထၢင်းၵၢႆႈယူႉၶွင်ႊပိူင်း၊ မိုဝ်းမၼ်းသမ်ႉယိပ်းၶဝ်ႈမုၼ်း သေ ၶူပ်းၵိၼ်ယူႉ၊ ယုင်းသမ်ႉမႃးၶူပ်းပိမ်ႉမၼ်း၊ ထိုဝ်းၵၢၼ်ဝႆႈမႃးၶႄႇ မိၼ်ႈမိုဝ်ႈလိဝ်ၵၼ်။ ယၢမ်း ၵၢၼ်ၵိၼ်သၢႆတႃ ၵၢၼ်တူလႅၼ်းၼမ်ႈထၢင်းၵၢႆႈယူႉၶႄၸ်ႉ သိုပ်ႉလၢတ်ႈမႃးလူးၵွၵ်းၵေႃ လွင်ႈလီႈၸုၼ် ၼမ်ႈထၢင်းၵၢႆႈ၊ ၵိၼ်ႁူးၵၢၼ်ငိၼ်းသိၼ်ၵၢမ်း ၼမ်ႈထၢင်းၵၢႆႈၶႄၸ်ႉၵေႃႈ သိုပ်ႉလၢတ်ႈမႃးလူးၵွၵ်းၵေႃ လွင်ႈမၼ်းငိၼ်းသိၼ်ၵၢမ်း။ ၵိၼ်ၶူ လင် ၵၢၼ်လီႈၶူမ် ၵၢႆးႁူမ်ၶဝ်ႈမုၼ်းၶႄၸ်ႉၵေႃႈ၊ သိုပ်ႉလၢတ်ႈ မႃးလူးၵွၵ်းၵေႃ လွင်ႈမၼ်းလီႈၶူမ်ၵၢႆးၶဝ်ႈမုၼ်း။ ၵိၼ်လိၼ်ႉၵၢၼ်မၼ်းလီႈပူလၢႆႈ(ၶမ်ႉ လိမ်ႉ) ၶဝ်ႈမုၼ်းၶႄၸ်ႉၵေႃႈ သိုပ်ႉလၢတ်ႈမႃးလူးၵွၵ်းၵေႃ လွင်ႈမၼ်းလီႈပူလၢႆႈ(ၶမ်ႉလိမ်ႉ)။ ၵိၼ်ပိမ်ႉတီႈ ယုင်းၶူပ်းၶႄၸ်ႉၵေႃႈ သိုပ်ႉလၢတ်ႈမႃးလူးၵွၵ်းၵေႃ လွင်ႈမၼ်းၶူမ်။ၽိတ်းၶႅမ်ႃးမိုဝ်ႈလိဝ်ၵၼ် ၵူးပႃႈ ၵူးၽိူဝ်ႈၵေႃႈ ၵွၵ်းၵေႃယင်းတၢၼ်းဝူၼ်ႉလွမ်း၊ ႁူႉလွမ်း၊ တူပ်ႉလွမ်းၵူးပႃႈယူႉ။ ပိုဝ်ႈၶႅၼ်ၼႄႈ ၵွၵ်းၵေႃ ၵၢၼ်မီးၶွင်ႊႁွၵ်းႁိုဝ် တူဝ်သတ်းတူဝ်ၵူၼ်းတင်းလၢႆၶႄႇ ဝီးသေပိုၼ်ႈၵူးပိုင်။ ၵူလၢႆးၵႃႈ ၶၢင်ႉႁိုဝ် တေၵတ်ႉ တေမေႃၶႄၸ်ႉ ၽဝ်းၵူးၶေႉထုၵ်ႉလီမေႃပလၢႆႈလႃႈ ၶမ်သေၼႄႈ ထိုင်ႉတိုဝ်းၵွၵ်းၵေႃ လီလီဝၢမ်းဝၢမ်း ၸူႈပေႃႈပုၼ်ႈပၢင်ႈတၢင်းလီတူဝ်ၵဝ်ႉၵွၼ်းၵမ်ႉၵႃႈ ၸူႈပႃႈတင်းပုၼ်ႈပိုၼ်ႈတင်းလၢႆ ၶႄၸ်ႉတႃႉ။

ၵွၵ်းၵေႃၶႄႇ ပေႃႈသွၼ်ပလၢႆႈလႃႈသေထိုင်ႉတိုဝ်းလွမ်းတိၵ်းတိၵ်း ထၢင်ႉတေထၢင်းၶိုဝ်ႈယိုင်ႈ မိူင်ႉသုင်။ ပေႃႈၵၢမ်ႉသွၼ်ပလၢႆႈလႃႈ ၵၢမ်ႉဝူၼ်ႉလွမ်းသင်ၼႄႈယူႉထိုင်ႉၶႄၸ်တေၵၢမ်ႉထၢင်းၶိုဝ်ႈယိုင်ႈ သေပွၵ်ႈ။ တီႈတိၵ်ႈမိူၼ်ၶၢင်ႉ ၶိုင်ႈယိပ်းတၢင်းတိုဝ်း ၽေႉလိုဝ်မိတ်ႈလိုဝ်ၶႄၸ်ႉ ပေႃႈၵႂႃႉယိပ်းၵႂႃႉလပ်ႉ ထၢင်ႉ တေၽိူဝ်လီလိူမ်ႈလီ။ ပေႃႈၵၢမ်ႉထိုင်ႉၵၢမ်ႉယိပ်း သၢင်ပိၼ်ႉပိၼ်ႉပိတ်ႈပိတ်းဝီႉထိုဝ်၊ တေၵျေႃၵူႉလၢႆးလၢႆး။ မိူဝ်ႈႁွၼ်ႉလီႈပီလိၼ်၊ လူးၵၢဝ်ပီတိၼ်ၶပ်းယၢင်ႈဝၢင်းတမ်းႁူႉလွႆးလွႆး၊ ယေႈဝၼ်းၽၼ်ဝ်လီႈ (10)လၵ်း၊ (20)လၵ်း။ **မိူဝ်ႈသမ်ႉလီႈၶၢင်ႈလူတ်ႉၽိူၼ်ႈ(ရထား)ယေႈလူဝ်းမူင်းႁူႉ၊လီႈထိတ်းပိတ်ႉ၊ၵဝ်ႈ သိပ်းလၵ်း။ ပေႃးၶၢင်ႈႁိုဝ်းမိၼ်ႁူႉ၊ တၢင်းၵၢင်ၵႃႇထိုင် ယေႈလူဝ်းမူင်းသမ်ႉယင်းၽၼ်ဝ်လီႈ ထိတ်းပိတ်ႉ၊ ၵဝ်ႈပၵ်ႉလၵ်း။** ၵိုင်လၵ်းလူႁူၼ်ႉ။ လွင်ႈၶႄႇ ငဝ်ႈမၼ်းပိၼ်ႁူပ်ႈၵိုင်းတၢင်းၵတ်ႉၵွၵ်းၵေႃ။ သိၼ်ၵၢမ်း မိူဝ်ႈႁွၼ်ႉ၊ ငိၼ်းၵိယေႈလူဝ်းၸွင်ႉ၊ သိၼ်ၵၢမ်းမိူဝ်ႈလိဝ်သမ်ႉငိၼ်းလွတ်ႉ၊ၵၼ်တင်းလုမ်ႈၽေႃႉၶႄႇၶႄၸ်ႉ ပိၼ်ႁူပ်ႈ ၵိုင်းတၢင်းၵတ်ႉ။တၢင်းဝီးၵွၵ်းၵေႃ။ ပိုဝ်ႈၶႅၼ်ၼႄႈ ပလၢႆႈလႃႈပိုင်လိုဝ်သေၵၢမ်ႉဝႆႈ ပေႃႈၶတ်းထိုင်ႉ ၵျၵျၼ်း ၵၢဝ်ထိုင်ႁူႉ တေမေႃလီလီယူႉ။

ebook is created by www.Shanyoma.org

ၶၢၼ် ႘

ၵႂၢမ်းၵပ်းထုၵ်ႇ,

(ၵ) ၵႃႉသုမ်းတိုၼ်း၊ ၶိုၼ်းသေၵိုၼ်းယူႇဝၢၼ်ႈ
ၵႃႉၵိူဝ်းတွၼ်း၊ ၶႂၼ်းၵိူဝ်းၵုၼ်,
ၵတ်ႉသင်တႆႈၵွပ်ႈၶႅၼ်ႉ။

(ၶ) ၶွင်လီမီးၵႃးတႃ၊ ၶွင်ဝၢၼ်မီးၵႃးသူပ်း
ၶုၼ်ႈၵိၼ်ၸလႈတၵ်ႉ၊ ၶုၼ်ႈလၵ်ႉၸလႈတူင်ႉ
ၶဝ်ႈၵမ်ႇလိူဝ်၊ ၵိူဝ်ၵမ်ႇၶဵဝ်ႈ။

(င) ငိုၼ်းၶႂမ်ငိုၼ်း၊ ၵိုၼ်းမႃးထိင်ႈ
ငိူဝ်ႈတေႃႇငိူဝ်ႈ၊ ၶဵမ်ႉမၼ်းၽိူဝ်ႈလပ်းၵၼ်
ငၢၼ်တေႃႇငၢၼ်၊ ၼႅတ်းၵၢၼ်သင်လိၵ်းၶိုၼ်ႈ။

(ၸ) ၸႃႉၵမ်ႇမီး၊ လီၵမ်ႇမႃး
ၸႃႉတေႃႇၸႃႉ၊ မၢၵ်ႇၶႄႉၵပ်းၶဝ်ႈယိၼ်
ၸႆႇၵၢတ်ႇၼႂ်ႈတူလ်ႉငိုၼ်း။

(သ) သၢမ်ပွၵ်ႈလီ၊ သီႇပွၵ်ႈၸႃႉ
သိူဝ်ပႆႇတႆ၊ ပၢင်တႆးပုတ်ႈ
သိင်ၶူဝ်ၶႆႈ၊ သိင်ၼႆႈပူင်း။

(တ) တူပ်းၼႂ်ႈလၢပ်ႇ၊ တၢပ်ႇၼႂ်ႈႁူဝ်
တူလ်းၶႄႈယႂ်ႇ၊ မိူၼ်ၶႄႈလိၵ်ႉ
တၢင်းၼႅတ်းၸလႈတၢင်းလၢတ်ႈ၊ ယႃႇၼႂ်ႈၵၢတ်ႈၵႆယၢၼ်။

(ထ) ထႃႈၵိၼ်မိူင်းလီႈယူႇ၊ ထႃႈမူႇၶဝ်ႈၵမ်ႇၽွမ်ႉလႃးလႃး
ထၢင်ႇၵွၼ်ႇထၢင်ႇၵိတ်းထၢင်းၸၶႃးႁူင်၊ ထၢင်ႇယူႇထၢင်ႇလူင်ထၢင်းၸၶႃးၺၢမ်း။

(ၼ) ၶိုၼ်းႁိုၼ်းမီးၽူႈလၵ်ႉ၊ ယေးတၵ်ႉယေးၶူဝ်းၺႆ
ၶႂၼ်းလိုၵ်းပေႉပူႉယႃႈ၊ လုၵ်ႉလႃႈပေႉၽိုၼ်းၽႆး။
ၶၢင်းယိင်းၵိူဝ်းလီၽိူဝ်၊ တူဝ်သတ်းၵိူဝ်းလီလဝ်ႈ
ၶႂၼ်းပုၼ်ႉၵၢမ်ႇလင်ႇၽၢၼ်၊ ၶၢၼ်ႉၼႅတ်းၵၢၼ်လင်ႇၵွတ်း။

ebook is created by www.Shanyoma.org

(ပ) ပႃၵမ်ႉမီးၶိတ်ႉႁၢႆး၊ ယႃႇၵမ်ႉမီးသၵ်းလေးပေႃး
ပီတၢင်းႁူတ်းၵမ်ႉတႆ၊ ပီတၢင်းသိုဝ်ႈၵႆႉပုိၼ်ႈ
ပႆႇလိုဝ်ၵၼ်း၊ ပုိၼ်ႈသမ်ႉငၢၼ်းထိင်ႈ။

(ၽ) ၽႂ်ႇၵိၼ်ထုၼ်ၶေႃႈတွင်ႉမၼ်းၶူၼ်ႉ
ၽႃႇလင်ၽူၼ်ၵမ်ႉတူၵ်း၊ ၽူၼ်တူၵ်းၽႃႇၵမ်ႉလင်
ၽူႈယိင်းၸၢင်းလီႁူပ်ႈလိၵ်ႈလၢႆး၊ ၽူႈၸၢႆးၸၢင်းလီႁူပ်ႈႁတ်းၵၢၼ်

(မ) မႃလႅၼ်ႈၵူၼ်တၢင်းၽၢၼ်း
မႃၶမ်ႇမႃပေႃႉမူ၊ မူၶမ်ႇမူပေႃႉမႃ
မေႃႈယႃႈလိၼ်ယႃႉပေတွၼ်ႉမၢၵ်ႉႁိၼ်၊ မေႃႈယႃႈမႅဝ်ႉယႃႉပေဝ်ႉႁိမ်းၽိူင်ႈ။

(ယ) ယူႉလၢႆးလၢႆးတႆတူၵ်းႁူလၢႆႈ
ယႂ်ႉၵမ်ႉလီ၊ ပီးၵမ်ႉထုၵ်ႉ
ယႃႉပိုတ်ႉသိုဝ်ႈႁူႈပုိၼ်ႈႁၼ်လင်။

(လ) လိၼ်ႉၵမ်ႉတူင်ႉထၢင်းၵၵ်း၊ ၶႃၵမ်ႉႁၵ်းထၢင်းလႅၼ်ႈ
လၢတ်ႈဝီႉၶၼ်းသေဝီႉလၢတ်ႈ
လၵ်းၽဵဝ်ႁႃတွတ်ႉတွင်ႉ၊ ငူဝ်ႈၽဵဝ်လိူၵ်ႈႁွင်ႉၶေႃး။

(ဝ) ဝၢၼ်တီႈသူပ်း၊ ၶူပ်းတီႈတွင်ႉ
ဝၼ်းၵၢတ်ႉၵမ်ႉတွင်း၊ ဝၼ်းႁူင်းၵမ်ႉႁူႉ
ဝူဝ်းၶဝ်ႈသူၼ်တိၵ်းတူဝ်လိုၼ်း။

(ႁ) ႁူဝ်ၵမ်ႉမႃးႁၢင်ႁိုင်ႈ
ႁၢင်းလီၵမ်ႉႁၢႆး၊ ႁၢင်းထႃႉၵမ်ႉပေႃး
ႁိတ်းလႅၼ်ႈပိၼ်တေႉ၊ ႁိတ်းတေႉပိၼ်လႅၼ်ႈ။

(ၵ) ၵီႉထၢင်းထၢမ်၊ ၵၢမ်ထၢင်းမွၵ်ႉ
ၵႃႈလၵ်းၶေႃႈၵီႉလမ်
ၵမ်ႉႁၵ်ႉၶေႃႈယုိၼ်ႉထွႆႈၶူမ်၊ ၵမ်ႉထူမ်းၶေႃႈယုိၼ်ႉထွႆႈထုပ်ႉ။

ebook is created by www.Shanyoma.org

ၵၼ် ႔

ပိုၼ်းၵဵပ်ႈထဝ်ႈၶူးမေႃ

(႑) ၵႂၢမ်းထဝ်ႈၶူးမေႃလူင်ၶဝ်

ၶူးဝႃးပေႃႈၸမႈ ၽိူင်ႈၸင်ႈၵႂၢမ်းသႂၼ်
မႂၼ်ႇလႂ်ႈၶႂတ်ႉ,မၼ်ႈ၊ မဝ်ႉ,လၼ်ႈၶတ်းသၢၼ်
တၵ်းမၢၼ်မီးမၢၵ်ႈ၊ မဝ်ႉ,ယၢၵ်ႈပၢၼ်ႁူၼ်း
မိူၼ်လိူၼ်မူၼ်းယင်ႉ။
ၶူးဝႃးၸမႈၵူႈ၊ ႁူးမိူဝ်ႈလႂ်ႈမႂင်
ႁႂပ်ႈႁဝ်းပႂင်ၶၼ်ႉ၊ ႁႃၶႂင်မီးမၢၵ်ႈ
ယၢပ်ႉ,ယၢၵ်ႈၽွၼ်ၵပ်း၊ မိူၼ်လိူၼ်လပ်းယဝ်ႉ။
ၵႂၢမ်းသႂၼ်ဝႃးၵႂၢမ်းလႃႉ၊ ယႃႉ,ၵႃႉ,ႁႃႉ,ႁူဝ်းတူဝ်
ၵႂၢမ်းလႃႉ,ဝႃးၵႂၢမ်းသႂၼ်၊ တၵ်းမႂၼ်ပၼ်ၶိုၼ်ႈႁူး။
ၵၼ်ၵမ်ႉ,လီလၢတ်ႈယႃႉ,ပေႁူၼ်ႉ၊ ၵၼ်ၵမ်ႉ,လီၶူၼ်ႉယႃႉ,ပေလၢတ်ႈ
မိဝ်းၵမ်ႉ,လီမေႃယႃႉ,ပေၽိူၵ်း၊ မိဝ်းၵမ်ႉ,လီၽိူၵ်းႁိုႈငိူင်ႉၸဝ်ႈ
ၵၼ်လီႁိုႈယိူင်ႈ၊ ၵၼ်ပိူင်ႈႁိုႈၸမး
ၵၼ်မူၼ်ႉၸမးႁိုႈထိင်ႈ၊ တၢင်းႁူႉယႃႉ,ပၼ်ႁိုင်ႈ
ပိူၼ်ႈလၢတ်ႈႁိုႈမေႃထႂမ်ႉ,
ပိူၼ်ႈထႂမ်ႉ,ႁိုႈမေႃလၢတ်ႈ
ပိၼ်ဝူတ်ႈဝၢတ်ႈၵၢၼ်ႁူၼ်း
မိဝ်းၵၼ်ၵမ်ႉ,မီးထဝ်ႈ၊ မိူၼ်မႄႁဝ်ႈၵမ်ႉ,မီးၶူၼ်
မိူင်းၵၼ်ၶူၼ်လိူင်းၶမ်၊ ႁူၼ်းတူၵ်းၶမ်ယၢပ်ႉ,ယၢၵ်ႈ။

ebook is created by www.Shanyoma.org

(ၶ) "ပိုၼ်းၵဵဝ်ႇၶၢင်းၶမ်းႁူ"

ၸိုဝ်ႈပေႃႈ　　လဝ်ႈၵၢင်းသိူဝ်
ၸိုဝ်ႈမႄႈ　　ၶၢင်းသိင်သူၺ်ႇ
ပီႊၵိူတ်ႇ　　ပီႊတႆး(႑႙႔႙)
　　　　လိူၼ်(႑႒)မိူဝ်ႈ(႗)ၶမ်ႈဝၼ်းလၢၼ်
တီႈၵိူတ်ႇ　　ဝၢၼ်ႈၵိင်းဝီင်းလဝ်းတူင်,မိူင်းၶၢႆး

တင်ႈၵၢဝ်ႇႁၵ်းၶူပ်ႇ,ႁၢၼ်းၵၢဝ်ႇလိၵ်ႈလၢႆးတီႈပေႃႈႁူၼ်းထဝ်ႈထိုင်ပီၼ်ၶူးမေႃမူးယဝ်ႉ။ၶႄႉ, ၶႄႈႁူၼ်းတင်း"သေႃးတီၼ်,ၶႄႈ"မိူဝ်ႈလီႈသၢဝ်းၵီတ်းၶူပ်ႇ,ပီႊတႆး(႑႙႗႐)လိူၼ်ထိင်မိူဝ်ႈ,(႘)ၶမ်ႈ မၼ်းၶၢင်းလီႈယူႉ,ထိုင်ႁူၵ်းသိပ်းၶူပ်ႇ,၊ သုတ်းမုၼ်သိင်ႈၵမ်,ၵူႊမိူဝ်ႈပီႊတႆး(႒႐႑႓)လိူၼ်သၢမ်မိူဝ်ႈ, (႘)ၶမ်ႈ ဝၼ်းလၢၼ်။

လိၵ်ႈၵၼ်မၼ်းၶၢင်းလီႈတႅမ်ႈၵွၵ်ႈ,ဝႆႉလမ်ႉ

1. ၵလွင်းၶိဝ်ၵွၼ်,သွင်မွၼ်း
2. ၵလွင်းၶေၶမ်း
3. ၵလွင်းမွင်းသၢမ်ၶူမ်း
4. ၵလွင်းၵွႆးၶႃသိင်
5. လိၵ်ႈဝီႉသေ,သၶႄႈ,ၵျၶမ်း
6. လိၵ်ႈလေႃးၵဝီႉၶေ,ယျႉ
7. ၶူၼ်သၢမ်လေႃး ၶၢင်းၵူဝ်ႈပီမ်,
8. ၶၢင်းထၢမ်လေႃး (ၵၢၼ်ပႆ,ႁၢၼ်ၵေႃႈယင်းမီးတင်းၶမ်ယူႉ,ၵေႃႈ။)

ebook is created by www.Shanyoma.org

(၄) မေႃလိၵ်ႈလူင်ဝေႃးလၢၼ

လိုဝ်ႈၵႃႈ လုင်းၼီတ်ႈ
လိုဝ်ႈၼမႈ ပႃႈၶေႃင်းယီၶၼ်,
ဝၼ်းၵိူတ်, ပီႊတီး(႑႙႔႘)ၶိုၼ်ႈ၊
လိူၶၼ်သိပ်းသွင်၊ ဝၼ်းပုတ်ႉ
တီႈၵိူတ်, မိူင်းယွင်ႁွႆႈ၊
မိူင်းတီးပွတ်းလၢၼ်း

မိူဝ်ႈလိၵ်ႉ ၼၵ်ၶၼ်းၵၢဝ်လိၵ်ႈတီႈႁူင်းၼၵ်ၶၼ်းဝိင်းတူၶၼ်ႈတီး။ ပူၶၼ်ႉလၶၼ်ႉလီတ်းယဝ်ႉ ႁူႉၼီတ်း လရေးလူင် တီႈလုမ်းလဝ်ႈၽျႃႉလွၵ်းလွၵ်ႇ,မိူဝ်ႈလူဝ်းၶူပ်,လီႈသၢဝ်းၵျူႈၶူပ်,ၶၼ်ႉ ၼတႃႉ,ၶရေးၸိူၶၼ်း တင်း ပႃႈၶေႃင်း ၸူၶၼ်ႉၵူၶၼ်းယွင်ႁွႆႈ။

လုၵ်ႉတီႈလွၵ်းလွၵ်ႇ,သေ ၶႃႈၼီတ်းၵပ်ႈလရေးတူၶၼ်ႈတီး၊ ၶိုၶၼ်းၶႃႈႁူႉၼီတ်းၽူးမႃလူင်တီႈ ဝိင်းၽရေသွင်းမိူင်းယၢင်းလိၵ်ႇ။ တီးၶၼ်ႉပိၶၼ်မႃးၽူးႁူၶၼ်းဝိင်းသေ ၽိဝ်ၶိုၶၼ်းပိၶၼ်ၽွင်းၶွၶၼ်,၊ ၵမ်ႉၵိူင်သင် ၶိုၶၼ်းပိၶၼ်ၽွင်းလူင်ၶၼ်ႈဝေႃးလၢၼႉယဝ်ႉ။ မိူဝ်ႈယူႉတီႈဝိင်းၽရေသွင်းၶၼ်ႉ လိပ်ႈၼၵ်ၶၼ်းလိၵ်ႈတီး ၼၵ်ၶၼ်းၵၢဝ်လိၵ်ႈတီး၊ တိမ်ႈလိၵ်ႈတီး၊ လူၵျေႈလူ ၵျေးၵျေႈၵျေး တိမ်ႈၵျေႈတိမ်ႈ ပိၶၼ်ၽူႈၵုၵ်ႉလိၵ်ႈလီး တီးၵုဝ်းတေႉယဝ်ႉ။

မိူဝ်ႈပိၶၼ်ၽွင်းၶွၶၼ်,မိူင်းဝေႃးလၢၼႉၶၼ်ႉ မၶၼ်းလဝ်ႈလိပ်ႈၼၵ်ၶၼ်းလိၵ်ႈပႃႈလိ၊ လိၵ်ႈမၢၶၼ်းသေ တိမ်ႈၵွၵ်ႉ,ယေႉ,တေႃႉ,ဝိပၢႆႉသၶရေႉ,တီႈ,ပၶိူ,ၵျမ်းၶၼ်ႉ ၼီတ်းၵွၵ်ႉ,ၵျမ်းၼၶတေႃင်းၶိုပ်ႉပၢၶၼ်,ယဝ်ႉ။ လိူဝ်သေၶၼ်ႉၵမ်ႉ,ၵႃး ပတိပႃႉ,တိၵရိူၶၼ်ႉလိၶၼ်,၊ လိၶတေႃႉထပၵႃႉ,သၶိူ,ၼလႈ လၢတ်ႈတေႃႉ,သိပ်း လၢတ်ႈလိူဝ်းၶိူ ၵၢဝ်ၼီတ်းဝိႉၽိူ,တီးတင်းမူတ်းယဝ်ႉၵေႃႈ။

လဝ်ႈပေႃးလၢၼႉၶိူ တိမ်ႈလိၵ်ႈတြူးႁွႆးၵမ်ႉ,လိူဝ်ႈ။ လိၵ်ႈႁူမ်းလိၵ်ႈၵွၵ်းလိူဝ်းၶိူ,ၵျေႈ တိမ်ႈ ၵွၵ်ႉ,မႃးယူႉ။ ယွၶၼ်ႉလဝ်ႈၵုဝ်းၼလႈတီးယွင်ႁွႆႈၶဝ်မေႃလိၵ်ႈတီးၶမ်တေႉတေႉသင်ဝႃႈတီးၵုဝ်း ယင်းယုမ်,ယမ်ၽရေႉ,သႃႉ,ပုတ်ႉထယူႉ,လိုင်ၵျမ်းၼၶတေႃင်းၶိုပ်ႉပၢၶၼ်,ၵၶၼ်လဝ်ႈဝေႃးလၢၼႉတိမ်ႈဝိႉ ၶၼ်ႉတေလီႈယိပ်းတိုဝ်းယူႉ,တႃႉ,သေ,၊တေလီႈၶွပ်ႈလိူဝ်ၵၢဝ်ၵုင်,မုၶၼ်ယူႉ,တႃႉ,သေ,ယဝ်ႉၵေႃႈ။

လဝ်ႈဝေႃးလၢၼႉ သိင်ႈၵမ်ႉ,ႁူႉ,မိူဝ်ႈပီႊတီး(႒႐႘႒)ၶိုၼ်ႈ၊ပႃႉ,ၼိူဝ်ႈမၶၼ်းလဝ်ႈတိုၵ်ႉမီးတီးဝိင်း ယွင်ႁွႆႈယူႉ,ၵေႃႈ။

ၶၢၼ် ႙

ပိုၼ်းၶိူဝ်းတႆး

ၶၢၼ်(သီႇ)ပၢၼ်သိၼ်ဝီ(႑)

မိူၼ်ၼင်ႇမိူဝ်ႈၼွင်ႉပၢၼ် ၵၢၼ်မိူင်းမၢဝ်းၵိူဝ်ႈၵိူင်းယဝ်ႉသေ လိုၼ်းလႆႈဝႆႉၼႆႉသမ်ႉ ၵေႃႈလီႈ ၵူၼ်းၼွမ်းယွမ်းတေႃႇ ၵူၵၢႆးတၢင်းမိူင်းၶဝ်ႇမႃးၼၼ်ႉ၊ ထိုင်မႃးၼွင်ႉပၢၼ်သိၼ်ဝီၵိူင်းၼႆႉ ၼႆႉၵေႃႈ တေလီႈႁၼ်ၵူၵၢႆးတၢင်းမၢၼ်း ၶတႃႇႁူမ်ႇငမ်းမႃးတိၵ်းတိၵ်းၼၼ်ႉယဝ်ႉ။

(၁) ၸဝ်ႈၶမ်းၵႅဝ်ႇၶႅၼ်ႇ(႑႙႐႐ ထိုင် ႑႙႐႔)

ၼွင်ႉပီ ႑႘႔႓ ၼၼ်ႉ ၸဝ်ႈၶမ်းပႅင်ႇၾႃႉလႅၼ်ႈၶိုၼ်းပုတ်ႈၶိူင်ႈ ၶဝ်ႈၵေႃတီႈသိၼ်ဝီ။ ယူႇမႃးထိုင်ႈ (႗)ပီ မၼ်းၸဝ်ႈလႅၼ်ႈႁၢၼ်ႇသိုၵ်းလူင်ထိုင်မိူင်းၵျေႃႇသေ လွမ်ႉၶွပ်ႈဝႅင်းၵေႃၶမ်းယဝ်ႉ။

ၸဝ်ႈမုၼ်ယိူင်ႈၵေႃၶမ်း ၶရေပတိ မိူင်းၶဵဝ်း(႑႘႔႘-႑႘႘႑)မိူင်းၵျေႃႇၸင်ႇသိူင်ႇၵူၼ်းၵွၵ်ႇ ၸႂ်းတွင်ႈထၢမ်ဝႃႈ "လွင်ႈတၢင်းမီးၼင်ႇၵိူဝ်ၶေႃႈ ၸဝ်ႈၾႃႉလူင်သိၼ်ဝီထိုင်တီႈပေႃးလီႈ ယိုၵ်ႉတူဝ် ယေႃးၶိင်းၵိုၵ်ႇပႃး လုၵ်ႈမူႇထုမ်းသိုၵ်းၶပ်ႉယိူင်ႈၶူးၶိုဝ်း ၶမ်လူင်ၶမ်လၢင်သေ လူင်းမႃးတမ်ႈတီႈမိူင်း ၵျေႃႇဝႃႉ"ၼႆယဝ်ႉ။

ၸဝ်ႈၶမ်းပႅင်ႇၾႃႉတွပ်ႇဝႃႈ "မိူဝ်ႈပၢၼ်ပေႃႈၵဝ် ၸဝ်ႈၶမ်းသိၼ်ၾႃႉ(႑႘႗႔-႑႘႔႗)ၼၼ်ႉ သူၵဝ်ၶမ်ႈၵျေႃႇၵဝ် ၶွင်းၾႃႉၶမ်းၼၼ်ႉ လူင်းမႃး၊ ၵဝ်လီႈႁဵတ်းလိၵ်ႈႁဵတ်းလၢႆးပၼ်မႃးလၢႆးၾဝ်ႇ ႁဝ်းလီႈသူင်ႇၶိုၼ်းၼႆႉၵေႃႈ သူၸဝ်ႈၵမ်ႉတၵ်းသိင်၊ တေႃႈလိဝ်တၵ်းပၼ်ၵေႃႈပၼ်၊ မဝ်ႉပၼ်ၵေႃႈၼိူင်းမွၵ်ႇ" ဝႃႈၼႆယဝ်ႉ။

တၢင်းၵျေႃႇဝႃႉၶဝ်ၵေႃႈႁၼ်ထိုင်ဝႃႈ ၸဝ်ႈၶမ်းပႅင်ႇၾႃႉမႃးၼႆႉ ၶေႃႈၵႂၢမ်းၵၼ်ဝႃႈ လူင်းမႃး ယွၼ်းၵဝ်ႇၼမ်ႈၵျေႃႇၼႆၼၼ်ႉ ၵမ်ႉၵိုင်ႇထွင်ႈ။ မၼ်းတေၶႃႈမႃးႁိမ်ဝၢၼ်ႈႁိမ်မိူင်းႁွင်ႉ။ တေၶိင်ႇသိုၵ်းတေႃႇ တိုၵ်းၶိုၼ်းၵေႃႈ ႁိူင်းမၼ်းယိူင်ႈၶေႃႈၾိဝ်။ မီးလၢႆးတွင်ႉလွၵ်းလိုင်ႉ ထိုင်မၼ်းမိဝ်းလိဝ်ႁွင်ႉၼႆသေ ၸဝ်ႈၵေႃၶမ်းၵျေႃႇ ၸင်ႇတွင်ႉၶူၼ်ၽွင်းတၢင်ၶဝ် မိူဝ်းလဝ်းလၢတ်ႈသူပ်းလီႁၢမ်းဝၢၼ် "ႁွပ်ႈၶေႃးၾႃႉ လူင် ၶမ်းၶေႃးၶေႃႈလီဝ်သေ ႁဝ်းပီႈၼွင်ႉယႃႇ ႁိုဝ်လီႈတိုၵ်းၵၼ်။ ၸၢင်ႉပၢၵ်ႈၶိူင်း၊ မႃႉပၢၵ်ႈၶိူင်း၊ ထိူင်ႉၶေႃးပၢၵ်ႈၶိူင်း၊ ၶမ်းပၢၵ်ႈထႅဝ် ငိုၼ်းပၢၵ်ႈထႅဝ်တၵ်းၼႅၼ်ႈတၵ်းပၼ်ယူႇ။ ၼႅၼ်ႈလီႈၶေႃးတိုဝ်းၵမ် ပိၼ် ၵူလွႆးလီတီႈၵၼ်ႁိုဝ်" ဝႃႈၼႆယဝ်ႉ။

ebook is created by www.Shanyoma.org

ထဝ်ႈလူင်ၶမ်းပၢင်ႇၾႃႉၵေႃႈ ၼွမ်ႉလႆႈတေႃႇတူဝ်းလူင်းထွမ်းၸလႄႈ ထဝ်ႈမုၼ်ၽွင်ႇၶေႃၶမ်းၵႃႈၶႃႉ ထင်ႇသူင်ႇမႃးၶဝ်ႈၶမ်ႉတၢင်းၵိၼ် ၵူႈသမ်ႇသိၼ်ပိူင်၊ ၵိၵ်ႇတင်းထၢင်ႉသိပ်းၼိုင်ႈ မႃႉသိပ်းၼိုင်ႈ ငိုၼ်းသိပ်းလွႆႉ၊ ၶမ်းသိပ်းလွႆႉ။

ယူႇလႆႈဝူင်ႈ သွင်ဝူင်ႈယဝ်ႉၵေႃႈသူင်ႇမႃးထိုင်ႉၶၢဝ်းသိပ်းၼိုင်ႈထိင်ႈ ယွတ်းယွတ်းယိတ်းယိတ်း။ လၢတ်ႈပႃးတင်းၵႂၢမ်းလိၵ်ႈၵႂၢမ်းဝၢၼ်ဝႃႈ "တိုၵ်ႉၶတ်းလွင်ႈႁႃထိင်ႈတႃႇႁႂ်ႈလႆႈထူၼ်ႈပၢၵ်ႇယူႇ၊" ဝႃႈၶႅၼ်။ လႆႈပွႆႉၵေႃႈတေႃႇပေႃးႁိူင်လႆႈ သၢမ်လိူၼ်ပႅၼ်သေတႃႉ သမ်ႇလွႆႈပိူင်လွႆႈၵေႃႈပႆႇတိမ်ထူၼ်ႈ။ ၵူၼ်းသိုၵ်းၵေႃႈ ၵႃႉတၢင်းမိူဝ်ႈထပ်းၶိုဝ်ႈထပ်းၶၢဝ်၊ ထိူဝ်းတေႃႇၵေႃႈတေႃႇ ထိူဝ်းပႆးၵေႃႈပႆး ၵေႃႉၼိုင်းၵူၼ်းၼိုင်းလွႆႈယူပ်ႈယွမ်း လူင်းႁူႉတိၵ်းတိၵ်းယဝ်ႉ။

ထဝ်ႈမုၼ်ၽွင်ႇၶေႃၶမ်းၵႃႈၶႃႉ ထင်ႇၶွၼ်ႈၵေႃႉၼိုင်းသိုၵ်းသေ ႁူႉလွမ်ႉဝၢတ်ႉတပ်ႉတႃး ထိုင်တိမ်ႈ ပေႃးလႆႈ တၵ်ႇယႆႈၼူင်ႉပႆး၊ တူဝ်ထဝ်ႈၶမ်းပၢင်ႇၾႃႉၵေႃႈ လႆႈထုၵ်ႇတိႉလွပ်းၵေႃႉတႃႈပၢတ်ႈယဝ်ႉ။

ၵေႃႉပိၼ်လုၵ်ႈထႆး ထဝ်ႈၶမ်းပၢင်ႇၾႃႉ၊ ထိူဝ်ႈထဝ်ႈၶမ်းၵိဝ်ႈ(ၶွင်ႉ)ထဝ်ႈၶမ်းၵႅဝ်ႇၶွႆႉ၊ ထႆးၶွင်ႉ "ၶမ်းၶႅဝ်ႇၶွႆႉ" ၶၢၼ်ႉၸတႃႉယွၼ်ႉလူၺ်ႈ ၶၢဝ်းၾႃႉလူင်ၶမ်းၶၢၼ်ႈ ၶေႃယွၼ်းၵေႃႉဝႆႉတေႃႉတေႃႉဝႃႈ ဝႃႈၸလႄႈ ထုၵ်ႇပွႆႇၾႃႈပူတ်းတၢင်းပၼ်။ ၵူၺ်းၵူႈ လႆႈထုၵ်ႇၵုမ်းၶင်တူဝ်ႁႂ်ႈယူႇလွမ်းတီႈၵႃႉဝႃႉ။ ဝႆးၶၢၼ်ႉ ၵၢမ်ႇႁိူင် လႆႈသီႇပီးႁွၺ်း ထဝ်ႈမုၼ်ၽွင်ႇၶေႃၶမ်းလူင် ပယိၼ်ႉၶွင်ႇၶိုၼ်ႈတိုၵ်းသိမ်းၵႃႉမိူင်းၵႃႉဝႃႉသေ ထဝ်ႈၶမ်းၵႅဝ်ႇၶွႆႉၵေႃႈပႃးႁူႉလွမ်းထိုင်ႈ။ ထိုင်တိမ်ႈတၢင်းထဝ်ႈလွမ်မၢၼ်း(ၶၢၼ်ႇတႃႉပယိၼ်ႇ) လႆႈထတ်း ပၼ်ပုၼ်ႈၼွၼ်း ႁႂ်ႈလူင်းတိုၵ်းမိူင်းထိုးၸလႄႈ ထင်ႇလႆႈပႆးလွတ်ႈသေ မႃးႁပ်ႉၵႃႉသိတ်ႉထႃႇ တမ်ႈတိမ်ႈ ထဝ်ႈၾႃႉ "ၶရေးသူၼ်" မိူင်းၵႃႉယုတ်းထယႃးယူႇယဝ်ႉ။

ထဝ်ႈလွမ်မၢၼ်းၵၢမ်ႇၵျၵ်ႈၽူးႁၵ်းလင်ထိူဝ်ႉၶိူဝ်းတူဝ်ၵဝ်ႇ

တိမ်ႈၶႅၼ်ႈလႆႈၵိုတ်းယင်ႉလွင်ႈထဝ်ႈၶမ်းၵႅဝ်ႇၶွႆႉသေ တၵ်းလႆႈၶႅဝ်းလူလၺ်ႈ မူဝ်ႈၵၼ်ထဝ်ႈၶေႃၶမ်း ပယိၼ်ႇၶွင်ႇ(႑႘႗႑-႑႘႙႑)လူင်းတိုၵ်းၵႃႉၵႃႉယုတ်ႉထယႃးၶွင်ႈပီး ႑႘႗႙ ၶၢၼ်ႉဝႃႈ၊ ၼိတ်းႁိူဝ် ပေႃႉၵႃႉလႆႈၶႅၼ်ၶၢၼ်ႉယူႇ။

မၼ်းထဝ်ႈလႆႈႁူႉလွမ်ႉဝိင်း ၵႃႉယုတ်ႉထယႃးဝႆႉပိၼ် ႘ လိူၼ်၊ တေႃႇထိုင်ယၢမ်းၶဝ်ႈႁူဝ် ႁိူဝ်ႉၶရေးၼူၼ် မူဝ်ႈပီး ႑႘႗႘ ၵေႃႈပႆႇၵႃႉလႆႈ။ မူဝ်ႈၼွင်းၶၢၼ်ႉ ႁူပ်ႈတၢင်းထိုးၵေႃႈမိူဝ်ႈ ၽူးၵႂၢမ်းသိုၵ်း ၵၼ်ၵတ်ႉၶၼ်ယူႇ။ ၽႂ်ထိုးၵေႃႈ ဝူၼ်ႉသွၼ်ၶပေႃႉႁၼ်ဝႃႈ- ပေႃးၶဝ်ႈၵၢင်ႁိူဝ်ယဝ်ႉ ၶမ်ႉတေႃၶွင်း။ ၶဝ်ႈၶမ်ႉတၢင်းၵိၼ်မၢၼ်းၶဝ်ၵေႃႈ တေယၢပ်ႇတေယွမ်း တေယၢပ်ႇသေ ၶဝ်ၵူး တေလႆႈထွၼ်သိုၵ်း မိူဝ်းၶိုၼ်းမိူင်းမၢၼ်း။

ebook is created by www.Shanyoma.org

ၽွင်းၶင်ႇ,ၶၼ်ၼၼ်ႉ ထဝ်ႈရေႃၶမ်းပယိၼ်ႉၶွင်ႇ,ထင်ႇ,လီႈတွင်ႈထၢမ်တီႈ ၼေယေႃးၵျၵ်ႇ,ၵရီး (ၵၢၼ်ၽႅၢ,မၢၼ်းတီႉ.လီႈတူဝ်လိပ်းမၼ်းဝႆႉၼုင်းပၢင်တိုၵ်းၵၼ်ၵွၼ်တၢင်းၶၼ်ႉ.)ဝႃႈ ထွင်ႇ,တေထွႆႈပၼ် လီႈ?။ ၼေယေႃးၵျၵ်ႇ,ၵရီးၵေႃႈဝႃႈ- ပေႃးတေယုၵ်ႉ.ယွင်ႈတၢင်ႇ,သုင် ထၼ်ႉ.ၵၢၼ်တၼ်းၼိုင်းမၼ်းၵေႃႈ တေယိၼ်းထူမ်းၵပ်ႉ.ထွႆႈယူ,ဝႃႈၼႆ။ ထင်ႇ,လီႈၼိတ်းၶိုင်ထုၺ်ႉ.လီႈရၢၼ်, ၵျတၢင်းၽိတ်းသုၺ်,ၼေယေႃးၵျၵ်ႇ,ၵရီး သေ ၵၢဝ်သုၺ်,ၶွၵ်ႈဝႆႉ.ယဝ်ႉ။ သမ်ႉ.လၵ်ႉ.လွမ်ပွိ,ပိတ်ႈ ပေႃးယဝ်ႉ.သမ်ႉ.တီႉ.ၸွပ်းၵၢဝ်၊ ၽူႈၵုမ်းၶင်ၶွၵ်ႈ။ ၶေးဝႃႈ-လူမ်လၢမ်မဝ်မၢင်းၵၢဝ် ၵူၼ်းတူၵ်းၶွၵ်ႈလီႈပၢႆးလွတ်ႈၼႆသေ ပၼ်တၢမ်,တီႈပိတ်ႈ။

ၶၢဝ်,ငၢဝ်းၶၼ်ႉ. ၸၼေႈထွတ်,လိုဝ်းလင်ၵျ, ၼုင်းဝိင်းၵယုတ်ႉ.ထယေႃးၸလႄႈ ၵူၼ်းမိူင်းၵေႃႈ ၵွၼ်ၵၼ်ထူမ်းသိုဝ်းပိုတ်,ၽွၵ်းတူဝ်င်း ၵပ်ႉ.တွၼ်ႈၵၢဝ်ၼေယေႃးၵျၵ်ႇ,ၵရီး။ ယွၼ်ႉ.ပိူဝ်ႈၼေယေႃးၵျၵ်ႇ,ၵရီး ၶၼ်ႉ. ယၢမ်ႈပိၼ်ၵေႃႉႁူမ်ႈတုၵ်ႉ.ႁူမ်ႈယၢၵ်ႈၵိၼ်သုၵ်းၵိၼ်လိပ်းမျႃးၸလႄႈ တူဝ်ထဝ်ႈရေႃၶမ်း (ၽျႃႉမၵိၼ်) ၵေႃႈ ထင်ႇ,လီႈထူမ်းသိုဝ်းၶွပ်,ဝၢင်း ၶျႃးၵၢၼ်ပုၼ်ႈၽွၼ်း လွင်ႈႁူမ်,လူမ်ႈဝိင်း ၵယုတ်ႉ. ထယေႃးယဝ်ႉ။ ၼေယေႃးၵျၵ်ႇ,ၵရီးၵေႃႈ ၸလ,ၵိဝ်ထွမ်းလွင်ႈႁူမ်,လူမ်ႈသေယဝ်ႉ. ထတ်းၵၢဝ်သိုၵ်းၼိၼ်, ထီးမျႃးဝႆႉ.တေႃ,ၶျႃႈ တၢင်းၽႅၢ, ၵၢၼ်ၼိုင်းသိုၵ်းမၢၼ်းၵူၼ်ႈၵွၼ်,၊ ထတ်းၵၢဝ်သိုၵ်းၶုလ်ႈထီးၵျ,ဝႆႉ.တေႃ,ၶျႃးတၢင်းၽႅၢ, ၵၢၼ်ၼိုင်းသိုၵ်းမၢၼ်းၵိၼ်,ၼိၼ်။

ၽူႈၵူၼ်းသိုၵ်းၶဝ်ၵေႃႈ ၵမ်,ပိင်းပေႃးထုၺ်သေ သၢၼ်ၶတ်းလီႈၼိတ်းၵၼ်ၼႆႉ။ ၼေယေႃးၵျၵ်ႇ,ၵရီး ထင်ႇ,လဝ်းထိုင်ရေႃၶမ်းထဝ်ႈဝႃႈ- ၽူႈၵူၼ်းတပ်ႉ.(ၽျႃႉ.သီ,သဝ်ၼၼ်ႉ. ၵၢၼ်းၽိုၼ်ႉ.ဝီႈ,တေႃ, ရေႃၶမ်းထဝ်ႈ ၼၼ်ၸလႈ- ထင်ႇ,လီႈပူင်တမ်းတီႈ။ ယိင်းၼိၼ်းၼိတ်းၼွႆႈ ဝိင်းၵယုတ်ႉ.ထယေႃးၼၼ်ႉ. ၵူၼ်ႈၵွၼ်,လူင်းသေ ၽိုဝ်,ထိုင်သိပ်းလိူၼ်မျႃး ပယိၼ်ႉ.ၶွင်ႇ,ၵေႃႈ တိုၵ်းသိမ်းၵၢဝ်လီႈငၢႆႈငၢႆႈလူမ်လူမ်။

တီႈၶၼ်ႉ. ထဝ်ႈရေႃၶမ်းထီး လီႈထုၵ်,ပယိၼ်ႉ.ၶွင်ႇ, ၵုမ်းၶင်ဝႆႉ. ၼုင်းထၼ်ႉ.ၵၢႆးသိုၵ်း (Prisoner of war)။ ပုၼ်ႈတေႃ,ၼေယေႃးၵျၵ်ႇ,ၵရီးၸတ. ထွမ်းၶင်ႇ, ၵၢၼ်လီႈပၼ်ၵတီႉ. ၵွၼ်တၢင်းၶၼ်ႉ. ပယိၼ်ႉ.ၶွင်ႇ,ၵေႃႈ တေယုၵ်ႉ.ယွင်ႈ ၼွႆႈလီႈထၢမ်,ပူလျ်ႈၵျၢင်ႈရေႃၼႆယူ,။

ၵူလ်းဝႃႈ ထဝ်ႈမုၼ်ယွႆ,ရေႃၶမ်းမၢၼ်း ပယိၼ်ႉ.ၶွင်ႇ,သမ်ႉ.ၶိုၼ်းဝူၼ်ႉ.ဝႃႈ-"ၵွပ်ႈၶိူဝ်းလိဝ်ၵၼ် မၼ်းယင်းၵၵ်းလင်လီႈ၊ ၵၢၼ်ၵဝ်းၵူၼ်းတၢင်,ၶိူဝ်းၼႆႉ. သမ်ႉ.တေယုမ်,ထုၺ်မၼ်းလီႈထိုင်.ၼိူဝ်" ၼႆသေ ၵမ်,ၼိုင်ၵမ်,ၶၢၼ်းၵေႃႈ ၵျတၢင်းၽိတ်းထီႉ.ၶေးသုၺ်,ယဝ်ႉ. ထီႉ.သင်,ၼိမ်တီႈပိတ်ႈၶိုၼ်းယဝ်ႉ။

လွင်ႈၼႆႉ.ၸၶေႃႈ "ၽူႈၵေႃႉ.ၵၢၼ်ၵိၼ်ၶိုၼ်းၶိူဝ်ႉ.လိုတ်ႈ တူဝ်ၵဝ်,လီႈၶၼ်ႉ. ပိုၼ်ႈထုၺ်.ယဝ်ႉ. ၵေႃႈ ပိုၼ်ႈၶိုၼ်းၽိဝ်ႈပိတ်ႈ၊ ပိုၼ်ႈၵမ်,ၵၢဝ်ဝီႉ." ၶၼ်ႉ.ယဝ်ႉ။

ebook is created by www.Shanyoma.org

(ၸ) ထဵင်ႈၶေႁေးသူၶၼ် ထွႆႈထဵင်ႈၶမ်းၵဵဝ်ႇၶွႆႉ ၵၢဝ်ၼိၵ်ၶၢၼ်းမိူင်း

ဝၢႆးသေထဵင်ႈမုၼ်ယႂ်ႇႁေႃၶမ်း ပယိၼ်ႉၶႄင်ႇသိမ်းၵၢဝ်လိုၵ်ႈ ၶွၼ်ႈမိူင်းမၢၼ်ႈယဝ်ႉၵေႃႈ သမ်ႉသိုပ်ႇ ၼိုၼ်ႈတိုၵ်းပႃး မိူင်းတႆးၼႆႉလႄႈ ၼၼ်ႉၵၢဝ်'ႁွၼ်ႈႁႄင်ႇ' တေႃႇထိုင် 'ႁွၼ်ႈထၢၼ်း' မိူင်းတႆးလိုၵ်ႈတူၵ်း ပိၼ်မိူင်းတွၼ်ႈ ၼိူင်းပွင်မၢၼ်ႈမႃး ၼိူတ်းၶေႃသေ ပယိၼ်ႉၶႄင်ႇ ထဵင်ႇလိုၵ်ႈလူင်းတိုၵ်းမိူင်းၵၢယုတ်ႉထယႃး သေ ၵႂၢင်ႇပေႉယဝ်ႉ။

ထဵင်ႈမေပိုၼ်းၶဝ်ႁေႃႈ ထတ်းသၢင်ဝႃႈ- ပုၼ်ႈတႃႇလွင်ႈႁူမ်ႇလူမ်ႈမိူင်းထႅး(သယၢမ်) ၶဝ်ႉ တၢင်းမိူင်းတႆး ထဵင်ႇပိၼ်ၵၢၼ်ၼိုၵ်ႉယႂ်ႇ လမ်ႇလွင်ႈလိူဝ်ပိူၼ်ႈ။ ႁွပ်ႈပိူဝ်ႈဝႃႈထႅးၶဝ်ႉ လိုၵ်ႈထုၵ်ႇမၢၼ်ႈ မႃးတိုၵ်း (႔) ပွၵ်ႈ။

ပွၵ်ႈၵမ်း ႑ ပၢၼ်တပိၼ်ႇသူလ်ႇထီး

။ ႒ ပၢၼ်ပယိၼ်ႉၶႄင်ႇ

။ ႓ ပၢၼ်ၵၢလွင်းၾေႃး

။ ႔ ပၢၼ်သိၼ်ႇၽိဝ်ႇသိၼ်ႇ။

ၶွၼ်း ႔ ပွၵ်ႈၶဝ်ႉ ၵၢၼ်တိုၵ်းပေႉမီး ႒ ပွၵ်ႈ။ မိူဝ်ႈပၢၼ်ပယိၼ်ႉၶႄင်ႇၼႄႈလႄႈ ပၢၼ်သိၼ်ႇ ၽိဝ်ႇသိၼ်ႇ ၶေႃႉႁွလ်။ ႁွပ်ႈဝႃႈၵၢၼ်လိုၵ်ႈတိုၵ်းပေႉၶေႃႉ မိူဝ်ႈပႆႇလူင်းတိုၵ်းၵၢဝ်မိူင်းထႅး ၶဝ်ထဵင်ႈတိုၵ်း ၵၢဝ်မိူင်းတႆး ၼွၼ်ႈၶႂမ်းတၢၵ်ႈဝႆႉ ၵႂၢၼ်တၢင်းၶေႃႉယဝ်ႉ။ ပၢၼ်တပိၼ်ႇသူလ်ႇထီးတင်း ပၢၼ်ၵၢလွင်း ၾေႃး ၶဝ်ႉ တိုၵ်းထႅးၵၢမ်ႇပေႉ။ ႁွပ်ႈဝႃႈ ၶဝ်လႅဝ်ႉလၢႆးသိုၵ်း သၢႆလိဝ်(သၢႆတၢင်းဝၼ်းတူၵ်း) ႁွလ်းသေ သၢႆသိုၵ်းတၢင်းႁႄင်ႇသမ်ႉ ၵၢမ်ႇတၢတ်ႈတၢႆၼၼ်ႉၶႂၢၼ်းၶေႃႉယဝ်ႉ။

ယႂၼ်ႉပိူဝ်ႈလွင်ႈတၢင်းမီးၶႄင်ႇၶၼ်ၼႄႈ ထဵင်ႈၽႃႇၶေႁေးသူၶၼ် ထဵင်ႇလိုၵ်ႈထွႆႈထိမ်ထဵင်ႈၶမ်း ၵဵဝ်ႇၶွႆႉ ၼွႆႈယိပ်ႇၶမ်ႉယိပ်ႇလိၼ် ၶဝ်ႈၼိုၼ်းၶေႃႈၽႃႇမိူင်းတႆး။ ဝၢႆးၶေႃႉမႃး ၼၼ်ႉၵၢဝ်ထိမ်သထူင်ႇ၊ မိူင်းပၢႆး။ ယႂင်ႁူလ်ႈ ထၢမ်ႁႃး သီႇၵိပ်ႇ၊ မွၵ်ႇမီႇ၊ မိူင်းၶၢႆး ၶွၼ်ႈမိူင်းတႆးႁွၼ်ႈတွႆႈ တင်းသိင်ႈ တင်းလူင် ထိူဝ်းၶဝ်ႉပႃးၵၼ်မႃးဝၢင်ႇႁွမ်း ၶဝ်ႈၶႂမ်းထဵင်ႈၶမ်းၵဵဝ်ႇၶွႆႉသိင်ႈသိင်ႈသေ ထိုင်မႃးပီး႑႙00 ၵေႃႈ လိုၵ်ႈ ၼိုၼ်းမိူင်းသိၼ်ဝီ။ ႁူလ်းၵႃး ထဵင်ႈၶမ်းၵဵဝ်ႇၶွႆႉၶဝ်ႉ သမ်ႉဝႃႈႁပ်ႉၵၢဝ်သိတ်ႉထႃႇ ထဵင်ႈမုၼ်ယႂ်ႇႁေႃၶမ်း ၵၢယုတ်ႉထယႃးယဝ်ႉၵေႃႈ ၵၢမ်ႇသႂ်ႇထွႆတိူဝ်းၵမ် လွင်ႈၼိူတ်းၵူလ်းၵေႃႉလီၵၼ်တင်း မိူင်းၵႃႇဝႃႉ (႑႘႘႗-႑႙0႘) ထဵင်ႇလိုၵ်ႈၵၢင်ႈၼႅၼ်းသိုၵ်းသေ ၼိုၼ်းတိုၵ်းမိူင်းသိၼ်ဝီ မိူဝ်ႈၶွၼ်းပီး ႑႙0႔ ယဝ်ႉ။

ထူဝ်းပၢၼ် ထဵင်ႈၶမ်းၵဵဝ်ႇၶွႆႉၶဝ်ႉ မိူၼ်ႁူၼ်းၵၢၼ်ၽႅဝ်းမႃးထမ်ၼႄႈ ထဵင်ႇၶုၵ်းထွႆလိုၵ်ႈၶမ်ႉ၊ ၶမ်ႉသမ်ႉမီးယူႇတီႈၵဵဝ်ႇ ၶမ်ႉၵၢၼ်မီးယူႇတီႈထမ်ၵေႃႈ သမ်ႉၵၢမ်ႇလိုၵ်ႈတၵ်းမႃးဝႆႉၼႄႈ မၼ်းထဵင်ႈ

ebook is created by www.Shanyoma.org

လိူဝ်းမိူင်းၼိုင်ႈ ႔ ပီး ႁွင်ႈသမ်ႉၼိုၼ်းတူဝ်ႈသုမ်းထိုင်ႈယဝ်ႉ။

ၸဝ်ႈမုၼ်းယႂ်ႇၶၢၼ်ႈ ၶွၼ်းသူၼ်ၶေႃႈ တႃႇတေလွင်ႈၵႂၢမ်းလိူဝ်ၼိုင်း မိူင်းသၢမ်ၽၢၼ်ႇလိူဝ်ႈၾၢင်ႈ ၼၼ်းသိုၵ်း ၼိုင်ႈမႂ်ႇတၢင်းမိူင်းတီး မႂ်ႇၶိုၼ်ႈပီး ႑႖႐႕ ယဝ်ႉ။

ႁူဝ်းၵူး လိူဝ်ႈလပ်းၶိုၼ်ႈလပ်ႈၶၢဝ်းသေယဝ်ႉ ဢမ်ႇပူၼ်ႈၶွင်ၼၼ်းၶိူဝ်းႁူႉပွတ်းတၢင်း။ ၸဝ်ႈပိၼ်ႇၶွင်ႉ ၵၼ်ပုတ်ႈၾၢင်ႈပုတ်ႈၶႄႈ သမ်ႉၵမ်ႉမီးလွင်ႈသႂ်ႇလၢႆႇသူၼ်လႅ ၶိူဝ်ႉဢၼ်ဝၢၼ်ႈဢၼ်မိူင်းသင်သေ ထွၼ် တပ်ႉသိုၵ်းထီး မိူဝ်ႈပိတ်ႈၼိုၼ်းယဝ်ႉ။

ၵုတ်ႇၶုမ်ပႃႇၼၢင်ႈ ၸဝ်ႈၽႃႉၶွၼ်းသူၼ်ၶဝ်ႉ မီးဝႆႉတီႈႁိမ်းမိူင်းၾၢင်၊ လေႃးဝဵင်းမိူင်းတူၼ် ၶိုင်ႈမိူင်းတီး ယၢမ်းလိူဝ်။ မိူဝ်ႈ ႑႘႖႘ ၶၢဝ်ႉ တၢင်းထီးၶဝ်ႈလင်ႇၶႃႉ ၵၢဝ်ႇႁူႉတေႃႇထိုင်ႈတီႈဝၢၼ်ႈမိူင်းၸဵင်း ၶိုင်ႈဝဵင်းၵိင်းလၢဝ် လေႃးတွၼ်းၵိင်းမိႈ မိူင်းထီးယၢမ်းလိူဝ်ၶဝ်ႉယဝ်ႉ။

(ထ) ၸဝ်ႈသိူဝ်ၵုမ်ႈၽႃႉမင်းၶၢႆး (႑႗႕႔-႑႗႖႒)

ၸဝ်ႈသိူဝ်ၵုမ်ႈၽႃႉၶဝ်ႉ ပိၼ်လုၵ်ႈထႅဝ်ၶိုင်ႈ ၸဝ်ႈလူင်ၶမ်းၼွင်းၽႃႉ(႑႗႔႗-႑႗႕႔)ၵၼ်ပိၼ် လုၵ်ႈၵိပ်းၸဝ်ႈၵႃႇဝႃႉ။

ၶိုၼ်ႈပီး ႑႗႕႔ ဢမ်သိင်ႈၶဝ်ႉ ဢုမ်းၶႃႇတီႈမေႃႇၶႄႈ ပၢင်ယုင်း(ၶမ်ႉတူႈ) ၵိၵ်ႇတင်းသီႇပေႃႉ မိူင်းပၢတ်ႇၶဝ်ႁွမ်းၵၼ်သေ တဝ်ဝၢၼ်ႈယႃႉမိူင်း ၶေႃႈၽႃႉမိူင်းတီး ပေႃးပိၼ်ပႃႇ ပိၼ်လူၼ် ႁူႇသိင်ႈလႄႈ ၸဝ်ႈလူင်ၶမ်းၼွင်းၽႃႉ လင်ႇလိူဝ်ႈလတ်းၸဝ်ႈသိူဝ်ၵုမ်ႈၽႃႉ(ႁွင်ႉ)ၶုၼ်သိင်မင်းၶၢႆး ၶီႇသိုၵ်းလူင်းတိုၵ်း တၢင်းမိူင်းပၢတ်ႇ၊ သီႇပေႃႉ။ လတ်းၸဝ်ႈၶွင်ႉၶုၼ်ၶမ်းလိူင် ႁူႇတိုၵ်းတၢင်းၶမ်ႉတူႈ။

႑႗႕႔ လိူၼ်ၵမ်လွင်ႈ ႘ ၶမ်ႈၶၢဝ်ႉ ၶုၼ်သိင်ၶမ်းပၼ်း လင်ႇလိူဝ်ႈၵွၼ်ၵၢဝ်တပ်ႉသိုၵ်း ၵွၵ်ႇယၢၼ်ဝဵင်းသၢမ်ၽီသေ ႁူႇၶဝ်ႈတိုၵ်းတပ်ႉသီႇပေႃႉလႄႈ မိူင်းပၢတ်ႇ၊ ထိုင်တီႈႁူႇတီႉၵၢဝ်လိူဝ်ႈ တၢင်းသွင်ၸဝ်ႈၽႃႉယဝ်ႉ။ ပေႃးယဝ်ႉၶေႃႈ သိုပ်ႇႁူႇလွၵ်ႈၶုၼ်ၶမ်းလိူင် မိူင်းယၢၼ်ၾၢၼ်ႉတေႃႇတပ်ႉ ၶႃႇၶဝ်ပေႃးတိၵ်ႇယႃႈၽၢတ်ႇၶၽၵၼ်။

ဝႃးၶၢဝ်ႉၵမ်ႇၼိုင်ၵမ်ႇၶၢၼ်း ၸဝ်ႈပိၼ်ၸဝ်ႈပေႃး ၸဝ်ႈၶမ်းၼွင်းၽႃႉၶေႃႈ လိူဝ်ႈသိင်ႈၵမ်ႇ သုတ်းမုၼ်ႁူႇယဝ်ႉလႄႈ လင်ႇလိူဝ်ႈၼိုၼ်းလိုဝ်ႈၸဝ်ႈ သိူဝ်ၵုမ်ႈၽႃႉၶဝ်သေ ပုတ်ႈၾၢင်ႈၶင်ႈၶႄႈမႃးယဝ်ႉ။

ၽဝ်ႇၶၢဝ်ႉတၢင်းမိူင်းမၢၼ်းၶေႃႈ ၵႃႇဝႃႉလိူဝ်ႈၵၢၼ်ႉသိုၵ်းပၼ် သူၵ်ႈပူၼ်ႇသေ ၸဝ်ႈၵႃႇလွင်း ၽယႃး (႑႗႕႔-႑႗႖႑) လင်ႇလိူဝ်ႈၼိုၼ်းပိၼ်ၸဝ်ႈလွမ်တၢင်းလိူဝ်။ ၼိုတ်းၶၢဝ်ထိုင်မႃး ႑႗႕႖ ၶုၼ်ၽွင်း- တၢင်တူဝ်သူၵ်ႈပူၼ်ႇ လင်ႇပႃးမိတ်ႈလိၵ်ႈၽိုၼ်လိူဝ်းၸဝ်ႈမုၼ်းယႂ်ႇၶၢၼ်းမၢၼ်းႁူႉ သူင်ႉၶွတ်ႈထိုင်၊

ebook is created by www.Shanyoma.org

မွၵ်ႇ,ၶႃႈထဝ်ႈၽၢႆႇတၢင်းလႂ် ၶၢင်ႈၶူၺ်ႈၽၢႆႇမိူင်းတႆး ယုၵ်ႉတူဝ်ယေႃးၶိင်း ၵႂၢမ်းၶၢမ်လူင်းႁူ, ၵုမ်ၵေႃးၶၢမ် တီႈပဵင်းသူလၢႆ,ပူဝ်,ၶဝ်ယဝ်ႉ။

ထဝ်ႈသူလၢႆ,ပူဝ်,သင်,မႃး သၢမ်ပွၵ်ႈသၢမ်ၽဝ်,ၵေႃႈ ထဝ်ႈသိူဝ်ၵုမ်ႈၽၢႆႇၶဝ်ႉ ၵမ်,ၶမ်,လူင်းလူး လႃးလႃး ထဝ်ႈၽၢႆႇတၢင်းလႂ် ၵႂၢမ်းၶၢမ်မႃးထူဝ်းႁပ်ႉလူင်းႁူ,ၵေႃႈ ထဝ်ႈၵမ်,ယွမ်းႁူ,။ ပဵၼ်ႈ "သူၶႃႈႁူ, ၼၵ်းၶႃႈၶဝ်လႂ်,ၶမ်ႉၵေႃႈ ၼၵ်းႁင်းသူလႃႈ။ ၵမ်,တပ်ႈမႃးၸွင်ႉၵဝ်၊ ၵဝ်ၵမ်,ၶမ်,ယွမ်း ၼၵ်းၶႃႈပိူင်ႈ" ဝႃႈၶဝ်ယဝ်ႉ။

ထိုင်မႃး ႑႙႕႙ ထင်,လိူဝ်ႈလူင်းတိုၵ်းတပ်ႉမၢၼ်း တီႈမိူင်းလွၵ်းလွၵ်,၊ ၽူႈႁၢၼ်းသိုၵ်းမၢၼ်း မင်းၵျီးၵျေႃ,ႁပ်ႉတိုၵ်းၵေႃႈၵမ်,ပေႉလိူဝ်ႈၶလ လိူဝ်ႈလူၶၢမ်ႁူ,။ ထင်,လိူဝ်ႈၶဝ်ႈတိုၵ်းထိင်ႈတီႈ သုမ်,သႂ်,၊ တိုၵ်းလူင်းတေႃ,ပေႃးၸွတ်ႈ တီႈႁွင်းမူးသူလၢႆ,ထႃ,ယၢမ်,(ထၢတ်ႈလွၵ်,လွမ်ႉ) ၵၢမ်ထဝ်ႈမွၼ်းလႃႉ ၶတ,ဝႆႉၶဝ်ႉယဝ်ႉ။

တၢင်းထဝ်ႈလွမ်ၶုမ်မၢၼ်းၵေႃႈႁၢမ်ဝႃႈ- ထဝ်ႈသီၶမ်ဝီၶဝ်ႉ ယႃႉလိတ်ႈၽိူင်ႈထုင်းၵဝ်,၊ ၶီ,သိုၵ်း လူင်းမႃး ၼိမ်ဝၢမ်ႈၼိမ်မိူင်းၶဝ်ၶလ ထင်,လိူဝ်ႈထူဝ်းၵၢဝ် ထဝ်ႈၽၢႆႇတီႈၶဝ်ႁူ, ၶိုၼ်ႈတိုၵ်းသီၶမ်ဝီ။ ယွၼ်ႉလူလၢႆႈၼိူင်းသိုၵ်းမၢၼ်းၵေႃႈၶမ် ၼိူင်းသိုၵ်းတီႈၵေႃႈသမ်ႉပႃးလွမ်။ မၢၵ်,မိူဝ်ႉလိုၼ်းယၢမ်းၵေႃႈ မီးလွင်ႈယၢပ်,ၽိုတ်,ၶလ ထဝ်ႈသိူဝ်ၵုမ်ႈၽၢႆႇ ထင်,ၸွင်ႉၵၢဝ်ၶေႃ,ၶုမ်တိုၼ်းၶမ်း ၵိၵ်,တင်းၶုမ်သိုင်, ၽွင်းမိူင်းထဝ်ႈ ငမ်းဝီင်းတၢင်းလႂ်သေလၢတ်ႈဝႃႈ..."ၶူၺ်ႈသိူင်,ဝၢမ်ႈမိူင်းႁဝ်းၶဝ်ႉ မဝ်,ၺၢင်းလီယဝ်ႉ၊ ယွၼ်ႉဝႃႈ ထဝ်ႈၽၢႆႇ'ႁၢမ်ႈတႆႈ' ထွႆႈသိုၵ်းၵႃ,ဝႃႉၶဝ် ၽိူၼ်ႉဝႆႉ,တိုၵ်းတေႃးႁဝ်း။ ပေႃးတေႁပ်ႉၶၶ, ႁပ်ႉတိုၵ်းၵေႃႈ ႁၢမ်းမိူင်းတၵ်းလိူဝ်ႈလူႉယႆႈ,သုမ်းၶမ်။ ႁွပ်ႈၶၶမ် ႁဝ်းတေၵႂၢၵ်,ႁူ,ပိုင်ႈ ပီႈၽၢႆႇ ၶွင်ႉၽၢႆႇတၢင်းမိူင်းၶၶ," ၶဝ်ယဝ်ႉ။

မၢၼ်းထဝ်ႈၵိၵ်,လုၵ်ႈလၢင်း ၶၢင်းမေးၶႃႈထွႆႉ ႁၢမ်းလွမ်းၵမ်ႈၽွင်ႈ ထင်,လိူဝ်ႈၽဵတ်,ၽၵ်ႈယၢမ် ၵႂၢၵ်, မိူင်းသီၶမ်ဝီသေ မိူဝ်းယူႉ,ၵိၶသဝ်းထင်ၵႃးတီႈဝၢမ်ႈၼိၶသိင် ၶၢင်ႈလိၶမိူင်းတၢင်းၵႂၢၵ်,ပုၼ်ႉ ယဝ်ႉ။

တင်ႈၶတ,ၵၢဝ်ယၢမ်းၶၶမ်ႉမႃးၵေႃႈ မိူင်းတီႈၶဝ်ႉတူၵ်းယူႉ,တႆႈၶုမ်မၢၼ်း ၽွင်းငမ်းမႃး။ ၽိူၼ်ႉတေ ပိၼ် ထဝ်ႈပိၼ်ၶုမ်မိူင်း ပိၼ်ထဝ်ႈၽၢႆႇတီႈလႆႈၵေႃႈ တေလိူဝ်ႈၵၢဝ်ၶူၺ်ႈလိူဝ်ႈထွႆႉတၢင်းမိူင်းၵႃ, ဝႃႉႁၢမ်, ထင်,ႁွႆႈလိူဝ်ႈပိၼ်ယဝ်ႉ။

ebook is created by www.Shanyoma.org

ၶၢၼ်(ႁႃႈ) ယိင်းပၢၼ်ၶိူင်းပိုၼ်း

ႁူၼ်းၵဝ်ႉၼႆၼ်ႉ ၵၢၼ်ၸုၼ်ႈ မၼ်းၸေႈၵမ်ႉ လွႆႈတၢင်းၽႂ်ႈ ၸေႉလၢႆးၶဝ်လႅၼ်းလႅၼ်းႁၢႆး 'ၵပ်ႉပဝ်' (ၵဝ်ၵၼ်ထိုၵ်ႉ)မၼ်းဝႆႉမုတ်းမုတ်း။ မိူင်းလွႆသေၵမ်ႉၸူး မၼ်းၸေႈလၢင်းမီး ယိင်းထဝ်ႈလွမ် (လွမ်လိူင်ႈယိင်း။ လွမ်ၽွင်းလိူင်ႈယိင်း) ၼႄႈယိင်းၸေႉပၢၼ်၊ ယိင်းၸေႉၵႃႉၶဝ်ယူႇၶင်ႇၵဝ်ႇ။

ၶိူင်းတီးၸေႈတေႃႈၶင်ႇ၊ၶၢၼ်၊ ၶင်ႇၵႃးလႆႈႁူႉၵၢၼ် ၵၢၼ်မီးဝႆႉယိင်းပၢၼ်ယိင်းၵႃႉၶဝ်ၶၢၼ်ႉ ထမ်း မိူၼ်ၶင်ႇလိူဝ်းတွႆႈၼၼ်ႉၽွင်ႈယဝ်ႉ။

1. ထဝ်ႈၶဵင်းၵီႇၶမ်းလႅင် — မိူင်းမၢဝ်း(႑႒႙႕-႑႓႑႑)
2. ထဝ်ႈၶဵင်းၽျႃႉႁူမ်ႇမိူင်း — သီၼ်ဝီ(႑႓႙႕-႑႔႐႕)
3. ထဝ်ႈၶဵင်းၽျႃႉၶမ်းႁူင်ႈ — ၶိုၵ်ႉပေႃး
4. ထဝ်ႈၶဵင်းၶုၼ်ႈၶမ်းႁိူင်း — သီၼ်ဝီ(႑႖႘႔-႑႖႙႒)
5. ထဝ်ႈၶဵင်းၵၢၼ်ၽျႃႉၶေႃႇသိင်ပၼ်း — သီၼ်ဝီ(႑႗႒႔-႑႗႔႗)
6. ထဝ်ႈၶဵင်းသိင်မွၼ်း/ၶဵင်းသိင်ထူလုၺ်း — သီၼ်ဝီ(႑႘႒႔-႑႘႒႕)

(1) ထဝ်ႈၶဵင်းၵီႇၶမ်းလႅင် (႑႒႙႕-႑႓႑႑)

ထဝ်ႈၶဵင်းၵီႇၶမ်းလႅင်ၼၼ်ႉ ပဵၼ်လုၵ်ႈယိင်းၸေႉထီႈသွင်ထဝ်ႈၶုၼ်ၽၢင်ၶမ်း။(ထဝ်ႈလွမ်မၢဝ်း တူၼ်ႈ (ထီႈႁူၵ်း)ဝႆးသေ ပေႃးထဝ်ႈလၢမ်ႇပူႈၶွၼ်းၼၽႄးၵူႇယဝ်ႉၶွင်ႉလႆႈထဝ်ႈ- ထဝ်ႈသိုဝ်ၶၢၼ်ႇၽျႃႉ တၢင်းထဝ်ႈသၢမ်လူင်ၶဝ်ၸေႈထူဝ်းၶုပ်ႇတိုၵ်ႉႁူလႆႈ(႔)ၶုပ်ႇႁွၺ်းၼႄးၵတ်းၵတ်းၵၢၼ်ၵၢၼ်ၵပ်ႉၵဝ်ၶျေး ၵၢၼ်ပုၼ်ႈၽွၼ်းဝၢၼ်ႈမိူင်းသေလီႈပုတ်ႈၵၢင်ႈၶင်ႈၸေႈတူႇ(႑႖)ပီး။

ၶိူင်းပၢၼ်ၶင်ႈၸေႈၶၢၼ်ႉမၼ်းၶဵင်းလီႈၵီတ်းသၢင်ႈၶိုင်ပွင်ဝီႉၵၢၼ်လၢၵ်ႇလၢၵ်ႇလၢႆးလၢႆးၵီႈ သင်လၢႆလၢႆၼႆၵမ်ႇလႆႈႁူႉၵၢၼ်သေတူႉၸေႈၵၢၼ်မၼ်းၶဵင်းလီႈၶင်ႈၸေႈပွႆႉထူးၶွင်ႉလႆးထဝ်ႈၵီတ်း ၼူႈသိုင်ႇလိုမ်ၶိူင်းငမ်းၵဝ်းလိုၼ်ႈသဝ်းၶိမ်မၼ်ႈၵိုမ်းဝီႉၶၢၼ်ႉပၼ်ၶမ်ႉတၢင်းၼႆၼ်ႇလူင်ၵၢၼ်ၶိူင်ႈ။

လွင်ႈၵၢၼ်မၼ်းၶဵင်းၶိုၼ်ႈပၼ်ထဝ်ႈပၼ်လွမ်မျႃးလီႈၼႆႉယဝ်းပႆၶေႃး တီးၼႆႉၵမ်ႇယိပ်း မၼ်ႈထိုဝ်လွမ်းႁၢမ်းသူၼ်းယူႉမိူၼ်ၶင်ႇၵၢၼ်ၸူး"ၵီႇၼမႈၶၢၼ်မိူင်းၵမ်ႇလႅင်း"ၶၢၼ်ႉယူႇၼႆယဝ်ႉ။

ebook is created by www.Shanyoma.org

(႗) ၶုၼ်ႁႅင်ႇၶမ်းမိူင်း(႑႒႙႔-႑႓႐႔)

ၶုၼ်ႁႅင်ႇၶမ်းမိူင်းၼႆႉ ပဵၼ်ၶုၼ်းတိုဝ်းလုမ်းထဝ်ႈႁႅင်ႇလူင်ၶမ်းတီႇၵ်ႈႁႅင်ႇသီႇၼဵၼ်ဝီႇ(႑႒႘႓-႑႒႕႙)ထုၵ်ႇလိူဝ်ပဵၼ်လၢၼ်ထဝ်ႈသိုဝ်ၶၢၼ်ႇႁႅင်ႇ။

ဝၢၼ်းသေထဝ်ႈႁႅင်ႇလူင်ၶွၼ်ၶူၼ်းငဝ်းၵူၺ်ႇယဝ်ႉ ထဝ်ႈၶမ်းပိူမ်ႇႁႅင်ႇလီႈပုတ်ႈၵၢင်ႈၶၼ်ႈၵေႃ။ ယူႇလီႈ ၵိူင်သႂ်ပီးႁွၺ်းမၼ်းထဝ်ႈၵေႃႈၵူမ်ႇပူႈၶွၼ်းငဝ်းၵူၺ်ႇထိူင်ႈယူႇယဝ်ႉ။ သိုပ်ႇၶၼ်ႉယဝ်ႉၶွင်ႉထၢင်းမၼ်း ထဝ်ႈ ထဝ်ႈၶမ်းပိုတ်ႇႁႅင်ႇလီႈၼိုၼ်ႈပိူၼ်ထဝ်ႈထွမ်တၢင်းလႄႈ ၵိူင်လီႈသႂ်ပီးႁွၺ်းၵေႃႈ သမ်ႉလီႈသုတ်းမုၼ် ၵူၺ်ႇ။ ၵမ်းၶၼ်ႉ ႁွင်ႉမိူင်းတၢင်းလႄႈ ၶဝ်ထင်ႇလီႈထုၵ်ႇၵၼ် တေၶွပ်ႇယိုၼ်ႈမွပ်ႇပၼ်တၢၼ်းၼႂ်း တီႈၶုၼ် ၶမ်းႁႅင်ႈ ငလႈ ၶုၼ်ၶမ်းဝၢတ်ႈ ၵၢၼ်ပိူၼ်လုၵ်ႈထဝ်ႈၶမ်းပိုတ်ႇႁႅင်ႇ။

ၶုၼ်ႁႅင်ႇၶမ်းမိူင်းၵမ်ႇႁွမ်ႉလီႈထုၵ်ငလႈထုၵ်ႉၵူၼ်းတီႉလွပ်းၵၢဝ်သႂ်ၵေႃႉပီႈၶွင်ႉသေၵၢဝ်တၢႆပိုတ်ႈ။ တူဝ်ထဝ်ႈၶုၼ်ႁႅင်ႇၶမ်းမိူင်းထင်ႇၼိုၼ်ႈၵၢင်ႈၼိုၼ်ႈၵေႃးၵီတ်းထဝ်ႈၵီတ်းထွမ်ၶၼ်ဝ်တၢင်းလႄႈ ၵိူင်မျႃးထိူင်ႈ (႑႐)ပီးႁွင်ႉမိူင်းတၢင်းလႄႈ ထင်ႇတိုၵ်းသူၼ်းငလႈ လီႈၵပ်ႉၵၢဝ်ၶုၼ်ၵၢႆးလူင်မိူင်းယေ (လုၵ်ႈထဝ်ႈၶမ်း တီႇၵ်ႈႁႅင်ႇထိူင်ႈငမႈၶိူင်ႈၶၼ်ႉ) ယုၵ်ႉယွင်ႈပိူၼ်ထဝ်ႈတၢင်းလႄႈ ။

(႒) ထဝ်ႈၶုၼ်းၶမ်းႁႅင်ႈ (သီ,ပေႃႉ)

ၶုၼ်ႁႅင်ႇၶမ်းႁႅင်ႈၼႆႉ ပိူၼ်လုၵ်ႈယိင်းၶုၼ်ႁႅင်ႇၶမ်းမိူင်းသီႇၼဵၼ်ဝီႇ။ လီႈၵူမ်ႈမိင်ႈၵၼ်တၢင်း ထဝ်ႈၶွႆႉသၢမ်ႁႅင်ႇသီ,ပေႃႉ။

ထိုင်မျႃးပၢၼ်ၶမ်းႁွတ်ႈႁႅင်ႇ(႑႓႗႙-႑႓႓႐)ပိူၼ်ထဝ်ႈသီႇၼဵၼ်ဝီႇၶၼ်ႉမၼ်းထဝ်ႈထင်ႇႁွင်ႉ ၼိုၵ်ႈမွၵ်ႇထိုင်ၵူးႁႅၢ်ႇၵူးပုႈတုႈ "ပိူၼ်ၶျႈပိူၼ်ၵၢႆး"ၶၼ်ငလႈၶုၼ်ႁႅင်ႇၶမ်းႁႅင်ႈထင်ႇၵမ်ႇယွမ်းတဝ်ႈယွမ်း မျႃးလုႈလုႈ။ ထင်ႇလီႈပိူၼ်သိုၵ်းတိုၵ်းၵၼ်ငလႈ ထိုင်တီႈၶုၼ်မိူင်းမိူင်းငသလူင်(ဝူႁၢင်းသိူၼ်)ပေႃႈလီႈ မျႃးၶဝ်ႈငၶၵပ်းၵႃ,ပၼ်ၼိုၼ်း။ တီႈၶွင်းပၢင်ၵုမ်တုမ်းႁူဝ်ၵၼ်ၶၼ်ႉ မီႈလွင်ႈထတ်းသၢင်တၢင်းသီ,ပေႃႉ ငလႈ ၶုၼ်ႁႅင်ႇၶမ်းႁႅင်ႈၵေႃႈ လၢတ်ႈတၢင်းဝႃႈ "ထဝ်ႈၶမ်းႁွတ်ႈႁႅင်ႇၼႆႉ ပိူၼ်လုၵ်ႈထၢႆးထဝ်ႈၶုၼ်ၵၢႆးလူင် မိူင်းယေ။ ယွၼ်ႉငမႈၵဝ်ၶျႈ ယုၵ်ႉယွင်ႈၼိုၼ်ႈထိုဝ်ႈပၼ်ဝႃႈ "ၶမ်းၵႃ,ႁႅင်ႇ" ၶၼ်ငလႈ ထင်ႇလီႈပိူၼ်ထဝ်ႈ သီႇၼဵၼ်ဝီႇ။ ယၢမ်းၼႆႉသမ်ႉႁွင်ႉဝႃႈတူႈပိူၼ်ၶျႈပိူၼ်ၵၢႆးမၼ်းၶၼ်ၶၼ်ႉ ႁႅၼ်ႈဝႃႈလီႈၵၢင်းႁႅၼ်ငိူၼ်းၵမ်းၶိူင်ႈ တီႈၶျႈငလႈ" ၶၼ်ယဝ်ႉ။

(႓) ၶုၼ်ႁႅင်ႇၶူဝ်ႈၶမ်းၵိူင်း(႑႓႕႓-႑႓႙႗)

ၶုၼ်ႁႅင်ႇၶူဝ်ႈၶမ်းၵိူင်းၼႆႉၵေႃႈ မိူၼ်တၢင်းထဝ်ႈၶုၼ်းၵီႇ,ၶမ်းလိူၼ်မိူင်းမၢဝ်းၶၼ်ႈ,ၵဝ်ႉ။ ႁွပ်ႈဝႃႈ ၶၼ်သေထဝ်ႈႁႅၼ်ဝ်သိုဝ်ၵူမ်ႇ,ႁႅင်ႇလီႈၵူမ်ႇ,ပူႈၶွၼ်းငဝ်းၵူၺ်ႇ,ၵေႃႈ လုၵ်ႈထၢႆးထဝ်ႈၶမ်းသႂ်,ႁႅင်ႇယၢင်းလိူၵ်ႈ

ebook is created by www.Shanyoma.org

ယင်းၶွႆႉပႆ,ပေႉတူဝ်ပေႉၵၢၼ်ငလႄႈ လီႈယိပ်းဝၢၼ်ႈႁွၼ်းမိူင်းပွႆႉထျူႈ လုၵ်ႈထိူးလဝ်ႈမျႃးတျႃ(႘)ပီးယဝ်ႉ။

(႕) ၸဝ်ႈၶေႃင်းၺၢၼ်ၽႃႉၶေႃ,သႅင်ပၢၼ်း(႑႗႓႔-႑႗႔႗)

ဝၢႆးသေ ၸဝ်ႈၶမ်းသွင်,ၽႃႉ သႅင်ႈၵမ်,ႁူ,ယဝ်ႉ လုၵ်ႈၸဝ်ႈလီႈၶိုၼ်းထိုဝ်ႈ "ၶမ်းၶေႃ,ၽႃႉ" (႑႗႑႔-႑႗႓႗)သေ ပိၼ်ၸဝ်ႈထွမ်တီႈတၢင်းလႆ ။ မၢၼ်းၸဝ်ႈမီးၶေႃင်း"တိုဝ်းလုမ်ႈ"ထိုဝ်ႈၸဝ်ႈၶေႃင်း ၶေႃ,သႅင်ပၢၼ်း။ မီးလုၵ်ႈၸၢႆးၵၢၼ် ၶုၼ်ၶမ်းလႅင် ငလႄႈ ၶုၼ်ၶမ်းႁွင်ႈ။

ထိုင်မျႃးပီး(႑႗႓႓)ၶုၼ်ၶမ်းလႅင်ၶႆႉယွၼ်ႉပိုဝ်ႈပေႃးၸဝ်ႈငၢၼ်းၶၢဝ်,ဝူႈတေၽိုၼ်ႉတႆ,ၵိမ် ဝၢၼ်ႈၵိမ်မိူင်းၶႆငလႄႈ ထင်,လီႈတီႉၵမ်ၵၢဝ်သေပၼ်တၢမ်,တႆႈ။

ၶေႃင်းၽႃႉလူင်ၵေႃးၶိူဝ်ႈထွႆဝူႈ "ၽူႈထိူးၵေႃႉၶႆႉယႃ,ဝူႈႁူၼ်းတၢင်,ၵေႃႉၵမ်,လိူဝ်သေလုၵ်ႈ ၵွၵ်,ၶိူဝ်ႉလိူတ်ႈမၢၼ်းၶိၼ်ႈၶိၼ်ႈတေႉတေႉယင်းၵၢဝ်တႆလႆႈ။ ထိူင်ႉၶင်,ၵဝ်ၶႆႉမၢၼ်းယိင်းၶၢၼ်း တေၵိတ်းလီႈယဝ်ႉ."ၶႆသေမိူဝ်ပီး(႑႗႓႔)လိူၼ်သီ,မွႆ,သၢမ်ၶမ်ႈယၢမ်းတိူင်ႈၶိုၼ်းထႆႉၶၶေႉထင်, လီႈၵၢဝ်တႆၶိုၼ်းၽူဝ်ၸဝ်ႈပိတ်ႈယဝ်ႉ။

ထင်,ၵၢဝ်ၽိူၼ်းၽဝ်ၶပ်ႈတူဝ်ၸဝ်ႈၽူဝ်ၽဝ်ပျႃးၺၢင်ႈပျႃးၵျေႃသေၵပ်ႉၶင်ႈပိၼ်ၸဝ်ႈပိၼ်ထွမ်မျႃး တေႃ,ပေႃးၶပ်ႈပူႈၶွၼ်းငၽႄးႁူ,မိူဝ်ႈပီး(႑႗႔႗)ၶၶေႉယဝ်ႉ။

(႖) ၶေႃင်းသႅင်မွၼ်း။ ၶေႃင်းသႅင်ထူလၢႆး(႑႘႓႔-႑႘႓႕)

သွင်ၸဝ်ႈၶေႃင်းၶႆ ပိၼ်ၶွင်ႉယိင်းၸဝ်ႈၽႃႉလူင်ၶုၼ်သႅင်ၶမ်းပၢၵ်(သိၼ်ဝီ)(႑႘႓႔- ႓႘)။ လီႈၺပ်ႉပူင် တီႈၸဝ်ႈၵျေႃၶမ်းပၵျိူးတေႃ,ငလႄႈ လီႈထူဝ်းၵၢဝ် ၶေႃင်းၽႃႉၶွင်ႉယိင်းၵိူၵ်,ပျႃးလုၵ်ႈၶွင်ႈ လုၵ်ႈသိူၵ်း (႖႐႐)ပႆသေ လူင်းႁူ,တိူၵ်းၵိူင်းၵလိတ်ႈ တီးမိူင်းပေ,ပုၼ်ႉယဝ်ႉ။ ၶၼ်ႈပီး(႑႘႓႕) လိူၼ်ထႅင်ၶၶေႉ လီႈပိၼ်ပွႆးတိူၵ်းၵၢၼ်တီႈဝိတ်ႉထီးၵၢၼ်,ၵိမ်းမိူင်းပေ,(ပရႅင်း)ၶုၼ်သႅင်ၶမ်းပၢၵ်, တိူဝ်ႉလျႃးမၢၵ်,ႁွင်ႈ လီႈသႅင်ႈၵမ်,သုတ်းမုၼ်ႁူ,သေတျႃ၊ ၶွင်ႉယိင်းၸဝ်ႈတၢင်းသွင်ၵေႃႈ သိုပ်,ၶိုၼ်ႈၶေႃႈ ၶဝ်ႈတိူၵ်း။ ၺတ်းၺတ်းၺၢၼ်ၺၢၼ်ငလႄႈ လီႈတိူဝ်ႉလျႃးမၢၵ်,ႁွင်ႈ ပျႃးထႅမ်မျႃႉၶီ,၊ ႁူၼ်းၵၢၼ်လုၵ်ႈသိူၵ်းႁူမ်ႈ ၵၢၼ်တူၵ်းသုမ်းသႅင်ႈသႅင်ႈ။

ၶေႃင်းၽႃႉလူင်ၵေႃႈ ထွမ်းတိူၵ်းၵိူင်းၵလိတ်ႈငလႄႈ လီႈတူၵ်းသုမ်းတႆႈ ၊ ၺႆ ၊လိပ်းထိူင်ႉႁိူဝ်ၵေႃႈ ၵမ်,လီႈႁူႉ လီႈငၢၼ်းထႅင်ႈယဝ်ႉ။ တၢင်းၺႆႉဝၢၼ်သွင်ၸဝ်ႈၶေႃင်းငတေႃႉ ၶၼ်ႈပိုၼ်းၵိူင်းၵလိတ်ႈၶဝ်တိမ်ႈ မႆႈယုၵ်ႉယွင်ႈၵၢဝ်ႁုင်,မုၼ်ႉ ႁိုၵ်းပိုၼ်းဝီႉယူ,။

ebook is created by www.Shanyoma.org

ၵၢၼ် Z

လိၵ်ႈထွင်

(၁) ထွင်ထူႈၵူၺ်းၶေႃ

လိုဝ်ႈသူပ်ၶၼ်ထၢႆးထၢႆး ယူႇမႃႇပိူၼ်း 10d, သီၶၼ်ႈတၢင်းၶမ်ႇမေႃႇငိုၵ်း ထၢင်သၢႆး ဝဵင်းလၢႆ သီဝ်း။ လိုဝ်ႈၵူၺ်းၶေႃႉသူပ်ၶၼ် ထၢႆးလိုၶ်း ယူႇပွၵ်ႉၶွင်ထၢင်ႉမႂ်(90)ဝဵင်းၶမ်ႇၶမ်း လၢတ်ႈၶေ ႉ လွင်းပၢင်ၸၶ.လၵ်ႈၵၢင်းၵၢၼ်ၸၶ.မူဝ်ႈဝၼ်းပီးမူဝ်ႈ,တီး 70Rd ၶီႈၶႅ.တႃႉ။

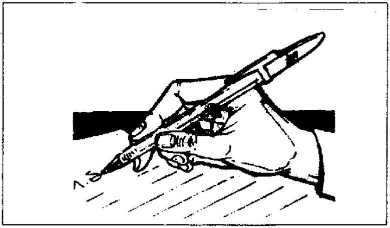

ထၢႆးထၢႆး
မႃႇပိူၼ်း 10d
သီၶၼ်ႈတၢင်းၶမ်ႇမေႃႇငိုၵ်း
ထၢင်သၢႆးပွၵ်ႉ 9
ဝဵင်းလၢႆသီဝ်း
79-11-7000

ၶေႃႉလီ

ထၢႆးလိုၶ်း(ဝဵင်းၶမ်ႇၶမ်း)

မွႆ,သုင်ၶေႃ ႁူးၵူၺ်းၶေႃႉႁဝ်းယူႇလီလိုၶ်ႈသႃႇသေၵမ်း။ ႁဝ်းၸတႃႉၶေႃႈယူႇလီ လိုၶ်ႈသႃႇယူႇ။

ဝၼ်းမိူဝ်ႈၶႅ. ပီၼ်ဝၼ်းပီးမူဝ်ႈ,တီးႁဝ်းၸလ ႁဝ်းပီၼ်ၵၢၼ်ၶုၵ်းလူၺ်လိ ၶႃႈလူၺ်ထိုင်လိူဝ်ၼိူင်းသေ လင်,လိူဝ်တႅမ်ႈလိၵ်ႈထွင်ထိုင်တီႈၶေႃႉႁဝ်းယဝ်ႉ။ မိူဝ်ႈၶႅ.ၵၢင်ၶၼ်ႇလဝ်ႉ ႁဝ်းၶဝ်လုၵ်ႈႁၢၼ်းလၶၼ်ႉသုင် မႂ်(9)၊ ၵွၼ်ၵၢၼ်ႁူႇၶိုၼ်ႈပၢင်ၵိဝ်ႉပွႆးပီးမူဝ်ႈ,တီး 70Rd ၶီႈၵူဝ်ႈ။ထၢႆးပၢင်ၵိဝ်ႉယဝ်ႉၶေႃ လိူဝ်ႈႁူႉဝူ မီးပၢင်ၸၶ.သိုင်, လီၶၼ်ႈၼိူင်းလူၺ်၊ ပၢင်ၸၶ.ၵႃႈၶူၵ်ႉတူဝ်းလူၺ် ၵႃႈလၢႆးလူၺ်၊ ပၢင်ၸၶ.တႅမ်ႈလိၵ်ႈပိုတ်,လူၺ်၊ ပၢင်ၸၶ.လၵ်ႈၵၢင်းလူၺ်ဝူ။ ႁဝ်းၶေႃႈယွၼ်ႉလူလ်ႈမီး တူၼ်ႈလူၺ်လၵ်ႈၵၢင်းၸလ လင်,ႁူႇၶၢင်း ႁွင်ႈၸၶ ၶူဝ်းၶွင်တီးၸလ ၶႃႈၶူဝ်းၽိုင်ႈၸင်ႈတီးသေ ၸၶ.သိုင်,လၵ်ႈၵၢင်းၵူဝ်ႈ။ ၶွင်းႁဝ်းၽူႈၸၶ.သိုင်,ၵၢၼ်ၶႅ.

ebook is created by www.Shanyoma.org

တေမီးမွၵ်ႇၵူၼ်း ႒႐ ၵေႃႉပၢႆးခင်ႇၵဝ်ႇ။ မေႃသွၼ်လၢၼ်ၸၢင်ႈၶဝ်ၵၢဝ်ၵုပ်းယေႃးၵိၼ်ၶေႃ၊ တဝ်ႈထၢတ်ႈ ႁွၵ်ႈၵိုဝ်ႈၵူၼ်း၊ ၵိၼ်ႇၶဝ်ႈ ၶမ်ႇတဝ်ႈၾၢတ်ႈထိူဝ်ႈၶႅ. တမ်းၶိူဝ်းၼိူၼ်လုၵ်ႈၶိုင်ႈသေ ထို့တူၺ်းတိၵ်ႈ ၵိူဝ်ႈ။ ႁဝ်းၵေႃႈပႃးထို့ပႃးၶေႃးသေ လၢၼ်မႂ်းယဝ်ႉ။ မိူဝ်ႈၼႆႉၵၢင်ၶမ်ႈ ႘ မွင်းပႆ တေယွင်ႈယေႃး ပၼ်ထီႉထိူဝ်းၼူး ၵတ်ႉၼဵၼ်,ၵူးၼႃႈ,ၼႃႈ,ၸႂ်ၶဝ်ၸႂ်။ ႁဝ်းၵေႃ.တေလီႈထီႉၵမ်,လႆႈၵၢၼ်ၸႂ်ၶေၼ်.ၵေႃ. ၵမ်,လၢမ်းၼႄ.လီႈ။ ၶူင်ၵူၼ်းလၢၼ်ၸၢင်းၵတ်ႉၼဵၼ်, မီးဝီ.ၶမ်ဝီ.ၸႂ်။ ၶၢင်းထို့ႁဝ်းၵေႃ. လွမ်မုင်ႈမွင်းထီ.ဝီ. ယူႇၵိူဝ်ႈ။ ပၢင်ပွႆးဝိင်းၶမ်.ၶမ်းႁဝ်းၵေႃႈ တေၵိူၼ်းယူႇ,ၵူႈၶေႃ။ ႁဝ်းၵေႃႈၶုၵ်ႈထို့လီႈ ၵူၺ်းၵေႃ.ႁဝ်း ဝိင်းႁဝ်း၊ ပွႆးပီးမွႆ.,ႁဝ်းတေ.တေ.။

လိၵ်ႈႁဝ်းၵေႃႈယၢဝ်းၵူႈ,ယဝ်ႉ၊ ၶမ်ႈၵေႃႈၶမ်းမူးလွႆးလွႆးယဝ်ႉၶေႃ။ ႁဝ်းၶဝ်ၵၢင်ႈတေၶိုၼ်း ၵူႈ,ပွႆးထိင်ႈ ၵူႈ,ထွမ်,ၶၢဝ်,ၼွႆလီႈထီ.ၶႅၵူႈ။ ၼွႆးမွႆ.,သုင်ၵူးၵေႃ.သေၵမ်းၶေႃႈ။

ၵူၺ်းၵေႃ.သူ

ထၢႆးထၢႆး

(ၶ) ထွင်ထူးပေႃးငမႈ

တိမ်ႈလိၵ်ႈထွင်ပၼ်ပေႃးငမႈ။ ပွင်,ၶဝ်,ၸႂ်ႈ ဝၢႆးတွပ်,လိၵ်ႈလၢၼ်.သိပ်းယဝ်.ၵေႃႈ ပီ,ထၢင်းပွၵ်ႈမိူဝ်းၼိူၼ်းၵမ်းလိၵ်။ ႁွပ်းသင်ၶႅ - ယူ,ၼွႆးပေႃးငမႈပေႃးလီးမိူႈထို့ၶေႃ. တိမ်ႈပွင်, ပၼ်သေၵမ်း။

ယိင်းၶုမ်,
ႁွင်းၶျ။ ပွၵ်.(႑႗)
လူးသိ်ၼ်ႈလူင်
႑-႓-႒႐႐႑ၶိူဝ်

ၵေႃ.လုၵ်ႈယိင်းႁၵ်."ပေႃးငလႈငမႈ"ၵေႃႈ-

ၶပ်.ယမ်ထိုင်ပေႃးငလႈငမႈ ယွႆႉ,ယွႆႉ,ၶမ်ၶမ်သမ်. ၼွႆးပေႃးငလႈငမႈယူ,လိၵ်ၶႅဝၢၼ်သေ ၵမ်းတီးၶျႈၶႅ လုၵ်ႈယိင်းယွၼ်းသူးပၼ်ၵူးၶမ်ႈဝၼ်းၶႂ်ယူ,ၵေႃႈ။

ယွၼ်.လူၺ်ႈလီႈၵၢတ်,ယၢၼ်ၵိ၊ ထို့ၶုၵ်ႈထို့လီႈယူ,ၵူးယၢမ်း။ ထူဝ်းၶၢဝ်ႈၼီၶၼ်းလိၵ်ႈၶႅ.ၵေႃႈ လုၵ်ႈယိင်းၶတ်းထို့ၼီၶၼ်းၵၢၼ်,လိၵ်ႈလၢႆးၼွႆးပေႃးပွၼ်.လၢၼ်.သိပ်းၶႅ.လီလီယူ,ၶျ။ ယၢမ်းတေႃးလိၵ်

ebook is created by www.Shanyoma.org

ၶၼ်ႇလုၵ်ႈယိင်းၵႃင်ႈၼႂ်ၶၼ်းတႃႇတွပ်ႇလိၵ်ႈပၢင်ထၢမ်လိၶၼ်းသုတ်းၶၼ်ႇယူႇၵေႃႈ။ လုၵ်ႈယိင်းထွမ်ႇငိၼ်း ၶေႃႈၵႂၢမ်းပေႃႈမႄႈသေ ၶတ်းၸႂ်ႁၼ်ၶၼ်းၵၢၼ်ႇလိၵ်ႈ။ ၶတ်းၸႂ်ယူႇသၢင်ႈပွတ်ႇသႂ်၊ ၼွင်ႇၵၼ်လွင်ႈယူႇ တၼ်းသဝ်းၵူႈသမ်ႇၵူႈပိုင်ယူႇၵေႃႈ။ ပၢင်ထၢမ်လုၵ်ႈယိင်းၶဝ်ႈတေ ၵမ်ႇပေႃးႁိုဝ်သင် တေၽဵဝ် ယဝ်ႉၵေႃႈ။ပေႃႈလႄႈမႄႈၵေႃႈ ယႃႇဝႂ်ႉၸႂ်မိူဝ်ႈမိူဝ်ႈႁူၼ်ႇႁူၼ်ႇၶိုဝ်လုၵ်ႈယိင်းသင်ၶႃႈ။ ပေႃးတၢႆးပၢင်ထၢမ် ယဝ်ႉၵေႃႈလုၵ်ႈယိင်းတေပႆႇထၢင်းၶိုၼ်းပွၵ်ႈႁၢၼ်းမႃးၵမ်းလိဝ်။ လုၵ်ႈယိင်းတေသိုပ်ႇႁဵၼ်ႈၶိုၼ်းပၢင် ၽိုၵ်းၽွၼ်ႇမေႃသွၼ် လိၵ်ႈတႃႇၵၢၼ်ၵေႃႈလိၵ်ႈလၢႆးလႄႈၽိုင်ႈငေႃႈတႃႇၶဝ် ပိုတ်ႇၽလၢပ်ႇဝႆႉၶၶၼ်ႇသေ ဝူင်ႈၶိုင်ႈႁွၼ်ႇၵေႃႈ။ ႁွပ်ႈဝႃႈပေႃႈလုၵ်ႈယိင်းမိုၼ်းၽိဝ်ႁူတ်ႈဝိင်းၵဝ်ႇယဝ်ႉထူဝ်းၶဝ်းမိူဝ်ႈႁပ်ႈႁၼ်ၶၼ်း ၶၼ်ႇ လုၵ်ႈယိင်းတေႁၼ်တ်းမေႃသွၼ်လိၵ်ႈတႃးသေ တေသွၼ်ပၼ်လုၵ်ႈၵႂၼ်ႇၶၼ်းပွၵ်ႇၶၼ်းယွမ်ႇႁဝ်း ၵေႃႈ။ ပေႃးဝႃႈႁဝ်းတေႁၼ်တ်းမေႃသွၼ်ၵေႃႇၶိုင်ႈထိုင် ထုၵ်ႇလီၶိုၼ်ႈပၢင်ၽိုၵ်းၽွၼ်ႇမေႃသွၼ်ၶၼ် ၼလႈသင် ပုၼ်ႈၽွၼ်းလုၵ်ႈယိင်းယဝ်ႉတူဝ်ႈၵေႃႈ တေပွၵ်ႈၶိုၼ်းမိူဝ်းလိဝ်ယဝ်ႉၶၼ် ထင်ႇလီႈပွင်ႇ ၶဝ်ႇလၢတ်ႈထိုင်မိူဝ်းတီႈပေႃႈလႄႈမႄႈ ထိုင်ႇၶင်ႇၶၼ်ယဝ်ႉၵေႃႈ။

ပိုင်ႈၵုင်ႇမုၶၼ်ငဝ်းပေႃႈလႄႈမႄႈသေလႄႈ ၼႂ်ႈလုၵ်ႈယိင်းတွပ်ႇလီႈပၢင်ထၢမ်လီလီငၢမ်းငၢမ်း။ ယႃႇၼႂ်ႈလီႈမီးတၢင်းယၢပ်ႇၽိုတ်ႇ၊ မီးတၢင်းၶွင်ႈၶမ်ပိုင်သင်သေ ၼႂ်ႈပူၶၼ်ႇထၼ်ႇသိပ်းၶၼ်ႇသေၵမ်းၶၼ်-ယွၶၼ်းသူးဝီႇယူႇၵေႃႈ။

ပေႃႈလႄႈမႄႈသွင်ပႃးၼႂ်ႈၵတ်းယိၶၼ်
သေၵမ်းၵေႃႈ
လုၵ်ႈယိင်း
ၶႄမ်ႇၶႄမ်ႇ

ebook is created by www.Shanyoma.org

ၵၢၼ် ႔
လိၵ်ႈပွင်ႇ

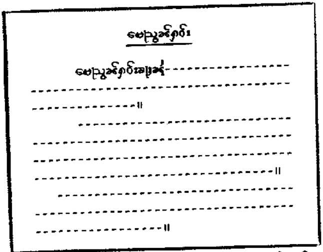

(႑) မေႃသွၼ်ႁဝ်း

မေႃသွၼ်ႁဝ်းၶႃႈၼႆႉပဵၼ် ပႃႈၵေႃင်းၶမ်းမူၼ်းၼၼ်ႉၵေႃႈ။ ထူဝ်းၶူပ်ႉမေႃသွၼ်ႁဝ်း ၼႆႉတေမီးမွၵ်ႈ(႘႕)ၶူပ်ႉၵေႃႈ။ မေႃသွၼ်ႁဝ်းၶႃႈၼႆႉ ယွမ်းသေးၵွၼ်ႇသေ သုင်သုင်ၶႃဝ်ၶႃဝ်ဝီႉ ၵေႃႈ။ မေႃသွၼ်ႁဝ်းၶႃႈၼႆႉယူႇမၢႆႈၸိူင်း(႗႕) သိၼ်ႈတၢင်းလွီမုင်ႈမိူင်း။ ပွၵ်ႉဝၢၼ်ႈၵၢႆႇၶိူဝ်ၼၼ်ႉၵေႃႈ။ မေႃသွၼ်ႁဝ်းၶႃႈၼႆႉ မီးလုၵ်ႈထၢႆႇၵေႃႉၶိူင်ႈ၊ လုၵ်ႈယိင်းသွင်ၵေႃႉ။ ယူႇၶိုၼ်းႁႅၼ်းလိၵ်ႈၶိုၼ်းလၢၼ်ႉ ဝဝ်ႈၼၼ်ႉၵေႃႈ။ ဝဝ်ႈၸိူင်းမေႃသွၼ်ႁဝ်းၼႆႉသမ်ႉပဵၼ် မေႃယႃလူင်ၵေႃႉၶိူင်ႈၼၼ်ႉၵေႃႈ။

မေႃသွၼ်ႁဝ်းၶႃႈၼႆႉ သွၼ်ပၢၼ်လိၵ်ႈၽႃႇပၢႆးၶဝ်ႉ ၶိုၼ်းလၢၼ်ႉထိုတ်း ႁူၼ်းႁႅၼ်းလၢၼ်ႉသုင် မၢႆ ႔ ၼၼ်ႉၵေႃႈ။ မေႃသွၼ်ႁဝ်းၶႃႈၼႆႉ မေႃဝီႉတေႃႇယိူၼ်းယိူၼ်းယၢဝ်းယၢဝ်း။ တေႃႇတိူၼ်ႈၽိူၵ်ႉၶႃဝ် သႂ်၊ တေႃႇႁၵ်ႉႁၵ်း တေႃႇၽိူင်ႉ၊ပိူင်းႁူမ်ႉ၊လူမ်ႈၶိူဝ်လုၵ်ႈႁႅၼ်းႁူးၵေႃႉၼင်ႇ ႁဝ်းၶႃႈၵွၼ်ၵၢၼ်ႁၵ်ႉႁွမ်ထူမ်း ပိူင်းမေႃသွၼ်ႁဝ်းၵေႃႈ။ မေႃသွၼ်ႁဝ်းၶႃႈၼႆႉ လၢတ်ႈၵႂၢမ်းၵေႃႈၵူၼ်းၵွၼ်ႇ၊ မေႃသၢင်ႇ၊မေႃသွၼ်၊ မေႃထွႆႈထိမ်ႁဝ်းၶႃႈတေႉ။ ႁဝ်းၶႃႈလုၵ်ႈၵွၼ်ႇ၊တၢင်းသိူင်ႈၵေႃႈ မီးတေႃႇၵိုင်ပိူင်ႈႁူဝ်ယမ်ၶဝ်ႉထိုဝ်ႉႁူး ၵေႃႉၵေႃႈ။

မေႃသွၼ်ႁဝ်းၶႃႈၼႆႉ မီးတူၼ်ႈတေႃႇလူလိၵ်ႈ တူၺ်းလိၵ်ႈၼင်ႇမၢင်းပွၵ်ႈမၢၼ်းၵိူ.ၶိူဝ်းၶေၵေႃႈ ပုမ်ႉလႄႇ၊ လွင်ႈႁူႉတၢင်းႁၢၼ်လႄႇ၊ ပိုၼ်းမိူင်း၊ ပိုၼ်းၶိုဝ်းလႄႇယဝ်ႉ။ ႁဝ်းၶႃႈလုၵ်ႈၵွၼ်ႇ၊ၵေႃႈပေႃႉမူၼ်း တေႃႇမိူဝ်ႈၶၢဝ်းမေႃသွၼ်ႁဝ်းၶဝ်ႈႁူင်ႈႁိူၼ်းသေမႃးသွၼ်လိၵ်ႈႁဝ်းၶႃႈၼႆႉတေႉတေႉ။ မၢၼ်းၵိူ.တိူၵ်းသူၼ်း တေႃႇႁဝ်းၶႃႈလုၵ်ႈၵွၼ်ႇ၊ႁႂ်ႈပဵၼ် ၽူႈၵတ်ႉၶႅၼ်၊ၽိူ၊လိၵ်ႈလိူဝ်းလႄႇ၊ ၽူႈႁၢပ်ႇ၊ၵၢၼ်ဝၢၼ်ႈမိူင်းလီလႄႇၼၼ်ႉၵေႃႈ။ မေႃသွၼ်ႁဝ်းၶႃႈၼႆႉ ၵမ်ႉၸွၼ်၊ဝီႉတေႃႇလမ်တေႃးသၵွၵ်ႉ၊သေပွၵ်ႈ။ မေႃၶိူဝ်းလဝ်၊ဝၢၼ်းလၢတ်ႈၵႂၢမ်း ဝၢၼ်ဝၢၼ်သေ သွၼ်လိၵ်ႈ။ တေႃႉႁိၼ်းလိၵ်ႈတေႃႇ၊သေ၊ၼင်ႇ ႁဝ်းၶႃႈလုၵ်ႈၵွၼ်ႇ၊ၵေႃႈႁၵ်ႉမေႃသွၼ် ႁဝ်းၶႃႈတေႉတေႉၵေႃႈ။

ebook is created by www.Shanyoma.org

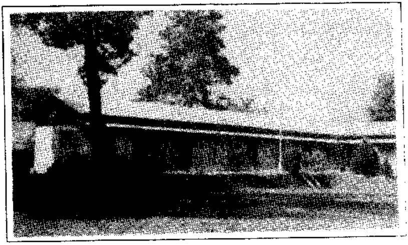

(ၶ) ၶူင်းႁၢၵ်ႈၶမ်းႁၵ်း

ၶျႁၵ်းထၢႆးၵွၼ်းၶၼ်ႇ တေႃးလိၵ်ပိၼ်လုၵ်ႈႁၢၵ်ႈၵေႃ.ၶိူင်ႈၵေႃး။ ၶျႁၵ်းႁၢၵ်ႈၶမ်း သွၼ်လိၵ်ႈတိးထၼ်.သုင်ဝိ.ၵေႃး။ မိူဝ်ႈၵႂၢၼ်တၢင်းၶၼ်.ငတ. ၶျႁၵ်းလိႆႈလိၵ်.ဝူဝ်းၽုင် ၵိူဝ်းၽုင် တျ,သေ, တင်းသၢမ်ၶၢဝ်းငလႈ လိႆႈဝျႈပိၼ်ထၢႆးၵွၼ်းဝူဝ်းၽုင်ၶၼ်ယဝ်.။ တေႃးလိၵ်ၶျႁၵ်းလိႆႈ ပိၼ်လုၵ်ႈႁၢၵ်ႈထၢႆးၵွၼ်းယဝ်.ၵေႃး။ ၶူင်းႁၢၵ်ႈၶျႁၵ်းၶဝ်ၶၼ်ႇ ပိၼ်ၶူင်းႁၢၵ်ႈထိုဝ်.ထၢတ်ႈဝၢၼ်ႈ ၵုင်းမူင်းၶၼ်ၵေႃး။

ၶူင်းႁၢၵ်ႈထိုဝ်.ထၢတ်ႈဝၢၼ်ႈၵုင်းမူင်းၵႂၼ်,ႁၵ်ႈၶျႈၶၼ်ႇ မီးႁိမ်းၶူဝ်ဝၢၼ်ႈ၊ ၽႆ,ၵႂၵ်,တၢင်းလူတ်. လူင် ၵၼ်ၵူ,ၽႅဝ်ဝိင်းလျႈသိဝ်ႈၶေၼ်.ၵေႃး။ၶူင်းႁၢၵ်ႈၶျႁၵ်းၶဝ်ၶၼ်ႇ ၵၢဝ်ၽျေသၢၶၼ်လွမ်.၊ မုင်းႁိၵ်,၊ ထၼ်.လိဝ်၊ မီးၵျႈၶူင်ႈၵေႃး။ ၶိူင်းဝၢင်းၶူင်းႁၢၵ်ႈႁၵ်းၶျႈၶၼ်.ငတ. ၵၢမ်,မီးၶူင်းသင်ထိင်း၊ မီးသူၶၼ်မွၵ်,၊ မီးတူၶၼ်ႈမႆ.ၶူင်းလူင် သွင်တူၶၼ်ႈၵေႃး။မေႃသွၼ်ၵူၶၼ်းၶူင်းႁၢၵ်ႈၶျႁၵ်းၶဝ်ငတ. ပိၼ်မေႃသွၼ်လူင် လုင်းၶမ်းၶိူင်း ၶၼ်ၵေႃး။မေႃသွၼ်ၶိူင်းၶူင်းႁၢၵ်ႈၶျႁၵ်းၶဝ်ၶၼ်.မိထၢႆးၵေႃ.ၶိူင်ႈယိင်းသၢမ်ၵေႃ.ၶျႈ။ ၶိူင်းၶူင်းႁၢၵ်ႈႁၵ်း ၶျႈၶၼ်ႇ ၵၼ်ဝျႈၶူင်ႈတူလၢႆးလိၵ်ႈဝျႈ၊ ၶူင်ႈလိၼ်ႈၵႅၼ်ႁိုင်းဝျႈ၊ ၶူင်ႈဝိႆႈပြေးဝျႈ၊ ၶူင်ႈသွၼ်ၵွမ်,ပိဝ်,တိုဝ်,ဝျႈ ထိုဝ်းၶၼ်.ၵၢမ်,ပႆ,ပျႈမီးသေၵၼ်ၶျႈ။ ၵူလၢႆးယၢမ်ႈလိႆႈႁၼ်ၶိူင်းထၢၵ်ႈႁပ်.ႁၢင်း သိင်ၵၼ်မေႃသွၼ် လူင်ႁၵ်း ၶူင်.သေငၶတိႈၶိူင်းႁိုၼ်းမၼ်းၶေၼ်.ပွၵ်ႈၶိူင်ႈၵွလၢႆးၶျႈ။ ပေႃးၶူင်းႁၢၵ်ႈ ႁၵ်းၶျႈၵေႃးမိူၼ် ထိုင်.ၶင်, ၶိူင်းဝိင်းလူင်မျႈလိႆႈၶၼ်တေလိပျေ,ယူ,တေ.ၶျေႈ။

မေႃသွၼ်ယိင်းၵၼ်ၵိ.ၶိႈလၢတ်ႈၶေ လွင်ႈၶူ.တၢင်းႁၼ်ႁၵ်းၵူႈပွၵ်ႈၶေၼ်.ၵေႃႈပေႃးႁၵ်း ယွ်,မျႈၵူႈသုင်မျႈၶၼ်တေၶူင်.ထူဝ်းႁၵ်းၶျႈၵူ,ၵၢဝ်,ၶိူင်းဝိင်းလျႈသိဝ်ႈယူ,ၶၼ်ၶျႈဝျႈ။ႁၵ်းၶျႈ ထူမ်းသိုဝ်ႈႁပ်. ၶူင်းထိုင်မိူဝ်ႈၶၢဝ်းၶေၼ်.ယူ,ၵေႃး။တေႃးလိၵ်ၵေႃႈႁၵ်းၶျႈလိႆႈသွၼ်ၵၢဝ်ႁၢၵ်ႈၵၢဝ် လိၵ်ႈတိးႁၵ်းၶျႈ လိႆႈမီးမျႈၶူင်းႁၢၵ်ႈၶၼ်.လိႆႈၵၢဝ်ၵုင်,ၵၢဝ်မုၼ်တေ.တေ.တိႈၶျႈၵေႃး။

ebook is created by www.Shanyoma.org

(c) လွင်;လိ;ငလ,ငွတ်;ထိုင်သူခ်သတ်း

မွိဝ်;ဝူင်;ပူခ်.ဝခ်းကျ:တိတ်.ခခေ်.ချ;ရှဝ်းလိ;ဂျူ,ငလ,ငွတ်;ထိုင်ခွ်းသူခ်လူင်ကာခ်ဝိ. တူဝ်သတ်းဂူးမိဝ်းမိဝ်းခခေ်.ကော၊ ထိုဝ်;ငတ.ဝျ;သူခ်လိင်.သတ်းဝိင်းတ;ကုင်;ခ်ကော၊ သူခ်ခခေ်. မိးရိမ်းငွင်းမူးလူင်ခိ,ဂျခမ်း(သူလ်,တဂုင်,)ခခေ်.ကော၊သူခ်ခခေ်.လိ;ဝျ;ခွ်းဂာင်ဝိင်းလူင်ဂမ်း လိဝ်ယဝ်.၊

ခရေ.သာဝ်ချ;ရှဝ်းခဝ်ငွင်.ထူဝ်းကာဝ်ထိုဝ်းပိခ်လုက်;လာခ်တင်းရှ;ဂျေ.သေခိ,လူတ်.ယိမ်း၊ ဂျူ,ထိမ်မိုဝ်;ဂာင်ခွ်ထဝ်.သိပ်းမူင်းခခေ်.ကော၊ ရှဝ်းချ;ပုးခဝ်;ပုးခမ်.သုံ,ခွ်းခိုင်.(ဂိင်.)သေဂျူ,ကော၊ ခွ်းသူခ်လိင်.သတ်းလူင်ခခေ်.ရှဝ်းချ;လိ;ရှခ်သတ်းဂူးယာင်,ယာင်,လိထိုဝ်.လိပိုင်ခ်ခ်,ကော၊ ထာင်.ခဝ်၊ သိုဝ်ထုမ်;ခဝ်၊ ပာင်တိးခဝ်၊ လိခ်းခဝ်၊ ခနူက်.ယုင်းခဝ်၊ လိင်းခဝ်၊ ခနူက်.၊ ဂိ,ခဝ်သတ်း ကာခ်ကမ်,ယာမ်;ရှခ်ဂျေ;လိ;ရှခ်မျးကော၊ ခွ်းသတ်းတင်းသိင်;ခ်.တူဝ်ယုံ,လိုဝ်ပိုခ်;လိခဝ်;ထုံ လိပ်;ရိခ်းလိုဝ်ပိုခ်;ခ်.ပိခ်ထာင်.ယဝ်.၊ ခဝ်မေဂျ;ခေသော၊ ခဝ်မဂ်.ကွံ;ထိုဝ်းခ်.ကော၊ ရှဝ်းချ; ကာဝ်ဂူလ်;ဂျူ,လိင်. လိင်းခဝ်၊ ကာဝ်ငဂ်းဂမ်,ထွခ်းဂျူ,လိင်.(မျ.ခမ်.)ခဝ်၊ ပိခ်ကာခ်မူခ်းထုံတေ.ချ၊

ဝိးဝခ်းခခေ်.ရှဝ်းချ;လိ;ဂိခ်ခမ်.ဂတ်းငလ;ခဝ်;မုခ်းခိ,ဂိ,ကော၊ ရှဝ်းချ;လိ;ဂျူ,ရှခ် ကူလ်းဂျေ.မုံ,၊ မွိဝ်;ရှဝ်းဂျူ,ခိ,လူတ်.ကာခ်ပခ်,ငွပ်;ခခေ်.ထုံ၊ မွိဝ်;လိခ်;တာင်းလိခ်;ထွမ်းဂခ်ခခေ် ထုံ၊ ယဝ်.ရှဝ်းချ;ရှိင်ခွ်းသူခ်လိင်.သတ်းခခေ်.သိ,မူင်းပိ၊ ထိုဝ်;ရှိုဝ်.ထိုဝ်;ထုံသေယဝ်.၊ ဝိးဝခ်းခခေ်. ထင်,ပွက်;ခိုခ်းမျးယဝ်.ကော၊ ဂွပ်;လိ;ငလ,ငွတ်;ထိုင်ခွ်းသူခ်သတ်းခ်.ငလ; ပိခ်ကာခ်မူခ်းထုံ တေ.တေ.ကော၊

ebook is created by www.Shanyoma.org

ၶၢၼ် ႙

လိၵ်ႈပိုတ်ႇ

(၁) ၵူၺ်းၵေႃႉသေႃး

လုၵ်ႉၵၢဝ်ထိမ်မိူဝ်ႈထၢႆးလိၼ်ၼတႃႇ ယူႇႁူင်းႁဵၼ်း ပေႃးၼမ်ႈထႆးၵႆႉလၢတ်ႈဝႃႈ ၶႂ်ႈမေႃႁဵတ်းၵေႃႉသေႃး ၽႃႈၵၢၼ်ၵတ်ႉၶႅၼ်ႇ၊ ၽႃႈလၵ်းလိမ်ၶဝ်၊ ယၢႇပေၵ္ဂူႇႁဵတ်းၵေႃႉသေႃးၽႃႈမိူၵ်ႈ၊ ၽႃႈၵႄႈ၊ ၽႃႈလိူင်းၶၢဝ်ႇဝႃႈ၊ ႁူလ်ုးၵူႉတူဝ်ၶႃႈထႆးၵေႃႈၵမ်ႇႁူႉၵေႃႉလွင်ႈပၼ်ၽႃႈၵတ်ႉၶႅၼ်ႇ၊ ၽႃႈလၵ်းလိမ်၊ ၵေႃႉလွင်ႈသမ်ႉပၼ်ၽႃႈမိူၵ်ႈလိူင်း၊ ၽႃႈၵႄႈယွၵ်ႈၶၢႆး တႃႇတေထၵ်းၼၽူႉလိၼ်ၶၢႆၵေႃႈၵမ်ႇပၼ်လိၼ်း ၵွပ်ႈပိူဝ်ႈလူဝ်ႇၶူပ်ႇၶႃႈထႆးၵေႃႈ တိုၵ်ႉလိၵ်ႉ၊ ၵွၵ်းၵေႃႇတႃႇဝူၼ်ႉၵေႃႈပႆႇႁၢင်ႈ ပႆႇမီးသင်၊ ထင်ႇဝႃႈမၼ်ၵေႃႉလွင်ၵေႃႈႁူႉလီၵ်ႈထွမ်းၵေႃႉ ၶၢင်ႉ၊ ႁူႉမိုတ်ႈၵိုဝ်းၵေႃႉၶၢင်ႉယဝ်ႉ။

ထိုင်ၶႃႈထႆးလိၼ်မႃးထၢၼ်ႉသွင်ၶၢႆ လိၼ်ႁဵၼ်းလူလွင်ႈၶူၵ်ႉၶိဝ်ၵႂၢၼ်ႇပီႈၶွင်ႉသွင်တူဝ်။ ၶိုၼ်းၵႃႈ ပုမ်ႇၵႂၢၼ်ႇၶၢင်ႉ ၵွပ်ႈပိူဝ်ႈၽၢႆႇလူင်ၽူၼ်တူၵ်းလူမ်းၽတ်ႉႁႅင်းၼလႈၶူၵ်ႉၶိဝ်ၵႂၢၼ်ႇပီႈၶွင်ႉသွင်တူဝ်ၶၢႆႉ လိၼ်ၽၢတ်ႇၽၵ်ႈယၢၼ်ၵၢၼ်ၵူႇ၊တူဝ်ၶိူင်ႈ ၽိဝ်ၵူႇတီႈယူႇၵၢၼ်းမိူၵ်ႈလိူင်းၶဝ်ၼလႈပၼ် ၶူၵ်ႉမိူၵ်ႈၶူၵ်ႉလိူင်းၵူႇ။ ထိုင်ႈတူဝ်ၶိူင်ႈ သမ်ႉၽိဝ်ႁွတ်ႈထိုင်ၵူႇတီႈထဝ်ႈရသေႃးၼလႈ လိၼ်ယူႇထွမ်းၵၢၼ်မႃး ပၼ်မႃး ၶူၵ်ႉယိၼ်ႇ၊ငၼ်ႈၵူၼ်းၵႂၢၼ်ႇႁူႇၶၢႆယဝ်ႉ။ဝႆးသေသွၼ်လိၵ်ႈ လူၵ်ႁဵၼ်း ၵႃႈပုမ်ႇၵႂၢၼ်ႇၶၢႆႉယဝ်ႉၵေႃႈ ၵေႃႉပၼ်မေႃသွၼ်ႁဝ်းၶႃႈၶိုၼ်းသင်ႇသွၼ်ဝႃႈၶႂ်ႈမေႃငိူၼ်ႉ ၼဝႈၽႃႈမိူၵ်ႈလိူင်း ၽႃႈၵႄႈယွၵ်ႈသေ ၶႂ်ႈမေႃႁဵတ်းၵေႃႉသေႃး ထွမ်းၵူၼ်းၵတ်ႉၶႅၼ်ႇ၊လၵ်းလိမ်ၶဝ်ႇဝႃႈ။ ၶေႃႈၵၢၼ်မေႃသွၼ်ႁဝ်းသင်ႇသွၼ်ၼလႈ ၵၢၼ် ပေႃးၼမ်ႈသင်ႇ သွၼ်ဝႆႉၶၢႆႉပၼ်ၶေႃႈလိၵ်ႉ ၶႂ်ႈလိၵ်ႉႁူမ်ႈမိူၼ်ၵၼ်ဝႆႉ။ ၵွပ်ႈၶၢႆ ၶႃႈထႆးၵေႃႈ ထင်ႇလိၼ် ၶတ်းၸႂ် ၶႂ်ႈမေႃႁဵတ်းၵေႃႉသေႃးတင်း ၽႃႈၵတ်ႉၶႅၼ်ႇ၊လၵ်းလိမ်သေ ၶႂ်ႈငိူၼ်ႉၼဝႈတင်းၽႃႈမိူၵ်ႈလိူင်းမႃး။ ၼတႃႇယၢမ်းၶၢင်ႉမႃးၵမ်းလိၵ်ႉယဝ်ႉ။

ႁူလ်ုးၵူႉ ဝႆႉလွင်ႈတမ်းၶေႃႈယိူင်းၵၢၼ်းႁႃၵူၺ်းၵေႃႉသေႃးလီၵၢၼ်ဝႃႈၶၢႆႉႁႃယၢပ်ႇ၊ ႁႃယိုၼ်း ႁႃၵမ်ႇ၊လိၼ်ငၢႆႈငၢႆႈၶၢႆ ထိုင်တူဝ်ထူပ်းမႃးထင်ႇ၊တေလိၼ်ႁူႉထိုင်ႈမႃးၵေႃႈ။ မိူဝ်ႈၶႃႈထႆးလိၼ်ႁဵၼ်းၵၢဝ်ထၢၼ်ႉ သိပ်းၶၢႆႉထႆးယိုႈ ထႆးသၢမ်တင်းၶႃႈထႆးႁဝ်းသၢမ်ၵေႃႉၶၢႆႉ လိၼ်ၶင်ႈၶိူဝ်တင်၊လုၵ်ႈလိၵ်ႉ၊ လိၼ်ႁဵၼ်းလိၵ်ႈ ထၢၼ်ႉလိၵ်ႉ၊ ယိူင်းၵၢၼ်းၵေႃႈမိူၼ်ၵၼ်၊ ပၼ်တီႈတင်းသၢမ်ၵေႃႉၼလႈ ၶႃႈထႆးပၼ်ၵၢၼ်လူမ်းသိူဝ်း တေႉ။ ထႆးယိုႈၶၢႆႉၵတ်ႉၶႅၼ်ႇ၊လိူဝ်ၶႃႈထႆးလၵ်းလိမ်လိူဝ်သေၶႃႈထႆး။ ႁူလ်ုးၵူႉ ထႆးသၢမ်ၼတေႃႉၵမ်ႇ၊

ebook is created by www.Shanyoma.org

ဂတ်.ၶ်ခၼ်,တၢၼ်,ၶျႈလၢႆးၶဝ် ၶျႈလၢႆးမေႃထတ်းသၢင်ႁူ.ႁၼ်မႃးၵေႃႈ။ ႁူပ်ႈၶဝ်ၶျႈလၢႆးလင်, ၶတ်းလွႆယွမ်း မွပ်,ၶႁွပ်ႈ ထိုင်တီႈလၢႆးယီႈၶွႆႈၼိုတ်းပီၼ်ၵေႃ.သေႈ။ ၵေႃ.မိုတ်ႈဂၼ်ၶဝ် ႁူလ်းၶေႃ, လၢႆးယီႈသမ်. ၵမ်,ပေႃး ၶွႆႈမိုတ်ႈၶျႈလၢႆး။ ႁူပ်ႈပေႃးငမႈမၼ်းၵေႃႈပီၼ်ႁူၼ်းၶ်ခၼ်းလွႆလိူဝ်၊ ပီၼ်ႁူၼ်းမီးငိုၼ်းၶမ်း။ မီးလိုဝ်ႈသိၼ် လိုဝ်းလိူဝ်ငလႆ မၼ်းသမ်.ၶိုၼ်းၶွႆႈႁူ,မိုတ်ႈ။ ႁူၼ်းတွၼ်း လိူဝ်မၼ်းႁူလ်း ၵမ်,လိူဝ်လွႆငလႆ မၼ်းလီႈ လၢတ်ႈတေႃ,၊ လီႈၶင်ႈလွမ်းၶျႈလၢႆးႁူလ်းၶဝ် ၶျႈလၢႆးလီႈႁူ.ထိုင်မႃးယဝ်.ၵေႃႈ။ ပီၼ်ႁိုဝ်ၵေႃႈ ၵေႃ.ၵၢၼ် ၵမ်,ဂတ်.ၶ်ခၼ်,တၢၼ်,ၶျႈလၢႆး။ လၢႆးသၢမ်သမ်. ၶွႆႈမိုတ်ႈၵိုဝ်းၶျႈ။ၶွႆႈၼိုတ်းၵေႃ.သေႈလွမ်းတင်းၶျႈ။ ႁူင်.လူဝ်းၶႁွပ်,ယွမ်းတူဝ် မၼ်းသေမုင်ႈမွင်းတၢင်းမိုတ်ႈၵိုဝ်းတီႈၶျႈလၢႆးယူ,ၶဝ်ၵေႃႈ ၶျႈလၢႆးမေႃႁူ.မႃး ယဝ်.ၵေႃႈ။ ၼိုတ်းၶဝ်တူဝ်ၶျႈလၢႆးၶဝ်. ၵမ်,လီႈမီးမႃးၵူလ်းၵေႃ.သေႈလီသေၵေႃ.ၶျ။ "ၵေႃ.ၶွႆႈႁူမ်းမိုတ်ႈ ၶျႈမီးသေတႃ.ၶျႈသမ်,ၵမ်,ၶွႆႈမိုတ်ႈ။ သမ်.ၼိုတ်းႁၢင်းပႃးပီတ်ႈမၼ်း"။ ၵေႃ.ၵၢၼ်လၼ်.သုင်၊ ဂတ်. ၶ်ခၼ်,လိူဝ်ၶျ။ ၶျႈလၢႆးၶွႆႈမိုတ်ႈၶွႆႈၼိုတ်းၵေႃ.သေႈသေတႃ.မၼ်း သမ်.ၵမ်,ႁူမ်းမိုတ်ႈဂၼ်လီႈ။ ငဝႈပႃးၶျႈ ၼိုတ်းၶဝ်ႁဝ်းၶျႈလၢႆးယီႈ။ လၢႆးသၢမ် သၢမ်ၵေႃ.ၶဝ်. လီႈဝျႈၶင်ႈၶိူဝ်တင်,ထီဝ်လီဝ်ဂၼ်သေတႃ.ၵမ်,လီႈ ပီၼ်ၵူလ်းၵေႃ.သေႈဂၼ်မႃး။ ႁူပ်ႈၵူးငမႈႁဝ်းၶျႈသၢမ်ၵေႃ.ၶဝ်. သင်,သွၼ်လုၵ်ႈလၢင်းမႃး ပီၼ်ၶေႃႈႁူမ်း လီဝ်ဂၼ်ဝီ.ႁိုဝ် ၵမ်,ႁူ.လီႈယဝ်.။ ၼိုတ်းပီၼ်ၵူလ်းၵေႃ.သေႈလီ ဂၼ်ၵၢၼ်ဝျႈၶဝ်.ႁၢင်ႈၼိုတ်းၵၢဝ်၊ ၶူင်းၵွၵ်,ပီၼ်ၵဝ်ၵမ်,လီႈၵၢၼ်ဝျႈၶၼ်. ဝၢႆးမႃးတူဝ်ၶျႈလၢႆးလင်,လီႈ ႁူ.ပွင်,မႃးၵေႃႈ။

တီႈတေ.မၼ်းၶွႆးလူဝ်းပၢၼ်ႁူၼ်းၵူးဝၼ်းၶဝ်.ႁူၼ်းလီ၊ႁူၼ်းၵမ်,လီ၊ၵၢၼ်ဝျႈၶဝ်.လီႈ ႁူပ်.ထူပ်းဂၼ်ၵူးဝၼ်းယူ,။ သင်ဝျႈႁူၼ်းဂတ်.ႁူၼ်းၶ်ခၼ်,ႁူၼ်းလီၶဝ်လိူဝ်းၶဝ်. မႃးၶေႃ.ၵင်ႈမွတ်, ယီၼ်ႁူမ်,ငမ်းလီႈၶိူဝ်ႁူၼ်းၶႃႈ.ႁူၼ်းလိူင်းၶဝ်တင်းမွတ်းလိုင်။ ၽွႆသမ်.တေမႃးၶူင်းၵွၵ်,ၼိုတ်းပီၼ်ၶွႆႈ ဂတ်.မႃး။ လၵ်းလီမ်မႃး။ လီမႃးထိုင်ႈယဝ်.လျ,။ ၽိူဝ်,ၶေႃ.တပ်.ၵဝ်မွတ်,ယီၼ်ႁူ, တႃ.ၼိုတ်းၶွႆႈမွၼ်.ငမႈ ၶွႆႈလိူဝ်းၶဝ်ပီၼ်မႃးႁူၼ်းဂတ်.၊ ႁူၼ်းၶ်ခၼ်,သေၶွႆႈၶဝ်ႈတၢင်းတိုဝ်း ယိပ်းတိုဝ်းႁူ, ၶွႆးၶူင်းၵၢင်လူင်ၶဝ်.လျႈ ယင်းတေမီးၽွၼ်းလီ။

(ၶ) သီၼ်ႈတၢင်းၵွၼ်,ၵၢၼ်လေႃ.ပႆ

ပူၼ်.မႃးသၢဝ်းႁျႈပီးပႆယဝ်.။တေလီႈႁူ,ၼိုတ်းမေႃသွၼ်တီႈဝၢၼ်ႈတျႈႁူ,သိၵ်.ၵိူင်,ဝိင်းၵူၵ်. ၵၢၼ်,ၶဝ်ငလႆပီၼ်ၵၢၼ်လူမ်းသိူဝ်းတေ.တေ.။လုၵ်.တီႈဝိင်းၽိဝ်းသေႁဝ်းမေႃသွၼ်ႁူၵ်းၵေႃ.ၶီ,ႁူမ်ႈ လူတ်.လီဝ်သေယဝ်.၊ၵွၼ်ဂၼ်ပျႈႁူ,ယဝ်.။မိူဝ်ႈၽိဝ်ဝိင်းတိၵ်.ၵူးၶၼ်. ပိူၼ်ႈၶႆတင်ၽၢင်ႁူင်.တိင် တမ်,ပူ,၊ၵေႃးမၼ်းထူၵ်,လီၶ်ခၼ်,၊ ၵွၼ်ဂၼ်သိူဝ်.သေၽေႃ,ဂိၼ်၊ဝၢၼ်ၵေႃႈဝၢၼ်၊ဂတ်းၵေႃႈဂတ်းလီ။

ebook is created by www.Shanyoma.org

ၵူၺ်းဝႃႈမေႃသွၼ်ၶၢင်းသိင်ၼိဝ်သမ်ႉၵမ်,ထုၵ်,မ်ၶၼ်ႈလူမ်းမၼ်းၶိုဝ်ၵမ်,ၶူႉ။ၵၢဝ်ပ်ၼ်တွင်ႉၼေႃႈၵျု,။ တွင်ႉၼေႃႈၵမ်,ထၢတ်,လိုႈတေႃ,ပေႃးထိုင်တီႈလိုႈၵျု,သမ်းၼ်မ်တဝ်ႈလူင်တီႈဝိင်းၵိုႈလူင်(တိၵ်ႉၵိုး)ထင်,ထၢတ်,။ ထိုင်မိူင်းလိင်းၶျေႈၽျေႉပၢင်,မျႃးၵေႃႈၵူၼ်းဝၢၼ်ႈၵူၼ်းသူၼ်ၶဝ်မျႃးၵပ်ႉမေႃသွၼ်ဝႃႈၶဵၼလႈထင်,လိုႈ ၵဝ်ၶူဝ်းလိင်းတၢင်,လေႃ.ၼိ,ထွမ်းၶိုဝ်လေႃ.ၵျု,။ၶၢဝ်းၶၼ်ႉတူဝ်ထူပ်းၶိုဝ်သိၼ်ႈတၢင်းၵွၼ်,ၵၼ် လေႃ.ပ်ၶၼ်ႉထင်,မီးမျႃးသေဝူၼ်ႉၶူပ်ႈမိူဝ်ႈလိုၵေႃႈတိုၼ်းၵမ်,လိုမ်ႈလိုႈသေပွၵ်ႈယဝ်ႉ။

ပၢၼ်သိၼ်ႈတၢင်းၵၼ်လေႃ.ပ်၊ၵၼ်ဝူဝ်းသွင်တူဝ်လၢၵ်ႈသေၵွၼ်လေႃ.ပ်ၶၼ်ႉယဝ်ႉ။ ၵျၢင်းၽိုးဝိ.ၵူၺ်းၶျေ,သမ်ႉထိုင်း။ၵျၢင်းထိုင်းထိုင်ႉသမ်ႉလိၼ်ႈယွပ်းလိၼ်ႈယိပ်းဝိ.။သိုပ်,ၶၢဝ်းတၢင်းၵျု, သိင်လေႃ.ၶင်းၵီႉၵီႉၶ်ပေႃးပ်ၼ်ထိဝ်သိၢသိင်ဝိ.။

လိုႈၼိ,လေႃ.ၶ်.ၵျၢင်းထူမ်းသိုဝ်းဝိ.။မိူဝ်ႈၶိုၼ်ႈၼိ,ၶိုဝ်လေႃ.ၵေႃႈ ၵၢပ်ႈၵျၢၼ်ႉလိူဝ် ပိင်းလိူဝ်ဝိ.ယူ, မိူဝ်ႈလေႃ.ၸတ,ၵွၵ်,၊ၶူဝ်တေႃးၶၢဝ်းတၢင်းၸတႉပ်ၼ်ၵၼ်မူၼ်းလိူဝ်ယူ,။ၽိုဝ်,ၶိုင်မျႃးၵိတ်းၶိုင်ႈလိုႈၶမ်, တၢမ်,လေႃ.သွင်ႉမျႃး။ လိုႈယူ,ၸၵႈၽုၼ်,မုၵ်ႉလူင် ပ်ၼ်ၵ်ၼ်ပ်ၼ်ၵ်ၼ်ၸလႈ ထူလၢႆႈလိူဝ်ၵေႃႈၵမ်,ၵိမ်,၊ လိတ်,ၵေႃႈမိူဝ်ႈၼိူင်းမျႃး။ ၵဝ်ထွင်ႈလမ်ၵွၼ်,ၵင်းၸၵႉၵေႃႈၵမ်,လိုႈ။ မိူဝ်ႈမိူဝ်ႈလိုတ်,လိုတ်,၊ ၶိုဝ်,ၵေႃႈ တူၵ်းမျႃး။ တူလၢႆးၵျု,တၢင်းလိူဝ်ၵေႃႈပ်ၼ်တူင်ႈၶျေးလိၢလိ။ သိၢတူပေႃးၽွမ်၊ လိူဝ်ၵၼ်ၶူဝ်ႈၵိုႈၵေႃႈပေႃး မီးမျႃး။ လိူဝ်ၵျၢဝ်ႈမျႃး ၵပ်ႉမျႃး။ ၵမ်,ၶူဝ်ႈလၢတ်ႈၵၢမ်းသင်တေႃ,ၽိူဝ်ထိင်ႈယဝ်ႉ။

လိုႈငိၼ်းသိင် ၶိုလၢႆႉ!...ၶိုလၢႆႉ! ၵျေႃႈဝူဝ်း။ ၶွၼ်ႉၽၢတ်,ဝူဝ်း။ သိင်မၢၵ်,လေႃ.ၵၢတ်းၵၢတ်း။ ၵိတ်းၵိတ်း။ ၵူၺ်းၵေႃႈပေႃးၵွၵ်,လိူဝ်ၶူဝ်ႈၶၢၼ်ႉယဝ်ႉ။ တူင်ႈၶျေးၵူၢင်ႈၵူၢင်ႈ။ မုင်ႈတၢင်းၵ်ၵ်ၶၼ်ႉ လိုႈၵျၼ်တူၼ်ႈမိ.ပ်ၼ်ယွမ်,ဝိ. မၢင်းတီႈမီးတူၼ်ႈထၢၼ်၊ တူၼ်ႈမၢၵ်,ၵုၼ်၊ ၸတးၶျေးၵူၼ်,၊ ပေႃး လူမ်းပတ်ႉၶိုင်ႈၵမ်း။ မုၼ်ႈမုၵ်ႉပ်ၼ်ၵ်ၼ်လူင် ၽူင်ႉပိဝ်ၵျု,ပေႃးပ်ၼ်ငွၼ်ႈလူင်ဝိ. ၼ်ပ်းပၢၼ်းသိ ၶၢဝ်းမိုႈမိူင်းပ်ိင်းၵၼ်ဝႃႈၶ်. ပ်ၼ်ၶ်ယဝ်ႉယူဝ်းၶ် လွမ်ၵၢမ်းဝိ.ၶူဝ်ႈလိူဝ်ယူ,။

ၽၢႆ,တၢင်းပုၼ်ႉၶၼ်ႉ လိုႈၵျၼ်တူၼ်ႈမိ.ၼ်ဝ်လွမ်ႉၵိုင်,ဝိ.ၶၼ်ႉ ပ်ၼ်ဝၢၼ်ႈၵၼ်ၵဝ်း တေၵျု,၊ ဝၢၼ်ႈၵၼ်ၵဝ်းတေလိုႈသွၼ်လိၵ်ႈပၼ်ဝႃႈ ၶူဝ်ႈလိူဝ်ၶ်.ထူမ်းလူင်ထူမ်းလၢင်တေ.တေ.။ ယူ,ၵ်ၵ် လိုႈၵျၼ်ၵူၼ်းၽိူဝ်းပိဝ်၊ သိင်ၶူၵ်ႉတူႈၵေႃႈလိုႈငိၼ်း။ သိင်ၵိုင်,ဝူဝ်း။ သိင်ၶွၵ်ႈၵူဝ်းၶဝ်ၶ်.ပ်ၼ် သိင်ပၢႆးမွၼ်းဝၢၼ်ႈၶွၵ်ႈယဝ်ႉ။ ၵဝ်းၶျေႈၵေႃႈၶူဝ်ႈလိုဝ်ႈၶိုဝ်. လိုဝ်ႈလိူဝ်ၶျေ,ယဝ်ႉ။ မွင်းၶိုႈၽိဝ်ဝၢၼ်ႈတေ. ၵွၺ်းယဝ်ႉ။ ၽိဝ်မျႃးၶူဝ်းဝၢၼ်ႈယဝ်ႉ။ လေႃ.ၵိုတ်းယဝ်ႉၵေႃႈၵွၼ်ၵၼ်ဝ်ၼ်တူၵ်းလူင်းမျႃး။ မိူဝ်ႈတိုၵ်ႉ ၵၢင်ႈၵဝ်ထူင်ၶူဝ်းလူင်းယူ,ၶၼ်ႉ "မေႃသွၼ်ၵဝ်းၶဝ်-ယျ,ၵိတ်းသင်ယဝ်ႉ၊ ၵျု,ၶင်ႈလိုဝ်ႈၶိုဝ်. ၶူဝ်းၶိုၼ်းလျႃး၊ ၵဝ်းၶျေႈတေတေႃ.ပၼ်မူတ်းမူတ်းလိ"ဝႃႈ။ ၵေႃႈလိူဝ်ထိုၼ်ႈၽိူၵ်, ၵူၼ်းဝၢၼ်ႈၵူၼ်း

ebook is created by www.Shanyoma.org

သုၼ်ၶဝ်ၼႆႉ လီယွင်ႈယေးတေႉ။ ႁဝ်းၶႃႈၵေႃႈၵႂၢၼ်ၵၼ်ၶိင်ႈတင်ႇ၊ လွမ်တူၺ်းၶေႃႈၵၼ်၊ ယိုၼ်ႉၵမ်ႇလႆႈယဝ်ႉ၊ ထွႆႈၶူဝ်ၼႆႉၽေတ်းၵွၵ်ႇမႃးၵမ်းလိဝ် "တူၺ်းလူးႁဝ်းၶဝ်ၼႆႉမိူၼ် လိင်းႁူဝ်ႈလိၼ်ယဝ်ႉၶေႃ" သိင်ၶူဝ်ပေႃးၶၢဝ်ႈၵူႈ။

မိူဝ်ႈၼႆႉၼႄႉ ၵိူဝ်ႉမိူၼ်ႈၶေႃႉၼႄႈတေၵိၼ်ဝၢၼ်ၶွၼ်းလပ်းလီၼ်ၼၼ်ႉယဝ်ႉ။ လႆႈမိူဝ်ႉလေႃႇဝူဝ်း မႃးပွၵ်ႈၶိုင်ႈယဝ်ႉၼႆ တေၵမ်ႇလိုမ်းလႆႈတေႃႇထူဝ်း။ မိူဝ်ႉလေႃႇဝူဝ်းၵႂၢၼ်ႇၼႆႉသေ တေထူမ်းယူႇ လႆႈၶွႆးဝၢၼ်ႈၶွၵ်ႈၵႂၢၼ်ႇ ႁဝ်းၼႆႉတေႃႇထူဝ်းလႆႈယူႇ ႁၢႆးၼႆ ၽိူဝ်ႇထၢမ်မႃးတေႉတေႉလိူင်၊ ၶေႃႈတွပ်ႇ သမ်ႉၵမ်ႇမီးမႃးလႆႈ။ ၶေႃႈတွပ်ႇၵၼ်မီၼ်ႈၵေႃႈ ၵမ်ႇသိူဝ်းႁၢတ်းလၢတ်ႈတွပ်ႇ။ တီႈတေႉမၼ်းၵွင်ႈ ၶေႃႈလီၼ်ဝၢၼ်ႈၶွၵ်ႈၼႆႉ ယူႉႁူင်ႈလိူဝ်တွၼ်းသေမိူင်းဝီင်းတေႉတေႉ။ ထူဝ်းပၢၼ်ဝၢၼ်ႈၶွၵ်ႈၵႂၢၼ်ႇ ပုၼ်ႈၶဝ်တင်းၶမ်ၼႆႉ ပိုင်ႈၵိုင်ဝူဝ်းလေႃႉတင်းၶမ်၊ သိၼ်ႈတၢင်းဝူဝ်းလေႃႉၵႂၢၼ်ႇပိၼ်ႉၵေႃႈပိၼ် သိၼ်ႈတၢင်းထူဝ်းပၢၼ်ၶဝ်ယဝ်ႉ။

ယွၼ်ႉပိူဝ်ႈၼႆႉ ၶင်ႇၵိူဝ်ထူဝ်းပၢၼ်ၵႂၢၼ်ႇၶဝ် ပေႃးတေၸၢင်းလီၵူႈ၊ မွၵ်ႇၵၼ်ၵီးလွၼ်ႉ ၼူႈၼမ်တူဝ်ႈလီၵူႈၶၼ်ႉ ထင်ႇလႆႈၵဝ်လိၵ်ႈလၢႆးသေၸၢင်ႈမိူင်ႈပၼ်ယဝ်ႉ။ ဝၼ်းမိူဝ်ႈၼႆႉ ႁဝ်းၶဝ် လႆႈမိူဝ်ႉလေႃႇဝူဝ်းၵႂၢၼ်ႇ၊ လႆႈပိူမ်းသိၼ်ႈတၢင်းၵႂၢၼ်ႇ ၶဝ်ႈထူးမိူၼ်းဝၢၼ်ႈတႃႈႁူႉသိၵ်ႉၼေႈဝၢၼ်ႈပႃႇ၊ ၶိုၼ်းၼႆႉလီၵၢဝ်ႇႁုင်ႇမုၼ်တေႉယဝ်ႉၵေႃႈ။

ebook is created by www.Shanyoma.org

ၶၢၼ် ႑႐

ႁူမ်းတႃႉၶၢၼ်

႑။ ထိၵ်းထိၵ်းလွၵ်းလွၵ်း။ ၶီႈၶူၼ်ႇ.လွၵ်ႈ,တိမ်ၵိူၼ်းတိမ်ယေး။
႒။ သီ,လိင်,ၶင်,လွၵ်းၶျေ။ ၶုံႈၵၢင်မၶၼ်းမီးမွၵ်,ထၢမ်ၵျးလူင်,ၶိူင်;။
႓။ တွင်မွၶၼ်းၵျေ,ၶူၼ်ႇ.လွၵ်ႈ,၊ ၵျေ,ၵမ်,လူမ်;ပၶၼ်ၵွၵ်,တၢင်းၵျၢင်။
႔။ တႃၶၶမ်း ၽၶၼ်းပျေႈပိုၶၼ်းၵမ်,လွတ်;။ ပၵ်.မူၶၼ်,တွတ်;ယင်းလူမ်။
႕။ တူၶၼ်;မၶၼ်းပိင်းပိမ်း။ မုံးမၶၼ်းၵျေ,ပျယိမ်းၵမ်,လူမ်;။
႖။ တွၵ်,သီ,သီၶၼ်;။ မတ်.သီ,သူၶၼ်၊ သမ်.ၵိုတ်းမိူဝ်းၵိူၼ်းသီ,သီၶၼ်;။
႗။ တူၶၼ်;မၶၼ်းပိင်းၵိုင်၊ မုံးမၶၼ်းၵူမ်,မိူင်းၵိုင်ထၢၶၼ်;ပျေးတူဝ်;လၢႆးၶျ;။
႘။ တူဝ်လိပ်းတၢင်,တူဝ်တၢႆ။ လွင်,ပီ;ၵျဝ်းသိူဝ်.ပၶၼ်ၵျဝ်းလီ;။
႙။ ၶၢင်းၵွတ်းတွတ်း။ ၶၢင်းၵွၶၼ်,တုၶၼ်,၊ ၶုင်;သိူဝ်;ယွၵ်းၵၢပ်,ၶမ်.။
႑႐။ ၶွင်ၵွၶၼ်,ပၶၼ်,ႁူင်;ႁူင်;။ မိ.ၵမ်,သၢင်;သေလမ်း။

ၶျေ;တွပ်,
႑။ ပူမ်တွၵ်,
႒။ ၽီးၽုံး
႓။ ၵီ,ငျေ;
႔။ ယုံးႁူင်,ၵၢဝ်
႕။ တူၶၼ်;မိ.ပိၵ်,
႖။ သၢႆၶိပ်းတီၶၼ်
႗။ ႁူၶၼ်းၽုံး
႘။ ၶိပ်းတီၶၼ်
႙။ ၶမ်.တဝ်;ၽွတ်;
႑႐။ မၢၵ်,တႃ

ebook is created by www.Shanyoma.org

တွၼ်းၽိုၵ်းလႅၼ်ႇ

ၶၼ် (၁) "ၵႃႈပုမ်ႇ"

(၁) ၵၢမ်ႇ၊ ၺၢၼ်ႇ၊ ဝီႈရိယ

1။ ၵဝ်တူဝ်လိၵ်ႈလိူဝ်းပႃႈတွႆႈၶဝ်ႈသေ ႁဵတ်းတွၼ်းထိဝ်ပၼ်တႃႉ။

လႆးၶၼ်ႉ၊ သၢင်ႇၵၢင်းတႄႇ ယုမ်ႇၵၢမ်ႇ၊ ၶတ်းၸႂ်၊ ၼႆႈၸႂ်။

2။ ပေႃးၵုမ်ႇယုမ်ႇၵၢမ်ႇတိၵ်းတိၵ်းၶဝ်တေလၢင်းပဵၼ်ၼႆဝ်ႈ?။

3။ ပႃယုမ်ႇၺၢၼ်ႇၶႄႇၶႄႉႁဵတ်းၼႆဝ်သမ်ႉပေႃးလွတ်ႈတၢင်းတႄႇ?။

(၂) ၶူၵ်ႉၵွၼ်ႇပေႉၸူင်ႉလူင်

1။ ၶေႃးႁူမ်းၵၼ်မိူးပႃႈတွႆႈ 'ၵ' ၼင်ႈ 'ၶ' ၶဝ်ႉ ၵဝ်သိုပ်ႇထပ်းၵၼ်ႁႂ်ႈမၼ်ႈတႃႉ။

ၵ	ၶ
ၶူၵ်ႉမၢၵ်ႇၼိူင်ႈ	တေႃးသ
ၼၵႈလိၼ်	ႁွၼ်ႈၼိၼ်
ႁွၼ်ႈလိၼ်	တၢင်းၵတ်ႉၶႅၼ်ႇ
ၸႂ်လမ်	မၢၵ်ႇၼူဝ်
ၵူဝ်းလီ	ၽၢၼ်ႈထီ

2။ တူဝ်ၽူႈႁၢၼ်းပုၼ်ၶူၵ်ႉ လၢတ်ႈၶေလိုၵ်ႈၶွင်ႈမၼ်းၸိူင်ႉႁိုဝ်?။

3။ ႁူပ်ႈသင်ၼင်ႈ ၶူၵ်ႉၵွၼ်ႇတူဝ်ၶိူင်ႈ ၼႆႈထုၵ်ႇၸူင်ႉၵပ်ႈၵဝ်ၵူႈ၊

4။ ႁဵတ်းႁိုဝ်ၼင်ႈၸူင်ႉလူင်တူဝ်ၶႄႉ ၵဝ်မၢၵ်ႇႁူပ်ႈၸႂ်မၼ်းတိၵ်ႇတႄႇႁူႉၵမ်းလိဝ်?။

5။ တီႈၸူင်ႉတူဝ်ၶဝ်ႉ ၵဝ်းလႆႈတွၼ်းသွၼ်ၸိူင်ႉႁိုဝ် တိမ်ႇၶေမွၼ်းလူး။

(၃) တိၵ်ႈထၢင်းယွမ်း ႁွမ်းပဵၼ်ၼိူင်း

1။ မိူဝ်ၼၼ်ႈၶိူင်ႈ ပဵၼ်ဝၼ်းၶွၼ်ႈသေတႃႉ ႁူပ်ႈသင်ၽူႈလၵ်ႉႁွၼ်းထွၼ်ၶဝ် ၵမ်ႇၶဝ်ႈယႃႉ ၵဝ်းလိူဝ်?။

2။ ၶၼ်ႈထိုၼ်ႇတီႈၶိူင်ႈ တီႈၵမ်ႇပေႃးယၢၼ်ၵိၵၼ်တၢင်းဝၼ်းၶႄႉ မိူဝ်ႈလုမ်းသင်၊ ႁဵတ်းသင်ယူ?။

3။ ႁူပ်ႈသင်ၼင်ႈႁူပ်ႈထွၼ်ၽၢမ်းႁဵတ်း ႁွၼ်းၵိၼ်ထၢင်းယူႇ ထွမ်းႁွၼ်းဝၼ်း?။

4။ ပေႃးႁူပ်ႈထွၼ်ၸၼ် ႁွၼ်းဝၼ်းတိၵ်ႈ ယႃႈၵၼ်ယဝ်ႉ ၶဝ်ႁဵတ်းၼႆဝ်ႈ?။

5။ ဝၼ်းၵွၼ်ႇၶဝ်ႉႁူပ်ႈသင်ၼင်ႈလိူဝ်လူႉလိုဝ်တိၵ်ႈယႃႈၵၼ်ၵူႈ?။

ebook is created by www.Shanyoma.org

(ထ) ၶဝ်ႈၵိၼ်ထီႇ

႑။ ၶဝ်ႈထၢင်းယႃႉၶဝ်းလိၼ်းသင်?၊
႒။ ၶဝ်ႈထၢင်းပၼ်တၢင်းပိၼ်သင်?၊
႓။ ၶင်ႇႁိုဝ်ၶဝ်ႈပေႃးတေၵမ်ႇလိူင်ႇ တေလီၺႃးႁိုဝ်?၊
႔။ ႁဵမ်းပႃးတေႃႉၶႅၼ်ႈပိူင်ႈၵၼ်ထိူင်ႈႁိုဝ်?၊

(ၵ) ဝၢၼ်ႈၶူၵ်ႈ ၼႄလႄႈ ၶူၵ်ႈဝၢၼ်ႈ
(ၶ) မိူဝ်ႈၵူၼ်း ၼႄလႄႈ မိူဝ်ႈၶၼ်ႇ
(င) ပီႈၶူင်ႉၵၼ် ၼႄလႄႈ ငီၼ်ႈမိူဝ်ႈၵၼ်
(ၸ) သူႁူႉလိၵ်ႈ ၼႄလႄႈ မိူင်းႁူႉလိၵ်ႈ
(သ) ပွၵ်ႈၶိုၼ်းမိူဝ်ႈ ၼႄလႄႈ ပွၵ်ႈၶိုၼ်းမႃး
(ၺ) ၶဝ်ႈၵိၼ်ထီႇ ၼႄလႄႈ ၶဝ်ႈၶူပ်းထီႇ
(တ) ထိုင်ႈယူႇယူဝ်း ၼႄလႄႈ ထိုင်ႈယူႇၼၼ်ႉ
(ထ) သူထၢမ်တူၺ်းၵီတ်ႈၶိူင်ႈ ထၢမ်တူၺ်းသူၵီတ်ႈၶိူင်ႈ

(သ) တူပ်းၼွႆႉလၢပ်ႈတၢပ်ႈၼွႆႉႁူဝ်

႑။ ထဝ်ႈထဵၼ်းမီးထိုၵ်ႇၶိုဝ်းလႃႉ-ၶိုဝ်းၶိုၼ်းတွပ်ႈၶူးမႃးလူင်ၶႅၼ်ႈ လွင်ႈၶူးမႃးလူင်ႁူဝ်ႉႁိုဝ်?၊
႒။ ႁဵမ်းတေႃႉၶႅၼ်ႈ ၺႃးပၼ်တူၼ်းထိုဝ်တႃႉ။
သိုပ်ႇပုတ်ႈဝၢၼ်ႈမိူင်း။ တၢင်းယၢပ်ႇတၢင်းယိုတ်ႈ၊ ၶိုဝ်းထိုင်ၵီႇ၊ ၵမ်ႇထၢမ်ၵမ်ႇယွၼ်း။ ၵမ်ႇၶိုဝ်းလီ၊ ထိုင်လမ်ၶိုဝ်းလႃႉ၊ ၶုပ်ႉဝီႈပဵၼ်ႁူဝ်၊ ၶုၼ်ႁၢၼ်းပဵၼ်မိူင်း။ မူမ်ႇထီတ်ႈပိၼ်းထင်း။ ယွႆႉႁၢင်ႈၶမ်လဵ။

(ၺ) ၺႃတ်းၵၢၼ်ယႃႇဝီႇၶီႈ

႑။ ၶေႃႈႁဵမ်းထိုဝ်းတေႃႉၶႅၼ်ႈသပ်းလိၼ်းၶေမေႃးၶေႃႈတီႈပွင်ႇမၼ်းလူး။
- ၵဝ်ၸၢၼ်ၺႃတ်းမီး ၵဝ်ၶီၺႃတ်းသိုဝ်း
- ၽွၼ်ႉလိၵ်ႈလၢႆး ထိုၵ်းထိုဝ်ႈ ၵိုၼ်ႈၵိုဝ်ႈ
- ၺႃတ်းၵၢၼ်ယႃႇဝီႇၶီႈ

႒။ လိၵ်ႈလၢႆးၵၼ်သူၺႃၼ်းယူႇႁူးဝၼ်းၶႅၼ်ႈ ပေႃးသူဝီႇပိၼ်ၶီႈထိုင်တေလႃးလွင်ႈယၢပ်ႇယိုတ်ႈထိူင်ႈႁိုဝ်?
႓။ ထၢႆးၵိုတ်ႈၶႅၼ်ႈ ႁွပ်ႈသင်ၼႄလႄႈထိုင်တီႈလီၵွၵ်ႈႁူင်းၺႃၼ်းသေ မႃးထွႆႈၵူႈမၼ်းၺႃတ်းၺူးၺႃတ်းၶေႃး?၊
႔။ ထၢႆးႁိူင်းၶႅၼ်ႈႁွပ်ႈၶတ်းထိုင် ၵမ်ႇၼွႆႈပိၼ်ၶီႈလိၵ်ႈလၢႆးၼႄလႄႈ ၵမ်းလိုၼ်းသုတ်းလီႈပိၼ်သင်ႁူႉ?

ebook is created by www.Shanyoma.org

ၵၼ် ႓

ပိူၼ်.ၶူ.

(ၵ) လွင်;လၢတ်;ထု

႑။ ၵႂၢမ်းၵၼ်ထဝ်;ၾၢႆး ၵႂၼ်လၢတ်;ၶၼ်.ပိၼ်သင်?၊

႒။ လၢႆးလၢတ်;ထု ၵႂၢမ်းၶၼ်.ပိၼ်သင်လၢႆလၢႆ ၶင်,ၵၼ်ဝူၼ်.လိ;ၶၶၼ်.တိမ်;ပၼ်မျးလူး။

(ၶ) ၶူင်းၵႃၶၼ်း

႑။ ၶူးယွႆ,ၵၼ်ပိၼ်ၵူၼ်းလူင် ၶွႆးၶူင်းၵႃၶၼ်းၶၼ်. မီးၶျေ;ၵၢၼ်ထိုင်.ၶိုဝ်?၊

႒။ ၶူးယိပ်းၵုမ်းထၼ်.ၵႃၶၼ်းၶၶၼ်. မီးၶျေ;ၵၢၼ်ထိုင်.ၶိုဝ်?၊

႓။ ၵူၼ်းပွႆ.ၶူင်းၵႃၶၼ်းၶၶၼ်. မီးၶျေ;ၵၢၼ်ပုၼ်;ၽွၼ်းထိုင်.ၶိုဝ်?၊

႔။ ၶျေ;ၵၢၼ်ပုၼ်;ၽွၼ်းလုၵ်;ၵႃၶၼ်းၶၼ်. မီးထိုင်.ၶိုဝ်?၊

႕။ လွင်;ၵႃတ်းၶွႆ;ပိူၼ်;ပိင်းပေႃးထွႆဢလႄ; ၵၢၵ်.ၶွမ်ၵဝ်းၶၶၼ်. ပိူင်လူင်မၼ်းၵဝ်းတေလီ;ပိၼ် ၵူၼ်းထိုင်.ၶိုဝ်?။

(ၸ) ၵူၼ်းမိူင်းတီး

႑။ ၶွႆးၶင်,ၵူၼ်းမိူင်းတီး ၵၼ်တိမ်;ဢၶဝီ.ၶွႆးၵၼ်သွၼ် ၵၼ်ၶၼ်.၊မိဝ်းသူၵမ်,ယၢမ်;ၵၼ် ၶၶၼ်.မီးလႆမိဝ်း?၊

႒။ တီ;သူယူ,ၶၼ်.၊ မီးၵူၼ်းမိဝ်းလွႆလၢႆလၢႆ။ ၶဝ်ၵႃတ်းၵၢၼ်သင်?၊

႓။ ၶွၵ်;သေမိဝ်းၵူၼ်းမိူင်းတီးယဝ်. ၶွႆးၵမ်,ၸေ,ၶၼ်.သူၶူ.ထိင်; မိဝ်းၵူၼ်းလႆမိဝ်း?။

(ထ) တေႃးၶူၵ်,

႑။ တိမ်;ဢၶမိူဝ်းတေႃးၶူၵ်,တေႃးလၢႆး ၶွႆ;ပႃးပိူင်လူင်မၼ်း ယႃ,ၶွႆ;ယွမ်းသိပ်;ၵျ;ထိဝ်တႃ.။

႒။ ၶူဝ်းၶင်;မိူဝ်;ၵွၼ်,ဢလႄ; ၶူဝ်းၶင်;မိူဝ်;လိဝ်ၶၼ်. ပိူင်;ၵၼ်ထိုင်.ၶိုဝ်?။

႓။ ၵႂၢမ်းမိူဝ်;ၵွၼ်,ဝႃ;ဝီ.၊ ၵၢၵ်.ၵၼ်ယႃ,ၶူမ်;ၶူၵ်,၊ ထုၵ်,ၵၼ်ယႃ,ၶူမ်;သူၼ်ၶၼ်. ၵွပ်;သင်ဢလႄ; ထင်,ဝႃ;?။

႔။ ၶွႆးလွၵ်းပဝ်,ပႃ;တွႆ;ၶၼ်. ထွမ်းလူလၢႆ;မၢႆၶူဝ် (ၵ)-(ၶ)-(ၸ) မီးဝီ.ၶၶၼ်.၊ မၢႆဝီ.တူဝ်လွႆရေႃ;ၵၢဝ် တူဝ်ၶၶၼ်.သွႆ, ၶွႆ;ပေႃးမိၼ်;တႃ.။

(ၵ) ႁူၼ်းမိူဝ်ႈၶႅၼ်ႇ.--------ၶႅၼ်ႇ.ၶဝ်ၵမ်,----------ၼီ,လႅင်မိၼ်။

(ၶ) သိူဝ်ႈ---------ယၢ,ပဵၼ်ႈမၼ်ႈၵိူဝ်,မၼ်ႈ---------ၶႄ,ၾဵဝ်။

(င) ပေႃးႁူဝ်----------မူတ်းယူ, ယၢ,ပေႃႉ,ၶမ်။

(ၸ) -----------ၵမ်,ပႆ,မေႃလိၵ်ႈၶႆႉၶတ်း-----------ၵိၼ်းႁူးဝၼ်းတၢႉ။

(သ) -----------ၶူၼ်,ၶႆႉ.--------------ၵေႃႈၸႂ်ႈ ၵႂႃႇမၼ်းၵေႃႈပေႃး။

(သ) ထၢတ်ႈၾိုၼ်းၾႃႉ

႑။ ၵိူတ်းၵိူဝ်ႇၼလႄႈ ပိၼ်သၢႆၾႃႉမႆႈၵွၵ်ႈ,မႃး?၊

႒။ ထၢတ်ႈၾိုၼ်းၾႃႉၶႆႉ ယူ,ၶိုၼ်းတိူဝ်းလႆႈၼလႄႈ မီးထၢတ်ႈလႆပိူင်?၊

႓။ ထၢတ်ႈၾူၼ်ႈၶဵင်,ၵၼ် (ၵမ်,ၶႅၼ်ႇ)ထၢတ်ႈၼမႈၶဵင်,ၵၼ်(ၵမ်,ၶႅၼ်ႇ) ထၢတ်ႈၾူၼ်ႈၼလႄႈ ထၢတ်ႈၼမႈတုမ်ႉတိူဝ်ႉၵၼ်တိူင် ထၢင်းပိၼ်မႃးတိူဝ်ႉၵိူဝ်?၊

႔။ ၵိူတ်းၵိူဝ်ႇၼလႄႈပိၼ်မႃးၾႃႉၾႄ, သပ်းလႅင်းၶေမႃးလူး?၊

႕။ ပေႃးၶိူင်ႈႁူႉထၢတ်ႈၾိုၼ်းၾႃႉ ပႃးမႃးၶိူဝ်ႇၵၢင်ၵၢဝ်တိူင် တေၵိူတ်းၵိူဝ်ႇထၢမ်းတူၺ်း။

႖။ ၾိုၼ်းၾႃႉၶႆႉၵိူတ်းၵိူဝ်ႇၼလႄႈ ၶဝ်ႈပိၼ်ၶိူင်ႈယိပ်းတၢင်းတိူဝ်းႁူၼ်းၵဝ်းမႃး?၊

႗။ ႁူပ်ႈတိူဝ်ႉၵိူဝ်ႇၼလႄႈ ၾိုၼ်းၾႃႉထၢင်းပိၼ်ပေႃးၶိၼ်ၵႂႃႇထႃႉတေႃ,ႁူၼ်းၵဝ်း?၊

႘။ ၵိဝ်ႈၵပ်းလူလၢႆႈၾိုၼ်းၾႃႉၶႅၼ်ႇ ႁူပ်ႈသၢင်ၼလႄႈႁူၼ်းၼမႈၾိုၼ်းၾႃႉၶဝ်ၵၢဝ်ပလၢတ်ႉထတိၵ်ႈ. ၵမ်,ၶႅၼ်ႇဝေႈ(မေႈ)ၵေႃ,ဝႆႉ ၶိူင်ႈယိပ်းတၢင်းတိူဝ်ႈၶဝ်ႁူးတိူဝ်ႉႁူးပိူင်?။

(လ) ၾူၵ်ႇ,သူမ်ႈပၼ်,ပုတ်ႈလၢႆးၵၼ်

႑။ တိူဝ်ႉၾူၼ်းၵၼ်ၾူၵ်ႇ, ပိူးလႆႈပိူးၶႅၼ်ႇပိၼ်သၢင်လႆလႆ?၊ လၢတ်ႈၶေတူၼ်ႈတူဝ်ယၢင်, မႃးသိပ်းၵၼ်။

႒။ ထၢတ်ႈၾူၼ်,ၼလႄႈ တိူဝ်ႉၾူၼ်းတၢင်းလႆ လႆႈသိူပ်,ပုတ်ႈလၢႆးၵၼ်သူမ်ႈၶႅၼ်ႇ. ၵိဝ်,ၵပ်း ၵၼ်တိူင်ႉၵိူဝ်သပ်းလႅင်းၶေမႃးလူး။

႓။ မိူဝ်ႈၾူၵ်ႇ,ၾၵ်းမိ,ၾိူၵ်ႇ, ပေႃးထၢတ်ႈ,ၵၢဝ်ၶဵင်,ပိူၼ်ႈထၢတ်ႈ,ၵိူးၶႅၼ်ႇတိူင် တေလႆႈၵိူတ်း တိူဝ်ႉၵိူဝ် တေႃ,တိူင်ထူလၢႆႈၵၢဝ်ၵူဝ်မိ,မၼ်း?။

႔။ လူင်ႈလၢႆးၾူၵ်ႇ,သူမ်ႈပုတ်ႈလၢႆးၵၼ်ၶႆႉ မီးဝႆႉလႆလႆး? ပိၼ်သၢင်လႆလႆ?။

႕။ ၾူၼ်းလီလူင်ႈၾူၵ်ႇ,သူမ်ႈပုတ်ႈလၢႆးၵၼ်ၶႅၼ်ႇ မီးတိူဝ်ႉၵိူဝ်?။

႖။ သၢင်တိူဝ်ႉဝႃႈသူမီးၵိူးၶဝ်ႈၶိူင်ႈတိူင်, ၶႆႉတိူင် သူတေမီးၾိၼ်ၵၼ်တိူဝ်ႉၵိူဝ်သေ ၾူၵ်ႇ, သူမ်ႈႁူ,?။

ebook is created by www.Shanyoma.org

(တ) သီင်ႁွင်ႈ

႑။ ၵၢၼ်မေႃးႁွင်ႈႁူၺ်ႈႁွင်ႈလွႆသေ ၶိုၼ်းငိၼ်းမျႃးၶၼ်ႇ ပိူၼ်ႈႁွင်ႇဝၢႆးသီင်သင်?။

႒။ သီင်ၵၢၼ်ႁွင်ႈၶွင်ႈၶမ်ႇသေ မေႃးမျႃးၶိုၼ်းၶၼ်ႇႁွပ်ႈပိုဝ်ႈသင်?။

႓။ သီင်ၵၢၼ်ႁူႇလွမ်းလူမ်းၶၼ်ႇ မၼ်းထၢင်းပၢၼ်ၶိုဝ်?။

႔။ ၵိတ်းၶိုဝ်ၼေႃး သီင်တူၼ်ႇၶိုၼ်းမျႃး?။

႕။ ၵိုင်ၶိုဝ်သီင်ႁွင်ႈၶၼ်ႇသေ လီႈၶျေႃးသင်ႇသူၼ်ထိုင်ႇၶိုဝ်?။

႖။ ႁၢမ်းၵၢၼ်မီးၶွင်ႈၶွပ်ႇၶွၵ်ႈထိဝ်လိၵ်ႈ ပႃးတူဝ်ႈၶၼ်ႇ ထိမ်သွႆႇၶွင်ႈထိဝ်လိၵ်ႈသိုဝ်ႈလွႆ သၢင်ႇထုၵ်ႇ ၵေႃႈၵဝ်ႇသွႆႇၶေတေႃႇ။

(ၵ) ၶၼ်တ်ႈလူဝ်းၵၢၼ်ၶိုၼ်းမျႃး။ (ပွၵ်ႈ)

(ၶ) ၶဝ်ထင်ႇမျႃးၵိၼ်ၶမ်ႇ။ (ၼဝ်ႉ)

(င) သီင်ၵၢၼ်မေႃးတွင်းၶၼ်ၶၼ်ႇပၢၼ်သီင်ၵၢင်ႇ။ (တွႆႇ)

(တ) သီင်ၵၢၼ်ၶိုၼ်းမျႃးၶၼ်ႇ ႁွင်ႇဝၢႆးသီင်ႁွင်ႈ။ (တူၼ်ႇ)

(သ) ၽူႈပွႆးၵၢၼ်တွပ်ႇႁၢမ်းလႃႇၵိူဝ်ႇၶၼ်ႇ ယေးၶၼ်းမီးၶမ်ႇ။ (ႁၢမ်း)

(ထ) ၵွၵ်ႈၵေႃ

႑။ ထိမ်ပၼ်လွၵ်ႈပဝ်ႇထိုဝ်းတူဝ်ႈၶၼ်ႇ ႁူႈထုၵ်ႇမၼ်ႈတႃႇ။

(ၵ) ၵွၵ်ႈၵေႃၵၢၼ်ဝႃႈၶၼ်ႇ တိုၼ်းမၼ်းမီးဝီႇၶွင်ႈ--------ႁူးတူဝ်ၼေႃး ႁွၵ်ႈႁူဝ်ႁူၼ်း ႁူးၵေႃႇ။

(ၶ) ၶွင်ႈတူဝ်သတ်းၶၼ်ႇ ၵွၵ်ႈၵေႃ---------ယွႆႇသေပိုၼ်ႈ။

(င) **တီႈၵွၵ်ႈၵေႃၶၼ်ႇ ယေးႁူႈႁူႇမၼ်ႈၶမ်ႇ---------------ယေးၶၼ်းၶမ်ႇ။**

(တ) တူဝ်ႁူၼ်းၵဝ်းၶၼ်ႇ သၢႆႇၵၢၼ်လိုတ်ႈ၊ ၵၢၼ်လူမ်းလုၵ်ႇတီး---------ၼေႁွတ်ႇ သွတ်ႇသၢၼ်တီမ်ဝီႇတင်းတူဝ်။

(သ) ၽၢႆႇတွႆႈၵွၵ်ႈၵေႃၶၼ်ႇ မီးဝီႇငဝ်ႈၵၢၼ်လူင်---------လုမ်း။

႒။ ႁူၼ်းၵဝ်းၶၼ်ႇပေႃးၵွၵ်ႈၵေႃလူႇ ထၢင်းပၢၼ်ထိုဝ်ႇၶိုဝ်?။

႓။ ၵၢၼ်တွႆႈၵၢၼ်တီႈၵွၵ်ႈၵေႃႁူၼ်းၵဝ်းၶၼ်ႇ မၼ်းၵိတ်းပၼ်ထိုင်ႇၶိုဝ်?။

႔။ ၵွၵ်ႈၵေႃၶၼ်ႇႁွပ်ႈသင်ၼေႃး လီႈဝႃးမိူၼ်ႁူင်းတီႇသၢႆႇ(တွႆႇသၢႆႇ) ပၼ်မိုင်းမိုဝ်ႈလိုဝ်?။

႕။ ၵွၵ်ႈၵေႃၶၼ်ႇလွင်ႈလီႈသူၼ်ပၼ်ပလၢႆႇလႃႇၼေႃး ၵမ်ႇလီႈသူၼ်ၶၼ်ႇ တီႈယိပ်းတိုဝ်းမၼ်း ပိၵ်ႇပိုင်ႈၵၢၼ်ထိုင်ႇၶိုဝ်?။

ebook is created by www.Shanyoma.org

ၶၢၼ် ႗

ပိုၼ်းၶိူဝ်းတႆး

ပၢၼ်သၢမ်ၶၼ်ဝီ(႑)

႑။ လဝ်ႈလူင်ၶမ်းပၢၵ်ႇ,ၽႃႇၼႆႉ ႁွပ်ႈသင်ၸလႈဢၢၼ်ႇသိုၵ်း?၊ ပေႃးပဵၼ်လဝ်ႈၵဝ်ႇ,တေၵွတ်ႈၵိုဝ်?။

႒။ ၽူႈႁၵ်းလင်လိုဝ်ႇၼိုဝ်းတူဝ်ၵဝ်ႇ,ၼႆႉ ထွင်ႇ,ထုၵ်ႇ,လုဝ်ပိူၼ်ႈယူႇ,ၸၶ,?၊ ၶေလွင်ႈတၢင်းၵူႈၵၢၼ် ၵၢၼ် ပႃးထိမ်လွင်ႈၵၢၼ်ယၢမ်ႈၶူႈၸိၼ်းၶၶၼ်ႇသေ သပ်းလိူင်းတႃႇ။

႓။ ႁွပ်ႈသင်ၸလႈလဝ်ႈၶရေးသူၼ် ထွႆႈလဝ်ႈၶမ်းၵႅ,ၶွႆႇ ၵၢဝ်ၶိုၼ်းမိူင်းသၢမ်ၶၼ်ဝီ?။

႔။ ႁွပ်ႈသင်ၸလႈလဝ်ႈၶမ်းၵႅ,ၶွႆႇ လီႈသုမ်းမိူင်းၶိုၼ်း?။

႕။ ဝၢႆးလဝ်ႈသိုဝ်ၵုမ်ႈၽႃႇ ၵွၵ်ႇ,ၵျ,ယူႇ,မိူင်းၸၶ,ယဝ်ႉ ၵၢၼ်ၵိုတ်းဝႆႉလိုဝ်းၶၶၼ်ႇ လီႈၵၢဝ်ၶူဝ်း ၶွင်ငိုၼ်းၶမ်းယိုၼ်ႈတွၼ်ႈၵျ,သေၵၢဝ် လွင်ႈၵတ်းယၢၼ် ၵွပ်ႇသိတ်ႇထူ,တီႈမိူင်းမၢၼ်းသူၺ်, ပူဝ်,။ လွင်ႈၼႆႉလဝ်ႈၵဝ်ႇ,ၵၼ်ထိုင် ၵၢၼ်လီၵၢၼ်ထူႇၶင်ႇ,ၵိုဝ်?။

ယိင်းငၢၼ်ၶၢင်းပိုၼ်း

႑။ ၵျမ်းၵၢၼ်ဝႃႈ "ၵႂ်,ၸမႈၶၼ်မိူင်းၵမ်,လိူင်း" ၶၶၼ်ႇ လဝ်ႈၵဝ်ႇ,ၵၼ်ထိုင်လိုင်ႇ,ၵိုဝ်?။

႒။ ၶၢင်းၵျႃးယိင်းငၢၼ်တႆး ၵၢၼ်လိုဝ်ႈသိင်ၵိုၵ်းပိုၼ်းမႃးလိုဝ်းၼႆႉ လဝ်ႈၵဝ်ႇ,ယွင်ႈယေႃးၽွႆ၊ ႁွပ်ႈ သင်?။

႓။ ၶၢင်းယိင်းၵတ်ႉၼၵ်ၶ်,လိုင်ႇ,ၶင်ႇ, "ၶၢင်းသိင်မွၼ်းၸလ; ၶၢင်းသိင်ထူၺ်း" ၶဝ်ပီႈၶွင်ႇ ၼႆႉ ထွင်ႇ,လီယွင်ႈယေႃးယူႇ,ၵျႃး?၊ ႁွပ်ႈသင်?။

ebook is created by www.Shanyoma.org

ၶၼ် ႘

လိၵ်;ပွင်

လိၵ်;ပွင်ထိူဝ်းပျ;တ်ုံ;ၶၼ်ႈ ၽိူၵ်းတီႇမ်;ပၼ်တျႇ-

(ၵ) ဝၢၼ်;ၵွၼ်,ၵၢၼ်ႁဝ်းယူ,
(ၶ) ပျေ;ၼမ;ႁဝ်း
(င) ၶႅင်ႇၵွၼ်,ႁဝ်း
(ၸ) ၵူလ်းၵေႇႁဝ်း
(သ) ၶၼ်ုံးသူၼ်တျ;ႁဝ်း
(ၺ) လဝ်,ႁိုး‌ႁဝ်း
(တ) တူင်;ၶျေ;ႁဝ်း
(ထ) တူဝ်သတ်းၵွၼ်,ၵၢၼ်လီ;လိၼ်ႇဝိႇ
(ၶႄ) ပဝ်ႇၵၢၼ်ၶျ;မိၼ်;လုၵ်ုံသေပိူၼ်;
(ပ) မွၵ်,ၵၢၼ်ၶျ;မိၼ်;လုၵ်ုံသေပိူၼ်;

ၶၼ် ႙

လိၵ်;ပိုတ်,

ၵၢဝ်ႁူဝ်ၶျေ;လိၵ်;ပိုတ်,ထိူဝ်းပျ;တ်ုံ;ၶၼ်ႈသေ ၽိူၵ်းတီႇမ်;တျႇ-

(ၵ) ပတ်းၽဵဝ်;တျတၼ် ထၼ်ထိုင်တီ;လိၼ်း
(ၶ) လိၵ်;ႁူမ်;တူဝ် ၵူမ်းႁူမ်;ၶျေ;
(င) ယိူင်းၵၢၼ်းၶၢဝ်းၶျေ;
(ၸ) ၵူလ်းၵေႇလီ ၵၢၼ်ၵၢမ်,လိုမ်း
(သ) ၵၢမ်,လိုမ်းလီ;ၵုင်,မုၼ်မေျသွၼ်
(ၺ) ပလ်,လျ,ပေႇၵိုင်းၵိုၼ်း
(တ) ပၢင်ပွိုးပီးမွ်ုံ,တီး
(ထ) ၵျးၶႄင်,ၵိုင်းပေႇလီ; ၽုၵ်,သွမ်;ၼလ;
(ၶႄ) မိူဝ်;ဝျးၵၢမ်,ၵိုတ်းဝိႇ၊ မိူဝ်;ၶၼ်ႈ ထင်,ပိၼ်ၶၼ်
(ပ) ၽူ;ယိင်;ၵျင်းလီၵွပ်;လိၵ်;လၢႆး

ebook is created by www.Shanyoma.org

လိၵ်ႈတႆးၸွႆႈပီၼ်ၶႃမ်ႈတူဝ်
ၵႂၢမ်းတႆးၸွႆႈပီၼ်ၶႃမ်ႈၶေႃႈ

1. တႆးၵူၼ်းၵေႃႉ တႆးၵူၼ်းတီႈ ၸွႆႈၶူႉမေႃလိၵ်ႈတႆး
2. တႆးၵူၼ်းၵေႃႉ တႆးၵူၼ်းတီႈ ၸွႆႈၶူႉပွင်ႇပိၼ်းတႆး
3. တႆးၵူၼ်းၵေႃႉ တႆးၵူၼ်းတီႈ ၸွႆႈၶူႉထိုင်မိူင်းတႆး

ငဝ်ႈငုၼ်းၵေႃလိၵ်ႈလၢႆး ၶလႈ ၽိူင်ႈၶၸႈတႆး
ပီႊတႆး–႒႐႘႔

မွၵ်ႇၵူႇသွႆႈလ်ႅင်
ဝိင်းတၢႆႈၵုင်ႈ